T075 BL V (141) 1435 Tạp Tụng (Có Hai Pháp)-Thập Tụng Luật

Tạng Luật (Linh Sơn Pháp Bảo)

SOÁ 1435 - LUAÄT THAÄP TUÏNG, Quyeån 36

LUAÄT THAÄP TUÏNG
QUYEÅN 36
TUÏNG THÖÙ SAÙU

TAÏP TUÏNG (Coù 2 phaùp)

I. VIEÄC CUÛA ÑIEÀU ÑAÏT (Ñeà-baø-ñaït-ña): Phaät taïi nöôùc Xaù-veä, luùc ñoù Ñieàu-ñaït ôû trong Phaät phaùp taâm tín kính thanh tònh, ñeo ñoà trang nghieâm trò giaù ba möôi vaïn kim tieàn ñi xuaát gia, cöôõi voi Ñieàu thieän trò giaù möôøi vaïn kim tieàn, löôùi vaøng trang söùc treân mình voi cuõng trò giaù möôøi kim tieàn, y phuïc maø Ñieàu-ñaït maëc cuõng trò giaù möôøi kim tieàn. Ñieàu-ñaït xuaát gia trong möôøi hai naêm thieän taâm tu haønh, ñoïc tuïng kinh ñieån, hoûi nghi, thoï phaùp, toïa thieàn, nhöõng kinh phaùp Phaät thuyeát thaûy ñeàu ñoïc tuïng. ÔÛ coõi naøy do coù caây Dieâm phuø neân ñöôïc goïi laø coõi Dieâm-phuø-ñeà, caùc Tyø kheo coù ñaïi thaàn thoâng löïc ñeán caây Dieâm phuø naøy haùi traùi veà aên. Caùch caây Dieâm phuø khoâng xa coù röøng Ha-leâ-laëc, röøng A-ma-laëc, röøng Tyø-eâ-laëc, caùc Tyø kheo cuõng ñeán ñoù haùi traùi veà aên; laïi ñeán coõi Uaát ñôn vieät laáy luùa gaïo töï nhieân veà aên; laïi leân coõi trôøi Ñao lôïi laáy vò thöùc aên Tu ñaø veà aên, duøng thaàn thoâng löïc nhö theá ñi khaép ñoâng taây nam baéc. Ñieàu-ñaït thaáy roài lieàn khôûi taâm tham suy nghó: “Khi naøo ta coù ñaïi thaàn thoâng löïc nhö theá, ta seõ duøng thaàn thoâng löïc ñeán caây Dieâm phuø naøy haùi traùi veà aên; sau ñoù ñeán röøng Ha-leâ-laëc, röøng A-ma-laëc, röøng Tyø-eâ-laëc haùi traùi veà aên; laïi ñeán coõi Uaát ñôn vieät laáy luùa gaïo töï nhieân veà aên; laïi leân coõi trôøi Ñao lôïi laáy vò thöùc aên Tu ñaø veà aên, duøng thaàn thoâng löïc nhö theá ñi khaép ñoâng taây nam baéc. Taïi sao ta khoâng ñeán hoûi Phaät veà ñaïo thaàn thoâng?”, nghó roài lieàn ñeán choã Phaät ñaûnh leã roài hoûi veà ñaïo löïc thaàn thoâng. Phaät bieát tröôùc ngöôøi naøy neáu ñöôïc phaùp thaàn thoâng seõ laøm vieäc aùc neân khoâng noùi maø baûo raèng: “Ñieàu-ñaït haõy thoâi ñi, thaày caàn gì ñaïo löïc thaàn thoâng, haõy neân quaùn voâ thöôøng khoå khoâng voâ ngaõ”. Ñieàu-ñaït nghe lôøi naøy xong, trong loøng baát nhaãn khoâng vui, chæ moät loøng muoán ñöôïc ñaïo löïc thaàn thoâng neân suy nghó: “Xaù-lôïi-phaát laø

ñeä töû baäc nhaát cuûa Phaät, nhö Phaät ñaõ noùi laø trí Tueä baäc nhaát trong caùc ñeä töû trí Tueä. Ta neân ñeán hoûi veà ñaïo löïc thaàn thoâng, toân giaû seõ noùi cho ta bieát", nghó roài lieàn ñeán hoûi Xaù-lôïi-phaát veà ñaïo löïc thaàn thoâng. Xaù-lôïi-phaát cuõng bieát tröôùc ngöôøi naøy neáu ñöôïc phaùp thaàn thoâng seõ laøm vieäc aùc neân khoâng noùi maø baûo raèng: "Ñieàu-ñaït haõy thoâi ñi, thaày caàn gì ñaïo löïc thaàn thoâng, haõy neân quaùn voâ thöôøng khoå khoâng voâ ngaõ". Ñieàu-ñaït nghe lôøi naøy xong, trong loøng baát nhaãn khoâng vui, chæ moät loøng muoán ñöôïc ñaïo löïc thaàn thoâng neân suy nghó: "Muïc-lieân laø ñeä töû baäc nhaát cuûa Phaät, nhö Phaät ñaõ noùi laø thaàn thoâng baäc nhaát trong caùc ñeä töû coù thaàn thoâng. Ta neân ñeán hoûi veà ñaïo löïc thaàn thoâng, toân giaû seõ noùi cho ta bieát", nghó roài lieàn ñeán hoûi Ñaïi Muïc-kieàn-lieân veà ñaïo löïc thaàn thoâng. Muïc- lieân cuõng bieát tröôùc ngöôøi naøy neáu ñöôïc phaùp thaàn thoâng seõ laøm vieäc aùc neân khoâng noùi maø baûo raèng: "Ñieàu-ñaït haõy thoâi ñi, thaày caàn gì ñaïo löïc thaàn thoâng, haõy neân quaùn voâ thöôøng khoå khoâng voâ ngaõ". Ñieàu-ñaït nghe lôøi naøy xong, trong loøng baát nhaãn khoâng vui, chæ moät loøng muoán ñöôïc ñaïo löïc thaàn thoâng neân ñi ñeán choã naêm traêm vò ñaïi ñeä töû cuûa Phaät ñeå hoûi veà ñaïo löïc thaàn thoâng, nhöng khoâng ai chòu noùi. Luùc ñoù Ñieàu-ñaït suy nghó: "A-nan laø em ta, laø ñeä töû baäc nhaát cuûa Phaät, nhö Phaät ñaõ noùi laø ña vaên toái thaéng trong caùc ñeä töû ña vaên, ta neân ñeán hoûi, A-nan seõ noùi cho ta bieát", nghó roài lieàn ñeán hoûi A-nan veà ñaïo löïc thaàn thoâng. Do A- nan chöa ly duïc neân khoâng bieát quaù khöù vò lai, nghe hoûi veà ñaïo löïc thaàn thoâng beøn döïc treân trí Tueä ña vaên cuûa mình thuyeát giaûng cho Ñieàu-ñaït nghe. Ñieàu-ñaït thoï phaùp thaàn thoâng roài lieàn ñeán trong röøng nuùi, ñoàng troáng, hang ñaù ñeå sieâng naêng tu taäp; do sieâng naêng tu taäp neân chöùng ñaéc töù thieàn cuûa theá tuïc, nhôø töù thieàn naøy maø khôûi thaàn thoâng löïc. Ñieàu-ñaït lieàn duøng thaàn thoâng löïc ñeán caây Dieâm-phuø naøy haùi traùi veà aên, laïi ñeán röøng Ha-leâ-laëc, röøng A-ma-laëc, röøng Tyø-eâ-laëc, caùc Tyø kheo haùi traùi veà aên; laïi ñeán coõi Uaát-ñôn-vieät laáy luùa gaïo töï nhieân veà aên; laïi leân coõi trôøi Ñao lôïi laáy vò thöùc aên Tu-ñaø veà aên, duøng thaàn thoâng löïc nhö theá ñi khaép ñoâng taây nam baéc. Ñieàu-ñaït naøy tröôùc nay ñoái vôùi Phaät ñaõ coù aùc taâm, nghó raèng: "Sa-moân Cuø ñaøm veà doøng toäc khoâng hôn ta, Phaät doøng toäc Cuø ñaøm, sanh trong nhaø hoï Thích; ta cuõng doøng toäc Cuø ñaøm, sanh trong nhaø hoï Thích. Phaät ñöôïc nhieàu ngöôøi cuùng döôøng vôùi taâm thanh tònh ñeàu laø nhôø thaàn thoâng löïc. Nay ta neân döïa vaøo ai, duøng thaàn thoâng löïc naøy ñeå nhieáp phuïc ngöôøi ñoù khieán cho nhieàu ngöôøi tuøy thuaän ta", laïi nghó: "Vua Bình sa laø vò toái cao trong nöôùc laïi laø ñeä töû khoâng thoái chuyeån cuûa Phaät, duù ta coù duøng thaàn thoâng löïc keùo daét cuõng khoâng theå ñöôïc". Ñieàu- ñaït naøy voán thoâng hieåu ngoaïi thô neân coù theå xem thieân vaên ñeå ñoaùn

SOÁ 1435 - LUAÄT THAÄP TUÏNG, Quyeån 36

vieäc laønh döõ cuûa ngöôøi, coù theå xem töôùng khaùc laï trong trôøi ñaát. Cho neân vöøa nhìn thaáy con cuûa vua Bình sa laø thaùi töû A-xaø-theá coù töôùng laøm vua, lieàn suy nghó: “Ta seõ duøng thaàn thoâng löïc ñeå nhieáp phuïc ngöôøi naøy trôû thaønh ñaøn vieät cuûa ta, do nhaân duyeân naøy nhieàu ngöôøi seõ tuøy thuaän ta”, nghó roài lieàn bieán thaân laøm voi baùu ñeán nhaø cuûa thaùi töû, khoâng töø ngoaøi cöûa ñi vaøo maø laïi töø trong cöûa ñi ra, hoaëc töø cöûa ñi vaøo maø khoâng töø cöûa ñi ra, muïc ñích muoán cho A-xaø-theá bieát ñaây chính laø Ñieàu-ñaït. Laïi bieán thaân laøm ngöïa baùu, khoâng töø ngoaøi cöûa ñi vaøo maø laïi töø trong cöûa ñi ra, hoaëc töø cöûa ñi vaøo maø khoâng töø cöûa ñi ra, muïc ñích muoán cho A-xaø-theá bieát ñaây chính laø Ñieàu-ñaït. Laïi hieän laøm traøng hoa baùu ôû treân ñaàu goái cuûa thaùi töû, thaùi töû caàm traøng hoa naøy ñeo leân traùn; hieän töôùng nhö vaäy muïc ñích muoán cho A-xaø-theá bieát ñaây chính laø Ñieàu-ñaït. Laïi hieän laøm ñöùa beù khoâi ngoâ ñeo vaøng vaø chuoãi anh laïc ngoài treân ñaàu goái cuûa thaùi töû roài chaïy tung taêng khaép nôi, thaùi töû boàng beá vaø cuøng ñuøa giôõn; hieän töôùng nhö theá muïc ñích muoán cho A-xaø-theá bieát ñaây chính laø Ñieàu-ñaït. Ñieàu-ñaït duøng thaàn thoâng löïc naøy ñeå keùo ñaét taâm thaùi töû, luùc ñoù thaùi töû sanh aùc taø kieán cho raèng thaàn thoâng löïc cuûa Ñieàu-ñaït hôn Phaät neân khôûi taâm cung kính Ñieàu-ñaït, cuùng döôøng töù söï ñaày ñuû, haèng ngaøy ñöa ñeán naêm traêm choõ thöùc aên treân naêm traêm coã xe vaø töï tay thaùi töû daâng thöùc aên cuùng döôøng. Luùc ñoù caùc Tyø kheo tröôùc giôø ngoï ñaép y mang baùt vaøo thaønh Vöông xaù khaát thöïc, nghe bieát vieäc naøy roài neân sau khi thoï thöïc xong lieàn ñeán choã Phaät ñaûnh leã roài ñem vieäc ñaõ nghe bieát ñöôïc baïch Phaät, Phaät baûo caùc Tyø kheo : “Caùc thaày ñöøng tham söï cuùng döôøng naøy cuûa Ñieàu-ñaït, vì sao, vì Ñieàu-ñaït ñöôïc söï cuùng döôøng naøy laø töï laøm toån chính mình. Nhö caây tre, caây lau ra hoa seõ cheát, caây chuoái troã buoàng seõ cheát, con La mang thai seõ cheát. Ñieàu-ñaït cuõng gioáng nhö theá”, Phaät lieàn noùi keä: “Caây chuoái troã buoàng seõ cheát, Tre, lau ra hoa seõ cheát, Con La mang thai seõ cheát, Tieåu nhaân ñöôïc cuùng lieàn hoaïi, Ngöôøi naøy cuõng gioáng nhö theá.” Phaät baûo caùc Tyø kheo: “Ñieàu-ñaït laø ngöôøi ngu si, tuøy ñöôïc lôïi döôõng nhö theá bao nhieâu, seõ chòu khoå naõo laâu daøi baáy nhieâu vaø sanh vaøo aùc ñaïo. Naøy caùc Tyø kheo, ví nhö ngöôøi khoûe maïnh ñaùnh vaøo muõi cuûa con choù döõ, yù caùc thaày nghó sao, con choù naøy coù hung döõ nöõa khoâng?”, ñaùp laø raát hung döõ, Phaät noùi: “Ñieàu-ñaït cuõng nhö vaäy, ñöôïc söï cuùng naøy naøy bao nhieâu seõ chòu khoå naõo laâu daøi baáy nhieâu vaø sanh trong aùc

BOÄ LUAÄT 5

ñaïo”. Luùc ñoù Ñieàu-ñaït ñöôïc cuùng döôøng ngaøy caøng nhieàu neân bò taâm tham che laáp, khôûi aùc taâm nhö sau: “Neáu Phaät boû chuùng taêng, ta seõ daãn daét chuùng taêng”, vöøa khôûi aùc taâm naøy, Ñieàu-ñaït lieàn thoái maát thaàn thoâng. Luùc ñoù toân giaû Muïc-lieân ñang ôû trong hang Ca-laêng-giaø-loâ nöôùc Chi-ñeà, coù Tyø kheo Ca-phuø-ñaø laø con cuûa Caâu la, ñeä töû cuûa Muïc-lieân, ñaõ xaû naêm duïc, tu boán phaïm haïnh neân khi laâm chung ñöôïc sanh leân coõi trôøi Phaïm theá. Phaïm thieân Ca-phuø-ñaø naøy thaáy Ñieàu-ñaït thoái maát thaàn thoâng

lieàn aån thaân nôi coõi trôøi Phaïm, nhö traùng só co duoãi caùnh tay hieän thaân tröôùc Muïc-lieân, xuaát ñònh roài noùi vôùi Muïc-lieân: “Toân giaû bieát khoâng, Ñieàu-ñaït ñaõ thoái maát thaàn thoâng, toân giaû ñeán choã Phaät neân baïch vieäc naøy”, Muïc-lieân nghe roài lieàn nhaäp ñònh aùn taâm cuûa Ñieàu-ñaït, lieàn thaáy Ñieàu-ñaït ñaõ thoái maát thaàn thoâng, thaáy roài xuaát ñònh, im laëng nhaän lôøi thænh cuûa Phaïm thieân. Phaïm thieân bieát toân giaû ñaõ nhaän lôøi, ñaûnh leã höõu nhieãu roài ñi. Phaïm thieân vöøa ñi, toân giaû lieàn nhaäp ñònh aån thaân ôû hang Ca-laêng-giaø-loââ, hieän thaân ôû thaønh Vöông xaù caùch choã Phaät khoâng xa, xuaát ñònh roài ñeán choã Phaät, ñaûnh leã roài baïch Phaät: “Theá toân, nhö lôøi Phaïm thieân ñaõ noùi, Ñieàu-ñaït ñaõ thoái maát thaàn thoâng”, Phaät noùi: “Thaày tröôùc ñoù khoâng bieát taâm cuûa Ñieàu-ñaït nhö lôøi Phaïm thieân Ca-phuø-ñaø noùi phaûi khoâng ?”, Phaät vöøa noùi xong thì Ñieàu-ñaït vaø boán ñeä töû cuøng ñeán, Phaät nhìn thaáy roài lieàn noùi vôùi Muïc-lieân: “Thaày ñöøng noùi gì, khi ngöôøi ngu si naøy ñeán seõ töï hieän baøy vieäc naøy”. Luùc ñoù Muïc-lieân suy nghó: “Sao ta khoâng nhaäp ñònh, aån thaân ngay treân toøa ngoài ñeå Ñieàu-ñaït khoâng nhìn thaáy”, nghó roài lieàn nhaäp ñònh aån thaân, tuy vaãn coøn ngoài treân toøa nhöng Ñieàu-ñaït khoâng nhìn thaáy. Ñieàu-ñaït cuøng boán ñeä töû ñeán ñaûnh leã Phaät roài lui ngoài moät beân baïch Phaät: “Theá toân tuoåi ñaõ giaø suy, haõy giao phoù chuùng taêng cho con, Phaät neân moät mình höôûng thoï hieän phaùp laïc; neáu Phaät giao chuùng taêng cho con, con seõ daãn daét hoï”, Phaät noùi: “Xaù-lôïi-phaát, Ñaïi Muïc-kieàn-lieân coù ñaïi trí Tueä,Ñaïi-thaàn thoâng; ta coøn chöa giao phoù chuùng taêng, huoáng chi thaày laø ngöôøi ngu si aên ñaøm daõi cuûa keû khaùc”. Ñieàu-ñaït vöøa nghe lôøi maéng naøy trong loøng saân haän, muoán huûy baùng Phaät nhöng hai mí maét suïp xuoáng, im laëng khoâng noùi gì, nghó raèng: “Phaät khen ngôïi Xaù-lôïi-phaát, Ñaïi Muïc-kieàn-lieân khieán hoï thaønh ngöôøi vó ñaïi; cheâ bai maéng nhieác ta khieán ta trôû thaønh keû thaáp heøn”, nghó roài lieàn ñöùng daäy boû ñi. Ñaây laø laàn ñaàu tieân Ñieàu-ñaït coù taâm saân haän ñoái vôùi Phaät vaø caùc vò ñaïi ñeä töû cuûa Phaät nhö Xaù-lôïi-phaát vaø Ñaïi Muïc-kieàn-lieân. Luùc ñoù A-nan ñang ñöùng quaït haàu cho Phaät, Phaät baûo A-nan: “Thaày haõy ñi thoâng baùo cho caùc Tyø kheo trong thaønh Vöông xaù

SOÁ 1435 - LUAÄT THAÄP TUÏNG, Quyeån 36

ñeán tuï hoïp ôû giaûng ñöôøng, tuï hoïp xong thì baøo cho Nhö lai bieát”, A-nan vaâng lôøi Phaät daïy ñi thoâng baùo, caùc Tyø kheo tuï hoïp xong lieàn ñeán baïch Phaät töï bieát thôøi. Phaät ñeán giaûng ñöôøng traûi toøa ngoài giöõa ñaïi chuùng baûo caùc Tyø kheo: “Naøy caùc Tyø kheo, ôû ñôøi coù naêm loaïi baäc thaày: Moät laø baäc thaày khoâng thanh tònh trì giôùi maø töï noùi laø thanh tònh trì giôùi, caùc ñeä töû cuøng ôû chung bieát thaày mình khoâng thanh tònh trì giôùi maø töï noùi laø thanh tònh trì giôùi, nhöng hoï laïi nghó laø neáu chuùng ta noùi söï thaät naøy thì thaày seõ khoâng vui, chuùng ta cuõng khoâng vui; huoáng chi chuùng ta nhôø thaày maø ñöôïc y thöïc, ngoïa cuï, thuoác thang… thaày chaêm lo cho chuùng ta thì chuùng ta khoâng neân noùi gì. Nhö vaäy caùc ñeä töû che giaáu, che chôõ veà vieäc trì giôùi giuùp cho thaày; thaày cuõng theo ñeä töû caàu ñöôïc che giaáu, che chôõ veà vieäc trì giôùi. Hai

laø baäc thaày maïng baát tònh (ngheà nghieäp sinh soáng khoâng thanh tònh) maø töï noùi laø tònh maïng, caùc ñeä töû cuøng ôû chung bieát thaày mình maïng khoâng thanh tònh trì maø töï noùi laø maïng thanh tònh, nhöng hoï laïi nghó laø neáu chuùng ta noùi söï thaät naøy thì thaày seõ khoâng vui, chuùng ta cuõng khoâng vui; huoáng chi chuùng ta nhôø thaày maø ñöôïc y thöïc, ngoïa cuï, thuoác thang… thaày chaêm lo cho chuùng ta thì chuùng ta khoâng neân noùi gì. Nhö vaäy caùc ñeä töû che giaáu, che chôõ veà vieäc tònh maïng giuùp cho thaày; thaày cuõng theo ñeä töû caàu che chôõ che giaáu veà vieäc tònh maïng. Ba laø baäc thaày tri kieán khoâng thanh tònh maø töï noùi laø tri kieán thanh tònh, caùc ñeä töû cuøng ôû chung bieát thaày mình tri kieánkhoâng thanh tònh maø töï noùi laø tri kieán thanh tònh, nhöng hoï laïi nghó laø neáu chuùng ta noùi söï thaät naøy thì thaày seõ khoâng vui, chuùng ta cuõng khoâng vui; huoáng chi chuùng ta nhôø thaày maø ñöôïc y thöïc, ngoïa cuï, thuoác thang… thaày chaêm lo cho chuùng ta thì chuùng ta khoâng neân noùi gì. Nhö vaäy caùc ñeä töû che giaáu, che chôõ veà vieäc tri kieán thanh tònh giuùp cho thaày; thaày cuõng theo ñeä töû caàu che giaáu, che chôõ veà vieäc tri kieán thanh tònh. Boán laø baäc thaày khoâng kheùo ghi nhôù söï vieäc maø töï noùi laø kheùo ghi nhôù, caùc ñeä töû cuøng ôû chung bieát thaày mình khoâng kheùo ghi nhôù söï vieäc maø töï noùi laø kheùo ghi nhôù, nhöng hoï laïi nghó laø neáu chuùng ta noùi söï thaät naøy thì thaày seõ khoâng vui, chuùng ta cuõng khoâng vui; huoáng chi chuùng ta nhôø thaày maø ñöôïc y thöïc, ngoïa cuï, thuoác thang… thaày chaêm lo cho chuùng ta thì chuùng ta khoâng neân noùi gì. Nhö vaäy caùc ñeä töû che giaáu, che chôõ veà vieäc kheùo ghi nhôù söï vieäc giuùp cho thaày; thaày chuõng theo ñeä töû caàu che giaáu, che chôõ veà vieäc kheùo ghi nhôù söï vieäc. Naêm laø baäc thaày khoâng thuyeát phaùp thanh tònh maø töï noùi laø thuyeát phaùp thanh tònh, caùc ñeä töû cuøng ôû chung bieát thaày mình khoâng thanh tònh

BOÄ LUAÄT 5

trì giôùi maø töï noùi laø thanh tònh trì giôùi, nhöng hoï laïi nghó laø neáu chuùng ta noùi söï thaät naøy thì thaày seõ khoâng vui, chuùng ta cuõng khoâng vui; huoáng chi chuùng ta nhôø thaày maø ñöôïc y thöïc, ngoïa cuï, thuoác thang… thaày chaêm lo cho chuùng ta thì chuùng ta khoâng neân noùi gì. Nhö vaäy caùc ñeä töû che giaáu, che chôõ veà vieäc thuyeát phaùp thanh tònh giuùp cho thaày; thaày cuõng theo ñeä töû caàu che giaáu, che chôõ veà vieäc thuyeát phaùp thanh tònh. Naøy caùc Tyø kheo, Nhö lai thanh tònh trì giôùi, cuõng töï noùi laø thanh tònh trì giôùi. Nhö lai khoâng caàu ñeä töû che giaáu hay che chôõ veà vieäc thanh tònh trì giôùi. Nhö laïi laø tònh maïng, cuõng töï noùi laø tònh maïng; Nhö lai cuõng khoâng caàu ñeä töû che giaáu hay che chôõ veà tònh maïng. Nhö lai coù tri kieán thanh tònh, cuõng töï noùi ta coù tri kieán thanh tònh; Nhö lai khoâng caàu ñeä töû che giaáu hay che chôõ veà tri kieán thanh tònh. Nhö lai kheùo ghi nhôù söï vieäc, cuõng töï noùi laø kheùo ghi nhôù söï vieäc; Nhö lai khoâng caàu ñeä töû che giaáu hay che chôõ veà vieäc kheùo ghi nhôù söï vieäc. Nhö lai thuyeát phaùp thanh tònh, cuõng töï noùi laø thuyeát phaùp thanh tònh; Nhö lai khoâng caàu ñeä töû che giaáu hay che chôõ veá thuyeát phaùp thanh tònh. Nhö lai thaät coù phaùp naøy, sao laïi khoâng noùi nhö thaät; Nhö lai khoâng

tuøy thuaän ngöôøi khaùc, cuõng khoâng uoán mình theo lôøi noùi cuûa ngöôøi khaùc. Ví nhö thôi goám khi caàm ly taùch, bình… khoâng daùm caàm haáp taáp; Nhö noùi lôøi chaân thaät, noùi lôøi roõ raøng coù söùc chieát phuïc. Cho neân nhöõng ai taâm kieân coá thì ôû laïi, nhöõng ai taâm khoâng kieân coá thì cöù ñi; caùc thaày ôû trong phaùp ngöõ cuûa Nhö lai phaûi kheùo nhaãn thoï". Phaät taïi thaønh Vöông xaù, luùc ñoù Ñieàu-ñaït (Ñeà-baø-ñaït-ña) tìm caùch phaù hoøa hôïp taêng, thoï trì vieäc phaù taêng; ngöôøi naøy coù taâm taät ñoá ñang suy nghó tìm caùch phaù Taêng: "Moät mình ta khoâng theå phaù ñöôïc hoøa hôïp Taêng cuûa Sa-moân Cuø ñaøm vaø hoaïi chuyeån phaùp luaân". Ñeà-baø-ñaït-ña coù boán baïn ñaûng: Moät teân laø Caâu-giaø-leââ, hai teân laø Xieån-ñaø Ñaø-phieâu, ba teân laø Ca-löu-ñaø-ñeà-xaù vaø boán teân laø Tam-vaên-ñaït-ña. Luùc ñoù Ñeà-baø- ñaït-ña ñeán choã boán ngöôøi noùi raèng: "Caùc vò haõy hoïp söùc vôùi ta phaù hoøa hôïp taêng cuûa Sa-moân Cuø ñaøm vaø hoaïi chuyeån phaùp luaân", boán ngöôøi nghe roài noùi raèng: "Caùc ñeä töû cuûa Sa-moân Cuø ñaøm coù ngöôøi laø ñaïi trí Tueä, coù ngöôøi laø ñaïi thaàn thoâng, coù ngöôøi ñöôïc thieân nhaõn trí, ñöôïc tha taâm nieäm… Hoï seõ thaáy bieát chuùng ta muoán phaù hoøa hôïp Taêng vaø hoaïi chuyeån phaùp luaân, chuùng ta laøm sao coù theå phaù hoøa hôïp Taêng cuûa Sa- moân Cuø ñaøm vaø hoaïi chuyeån phaùp luaân?", Ñeà-baø-ñaït-ña noùi: "Caùc ñeä töû treû tuoåi cuûa Sa-moân Cuø ñaøm môùi vaøo phaùp khoâng laâu, chuùng ta ñeán choã hoï ñem coù naêm phaùp duï daãn hoï raèng: "Caùc thaày troïn ñôøi thoï maëc naïp y, troïn ñôøi thoï phaùp khaát thöïc, troïn ñôøi thoï phaùp aên moät böõa, troïn

ñôøi thoï phaùp ngoài nôi ñaát troáng, troïn ñôøi thoï phaùp ñoaïn nhuïc. Tyø kheo naøo thoï trì coù naêm phaùp naøy seõ mau ñöôïc Nieát baøn". Neáu laø Tröôûng laõo Thöôïng toøa-tyøø kheo coù nhieàu ngöôøi quen bieát, tu phaïm haïnh ñaõ laâu, ñaõ ñöôïc vò Phaät phaùp thì neân noùi vôùi caùc vò aáy raèng: "Phaät ñaõ giaø yeáu, tuoåi ñaõ giaø suy, töï thích choã yeân tónh vaéng veû ñeå thoï hieän taïi phaùp laïc. Caùc thaày caàn ñieàu gì, toâi seõ giuùp ñôõ cho nhau". Chuùng ta duøng phöông tieän naøy coù theå phaù hoøa hôïp Taêng cuûa Sa-moân Cuø ñaøm vaø hoaïi chuyeån phaùp luaân", boán ngöôøi nghe roài noùi raèng: "Nhö theá xin nghe theo lôøi cuûa Ñaïi- ñöùc". Sau ñoù Ñeà-baø-ñaït-ña ñeán choã caùc Tyø kheo treû tuoåi duøng coù naêm phaùp duï daãn raèng: "Caùc thaày troïn ñôøi thoï maëc Naïp y… mau ñöôïc Nieát baøn, gioáng nhö ñoaïn vaên treân", keá ñoù ñeán choã caùc Tröôûng laõo Thöôïng toøa-tyøø kheo noùi raèng: "Phaät ñaõ giaø yeáu… toâi seõ giuùp ñôõ cho nhau". Luùc ñoù Ñeà-baø-ñaït-ña phi phaùp noùi laø phaùp, phaùp noùi laø phi phaùp; phi luaät noùi laø luaät, luaät noùi laø phi luaät; khoâng phaïm noùi laø phaïm, phaïm noùi laø khoâng phaïm; khinh noùi laø troïng, troïng noùi laø khinh; höõu taøn noùi laø voâ taøn, voâ taøn noùi laø höõu taøn; phaùp thöôøng laøm noùi laø khoâng phaûi phaùp thöôøng laøm; phi giaùo noùi laø giaùo, giaùo noùi laø phi giaùo. Caùc Tyø kheo thaáy Ñeà-baø-ñaït- ña muoán phaù hoøa hôïp Taêng vaø hoaïi chuyeån phaùp luaân lieàn ñem vieäc naøy baïch Phaät, Phaät baûo caùc Tyø kheo: "Caùc thaày neân can ngaên Ñeà-baø- ñaït-ña boû vieäc phaù taêng naøy", caùc Tyø kheo nghe lôøi

Phaät daïy lieàn ñeán choã Ñeà-baø-ñaït-ña noùi raèng: “Thaày chôù tìm caùch phaù hoøa hôïp Taêng, chôù thoï trì vieäc phaù Taêng, phaûi cuøng Taêng hoøa hôïp, Taêng hoøa hôïp thì an vui khoâng tranh caûi, nhaát taâm cuøng hoïc nhö nöôùc hoøa vôùi söõa ñöôïc an laïc truï. Thaày haõy boû vieäc phaù Taêng naøy”, nhöng Ñeà-baø-ñaït-ña khoâng chòu boû vieäc phaù Taêng naøy. Luùc ñoù boán baïn ñaûng cuûa Ñeà-baø-ñaït-ña quôû traùch caùc Tyø kheo raèng: “Caùc thaày chôù can ngaên Ñeà-baø-ñaït-ña boû vieäc naøy, vì sao, vì Ñeà-baø-ñaït-ña laø ngöôøi noùi ñuùng phaùp, ñuùng luaät, vò aáy noùi ñieàu gì chuùng toâi ñeàu vui thích; ñoù laø bieát môùi noùi khoâng phaûi khoâng bieát maø noùi, vò aáy noùi ñieàu gì chuùng toâi ñeàu chaáp nhaän”. Nhö theá caùc Tyø kheo hai, Ba-laàn can ngaên ñeàu khoâng theå khieán cho Ñeà-baø-ñaït-ña boû aùc taø kieán, neân trôû veà baïch Phaät, Phaät nghe roài suy nghó: “Ñeà-baø-ñaït-ña vaø boán baïn ñaûng ngu si nhö theá coù theå phaù hoøa hôïp Taêng vaø hoaïi chuyeån phaùp luaân, Ta neân ñeán can ngaên Ñeà-baø-ñaït-ña boû vieäc laøm naøy”, nghó roài lieàn ñeán choã Ñeà-baø-ñaït-ña can ngaên raèng: “Thaày chôù tìm caùch phaù hoøa hôïp Taêng… ñöôïc an laïc truï gioáng nhö ñoaïn vaên treân. Thaày chôù phi phaùp noùi laø phaùp, phaùp noùi laø phi phaùp… giaùo noùi laø phi giaùo gioáng nhö ñoaïn vaên treân. Thaày haõy boû vieäc phaù Taêng naøy”, Ñeà-baø-ñaït-ña nghe Phaät noùi roài lieàn taïm boû vieäc laøm naøy.

BOÄ LUAÄT 5

Phaät taïi thaønh Vöông xaù, luùc ñoù vua A-xaø-theá vaø caùc quan ñaïi thaàn ñeàu tín kính Ñeà-baø-ñaït-ña, daân trong thaønh trôï giuùp cho Ñeà-baø- ñaït-ña vaø cuùng döôøng thöùc aên Ñaùt-baùt-na, böõa aên saùng, böõa aên tröa. Coù caùc Tyø kheo treû tuoåi xuaát gia chöa bao laâu, Ñeà-baø-ñaït-ña ñem baùt lôùn baùt nhoû, kieàn tö lôùn, kieàn tö nhoû, moùc y, daây thieàn… caùc vaät caàn duøng cuûa-Tyø kheo cho caùc Tyø kheo treû tuoåi naøy ñeå duï daãn hoï. Cho neân Ñeà- baø-ñaït-ña coù ñeán moät traêm, hai, ba, boán, naêm traêm Tyø kheo cung kính vaây quanh cuøng ñi vaøo thaønh Vöông xaù thoï cuùng döôøng rieâng thöùc aên ngon Ñaùt-baùt-na, böõa aên saùng, böõa aên tröa. Coøn caùc Tyø kheo Tröôûng laõo Thöôïng toøa tu phaïm haïnh laâu, ñöôïc phaùp vò cuûa Phaät vaøo thaønh khaát thöïc chæ ñöôïc thöùc aên nguoäi caùch ñeâm hoaëc côm thieâu hoaëc thöùc aên thoâ dôõ, coù khi khoâng ñöôïc gì neân luùc ñöôïc no luùc khoâng ñöôïc no. Coù Tyø kheo thieåu duïc tri tuùc haønh haïnh ñaàu ñaø nghe bieát vieäc naøy taâm khoâng vui lieàn ñem vieäc naøy baïch Phaät, Phaät do nhaân duyeân naøy nhoùm hoïp Tyø kheo taêng roài quôû traùch: “Taïi sao goïi laø Tyø kheo laïi cuøng moät traêm, hai, ba, boán, naêm traêm Tyø kheo cung kính vaây quanh… gioáng nhö ñoaïn vaên treân cho ñeán caâu luùc khoâng ñöôïc no”, quôû traùch roài baûo caùc Tyø kheo : “Töø nay do hai ñieàu lôïi neân ngaên aên bieät chuùng, cho ba ngöôøi cuøng aên: Moät laø tuøy hoä ñaøn vieät vì taâm thöông xoùt, hai laø vì phaù theá löïc cuûa caùc Tyø kheo aùc duïc, khoâng ñeå cho keû aùc duïc taïo laäp chuùng rieâng, taùc phaùp rieâng vaø cuøng taêng tranh chaáp”. Phaät ôû trong hang ñaù cuûa Daï xoa Khaâm-baø-la treân nuùi Kyø-xaø-quaät thuoäc thaønh Vöông xaù, saùng sôùm ñaép y mang baùt vaøo thaønh khaát thöïc, thoï thöïc xong

trôû veà trong hang ñaù treân nuùi Kyø-xaø-quaät toïa thieàn. Luùc ñoù Ñieàu-ñaït tìm caùch haïi Phaät neân möôùn boán ngöôøi khoûe maïnh leo leân nuùi Kyø-xaø-quaät khieâng moät taûng ñaù lôùn ñeán phía treân hang ñaù, muïc ñích ñôïi Phaät töø trong hang ñaù ñi ra seõ xoâ taûng ñaù naøy xuoáng haïi Phaät. Ñeán xeá tröa, Phaät xuaát ñònh ñi ra ngoaøi hang ñaù ñeå kinh haønh, boán ngöôøi naøy lieàn xoâ taûng ñaù xuoáng. Daï xoa Khaâm-baø-la voán tín kính Phaät, vöøa thaáy vieäc naøy lieàn duøng hai tay ñaåy taûng ñaù qua choã khaùc, ñaù vuïn vaêng ra truùng vaøo chaân Phaät. Vì muoán khieán cho chuùng sanh sanh taâm nhaøm sôï vaø muoán chæ daïy ñaïo lyù heã taïo aùc nghieäp thì quaû baùo khoâng maát neân Phaät nhaäp ñònh, aån thaân nôi choã kinh haønh, hieän thaân ôû phöông Ñoâng vôùi ñaù vuïn ñi theo; hieän thaân ôû caùc phöông Nam, taây, baéc cuõng nhö vaäy... cho ñeán leân ñeán caùc coõi trôøi nhö coõi trôøi Töù thieân vöông, coõi trôøi Ñao lôïi, trôøi Dieäm ma, trôøi Ñaâu suaát ñaø, trôøi Hoùa laïc, trôøi Tha hoùa töï taïi; trôøi Phaïm chuùng, trôøi Ñaïi phaïm, trôøi Thieåu quang, trôøi Voâ löông quang, trôøi Quang dieäu, trôøi Thieåu tònh, trôøi Voâ löôïng tònh, trôøi Bieán tònh, trôøi

SOÁ 1435 - LUAÄT THAÄP TUÏNG, Quyeån 36

A-na-baø-na ñaïi phöôùc ñöùc, trôøi Quaûng quaû, trôøi Baát nhieät, trôøi Hyû kieán, trôøi Nhaïo kieán, trôøi A-ca-ni-traù, ñaù vuïn ñeàu ñi theo Phaät. Khi Phaät thu nhieáp thaàn löïc trôû veà choã kinh haønh thì ñaù vuïn naøy rôùt xuoáng laøm chaân Phaät bò thöông chaûy maùu, Phaät duøng tinh taán löïc ñeå ngaên noåi ñau naøy vaø noùi keä: “Chaúng phaûi trong hö khoâng, Bieån caû vaø nuùi ñaù, Treân trôøi, trong loøng ñaát, Ngaên caûn ñöôïc nghieäp baùo. Chaúng phaûi trong hö khoâng, Bieån caû vaø nuùi ñaù, Treân trôøi, trong loøng ñaát, Thoaùt ñöôïc nghieäp ñôøi tröôùc”. Luùc ñoù Ñieàu-ñaït vaø boán ngöôøi khoûe maïnh naøy laø ngöôøi ñaàu tieân taïo toäi nghòch, khi Phaät ngöôùc nhìn leân, boán ngöôøi naøy lieàn sôï haõi boû chaïy, Phaät caát tieáng keâu: “Haõy ñeán ñaây, Nhö lai seõ thuyeát phaùp cho nghe”, boán ngöôøi naøy ñeán tröôùc Phaät, ñeán choã Phaät ñaûnh leã ngoài moät beân nghe Phaät noùi phaùp, Theá toân tuøy thuaän noùi phaùp chæ daïy cho hoï ñöôïc lôïi hæ roài noùi: “Caùc ngöôi haõy ñi ñi nhöng ñöøng ñi theo con ñöôøng ñaõ ñeán”. Ñieàu-ñaït saân giaän möôùn taùm ngöôøi khaùc ñeán gieát boán ngöôøi kia, Phaät töø xa thaáy taùm ngöôøi naøy lieàn caát tieáng keâu: Phaät caát tieáng keâu: “Haõy ñeán ñaây, Nhö lai seõ thuyeát phaùp cho nghe”, taùm ngöôøi naøy ñeán tröôùc Phaät, ñeán choã Phaät ñaûnh leã ngoài moät beân nghe Phaät noùi phaùp, Theá toân tuøy thuaän noùi phaùp chæ daïy cho hoï ñöôïc lôïi hæ roài noùi: “Caùc ngöôi haõy ñi ñi nhöng ñöøng ñi theo con ñöôøng ñaõ ñeán”. Ñieàu-ñaït laïi möôùn möôøi saùu ngöôøi khaùc ñi gieát taùm ngöôøi kia vaø noùi raèng: “Haõy ñi gieát taùm ngöôøi ñoù vaø caét heát löôõi cuûa hoï”, Phaät töø xa thaáy möôøi saùu ngöôøi naøy lieàn caát tieáng keâu: Phaät caát tieáng keâu: “Haõy ñeán ñaây, Nhö lai seõ thuyeát phaùp cho nghe”, möôøi saùu ngöôøi naøy ñeán tröôùc Phaät, ñeán choã Phaät ñaûnh leã ngoài moät beân nghe Phaät noùi phaùp, Theá toân tuøy thuaän noùi phaùp chæ daïy cho hoï ñöôïc lôïi hæ roài noùi: “Caùc ngöôi haõy ñi ñi nhöng ñöøng ñi theo con ñöôøng ñaõ ñeán”. Ñieàu-ñaït laïi muôùn ba möôi hai ngöôøi khaùc noùi raèng: “Haõy ñi gieát möôøi

saùu ngöôøi ñoù vaø caét heát löôõi cuûa hoï", Phaät töø xa thaáy ba möôi hai ngöôøi naøy lieàn caát tieáng keâu: Phaät caát tieáng keâu: "Haõy ñeán ñaây, Nhö lai seõ thuyeát phaùp cho nghe", ba möôi hai ngöôøi naøy ñeán tröôùc Phaät, ñeán choã Phaät ñaûnh leã ngoài moät beân nghe Phaät noùi phaùp, Theá toân tuøy thuaän noùi phaùp chæ daïy cho hoï ñöôïc lôïi hæ roài noùi: "Caùc ngöôi haõy ñi ñi". Luùc ñoù caùc Tyø kheo coù ngöôøi ngoài, coù ngöôøi ñöùng xung quanh boán phía hang

BOÄ LUAÄT 5

ñaù vì sôï Ñieàu-ñaït ñeán haïi Phaät nöõa. Phaät nhìn thaáy vieäc naøy tuy bieát nhöng vaãn hoûi A-nan nguyeân do, A-nan baïch roõ nguyeân do, Phaät noùi: "Naøy A-nan, Ñieàu-ñaït coù theå haïi maïng cuûa Nhö lai thì khoâng coù lyù ñoù, neáu Nhö lai vì nhaân duyeân khaùc maø cheát thì cuõng khoâng coù lyù ñoù. Naøy A-nan, thaày haõy cuøng caùc Tyø kheo vaøo thaønh Vöông xaù ñeán choã ñoâng ngöôøi nhö phoá chôï, ngaõ tö ñöôøng thoâng baùo cho moïi ngöôøi bieát raèng nhöõng vieäc maø Ñieàu-ñaït ñaõ laøm, hoaëc thaân hay khaåu laøm ñeàu khoâng phaûi laø vieäc Phaät, vieäc Phaùp, vieäc Taêng; maø ñeàu laø vieäc laøm rieâng cuûa Ñieàu-ñaït vaø caùc ñeä töû". Luùc ñoù caùc quan ôû trong cung cuûa thaùi töû A-xaø- theá nghe ñöôïc lôøi naøy lieàn cho laø Sa-moân Cuø ñaøm taät ñoá Ñieàu-ñaït neân môùi noùi nhö theá, Ñieàu-ñaït laø baäc thöông nhaân laøm sao coù theå laøm ñieàu aùc. Ñieàu-ñaït sau khi nghe ñöôïc lôøi thoâng baùo naøy caøng theâm saân giaän Phaät, lieàn ñeàn choã Thaùi töû noùi raèng: "Thaùi töû gieát cha, toâi gieát Phaät; Thaùi töû laøm vua nöôùc Ma-kieät-ñaø, coøn toâi laøm Phaät. Nöôùc Ma-kieät-ñaø seõ coù vua môùi, Phaät môùi, haù khoâng vui sao", Thaùi töû nghe roài trong loøng vui thích neân nhaän lôøi cuûa Ñieàu-ñaït. Luùc ñoù vua Bình sa ngöï giaù ñeán trong vöôøn röøng daïo chôi, höôûng thuï kyõ nhaïc töï vui cho ñeán chieàu toái môùi chòu trôû veà cung. Treân ñöôøng veà, khi thaùi töû thaáy vua gaàn ñeán lieàn duøng kieám Taàn-trì-la quaêng tôùi cheùm vua, vì ngöïa cuûa vua chaïy quaù nhanh neân vua thoaùt cheát, thaùi töû khoâng gieát ñöôïc vua neân boû chaïy troán, caùc quan tìm kieám bao vaây baét ñöôïc, giaûi thaùi töû ñeán choã vua, vua hoûi: "Con muoán laøm gì?", ñaùp laø muoán gieát vua, vua hoûi laø nghe theo lôøi cuûa ai, ñaùp laø nghe theo lôøi cuûa thöôïng nhaân Ñieàu-ñaït. Luùc ñoù trong caùc ñaïi thaàn, coù ngöôøi noùi: "Taát caû Sa-moân Thích töû ñeàu ñaùng gieát", laïi coù ngöôøi noùi: "Sa-moân Thích töû coù toäi gì, chæ coù Ñieàu-ñaït vaø caùc ñeä töû laø ñaùng gieát", laïi coù ngöôøi noùi: "Caùc ñeä töû cuûa Ñieàu-ñaït coù toäi gì, chæ coù Ñieàu-ñaït laø ñaùng gieát", laïi coù ngöôøi noùi: "Vì sao laïi gieát Sa-moân Thích töû, vì sao laïi gieát Ñieàu-ñaït vaø caùc ñeä töû . Ñaïi vöông laø baäc hieàn thieän, ngöôøi ñaùng cheát coøn tha huoáng chi laø Sa-moân Thích töû xuaát gia, laøm sao gieát ñöôïc. Tuøy yù Ñaïi vöông xöû trò nhö theá naøo, chuùng ta khoâng caàn phaûi goùp lôøi goùp söùc". Sau khi trôû veà cung, vua do vieäc naøy neân ngöï ñeán choã xeùt xöû, caùc ñaïi thaàn ñeàu ñeán chaàu vua vaø ñöùng moät beân, vua hoûi: "Vieäc hoâm qua, nay neân xöû lyù nhö theá naøo?", trong caùc ñaïi thaàn, coù ngöôøi noùi: "Taát caû Sa-moân Thích töû ñeàu ñaùng gieát", laïi coù ngöôøi noùi: "Sa-moân Thích töû coù toäi gì, chæ coù Ñieàu-ñaït vaø caùc ñeä töû laø ñaùng gieát", laïi coù ngöôøi noùi: "Caùc ñeä töû cuûa Ñieàu-ñaït coù

toäi gì, chæ coù Ñieàu-ñaït laø ñaùng gieát", laïi coù ngöôøi noùi: "Vì sao laïi gieát Sa-moân Thích töû, vì sao laïi gieát Ñieàu-ñaït vaø caùc ñeä töû. Ñaïi vöông laø

SOÁ 1435 - LUAÄT THAÄP TUÏNG, Quyeån 36

baäc hieàn thieän, ngöôøi ñaùng cheát coøn tha huoáng chi laø Sa-moân Thích töû xuaát gia, laøm sao gieát ñöôïc. Tuøy yù Ñaïi vöông xöû trò nhö theá naøo, chuùng ta khoâng caàn phaûi goùp lôøi goùp söùc". Vua noùi: "Tröôùc ñaây Sa-moân Thích töû coù sai ngöôøi vaøo thaønh Vöông xaù ñeán choã ñoâng ngöôøi nhö phoá chôï, ngaõ tö ñöôøng thoâng baùo cho moïi ngöôøi bieát raèng nhöõng vieäc maø Ñieàu- ñaït ñaõ laøm, hoaëc thaân hay khaåu laøm ñeàu khoâng phaûi laø vieäc Phaät, vieäc Phaùp, vieäc Taêng; maø ñeàu laø vieäc laøm rieâng cuûa Ñieàu-ñaït vaø caùc ñeä töû. Vieäc naøy moïi ngöôøi ñeàu ñaõ bieát roài", vì vaäy trong caùc ñaïi thaàn, coù ngöôøi noùi: "Taát caû Sa-moân Thích töû ñeàu ñaùng gieát", vua khoâng baèng loøng; laïi coù ngöôøi noùi: "Sa-moân Thích töû coù toäi gì, chæ coù Ñieàu-ñaït vaø caùc ñeä töû laø ñaùng gieát", vua cuõng khoâng baèng loøng; laïi coù ngöôøi noùi: "Caùc ñeä töû cuûa Ñieàu-ñaït coù toäi gì, chæ coù Ñieàu-ñaït laø ñaùng gieát", vua cuõng khoâng baèng loøng; laïi coù ngöôøi noùi: "Vì sao laïi gieát Sa-moân Thích töû, vì sao laïi gieát Ñieàu-ñaït vaø caùc ñeä töû . Ñaïi vöông laø baäc hieàn thieän, ngöôøi ñaùng cheát coøn tha huoáng chi laø Sa-moân Thích töû xuaát gia, laøm sao gieát ñöôïc. Tuøy yù Ñaïi vöông xöû trò nhö theá naøo, chuùng ta khoâng caàn phaûi goùp lôøi goùp söùc", vua baèng loøng vaø ban thöôûng cho ngöôøi naøy ruoäng vöôøn vaø taøi vaät. Sau ñoù vua hoûi thaùi töû: "Vì sao con laøm nhö vaäy?", thaùi töû khoâng hoå theïn ñaùp raèng: "Con muoán ñöôïc nhö vua, khi vua ñi coù ngöôøi ñaùnh troáng, troåi kyû nhaïc, caàm loïng, caàm bình nöôùc röûa baèng vaøng... ñi tröôùc daãn ñöôøng", vua noùi: "Con muoán ñöôïc nhö theá sao", noùi roài lieàn ban cho thaùi töû ñöôïc gioáng nhö mình. Khi thaùi töû ñi cuõng coù ngöôøi ñaùnh troáng, troåi kyû nhaïc, caàm loïng, caàm bình nöôùc röûa baèng vaøng... ñi tröôùc daãn ñöôøng nhö vua khoâng khaùc. Trong nöôùc nhö coù hai vua neân phaùp trò nöôùc khoâng thuaän heát yù cuûa daân chuùng. Tröôùc kia khi chöa ñaéc ñaïo, vua Bình sa coù laøm ñieàu aùc khieán ngöôøi oaùn haän cho laø ñaõ ñeán luùc traû thuø neân tìm caùch thaân gaàn thaùi töû noùi raèng: "Trong nöôùc sao laïi coù ñeán hai vua", thaùi töû hoûi: "Vì sao laïi noùi laø coù ñeán hai vua ?", ñaùp: "Vua vaø thaùi töû khi ñi ñeàu coù ngöôøi ñaùnh troáng... ñi tröôùc daãn ñöôøng, nhöng thaùi töû luoân ñi sau cha. Neáu thaùi töû muoán trò nöôùc thì neân gieát cha ñeå moät mình laøm vua", thaùi töû nghe lôøi naøy trong loøng vui thích lieàn ra lònh baét giam vua vaøo nguïc. Do vua hieàn thieän neân coù traêm ngaøn ngöôøi ñem thöùc aên ngon ñeán trong nguïc thaêm, vua nhôø aên thöùc aên naøy maø ñöôïc soáng. Vaøi ngaøy sau, A-xaø-theá hoûi quaûn nguïc: "Ñaïi vöông coøn soáng khoâng ?", ñaùp laø vaãn coøn soáng, laïi hoûi nguyeân do, quaûn nguïc noùi roõ nguyeân do, A-xaø- theá nghe roài lieàn ra lònh khoâng ñöôïc cho ai vaøo thaêm nöõa. Phu nhaân cuûa vua leùn ñem thöùc aên vaøo thaêm, vua nhôø thöùc aên naøy neân vaãn soáng. Vaøi ngaøy sau, A-xaø-theá hoûi quaûn nguïc: "Ñaïi vöông coøn soáng khoâng?", ñaùp

laø vaãn coøn soáng, laïi hoûi nguyeân do, quaûn nguïc noùi roõ nguyeân do, A-xaø-theá nghe roài lieàn ra lònh khoâng ñöôïc cho phu nhaân mang thöùc aên vaøo thaêm. Phu nhaân treùt thöùc aên leân aùo trong roài khoaùc aùo ngoaøi vaøo trong nguïc thaêm vua, côûi aùo trong naøy ra laáy thöùc aên cho vua aên, vua nhôø vaäy neân vaãn soáng. Vaøi ngaøy sau, A-xaø-theá hoûi quaûn nguïc: "Ñaïi vöông coøn soáng khoâng?", ñaùp laø vaãn coøn soáng, laïi hoûi nguyeân do, quaûn nguïc noùi roõ nguyeân do, A-xaø-theá nghe roài lieàn ra lònh khoâng ñöôïc cho phu nhaân vaøo thaêm nöõa. Luùc ñoù ôû trong nguïc, vua töø xa nhìn thaáy nuùi Kyø-xaø-quaät, thaáy Phaät vaø Taêng, caùc vò nhö Xaù-lôïi-phaát, Ñaïi Muïc-kieàn-lieân... leân xuoáng nuùi, vua sanh taâm vui möøng neân vaãn soáng. Vaøi ngaøy sau, A-xaø- theá hoûi quaûn nguïc: "Ñaïi vöông coøn soáng khoâng?", ñaùp laø vaãn coøn soáng, laïi hoûi nguyeân do, quaûn nguïc noùi roõ nguyeân do, A-xaø-theá nghe roài lieàn ra lònh xaây vaùch ngaên khoâng cho vua nhìn thaáy nuùi Kyø-xaø-quaät. Thöôøng phaùp cuûa Phaät laø khi coù nhaân duyeân lôùn vaøo thaønh thì hieän baøy dieäu löïc thaàn thoâng nhö: Caùc ñöôøng nhoû heïp boãng roäng lôùn ra, caùc caây nhoû boãng nhieân cao lôùn, voi ngöïa... caùc loaøi chim ñeàu caát tieâng keâu vui möøng; caùc loaïi nhaïc cuï nhö troáng, ñaøn, saùo, keøn, loa, naùo baït... khoâng coù ngöôøi troåi maø töï phaùt tieáng keâu; caùc loaïi khí cuï trang hoaøng trong ngoaøi cuûa nhaø ngöôøi giaøu coù hoaëc ôû trong röông traùp cho ñeán ñoà trang söùc nhö vaøng baïc... caùc vaät baùu ñeàu phaùt tieáng keâu. Ngöôøi muø ñöôïc thaáy, ngöôøi ñieác ñöôïc nghe, ngöôøi caâm noùi ñöôïc, ngöôøi khoâng ñuû caùc caên lieàn ñöôïc ñaày ñuû, ngöôøi ñang say meâ ñeàu ñöôïc tænh, ngöôøi truùng ñoäc ñeàu ñöôïc khoûe maïnh laïi, ngöôøi oaùn thuø nhau ñeàu sanh taâm töø bi, ngöôøi mang thai sanh con khoâng thaáy ñau ñôùn, ngöôøi bò giam caàm ñeàu ñöôïc giaûi thoaùt, ngöôøi ngheøo thieáu ñöôïc cuûa caûi... Ngöôøi saùt sanh lìa saùt sanh, ngöôøi troäm caép lìa troäm caép... ngöôøi tham lìa tham, ngöôøi saân lìa saân, ngöôøi taø kieán lìa taø kieán... Ngöôøi chöa gieo troàng caên laønh thì ñöôïc gieo troàng, ngöôøi ñaõ gieo troàng lieàn ñöôïc taêng tröôûng... Caùc phuïc taøng töï nhieân xuaát hieän... voâ soá vieäc hy höõu nhö vaäy ñeàu xuaát hieän khieán cho taát caû chuùng sanh ñeàu ñöôïc lôïi ích. Cho neân khi Phaät vöøa böôùc chaân phaûi leân ngaïch cöûa thaønh ñeå vaøo trong thaønh Vöông xaù thì taát caû vieäc hy höõu naøy ñeàu hieän. Vua Bình sa töøng thaáy töôùng naøy neân bieát Phaät saép vaøo trong thaønh, lieàn töø loã hoảng nhoû nhìn ra ñeå thaáy Phaät vaøo thaønh; vua ñaõ ñaéc Thaùnh quaû neân khi thaáy Phaät vaø Taêng, taâm sanh hoan hæ neân vaãn ñöôïc soáng. Vaøi ngaøy sau, A-xaø-theá hoûi quaûn nguïc: "Ñaïi vöông coøn soáng khoâng?", ñaùp laø vaãn coøn soáng, laïi hoûi nguyeân do, quaûn nguïc noùi roõ nguyeân do, A-xaø-theá nghe roài lieàn ra lònh duøng dao beùn goït goùt chaân cuûa vua ñeå vua khoâng coøn ñi laïi ñöôïc nöõa; vua vì naèm laâu moät choã neân tieàu tuïy sa suùt.

SOÁ 1435 - LUAÄT THAÄP TUÏNG, Quyeån 36 631

Vua A-xaø-theá coù moät ngöôøi con teân laø Öu-ñaø-da-baït-ñaø, luùc ñoù ñang ñuøa giôõn vôùi choù, vua keâu ñeán cuøng aên côm thì vöông töû boàng con choù ñeán baïch raèng: “Neáu vua cha cho pheùp con choù cuøng aên thì con môùi aên”, vua noùi tuøy yù con, vöông töû töï aên roài ñöa thöùc aên cho choù aên. Luùc ñoù vua noùi vôùi maãu haäu: “Con ñaõ laøm vieäc khoù laøm, vì sao, vì con laø vua doøng Saùt-ñeá-lî ñöôïc quaùn ñaûnh vì thöông yeâu con maø phaûi cho choù cuøng aên”, maãu haäu noùi: “Ñaây khoâng phaûi laø vieäc khoù laøm, vì coøn coù ngöôøi aên thòt cuûa choù aên nöõa. Con coù bieát cha con ñaõ laøm vieäc khoù laøm gì khoâng?”, vua hoûi laø vieäc khoù laøm gì, maãu haäu noùi: “Hoài con coøn nhoû, ngoùn tay bò ung nhoït ñau nhöùc khoâng nguû ñöôïc, cha con boàng con ñaët treân ñaàu goái vaø ngaäm ngoùn tay bò ung nhoït cuûa con vaøo trong mieäng mình, con khoâng coøn ñau nhöùc neân nguû ñöôïc ngon. Do trong mieäng aám neân nhoït muøi vôõ muû ra, luùc ñoù cha con nghó neáu laáy ngoùn tay cuûa con ra ñeå nhoå muû thì sôï con ñau nhöùc nöõa, neân nuoát luoân caû muû. Cha con ñaõ laøm vieäc khoù laøm nhö theá, mong con haõy thaû cha con ra”, vua A-xaø-theá nghe roài lieàn im laëng. Maãu haäu vöøa trôû veà cung cuûa mình thi nghe ñöôïc lònh thaû vua cha, taát caû daân chuùng trong thaønh hay tin naøy ñeàu khen ngôïi: “Laønh thay vua hieàn thieän ñöôïc thaû”, cuøng nhau keùo ñeán nguïc vaø reo leân: “Ñaïi vöông ñöôïc thaû”. Luùc ñoù vua Bình sa nghe ñöôïc tin naøy trong loøng suy nghó: “Con ta aùc nghòch, khoâng coù taâm töø maãn, khoâng bieát seõ duøng caùch gì ñeå haønh haï ta nöõa”, do nghó nhö vaäy neân vua töï lao xuoáng ñaát vaø cheát, vua A-xaø-theá phaïm toäi ñaïi nghòch vì ñaõ gieát cheát cha. Phaät cuøng ñaïi chuùng naêm traêm Tyø kheo ôû treân nuùi Kyø-xaø-quaät, luùc ñoù tröôùc giôø ngoï Phaät ñaép y mang baùt vaøo thaønh Vöông xaù khaát thöïc, thoï thöïc roài trôû veà nuùi trong baûy ngaøy kieát giaø thoï thieàn ñònh laïc, qua baûy ngaøy sau môùi xuoáng nuùi vaøo thaønh khaát thöïc. Ñieàu-ñaït nghe bieát ñieàu naøy, do vua A-xaø-theá coù con voi teân laø Thuû taøi raát hung döõ vaø khoûe maïnh nhaát trong caùc con voi khaép boán phöông neân Ñieàu-ñaït ñem naêm traêm kim tieàn ñeán ñöa cho ngöôøi ñieàu luyeän voi vaø noùi raèng: “OÂng coù bieát khoâng, vua raát kính troïng toâi neân toâi coù theå laøm vieäc toån ích cho ngöôøi. Nay naêm traêm kim tieàn naøy cho oâng, neáu oâng laøm xong vieäc naøy seõ thöôûng theâm cho oâng ruoäng vöôøn vaø nhaø cöûa”, ngöôøi ñieàu luyeän voi hoûi: “Muoán toâi laøm vieäc gì?”, Ñieàu-ñaït noùi: “Qua baûy ngaøy sau Sa-moân Cuø ñaøm seõ xuoáng nuùi vaøo trong thaønh khaát thöïc, luùc ñoù oâng haõy cho voi naøy uoáng röôïu thaät say roài thaû noù ra sai noù ñi gieát Sa-moân Cuø ñaøm, oâng coù laøm ñöôïc khoâng?”, ñaùp: “Laøm ñöôïc vì con voi naøy do toâi ñieàu luyeän, chæ mong Ngaøi ñöøng queân lôøi ñaõ höùa”. Ngöôøi ñieàu luyeän voi lieàn co ngoùn tay tính ngaøy, ñeán ngaøy thöù baûy oâng lieàn cho voi Thuû taøi uoáng

röôïu thaät say, coät laïi ñôïi Phaät vaøo thaønh môùi thaû ra. Phaùp thöôøng cuûa Phaät khi coù nhaân duyeân lôùn vaøo thaønh thì coù caùc töôùng laønh ñeàu hieän ra laøm lôïi ích cho taát caû chuùng sanh nhö trong ñoaïn vaên treân ñaõ noùi. Vì vaäy khi Phaät vöøa böôùc chaân phaûi leân ngaïch cöûa thaønh ñeå vaøo trong thaønh thì

caùc töôùng laønh naøy ñeàu hieän, ngöôøi ñieàu luyeän voi thaáy töôùng laønh naøy lieàn bieát Phaät saép vaøo thaønh lieàn môû daây thaû voi say ra ñeå noù haïi Phaät. Voi say ñieân cuoàng huøng hoå giaãm ñaïp neân taát caû daân chuùng ñeàu sôï haõi, coù ngöôøi chaïy vaøo trong nhaø, coù ngöôøi nuùp vaøo choã kín, khaép caùc ñöôøng ñi ñeàu troáng vaéng khoâng ngöôøi, chæ coøn laïi Phaät vaø caùc ñeä töû. Luùc ñoù coù moät Hieàn giaû thaáy voi Thuû taøi töø xa lieàn ñeán baïch Phaät: "Theá toân, voi naøy ñaõ say, nay ñöôïc thaû ra aét laø ñeå haïi Phaät, khoâng ai coù theå ngaên caûn ñöôïc, xin Phaät haõy vaøo nhaø hoaëc ra khoûi thaønh, ñöøng ñeå voi say naøy haïi maïng Phaät", Phaät noùi: "Neáu voi Thuû taøi naøy coù theå haïi maïng cuûa Nhö lai thì khoâng coù lyù ñoù, neáu Nhö lai vì nhaân duyeân khaùc maø cheát thì cuõng khoâng coù lyù ñoù", Hieàn giaû nghe roài taâm sanh hoan hæ noùi raèng: "Neáu voi Thuû taøi naøy coù theå haïi maïng cuûa Nhö lai thì khoâng coù lyù ñoù, neáu Nhö lai vì nhaân duyeân khaùc maø cheát thì cuõng khoâng coù lyù ñoù". Luùc ñoù daân chuùng ñeàu ñöùng treân laàu cao la heùt, ngöôøi khoâng coù loøng tin noùi raèng: "Voi naøy chaéc coù theå haïi Phaät", ngöôøi coù loøng tin noùi raèng: "Voi naøy coù theå haïi Phaät laø khoâng coù lyù ñoù". Luùc ñoù voi Thuû taøi töø xa thaáy Phaät lieàn nhe nanh ñöa voøi leân, loâng vaø tai döïng ñöùng leân chaïy nhanh ñeán choã Phaät. Thaáy voi say chaïy ñeán, caùc Tyø kheo ñeàu kinh sôï boû chaïy, chæ coøn moät mình A-nan ôû laïi, Phaät duøng söùc töø tam muoäi khieán cho voi say ñöôïc tænh, voi lieàn ñaàu maët leã döôùi chaân Phaät, ñöa voøi vuoát ve chaân Phaät, Phaät duoãi tay xoa ñaàu noù vaø noùi keä: "Theá toân duoãi caùnh tay, Tay luaân töôùng meàm maïi, Xoa ñaàu voi giaùo hoùa, Nhö cha daïy doã con. Phaät baûo voi Thuû taøi: "Ñöøng coù khôûi nghieäp aùc, Neáu coøn khôûi nghieäp aùc, Seõ khoâng sanh coõi laønh. Nhö voi Y-la-vieân, Nhö voi Baït-ñaø-hoøa, Nhö voi Ñeà-la-giaù, Nhö voi EÂ-ma-hoøa, Coù loaïi voi hung döõ,

SOÁ 1435 - LUAÄT THAÄP TUÏNG, Quyeån 36 633

Voi Ngöu vöông cho ñeán Voi Trôøi ñeàu leã Phaät, Khoâng buoâng lung ñuøa giôõn. Neáu buoâng lung ñuøa giôõn, Seõ khoâng sanh coõi laønh, Khoâng buoâng lung ñuøa giôõn, Môùi ñöôïc sanh coõi trôøi". Noùi keä xong, Phaät lieàn thuyeát phaùp chæ daïy khieán cho voi Thuû taøi ñöôïc lôïi hæ roài im laëng. Voi Thuû taøi töø Phaät nghe phaùp roài sanh taâm hoái haän rôi nöôùc maét, ñaûnh leã Phaät höõu nhieãu roài ñi. Luùc ñoù taát caû daân chuùng thaáy vieäc hy höõu naøy roài ñeàu keùo ñeán vaây quanh, Phaät baûo A-nan traûi toøa vaø laáy nöôùc cho Phaät röûa chaân, Phaät röûa chaân roài leân toøa ngoài nhaäp ñònh, aån thaân nôi choã ngoài, hieän thaân treân hö khoâng ôû phöông Ñoâng, hieän baøy boán oai nghi ñi ñöùng naèm ngoài, nhaäp ñònh Hoûa quang tröôùc tieân töø phöông Ñoâng hieän caùc aùnh saùng xanh, vaøng, ñoû, traéng, hoàng; hoaëc hieän thaàn thoâng nhö treân thaân tuoân ra nöôùc, döôùi thaân tuoân ra löûa, hoaëc treân thaân tuoân ra löûa, döôùi thaân tuoân ra nöôùc. Phöông Ñoâng ñaõ nhö vaäy, caùc phöông Nam, Taây, Baéc cuõng hieän nhö vaäy. Sau ñoù trôû veà choã ngoài, taát caû daân chuùng voán ñaõ coù taâm nhaøm lìa vaø sôï haõi ñieàu aùc, nay ñöôïc thaáy thaàn bieán naøy vaø vieäc Phaät ñieàu phuïc voi say lieàn sanh taâm tín kính saâu xa. Phaät quaùn bieát taâm moïi ngöôøi lieàn öùng cô

thuyeát phaùp khieán cho hoï sau khi nghe phaùp, coù ngöôøi ñöôïc Noaõn phaùp, hoaëc ñöôïc Ñaûnh phaùp, hoaëc ñöôïc Nhaãn phaùp; coù ngöôøi ñöôïc vôi bôùt ba ñoäc, lìa tham duïc, coù ngöôøi ñöôïc Theá ñeä nhaát phaùp, coù ngöôøi ñaéc quaû Tu-ñaø-hoaøn, hoaëc quaû Tö-ñaø-haøm, hoaëc quaû A-na-haøm, coù ngöôøi gieo troàng nhaân duyeân vôùi Thanh vaên thöøa, coù ngöôøi gieo troàng nhaân duyeân vôùi Bích chi Phaät thöøa, coù ngöôøi gieo troàng nhaân duyeân vôùi Phaät thöøa, nhö theá laøm lôïi ích cho voâ löôïng chuùng sanh. Do nhaân duyeân naøy neân trong ngaøy ñoù, Phaät khoâng aên gì, luùc ñoù Phaät naém caùnh tay cuûa A-nan nöông hö khoâng trôû veà nuùi Kyø-xaø-quaät, caùc Tyø kheo thaáy Phaät trôû veà ñeàu ñeán ñaûnh leã Phaät roài ngoài moät beân baïch Phaät: “Thaät hy höõu thöa Theá toân, luùc caáp baùch sôï haõi nhö vaäy maø A-nan khoâng rôøi boû Phaät”, Phaät baûo caùc Tyø kheo : “Khoâng chæ trong ñôøi naøy luùc caáp baïch sôï haõi, A-nan ñaõ khoâng rôøi boû Phaät maø trong quaù khöù, luùc caáp baùch sôï haõi A-nan cuõng khoâng rôøi boû Phaät. Nhö lai seõ noùi boån sanh, caùc thaày haõy laéng nghe: Quaù khöù, gaàn döôùi Tuyeát sôn coù con Nai chuùa teân laø Oai ñöùc, laø chuùa cuûa baày Nai naêm traêm con. Luùc ñoù coù moät thôï saên raõi luùa roài giaêng löôùi duï Nai tôùi baét, Nai chuùa ñi tröôùc ñaøn Nai

neân sa löôùi, Nai chuùa nghó: “Neáu ta hieän töôùng thì baày Nai seõ khoâng daùm aên luùa, haõy ñeå cho chuùng aên luùa xong, ta môùi hieän töôùng”. Khi Nai chuùa hieän töôùng cho bieát mình bò sa löôùi thì baày nai ñeàu boû chaïy, chæ coøn moät con Nai caùi ôû laïi noùi keä:

“Ñaïi vöông neân bieát,
Ngöôøi giaêng löôùi ñeán,
Haõy mau nghó caùch,
Ra khoûi löôùi naøy”

Nai chuùa noùi keä:

“Ta ñang nghó caùch,
Nhöng söùc caïn kieät,
Löôùi buûa quaù nhanh,
Khoâng theå ra ñöôïc”.

Thaáy thôï saên saép ñeán gaàn, Nai caùi laïi noùi keä:

“Ñaïi vöông neân bieát,
Ngöôøi giaêng löôùi ñeán,
Haõy mau nghó caùch,
Ra khoûi löôùi naøy”.

Nai chuùa noùi keä:

“Ta ñang nghó caùch,
Nhöng söùc caïn kieät,
Löôùi buûa quaù nhanh,

Khoâng theå ra ñöôïc”.
Khi thôï saên ñeán nôi, Nai caùi lieàn noùi keä:
“OÂng duøng dao beùn,
Gieát thaân toâi tröôùc,
Sau ñoù haõy thaû,
Cho Nai chuùa ñi”.
Thôï saên nghe roài, khôûi taâm thöông xoùt cho laø hy höõu, nghó raèng:
“Suùc sanh thöông yeâu nhau coøn daùm boû thaân maïng”, nghó roài lieàn noùi keä:
“Ta khoâng muoán gieát ngöôi,
Cuõng khoâng gieát nai chuùa,
Ta seõ thaû caû hai,
Muoán ñi ñaâu tuøy yù”.
Noùi roài lieàn thaû Nai chuùa ra.
Phaät baûo caùc Tyø kheo : “Nai chuùa thuôû xöa chính laø thaân ta ngaøy nay, baày Nai naêm traêm con thuôû xöa chính laø caùc Tyø kheo ngaøy nay.
SOÁ 1435 - LUAÄT THAÄP TUÏNG, Quyeån 36 635

Thuôû xöa luùc caáp baùch sôï haõi caùc thaày ñaõ rôøi boû ta, ngaøy nay luùc caáp baùch sôï haõi caùc thaày cuõng rôøi boû ta maø ñi. Thôï saên thuôû xöa chính laø voi Thuû taøi ngaøy nay, thuôû xöa ñaõ khoâng naõo haïi ta, ngaøy nay cuõng khoâng laøm haïi ta. Nai caùi thuôû xöa chính laø A-nan ngaøy nay, thuôû xöa luùc caáp baùch sôï haõi ñaõ khoâng rôøi boû ta, ngaøy nay luùc caáp baùch sôï haõi cuõng khoâng rôøi boû ta”. Do nhaân duyeân naøy, Phaät lieàn noùi Boån sanh thöù hai: Quaù khöù coù thaønh Ba laø naïi, beân thaønh naøy coù caùi ao teân laø Vuõ thaønh, ao naøy nhieàu nöôùc neân coù raát nhieàu loaøi tuï ñeán ôû nhö caù, ruøa, ngoãng, nhaïn, vòt… Coù baày Nhaïn naêm traêm con, Nhaïn chuùa teân laø Trò quoác, luùc ñoù thôï saên raõi luùa roài giaêng löôùi duï chim ñeán baét, Nhaïn chuùa bay tröôùc neân bò sa löôùi, noù lieàn suy nghó: “Neáu ta hieän töôùng thì baày Nhaïn seõ khoâng daùm aên luùa, haõy ñeå cho chuùng aên luùa xong, ta môùi hieän töôùng’. Khi Nhaïn chuùa hieän töôùng cho bieát mình bò sa löôùi thì baày Nhaïn lieàn bay boû ñi heát, chæ coøn moät con Nhaïn ñaïi thaàn teân laø Toâ ma ôû laïi. Nhaïn chuùa noùi vôùi Toâ ma: “Ta cho ngöôøi laøm vua, ngöôi haõy bay tröôùc baày Nhaïn”, Toâ ma noùi khoâng theå ñöôïc, Nhaïn chuùa hoûi vì sao, Toâ ma lieàn noùi keä: “Toâi nguyeän theo vua, Soáng cheát khoâng ñoåi, Thaø cheát cuøng vua, Hôn soáng xa nhau. Ñaïi vöông neân bieát, Ngöôøi giaêng löôùi ñeán, Haõy mau nghó caùch, Ra khoûi löôùi naøy”. Nhaïn chuùa noùi keä: “Ta ñang nghó caùch, Nhöng söùc caïn kieät, Löôùi buûa quaù nhanh, Khoâng theå ra ñöôïc”. Thaáy ngöôøi giaêng löôùi gaàn ñeán, Nhaïn Toâ-ma noùi keä: “Ñaïi vöông neân bieát, Ngöôøi giaêng löôùi ñeán, Haõy mau nghó caùch, Ra khoûi löôùi naøy”. Nhaïn chuùa noùi keä: “Ta ñang nghó caùch, Nhöng söùc caïn kieät, Löôùi buûa quaù nhanh,

Khoâng theå ra ñöôïc". Khi ngöôøi giaêng löôùi ñeán, Nhaïn Toâ-ma lieàn noùi keä: "Loâng, thòt cuûa Ñaïi vöông, Khoâng khaùc gì vôùi toâi, Haõy caàm dao gieát toâi, Thaû vua, ñöøng laøm haïi". Thôï saên nghe roài, khôûi taâm thöông xoùt cho laø hy höõu, nghó raèng: "Suùc sanh thöông yeâu nhau coøn daùm boû thaân maïng", nghó roài lieàn noùi: "Ta khoâng gieát ai caû, ta seõ thaû caû hai, tuøy yù muoán ñi ñaâu thì ñi", noùi roài lieàn thaû Nhaïn chuùa ra. Hai con Nhaïn naøy bay ñi moät ñoaïn lieàn noùi vôùi nhau: "Thôï saên naøy laøm vieäc hy höõu, ñaõ cho chuùng ta maïng soáng, neáu oâng ta gieát moät maïng tröôùc, keá gieát theâm moät maïng thì ai ngaên caûn ñöôïc. Chuùng ta neân ñem vaät duïng ñaõ coù baùo ñaùp cho oâng ta". Thôï saên thaáy Nhaïn bay trôû laïi lieàn hoûi: "Hai ngöôi khoâng bay ñöôïc sao?", ñaùp: "Bay ñöôïc, chæ laø thôï saên nhö oâng ñaõ laøm vieäc hy höõu, ñaõ cho chuùng ta maïng soáng, neáu oâng ta gieát moät maïng tröôùc, keá gieát theâm moät maïng thì ai ngaên caûn ñöôïc. Chuùng toâi muoán ñem vaät duïng ñaõ coù baùo ñaùp cho oâng", thôï saên noùi: "Hai ngöôi laø suùc sanh, coù vaät duïng gì maø baùo ñaùp", ñaùp: "ÔÛ nöôùc Ba-la-naïi coù vua teân laø Phaïm ñöùc, oâng mang chuùng toâi ñeán ñoù cho", thôï saên noùi: "Hoï seõ haïi hai ngöôi, vì sao laïi mang ñeán ñoù cho", ñaùp: "OÂng ñöøng coät troùi chuùng toâi, chæ mang ñeán ñoù cho roài ñi". Thôï saên ñeå hai con Nhaïn treân hai vai roài ñi, do Nhaïn xinh ñeïp neân moïi ngöôøi öa thích, coù ngöôøi ñöa naêm tieàn, coù ngöôøi ñöa möôøi tieàn, coù ngöôøi ñöa hai möôi tieàn ñeå ñoåi laáy Nhaïn, Nhaïn noùi: "Ñöøng ñoåi, tieàn cuûa nhöõng ngöôøi naøy so vôùi ñeán trong cung vua thì oâng seõ ñöôïc nhieàu hôn". Ñeán cung vua, Nhaïn chuùa noùi vôùi ngöôøi giöõ cöûa: "OÂng haõy vaøo taâu vua laø coù Nhaïn chuùa Trò quoác ñang ôû ngoaøi cöûa xin ñöôïc gaëp vua", ngöôøi giöõ cöûa vaøo taâu, vua cho vaøo, Nhaïn chuùa duøng keä hoûi vua: "Long theå an oån khoâng, Ñaát nöôùc phoàn thònh khoâng, Nhö phaùp daïy daân khoâng, Trò nöôùc bình ñaúng khoâng?". Vua noùi keä: "Ta thöôøng ñöôïc an oån, Ñaát nöôùc luoân phoàn thònh, Duøng phaùp giaùo hoùa daân, Bình ñaúng, khoâng thieân vò". Ñoái ñaùp nhö theá ñeán naêm traêm baøi keä, luùc ñoù vua Phaïm ñöùc suy

nghó: "Nhaïn chuùa thaät thoâng minh", thaáy Nhaïn Toâ ma im laëng, vua hoûi: "Vì sao ngöôi im laëng?", Toâ ma ñaùp: "Beä haï laø vua moät nöôùc, Nhaïn chuùa laø vua cuûa nöôùc Pha traïch, hai vua cuøng noùi chuyeän, thaàn daùm ñaâu thaát leã", vua cho laø hieàn thaàn lieàn noùi: "Ta coù khu vöôøn ñeïp, khanh haõy ñeán ñoù ôû, caùc loaøi chim seõ tuï hoïp ñeán, ta seõ laøm ao hoà vaø cho chuùng aên thöùc aên maø chuùng thích, ñöôïc khoâng?", ñaùp: "Khoâng ñöôïc", vua hoûi vì sao, ñaùp: "Luùc thöùc hay nguû, neáu Beä haï queân seõ ra lònh laøm thòt Nhaïn, neáu ngöôøi ñaàu beáp khoâng baét ñöôïc Nhaïn khaùc, aét seõ baét gieát chuùng toâi". Khi Nhaïn chuùa vaøo trong cung vua, caùc Nhaïn khaùc cuõng bay töø ao Vuõ thaønh ñeán, ñaäu treân cung ñieän cuûa vua vaø caát tieáng hoùt bi thöông, ruõ ñoâi caùnh öôùt laøm dô cung ñieän. Vua ngaïc nhieân hoûi: "Caùc chim naøy töø ñaâu ñeán?", Nhaïn chuùa noùi:

“Chuùng laø quyeán thuoäc cuûa toâi”, vua hoûi: “Ngöôi muoán ñi phaûi khoâng?”, ñaùp laø muoán ñi, vua hoûi: “Ngöôøi coù caàn gì khoâng?”, Nhaïn chuùa noùi: “Thôi saên naøy ñaõ laøm vieäc hy höõu, ñaõ cho chuùng toâi maïng soáng, neáu oâng ta gieát moät maïng tröôùc, keá gieát theâm moät maïng thì ai ngaên caûn ñöôïc. Chuùng ta muoán xin ít taøi vaät nhö vaøng baïc, y thöïc ñeå baùo ñaùp cho oâng ta”, noùi xong lieàn bay ñi.” Phaät baûo caùc Tyø kheo : “Nhaïn chuùa thuôû xöa chính laø thaân ta ngaøy nay, baày Nhaïn naêm traêm con thuôû xöa chính laø caùc Tyø kheo ngaøy nay. Thuôû xöa luùc caáp baùch sôï haõi caùc thaày ñaõ rôøi boû ta, ngaøy nay luùc caáp baùch sôï haõi caùc thaày cuõng rôøi boû ta maø ñi. Thôi saên thuôû xöa chính laø voi Thuû taøi ngaøy nay, thuôû xöa ñaõ khoâng naõo haïi ta, ngaøy nay cuõng khoâng laøm haïi ta. Vua Phaïm ñöùc thuôû xöa chính laø vua Tònh phaïn ngaøy nay. Nhaïn Toâ-ma thuôû xöa chính laø A-nan ngaøy nay, thuôû xöa luùc caáp baùch sôï haõi ñaõ khoâng rôøi boû ta, ngaøy nay luùc caáp baùch sôï haõi cuõng khoâng rôøi boû ta”. Do nhaân duyeân naøy Phaät laïi noùi Boån söï thöù ba: Quaù khöù, gaàn döôùi Tuyeát sôn coù moät Sö töû chuùa laø vua cuûa ñaøn Sö töû naêm traêm con. Veà giaø, do maét môø suy yeáu neân Sö töû chuùa sa vaøo caùi gieáng khoâ, ñaøn Sö töû ñi sau ñeàu boû ñi heát. Caùch caùi gieáng khoâ naøy khoâng xa coù moät con daõ can thaáy vieäc naøy roài lieàn suy nghó: “Ta ñöôïc soáng an laïc trong röøng naøy vaø coù thòt aên ñaày ñuû ñeàu laø nhôø Sö töû chuùa naøy, nay Sö töû chuùa gaëp naïn ta neân nghó caùch baùo ñaùp”, gaàn gieáng khoâ coù moät ngoøi nöôùc chaûy, daõ can tìm caùch laøm cho ngoøi nöôùc naøy chaûy vaøo gieáng, nöôùc ñaày gieáng laøm cho sö töû noåi leân. Thaàn caây röøng thaáy vieäc naøy roài lieàn noùi keä: “Tuy thaân raát doõng maõnh, Nhöng laøm baïn keû yeáu, Daõ can naøy cöùu soáng, Sö töû chuùa laâm naïn”.

638 BOÄ LUAÄT 5

Phaät baûo caùc Tyø kheo : “Sö töû chuùa thuôû xöa chính laø thaân ta ngaøy nay, naêm traêm Sö töû thuôû xöa chính laø caùc Tyø kheo ngaøy nay. Thuôû xöa luùc caáp baùch sôï haõi caùc thaày ñaõ rôøi boû ta, ngaøy nay luùc caáp baùch sôï haõi caùc thaày cuõng rôøi boû ta maø ñi. Daõ can thuôû xöa chính laø A-nan ngaøy nay, thuôû xöa vì thöông meán ñaõ khoâng rôøi boû ta, ngaøy nay vì thöông meán cuõng khoâng rôøi boû ta”.

SOÁ 1435 - LUAÄT THAÄP TUÏNG, Quyeån 37 639

LUAÄT THAÄP TUÏNG
QUYEÅN 37
TAÏP TUÏNG (Tieáp Theo)

I. VIEÄC CUÛA ÑIEÀU ÑAÏT (Tieáp Theo): Phaät taïi thaønh Vöông xaù trong nuùi Phöông haéc thaïch thaùnh cuøng baûy traêm vò Tyø kheo, luùc ñoù vaøo tröôùc giôø ngoï, Phaät ñaép y mang baùt vôùi A-nan theo sau cuøng vaøo thaønh khaát thöïc, thoï thöïc xong, Phaät ñeán giaûng ñöôøng traûi toøa ngoài tröôùc chuùng taêng. Ñieàu-ñaït cuõng vaäy, tröôùc giôø ngoï ñaép y mang baùt vôùi Ca-löu-la-ñeà-xaù theo sau cuøng vaøo thaønh khaát thöïc, thoï thöïc xong cuõng ñeán trong giaûng ñöôøng theo thöù lôùp ngoài xong, Ñieàu- ñaït lieàn xöôùng raèng: “Tyø kheo neân troïn ñôøi thoï maëc naïp y, troïn ñôøi thoï phaùp khaát thöïc, troïn ñôøi thoï phaùp aên moät böõa, troïn ñôøi thoï phaùp ngoài nôi ñaát troáng, troïn ñôøi thoï phaùp ñoaïn nhuïc. coù naêm phaùp naøy tuøy thuaän haïnh thieåu duïc tri tuùc, deã nuoâi döôõng, deã ñaày ñuû, bieát thôøi, bieát löôïng. Tyø kheo naøo thoï trì coù naêm phaùp naøy seõ mau ñöôïc Nieát-baøn”. Luùc ñoù Ñieàu-ñaït phi phaùp noùi laø phaùp, phaùp noùi laø phi phaùp, phi luaät noùi laø luaät, luaät noùi laø phi luaät, phaïm noùi laø khoâng phaïm, khoâng phaïm noùi laø phaïm, toäi khinh noùi laø troïng, toäi troïng noùi laø khinh, toäi voâ taøn noùi laø Höõu taøn, toäi Höõu taøn noùi laø Voâ taøn, phaùp thöôøng sôû haønh noùi laø khoâng phaûi phaùp thöôøng sôû haønh, khoâng phaûi phaùp thöôøng sôû haønh noùi laø phaùp thöôøng sôû haønh, phi thuyeát noùi laø thuyeát, thuyeát noùi laø phi thuyeát. Luùc ñoù Phaät khuyeân Ñieàu-ñaït: “Thaày chôù tìm caùch phaù hoøa hôïp Taêng, chôù thoï trì vieäc phaù Taêng, phaûi cuøng Taêng hoøa hôïp, Taêng hoøa hôïp thì an vui khoâng tranh caûi, nhaát taâm cuøng hoïc nhö nöôùc hoøa vôùi söõa ñöôïc an laïc truï. Thaày chôù coù phi phaùp noùi laø phaùp, phaùp noùi laø phi phaùp, phi luaät noùi laø luaät, luaät noùi laø phi luaät, phaïm noùi laø khoâng phaïm, khoâng phaïm noùi laø phaïm, toäi khinh noùi laø troïng, toäi troïng noùi laø khinh, toäi voâ taøn noùi laø Höõu taøn, toäi Höõu taøn noùi laø Voâ taøn, phaùp thöôøng sôû haønh noùi laø khoâng phaûi phaùp thöôøng sôû haønh, khoâng phaûi phaùp thöôøng sôû haønh noùi laø phaùp thöôøng sôû haønh, phi thuyeát noùi laø thuyeát, thuyeát noùi laø phi thuyeát”. Sau khi nghe

640 BOÄ LUAÄT 5

Phaät khuyeân nhö vaäy, Ñieàu-ñaït vaãn khoâng chòu töø boû vieäc nhaân duyeân phaù taêng naøy. Luùc ñoù Ca-löu-la-ñeà-xaù ñöùng quaït haàu cho Ñieàu-ñaït lieàn tròch baøy vai höõu chaép tay baïch Phaät: “Nhö Phaät khen ngôïi coâng ñöùc cuûa haïnh ñaàu ñaø, thöôïng nhaân Ñieàu-ñaït cuõng khen ngôïi haïnh ñaàu ñaø, vì sao Phaät laïi sanh taâm taät ñoá”, Phaät noùi: “Naøy ngöôøi ngu si, Nhö lai coù taâm taät ñoá gì. Chö Phaät quaù khöù khen ngôïi thoï maëc naïp y, cho thoï maëc naïp y; Ta cuõng khen ngôïi thoï maëc naïp y, cho thoï maëc naïp y, cuõng cho thoï maëc y cuûa cö só cuùng. Naøy ngöôøi ngu si, Chö Phaät quaù khöù khen ngôïi phaùp khaát thöïc, cho thoï phaùp khaát thöïc; Ta cuõng khen ngôïi phaùp khaát thöïc, cho thoï phaùp khaát thöïc, cuõng cho thoï thænh thöïc. Naøy ngöôøi ngu si, Chö Phaät quaù khöù

khen ngôïi phaùp aên moät böõa, cho thoï phaùp aên moät böõa; Ta cuõng khen ngôïi phaùp aên moät böõa, cho thoï phaùp aên moät böõa, cuõng cho tho phaùp aên dö, ñöôïc aên theâm nöõa. Naøy ngöôøi ngu si, Chö Phaät quaù khöù khen ngôïi phaùp ngoài nôi ñaát troáng, cho thoï phaùp ngoài nôi ñaát troáng; Ta cuõng khen ngôïi phaùp ngoài nôi ñaát troáng, cho thoï phaùp ngoài nôi ñaát troáng, cuõng cho thoï phoøng xaù ñeå ôû. Naøy ngöôøi ngu si, Ta khoâng cho aên ba loaïi thòt baát tònh, ñoù laø thaáy hoaëc nghe hoaëc nghi. Sao goïi laø thaáy?: Töùc laø töï mình thaáy con vaät vì mình maø bò gieát; sao goïi laø nghe?: Töùc laø ôû beân ngöôøi ñaùng tin nghe noùi raèng: Con vaät naøy vì oâng maø bò gieát; sao goïi laø nghi?: Töùc laø coù nhaân duyeân neân sanh nghi, nhö ôû nôi ñoù khoâng coù ñoà teã, khoâng coù con vaät töï cheát, chuû nhaø naøy coù taâm aùc coá yù vì ta maø gieát haïi chuùng. Ba loaïi thòt baát tònh nhö theá ñeàu khoâng ñöôïc aên, nhöng Ta cho aên ba loaïi thòt thanh tònh, ñoù laø khoâng thaáy, khoâng nghe, khoâng nghi. Sao goïi laø khoâng thaáy?: Töùc laø maát mình khoâng nhìn thaáy con vaät kia bò gieát; sao goïi laø khoâng nghe?: Töùc laø ôû beân ngöôøi ñaùng tin khoâng nghe noùi con vaät naøy vì mình maø bò gieát; sao goïi laø khoâng nghi ?: Töùc laø bieát roõ ôû choã ñoù khoâng coù ñoà teã, trong nhaø coù con vaät töï cheát, chuû nhaø naøy löông thieän khoâng coá yù vì mình maø gieát haïi suùc vaät cho neân khoâng sanh nghi. Ba loaïi thòt thanh tònh naøy ñöôïc aên; laïi nöõa, thòt cuùng trong mieáu thôø trôøi, thòt cuûa con voi chaïy quaù söùc, thòt cuûa con ngöïa chaïy quaù söùc, thòt cuûa con chim bay quaù söùc, thòt cuùng Thieåm-ma-baø-la-taùt, thòt cuùng Ni-la-giaø-la, thòt cuùng phi nhôn... caùc loaïi thòt naøy ñeàu laø baát tònh, Sa-moân Thích töû khoâng ñöôïc aên", Phaät noùi xong lieàn ñöùng daäy trôû veà trong thaát toïa thieàn. Luùc ñoù Ñieàu-ñaït noùi: "Ta laø Ñieàu-ñaït ôû trong Taêng xöôùng raèng: "Tyø kheo neân troïn ñôøi thoï maëc naïp y, troïn ñôøi thoï phaùp khaát thöïc, troïn ñôøi thoï phaùp aên moät böõa, troïn ñôøi thoï phaùp ngoài nôi ñaát troáng, troïn ñôøi thoï phaùp ñoaïn nhuïc". Tyø kheo naøo öa thích thoï trì coù naêm phaùp naøy thì

ñöùng daäy laáy theû", xöôùng xong, Ñieàu-ñaït vaø boán baïn ñaûng ñöùng daäy laáy theû. Ñieàu-ñaït laïi xöôùng laàn thöù hai: "Ta laø Ñieàu-ñaït ôû trong Taêng xöôùng raèng: Tyø kheo neân troïn ñôøi thoï maëc naïp y, troïn ñôøi thoï phaùp khaát thöïc, troïn ñôøi thoï phaùp aên moät böõa, troïn ñôøi thoï phaùp ngoài nôi ñaát troáng, troïn ñôøi thoï phaùp ñoaïn nhuïc". Tyø kheo naøo öa thích thoï trì coù naêm phaùp naøy thì ñöùng daäy laáy theû", xöôùng laàn thöù hai xong, coù hai traêm naêm möôi Tyø kheo töø choã ngoài ñöùng daäy laáy theû. Ñieàu-ñaït laïi xöôùng laàn thöù ba: "Ta laø Ñieàu-ñaït ôû trong Taêng xöôùng raèng: "Tyø kheo neân troïn ñôøi thoï maëc naïp y, troïn ñôøi thoï phaùp khaát thöïc, troïn ñôøi thoï phaùp aên moät böõa, troïn ñôøi thoï phaùp ngoài nôi ñaát troáng, troïn ñôøi thoï phaùp ñoaïn nhuïc". Tyø kheo naøo öa thích thoï trì coù naêm phaùp naøy thì ñöùng daäy laáy theû", xöôùng laàn thöù ba xong, coù theâm hai traêm naêm möôi Tyø kheo ñöùng daäy laáy theû. Luùc ñoù Ñieàu-ñaït daãn naêm traêm Tyø kheo naøy trôû veà truù xöù cuûa mình, laäp laïi phaùp cheá nhö sau: "Tyø kheo neân troïn ñôøi thoï maëc naïp y, troïn ñôøi thoï phaùp

khaát thöïc, troïn ñôøi thoï phaùp aên moät böõa, troïn ñôøi thoï phaùp ngoài nôi ñaát troáng, troïn ñôøi thoï phaùp ñoaïn nhuïc. Tyø kheo naøo khoâng öa thích thoï trì coù naêm phaùp naøy thì ngöôøi aáy xa caùch vôùi chuùng ta, khaùc bieät vôùi chuùng ta, chuùng ta khoâng cuøng noùi chuyeän". Xeá tröa, Phaät xuaát ñònh ra khoûi thaát ñeán trong chuùng baûo caùc Tyø kheo raèng: "Ñieàu-ñaït bò taùm phaùp taø che laáp taâm neân baát giaùc phaù Taêng, ñoù laø: Lôïi, suy, huûy, döï, xöng, cô, khoå, laïc, tri thöùc aùc, baïn ñaûng xaáu". Luùc ñoù Ñieàu-ñaït nghe Phaät noùi mình phaù hoøa hôïp Taêng vaø hoaïi chuyeån phaùp luaân, lieàn vui möøng nghó raèng: "Sa-moân Cuø ñaøm coù ñaïi thaàn thoâng theá löïc maø ta coù theå phaù hoøa hôïp Taêng. Tieáng taêm cuûa ta seõ lan truyeàn khaép boán phöông laø Sa-moân Cuø ñaøm coù ñaïi thaàn thoâng theá löïc maø Ñieàu- ñaït coù theå phaù hoøa hôïp taêng". Do nghó nhö vaäy, Ñieàu-ñaït laøm gioáng nhö Phaät, khi Phaät ngoài trong Taêng, beân phaûi coù Xaù-lôïi-phaát, beân traùi coù Ñaïi Muïc-kieàn-lieân; Ñieàu-ñaït cuõng vaäy, beân phaûi coù Ca-leâ, beân traùi coù Ca-löu-la-ñeà-xaù. Luùc ñoù Xaù-lôïi-phaát vaø Ñaïi Muïc-kieàn-lieân baïch Phaät: "Theá toân, chuùng con ñeán trong chuùng cuûa Ñieàu-ñaït, neáu coù ngöôøi naøo coù theå giaùo hoùa thì seõ khai ñaïo daãn daét hoï trôû veà", Phaät noùi tuøy yù. Xaù- lôïi-phaát vaø Ñaïi Muïc-kieàn-lieân lieàn ñi ñeán choã cuûa Ñieàu-ñaït, coù moät Tyø kheo nhìn thaáy lieàn khoùc lôùn tôi nhö khuùc caây chuyeån, nghó raèng: "Ñôøi aùc nhö theá, hai toân giaû Xaù-lôïi-phaát vaø Ñaïi Muïc-kieàn-lieân cuõng boû Phaät ñeán vôùi Ñieàu-ñaït". Phaät thaáy Tyø kheo naøy khoùc tuy bieát nhöng vaãn nguyeân do vì sao laïi khoùc, Tyø kheo baïch roõ nguyeân do, Phaät noùi: "Naøy Tyø kheo, neáu hai toân giaû Xaù-lôïi-phaát vaø Ñaïi Muïc-kieàn-lieân rôøi boû ta ñeå tìm ngöôøi trí Tueä khaùc thì khoâng coù lyù ñoù", Tyø kheo nghe roài taâm

642 BOÄ LUAÄT 5

sanh hoan hæ noùi raèng: "Neáu hai toân giaû Xaù-lôïi-phaát vaø Ñaïi Muïc-kieàn-lieân rôøi boû Phaät ñeå tìm ngöôøi trí Tueä khaùc thì khoâng coù lyù ñoù". Luùc ñoù Ñieàu-ñaït töø xa thaáy Xaù-lôïi-phaát vaø Ñaïi Muïc-kieàn-lieân ñi ñeán, vui möøng nghó raèng: "Hai ñaïi ñeä töû cuûa Sa-moân Cuø ñaøm nay trôû thaønh quyeán thuoäc cuûa ta", do nghó nhö vaäy neân gioáng nhö Phaät, khi thaáy Xaù-lôïi- phaát vaø Ñaïi Muïc-kieàn-lieân ñeán, Phaät ñöa tay phaûi ra noùi raèng: "Thieän lai Xaù-lôïi-phaát, Ñaïi Muïc-kieàn-lieân", Ñieàu-ñaït cuõng ñöa tay phaûi ra vaø noùi gioáng nhö Phaät noùi. Ñieàu-ñaït baûo Ca-leâ nhöôøng choã beân phaûi cho Xaù-lôïi-phaát ngoài vaø baûo Ca-löu-la-ñeà-xaù nhöôøng choã beân traùi cho Ñaïi Muïc-kieàn-lieân ngoài, gioáng nhö Phaät ôû trong chuùng baûo Xaù-lôïi-phaát vaø Ñaïi Muïc-kieàn-lieân: "Hai thaày haõy thuyeát phaùp cho caùc Tyø kheo, ta ñau löng muoán nghæ moät laùt"; Ñieàu-ñaït cuõng ôû trong chuùng naøy noùi vôùi Xaù- lôïi-phaát vaø Ñaïi Muïc-kieàn-lieân gioáng nhö Phaät ñaõ noùi. Gioáng nhö Phaät traûi Uaát-ña-la-taêng boán lôùp, laáy Taêng-giaø-leâ laøm goái roài naèm nghieâng hoâng beân phaûi; Ñieàu-ñaït cuõng laøm gioáng nhö Phaät ñaõ laøm. Luùc ñoù coù thieân thaàn tín kính Phaät duøng thaàn löïc khieán cho Ñieàu-ñaït luùc nguû naèm nghieâng veà beân traùi, noùi saûng, duoãi chaân tay, nghieán raêng ra tieáng. Xaù- lôïi-phaát nhaân dòp

naøy thuyeát phaùp cho caùc Tyø kheo, duøng ñuû lôøi khen ngôïi Phaät phaùp taêng vaø giôùi, laïi duøng ñuû lôøi quôû traùch toäi loãi vaø phaàn aùc ñaïo cuûa Ñieàu-ñaït seõ ñoïa vaøo ñòa nguïc A-tyø trong moät kieáp khoâng cöùu ñöôïc. Coøn Ñaïi Muïc-kieàn-lieân thì nhaäp ñònh, aån thaân ngay nôi choã ngoài hieän thaân trong hö khoâng ôû phöông Ñoâng, thò hieän boán oai nghi ñi ñöùng naèm ngoài roài nhaäp ñònh Hoûa quang, tröôùc tieân töø phöông Ñoâng hieän caùc aùnh saùng xanh, vaøng, ñoû, traéng, hoàng; hoaëc hieän bieán thaàn thoâng nhö treân thaân tuoân ra nöôùc, döôùi thaân tuoân ra löûa, hoaëc treân thaân tuoân ra löûa, döôùi thaân tuoân ra nöôùc. Phöông Ñoâng ñaõ nhö vaäy, caùc phöông Nam, Taây, Baéc cuõng hieän nhö vaäy. Hieän thaàn bieán xong môùi trôû veà choã ngoài. Naêm traêm Tyø kheo trong chuùng naøy nghe phaùp vaø thaáy thaàn thoâng löïc naøy roài lieàn suy nghó: “Chuùng ta sai laàm, sa vaøo aùc ñaïo roài sao”. Laàn thöù hai, Xaù-lôïi-phaát laïi thuyeát phaùp cho caùc Tyø kheo, duøng ñuû lôøi khen ngôïi Phaät phaùp taêng vaø giôùi, laïi duøng ñuû lôøi quôû traùch toäi loãi vaø phaàn aùc ñaïo cuûa Ñieàu-ñaït seõ ñoïa vaøo ñòa nguïc A-tyø trong moät kieáp khoâng cöùu ñöôïc. Ñaïi Muïc-kieàn-lieân laàn thöù hai cuõng nhaäp ñònh vaø hieän thaàn bieán gioáng nhö treân. Naêm traêm Tyø kheo naøy nghe phaùp vaø thaáy thaàn thoâng löïc naøy laàn thöù hai lieàn suy nghó: “Chuùng ta ñang ôû trong taø ñaïo hay sao”. Laàn thöù ba, Xaù-lôïi-phaát laïi thuyeát phaùp gioáng nhö treân vaø Ñaïi Muïc-kieàn- lieân cuõng hieän thaàn bieán gioáng nhö treân. Naêm traêm Tyø kheo naøy nghe phaùp vaø thaáy thaàn thoâng löïc naøy laàn thöù ba lieàn suy nghó: “Chuùng ta

thaät ñaõ sai laàm, nhaát ñònh ñaõ sa vaøo taø ñaïo”. Do suy nghó nhö vaäy neân khi thaáy Xaù-lôïi-phaát vaø Ñaïi Muïc-kieàn-lieân ñöùng daäy ñi, naêm traêm Tyø kheo naøy cuõng ñöùng daäy ñi theo, cuøng veà ñeán choã Phaät ñaûnh leã roài ngoài moät beân. Luùc ñoù ôû choã Ñieàu-ñaït, giaûng ñöôøng troáng khoâng, chæ coøn boán baïn ñaûng cuûa Ñieàu-ñaït ôû laïi. Ca-löu-la-ñeà-xaù tröôùc kia ngoài beân traùi Ñieàu-ñaït, do Ñieàu-ñaït baûo nhöôøng choã cho Ñaïi Muïc-kieàn-lieân neân nhaân dòp naøy duøng chaân ñaïp Ñieàu-ñaït khieán cho tænh giaác, noùi raèng: “Naøy Ñieàu-ñaït öa thích ñoà chuùng kia, Xaù-lôïi-phaát vaø Ñaïi Muïc-kieàn-lieân ñaõ ñoaït ñoà chuùng cuûa thaày ñi maát roài”. Ñieàu-ñaït tænh giaác thaáy giaûng ñöôøng troáng khoâng lieàn baát tænh ngaõ xuoáng giöôøng, boán ngöôøi baïn ñaûng naøy töôùi nöôùc cho tænh laïi. Ñieàu-ñaït tænh laïi suy nghó: “Ta thuoäc doøng hoï Thích, laø ñaïi nhaân Cuø ñaøm, khoâng theå khuaát phuïc theo Phaät ñöôïc nöõa”, nghó roài noùi vôùi boán Tyø kheo raèng: “Tröôùc ñaây coù phaùp ngoaïi ñaïo ñaõ mai moät, nay ta seõ phaùt huy laøm cho raïng ngôøi trôû laïi vaø truï trong phaùp ñoù. Caùc thaày neân bieát, töø nay ta khoâng thuoäc veà quyeán thuoäc cuûa Sa-moân Cuø ñaøm nöõa”, khi Ñieàu-ñaït noùi lôøi naøy lieàn goïi laø xaû giôùi. Luùc ñoù caùc Tyø kheo baïch Phaät: “Thaät hy höõu thöa Theá toân, toân giaû Xaù-lôïi-phaát vaø Ñaïi Muïc-kieàn-lieân caàu ñöôïc dòp thuaän tieän nôi choã Ñieàu-ñaït, lieàn ñöôïc dòp thuaän tieän”, Phaät noùi: “Khoâng chæ ñôøi naøy hoï ñöôïc dòp thuaän tieän nôi choã Ñieàu-ñaït, maø trong quaù khöù cuõng ñöôïc dòp thuaän tieän nhö vaäy. Caùc thaày

laéng nghe Nhö lai noùi nhaân duyeân boån sanh: Quaù khöù, coù moät thaày daïy baén cung, do coù nhieàu ñeä töû neân nghó raèng: “Ta seõ gaû con gaùi cho ngöôøi ñeä töû gioûi nhaát trong caùc ñeä töû, coøn cho xe töù maõ, cöông ngöïa baèng vaøng, ngaøn muõi teân vaø ngaøn tieàn vaøng”. Thôøi gian sau nhaän bieát ñöôïc ngöôøi ñeä töû gioûi nhaát trong caùc ñeä töû, oâng lieàn gaû con gaùi cho ngöôøi aáy, laïi cho theâm xe töù maõ… ngaøn tieàn vaøng. Ngöôøi ñeä töû naøy chôû vôï treân xe töù maõ trôû veà truù xöù cuûa mình, giöõa ñöôøng gaëp giaëc. Nhöõng ngöôøi ñaõ gaëp giaëc lieàn noùi vôùi ngöôøi ñeä töû naøy raèng: “Ñöôøng naøy coù ngaøn teân giaëc cöôùp, anh ñöøng ñi theo ñöôøng naøy, seõ bò giaëc naõo haïi”, nhöng ngöôøi ñeä töû naøy khôûi taâm kieâu maïn, yû mình coù kyõ naêng neân vaãn ñi theo ñöôøng naøy vaø bò ngaøn teân giaëc naøy chaän ñöôøng cöôùp taøi vaät. Ngöôøi choàng noùi vôùi vôï: “Naøng ñeán choã chuùa giaëc xin laïi phaàn vaät thöïc”, ngöôøi vôï lieàn ñeán noùi nhö lôøi choàng baûo, chuùa giaëc nghe roài suy nghó: “Ngöôøi naøy sai söù ñeán noùi nhö vaäy chaéc laø khoâng sôï, ta neân cho laïi phaàn vaät thöïc’. chuùa giaëc laïi lo buoàn suy nghó: “Chuùng ta soáng baèng ngheà naøy, sao khoâng gieát cheát ngöôøi choàng, ñoaït laáy vôï cuûa haén

laøm vôï, ñoaït luoân caû xe töù maõ… ngaøn tieàn vaøng cuûa haén”, nghó roài lieàn noùi: “Naøng haõy ñi ñi, ta khoâng cho laïi phaàn vaät thöïc ñaâu”, ngöôøi vôï lieàn trôû laïi noùi cho choàng bieát, ngöôøi choàng noùi: “Naøng haõy ñeán noùi raèng: Neáu khoâng cho laïi vaät thöïc thì haõy trang bò vuõ khí ñeán ñaùnh nhau”, ngöôøi vôï theo lôøi choàng ñeán noùi vôùi chuùa giaëc, chuùa giaëc cho moät traêm ngöôøi ñeán ñaùnh, ngöôøi choàng baén moät traêm muõi teân gieát cheát heát moät traêm teân cöôùp, nhö theá laàn löôït gieát cheát chín traêm chín möôi chín teân cöôùp, chæ coøn laïi moät muõi teân ñeå gieát teân chuùa giaëc. Chuùa giaëc luùc ñoù suy nghó: “Ta soáng baèng ngheà naøy, moät ngöôøi gieát ngaøn ngöôøi”, nghó roài lieàn caàm giaùo vaø cung teân ñeán ñeå ñaùnh nhau, caû hai ñeàu laø thieän xaï neân ñeàu tìm dòp thuaän tieän laãn nhau. Ngöôøi choàng naøy suy nghó: “Ta laøm sao tìm ñöôïc dòp thuaän tieän töø nôi ngöôøi kia”, nghó roài lieàn baûo vôï: “Naøng haõy ñöùng ra xa moät chuùt roài ôû choã ñoù ca muùa uoán eùo thaân mình, laøm cho ñoà trang söùc phaùt ra tieáng”, ngöôøi vôï lieàn laøm theo lôøi ngöôøi choàng, chuùa giaëc do thaáy nghe vieäc naøy neân ñoäng taâm, ngöôøi choàng ñöôïc dòp thuaän tieän lieàn baén muõi teân cuoái cuøng gieát cheát chuùa giaëc.” Phaät baûo caùc Tyø kheo: “Vò thaày daïy baén cung thuôû xöa chính laø thaân ta ngaøy nay, ngöôøi ñeä töû gioûi nhaát thuôû xöa chính laø Xaù-lôïi-phaát ngaøy nay, ngöôøi vôï chính laø Ñaïi Muïc-kieàn-lieân ngaøy nay, chuùa giaëc chính laø Ñieàu-ñaït ngaøy nay. Thuôû xöa hai vôï choàng naøy caàu ñöôïc dòp thuaän tieän lieàn ñöôïc dòp thuaän tieän; ngaøy nay cuõng caàu ñöôïc dòp thuaän tieän lieàn ñöôïc dòp thuaän tieän”. Phaät taïi nöôùc Xaù-veä, luùc ñoù Tröôûng laõo Öu-ba-ly baïch Phaät: “Theá toân, noùi veà phaù Taêng thì theá naøo goïi laø phaù Taêng, coù maáy loaïi goïi laø phaù taêng?”, Phaät noùi: “Naøy Öu-ba-ly, coù möôøi boán vieäc phaù Taêng, neáu duøng moät trong möôøi boán vieäc naøy lieàn goïi laø phaù Taêng, ñoù laø: Phi phaùp noùi laø phaùp,

phaùp noùi laø phi phaùp, phi luaät noùi laø luaät, luaät noùi laø phi luaät, phaïm noùi laø khoâng phaïm, khoâng phaïm noùi laø phaïm, toäi khinh noùi laø troïng, toäi troïng noùi laø khinh, toäi voâ taøn noùi laø Höõu taøn, toäi Höõu taøn noùi laø Voâ taøn, phaùp thöôøng sôû haønh noùi khoâng phaûi laø phaùp thöôøng sôû haønh, khoâng phaûi phaùp thöôøng sôû haønh noùi laø phaùp thöôøng sôû haønh, phi thuyeát noùi laø thuyeát, thuyeát noùi laø phi thuyeát. Trong ñaây neáu phi phaùp noùi laø phaùp thì phaïm Thaâu-lan-giaù, phaùp noùi laø phi phaùp cuõng phaïm Thaâu-lan-giaù, phi luaät noùi laø luaät cuõng phaïm Thaâu-lan-giaù, luaät noùi laø phi luaät cuõng phaïm Thaâu-lan-giaù, phaïm noùi laø khoâng phaïm cuõng phaïm Thaâu-lan-giaù, khoâng phaïm noùi laø phaïm cuõng phaïm Thaâu-lan-giaù, toäi khinh noùi laø troïng cuõng phaïm Thaâu-lan-giaù, toäi troïng noùi laø khinh cuõng phaïm Thaâu-lan-giaù, toäi voâ taøn noùi laø Höõu taøn

cuõng phaïm Thaâu-lan-giaù, toäi Höõu taøn noùi laø Voâ taøn cuõng phaïm Thaâu-lan-giaù, phaùp thöôøng sôû haønh noùi khoâng phaûi laø phaùp thöôøng sôû haønh cuõng phaïm Thaâu-lan-giaù, khoâng phaûi phaùp thöôøng sôû haønh noùi laø phaùp thöôøng sôû haønh cuõng phaïm Thaâu-lan-giaù, phi thuyeát noùi laø thuyeát cuõng phaïm Thaâu-lan-giaù, thuyeát noùi laø phi thuyeát cuõng phaïm Thaâu-lan-giaù. Neáu Tyø kheo phi phaùp noùi laø phaùp roài duøng phi phaùp naøy giaùo hoùa ñoà chuùng, chieát phuïc ñoà chuùng ñeå phaù hoøa hôïp Taêng, phaù hoøa hôïp Taêng roài lieàn phaïm ñaïi toäi, phaïm ñaïi toäi roài lieàn bò ñoïa vaøo ñòa nguïc A-tyø trong moät kieáp. Nhö theá cho ñeán phaùp noùi laø phi phaùp, phi luaät noùi laø luaät, luaät noùi laø phi luaät, phaïm noùi laø khoâng phaïm, khoâng phaïm noùi laø phaïm, toäi khinh noùi laø troïng, toäi troïng noùi laø khinh, toäi voâ taøn noùi laø Höõu taøn, toäi Höõu taøn noùi laø Voâ taøn, phaùp thöôøng sôû haønh noùi laø khoâng phaûi phaùp thöôøng sôû haønh, khoâng phaûi phaùp thöôøng sôû haønh noùi laø phaùp thöôøng sôû haønh, phi thuyeát noùi laø thuyeát, thuyeát noùi laø phi thuyeát. Tyø kheo duøng möôøi boán phi phaùp naøy giaùo hoùa ñoà chuùng… ñoïa vaøo ñòa nguïc A-tyø trong moät kieáp. Naøy Öu-ba-ly, möôøi boán vieäc naøy goïi laø phaù Taêng, tuøy duøng moät vieäc trong möôøi boán vieäc naøy ñeàu goïi laø phaù taêng. Tyø kheo ôû trong phi phaùp khôûi töôûng laø phi phaùp, trong nhaân duyeân phaù Taêng khôûi phi phaùp kieán bieát vieäc phaù Taêng laø phi phaùp, neáu duøng taâm naøy phaù Taêng thì phaïm toäi nghòch. Tyø kheo ôû trong phi phaùp khôûi töôûng laø phi phaùp, trong nhaân duyeân phaù Taêng sanh nghi, duøng taâm naøy phaù Taêng cuõng phaïm toäi nghòch. Tyø kheo ôû trong phi phaùp khôûi töôûng laø phaùp, trong nhaân duyeân phaù Taêng khôûi caùi thaáy bieát cho laø phaùp thì ngöôøi naøy khoâng phaïm toäi nghòch. Tyø kheo ôû trong phi phaùp khôûi töôûng laø phaùp, trong nhaân duyeân phaù Taêng sanh nghi thì ngöôøi naøy khoâng phaïm toäi nghòch”. Tröôûng laõo Öu-ba-ly laïi hoûi:“Theá toân, theá naøo goïi laø hoøa hôïp Taêng?”, Phaät noùi: “Ñoái vôùi möôøi boán vieäc phaù Taêng treân, neáu ñoaïn tröø ñöôïc thì goïi laø hoøa hôïp Taêng, töùc laø phi phaùp noùi laø phi phaùp, phaùp noùi laø phaùp, phi luaät noùi laø phi luaät, luaät noùi laø luaät, phaïm noùi laø phaïm,

khoâng phaïm noùi laø khoâng phaïm, toäi khinh noùi laø toäi khinh, toäi troïng noùi laø toäi troïng, toäi Voâ taøn noùi laø Voâ taøn, toäi Höõu taøn noùi laø Höõu taøn, phaùp thöôøng sôû haønh noùi laø phaùp thöôøng sôû haønh, khoâng phaûi phaùp thöôøng sôû haønh noùi laø khoâng phaûi phaùp thöôøng sôû haønh, phi thuyeát noùi laø phi thuyeát, thuyeát noùi laø thuyeát. Neáu Tyø kheo phi phaùp noùi laø phi phaùp, phaùp noùi laø phi phaùp roài duøng lôøi naøy ñeå giaùo hoùa ñoà chuùng, chieát phuïc ñoà chuùng, laøm cho Taêng bò phaù ñöôïc hoøa hôïp trôû laïi thì Tyø kheo naøy vónh vieãn ñöôïc thoï phöôùc

646 BOÄ LUAÄT 5

laïc treân coõi trôøi. Nhö theá cho ñeán phi luaät noùi laø luaät, luaät noùi laø phi luaät, phaïm noùi laø khoâng phaïm, khoâng phaïm noùi laø phaïm, toäi khinh noùi laø troïng, toäi troïng noùi laø khinh, toäi voâ taøn noùi laø Höõu taøn, toäi Höõu taøn noùi laø Voâ taøn, phaùp thöôøng sôû haønh noùi laø khoâng phaûi phaùp thöôøng sôû haønh, khoâng phaûi phaùp thöôøng sôû haønh noùi laø phaùp thöôøng sôû haønh, phi thuyeát noùi laø thuyeát, thuyeát noùi laø phi thuyeát. Neáu Tyø kheo duøng möôøi boán vieäc naøy ñeå giaùo hoùa ñoà chuùng... thì Tyø kheo naøy vónh vieån ñöôïc thoï thieân laïc. Tyø kheo naøo tuøy duøng moät trong möôøi boán vieäc naøy ñeå laøm cho Taêng hoøa hôïp thì Tyø kheo aáy vónh vieãn ñöôïc thoï thieân laïc. Naøy Öu-ba-ly, moät Tyø kheo khoâng theå phaù hoøa hôïp Taêng, cho ñeán hai, ba, boán, naêm, saùu, baûy, taùm Tyø kheo cuõng khoâng theå phaù hoøa hôïp Taêng. Phaûi ít nhaát chín Tyø kheo thanh tònh ñoàng kieán môùi coù theå phaù hoøa hôïp Taêng. Naøy Öu-ba-ly, moät Tyø kheo ni cho ñeán chín Tyø kheo ni thanh tònh ñoàng kieán cuõng khoâng theå phaù hoøa hôïp Taêng. Nhö theá moät Thöùc-xoa-ma-na, moät Sa di, moät Sa-di-ni, moät ngöôøi xuaát gia, moät xuaát gia ni... cho ñeán chín ngöôøi thanh tònh ñoàng kieán cuõng ñeàu khoâng theå phaù hoøa hôïp Taêng . Naøy Öu-ba-ly, coù hai nhaân duyeân goïi laø phaù hoøa hôïp Taêng: Moät laø xöôùng noùi, hai laø laáy theû. Xöôùng noùi laø nhö Ñieàu-ñaït ôû trong Taêng xöôùng noùi Ba-laàn caâu: “Ta laø Ñieàu-ñaït nay ôû trong Taêng noùi coù naêm phaùp nhö sau...”; laáy theû laø nhö Ñieàu-ñaït xöôùng laàn thöù nhaát xong, töï mình vaø boán baïn ñaûng ñöùng leân laáy theû...”. Tröôûng laõo Öu-ba-ly laïi hoûi: “Theá toân, Tyø kheo bò taãn xuaát coù theå phaù Taêng khoâng, ngöôøi tuøy thuaän Tyø kheo bò taãn, ngöôøi trôï giuùp ngöôøi tuøy thuaän Tyø kheo bò taãn; hoaëc Tyø kheo laøm phaùp taãn, ngöôøi tuøy thuaän Tyø kheo laøm phaùp taãn, ngöôøi trôï giuùp ngöôøi tuøy thuaän Tyø kheo laøm phaùp taãn; hoaëc Tyø kheo ñaïi Tröôûng laõo, ngöôøi tuøy thuaän Tyø kheo ñaïi Tröôûng laõo, ngöôøi trôï giuùp Tyø kheo ñaïi Tröôûng laõo... ñeàu coù theå phaù Taêng khoâng?”, Phaät noùi: “Taát caû caùc Tyø kheo ñeàu coù theå phaù Taêng, tröø Tyø kheo bò taãn”.

II. PHAÙP TAÏP: 1. Hai Möôi Phaùp Taïp Ñaàu: Phaät taïi thaønh Vöông xaù, luùc ñoù Luïc quaàn Tyø kheo duøng caây goã coï xaùt thaân, caùc cö só thaáy lieàn quôû traùch: “Sa-moân Thích töû töï xöng laø baäc hieàn thieän coù ñöùc maø laïi duøng caây goã coï xaùt thaân, gioáng nhö vua, Ñaïi-thaàn”, caùc Tyø kheo ñem vieäc naøy

baïch Phaät, Phaät baûo caùc Tyø kheo: “Töø nay khoâng ñöôïc duøng caây goã coï xaùt thaân, neáu duøng thì phaïm Ñoät- kieát-la”. Caùc Tyø kheo laïi duøng mieáng goã troøn coï xaùt thaân, Phaät baûo: “Töø

nay khoâng ñöôïc duøng mieáng goã troøn coï xaùt thaân, neáu duøng thì phaïm Ñoät-kieát-la”. Phaät taïi nöôùc Xaù-veä, luùc ñoù Luïc quaàn Tyø kheo khi taém duøng dao caïo caïo loâng treân ngöôøi, caùc cö só thaáy lieàn quôû traùch: “Sa-moân Thích töû töï xöng laø baäc hieàn thieän coù ñöùc maø laïi duøng dao caïo caïo loâng treân ngöôøi, gioáng nhö vua, Ñaïi-thaàn”, caùc Tyø kheo ñem vieäc naøy baïch Phaät, Phaät baûo caùc Tyø kheo : “Töø nay khi taém khoâng ñöôïc duøng dao caïo caïo loâng treân ngöôøi, neáu coá yù laøm thì phaïm Ñoät-kieát-la”. Luùc ñoù coù Tyø kheo teân laø Cöông kyø la, treân ngöôøi coù nhieàu loâng, khi taém xong, nöôùc dính treân loâng laøm cho y bò aåm öôùt neân muïc raùch, thaân theå hoâi haùm, neân ñeán baïch Phaät xin ñöôïc caïo loâng, Phaät cho. Luùc ñoù Luïc quaàn Tyø kheo duøng höông xoa thaân, caùc cö só quôû traùch: “Sa-moân Thích töû töï xöng laø baäc hieàn thieän coù ñöùc maø laïi duøng höông xoa thaân, gioáng nhö vua ñaïi thaàn”, Phaät baûo: “Töø nay khoâng cho duøng höông xoa thaân, neáu duøng thì phaïm Ñoät-kieát-la”. Sau ñoù Luïc quaàn Tyø kheo laïi duøng loøng baøn tay coï xaùt thaân, caùc cö só thaáy lieàn quôû traùch: “Sa-moân Thích töû töï xöng laø baäc hieàn thieän coù ñöùc maø laïi duøng loøng baøn tay coï xaùt thaân nhö vua ñaïi thaàn”, Phaät baûo: “Töø nay khoâng ñöôïc duøng loøng baøn tay coï xaùt thaân, neáu duøng thì phaïm Ñoät-kieát-la”. Chöôûng coù hai laø loøng baøn tay vaø loøng baøn chaân, duøng loøng baøn tay coï xaùt thaân thì phaïm Ñoät-kieát-la, duøng loøng baøn chaân coï xaùt thaân cuõng phaïm Ñoät- kieát-la. Luùc ñoù Luïc quaàn Tyø kheo ñeán choã caây coät ñeå coï xaùt thaân, Phaät baûo: “Töø nay khoâng ñöôïc ñeán choã caây coät ñeå coï xaùt thaân, neáu laøm nhö theá thì phaïm Ñoät-kieát-la”. Sau ñoù Luïc quaàn Tyø kheo laïi ñeán beân vaùch coï xaùt thaân, Phaät baûo: “Töø nay khoâng ñöôïc ñeán beân vaùch coï xaùt thaân, neáu laøm nhö theá thì phaïm Ñoät-kieát-la”. Phaät taïi nöôùc Ca-tyø-la-veä, luùc ñoù Thích Ma-nam thænh Phaät vaø Taêng vaøo ngaøy mai thoï thöïc, Phaät im laëng nhaän lôøi,cö só bieát Phaät ñaõ nhaän lôøi lieàn ñaûnh leã Phaät höõu nhieãu roài ra veà. Veà ñeán nhaø ngay trong ñeâm ñoù lo söûa soaïn ñuû caùc moùn aên ngon, saùng sôùm traûi toøa roài sai söù ñeán baïch Phaät: “Ñaõ ñeán giôø thoï thöïc, xin Phaät töï bieát thôøi”. Phaät vaø Taêng ñi ñeán nhaø cö só, do caùc Tyø kheo tröôùc ñoù duøng daàu xoa chaân, neân khi ñi do nöôùc naøy nhieàu buïi ñaát ñaõ baùm vaøo chaân Tyø kheo . Ñeán nôi cö só vaø vôï cö só ñaûnh leã hai tay chaïm vaøo chaân Tyø kheo, laøm leã roài röûa tay laáy baùt sôùt thöùc aên cho Tyø kheo, coù Tyø kheo noùi: “Haõy röûa tay tröôùc roài môùi laáy baùt”, vôï cö só noùi: “Ñaõ röûa tay roài, neáu caùc thaày khoâng duøng daàu xoa chaân tröôùc khi ñeán ñaây thì coù loãi gì”. Do Phaät nghe thaáy vieäc naøy neân

sau khi thoï thöïc xong trôû veà truù xöù, nhoùm hoïp Tyø kheo taêng baûo caùc Tyø kheo raèng: “Töø nay khoâng ñöôïc duøng daàu xoa chaân khi vaøo nhaø baïch y, neáu laøm nhö theá thì phaïm Ñoät-kieát-la. Neáu chaân coù gheû neân xoa daàu thì khoâng phaïm ”. Luùc ñoù Luïc quaàn Tyø kheo duøng daàu xoa treân ñaàu, caùc cö só quôû traùch: “Sa-moân Thích töû töï xöng laø baäc hieàn thieän coù ñöùc maø laïi duøng daàu xoa treân ñaàu gioáng nhö baïch y”, Phaät baûo: “Töø nay khoâng ñöôïc duøng daàu xoa treân ñaàu, neáu laøm nhö theá thì phaïm Ñoät-kieát-la. Neáu môùi caïo toùc, ñau nhöùc ñaàu ôû trong phoøng xoa daàu thì khoâng phaïm”. Luïc quaàn Tyø kheo laïi trang ñieåm maët maøy, caùc cö só quôû traùch: “Sa-moân Thích töû töï xöng laø baäc hieàn thieän coù ñöùc maø laïi trang ñieåm maët maøy nhö vua ñaïi thaàn”, Phaät baûo: “Töø nay khoâng ñöôïc trang ñieåm maët maøy, neáu laøm thì phaïm Ñoät-kieát-la”. Luïc quaàn Tyø kheo laïi duøng ñoà trang ñieåm veõ maét, caùc cö só quôû traùch: “Sa-moân Thích töû töï xöng laø baäc hieàn thieän coù ñöùc maø laïi veõ maét nhö vua ñaïi thaàn”, Phaät baûo: “Töø nay khoâng ñöôïc duøng ñoà trang ñieåm veõ maét, neáu veõ thì phaïm Ñoät-kieát-la”. Veõ maét coù naêm caùch: Moät laø veõ maøu ñen, hai laø veõ maøu xanh, ba laø veõ ñuû maøu, boán laø veõ hoa, naêm laø veõ baèng nhöïa caây. Neáu veõ maét ñeå trò bònh thì khoâng phaïm. Luïc quaàn Tyø kheo coät sôïi tô ñuû maøu nôi coå tay, caùc cö só quôû traùch: “Sa-moân Thích töû töï xöng laø baäc hieàn thieän coù ñöùc maø laïi coät sôïi tô ñuû maøu nôi coå tay nhö vua ñaïi thaàn”, Phaät baûo: “Töø nay khoâng ñöôïc coät sôïi tô ñuû maøu nôi coå tay, neáu laøm nhö theá thì phaïm Ñoät-kieát-la”. Luïc quaàn Tyø kheo laïi duøng daây tô luïa quaán döôùi naùch, caùc cö só quôû traùch: “Sa- moân Thích töû töï xöng laø baäc hieàn thieän coù ñöùc maø laïi duøng daây tô luïa quaán döôùi naùch nhö Baø-la-moân”, Phaät baûo: “Töø nay khoâng ñöôïc duøng daây tô luïa quaán duôùi naùch, neáu laøm thì phaïm Ñoät-kieát-la”. Luïc quaàn Tyø kheo laïi caát chöùa ñoà trang söùc, caùc cö só quôû traùch: “Sa-moân Thích töû töï xöng laø baäc hieàn thieän coù ñöùc maø laïi caát chöùa ñoà trang söùc ñeå trang söùc treân ngöôøi nhö vua ñaïi thaàn”, Phaät baûo: “Töø nay khoâng ñöôïc caát chöùa ñoà trang söùc ñeå töï trang söùc, neáu caát chöùa thì phaïm Ñoät-kieát-la”. Nhö theá cho ñeán caùc ñoà trang söùc nhö voøng ñeo nôi coå tay, caùnh tay, nhaãn, chuoãi ngoïc, voøng xuyeán, khoen tai baèng vaøng baïc… Phaät ñeàu khoâng cho caát chöùa ñeå töï trang söùc, neáu caát chöùa ñeàu phaïm Ñoät-kieát-la. Tröôûng laõo Baït ñeà luùc coøn laø baïch y thöôøng ñeo khoen tai baèng laù Boà-ñaøo, do taäp khí cuõ neân sau khi xuaát gia vaãn coøn ñeo, caùc cö só quôû traùch: “Sa-moân Thích töû töï xöng laø baäc hieàn thieän coù ñöùc maø laïi ñeo khoen tai baèng laø Boà-ñaøo nhö vua ñaïi thaàn”, Phaät baûo: “Töø nay khoâng

SOÁ 1435 - LUAÄT THAÄP TUÏNG, Quyeån 37 649

ñöôïc ñeo khoen tai baèng laù Boà-ñaøo, neáu ñeo thì phaïm Ñoät-kieát-la”. Nhö theá cho ñeán ñeo khoen tai baèng daây coû, traâm coû, laù caây, boâng tai… ñeàu phaïm Ñoät-kieát-la. Luïc quaàn Tyø kheo caát giöõ vaät baùu ñeå ñính treân ñaàu toùc, caùc cö só quôû traùch: “Sa-moân Thích töû töï xöng laø baäc hieàn thieän coù ñöùc maø laïi caát giöõ vaät baùu ñeå ñính treân ñaàu toùc nhö vua ñaïi thaàn”, Phaät baûo:

“Töø nay khoâng ñöôïc caát giöõ vaät baùu ñeå ñính treân ñaàu toùc, neáu laøm nhö theá thì phaïm Ñoät-kieát-la”. Luïc quaàn Tyø kheo thoa chaø moùng tay moùng chaân cho traéng ñeïp, Phaät baûo: “Töø nay khoâng ñöôïc thoa chaø moùng tay moùng chaân cho traéng ñeïp, neáu laøm nhö theá thì phaïm Ñoät-kieát-la”. Phaät taïi thaønh Vöông xaù, luùc ñoù caùc Tyø kheo vaøo thaønh khaát thöïc ñöôïc cuùng traùi Am-la vaø canh traùi Am-la, Tyø kheo noùi: “Phaät chöa cho chuùng toâi thoï traùi Am-la vaø canh traùi Am-la”, lieàn baïch Phaät, Phaät baûo: “Töø nay cho thoï traùi Am-la vaø canh traùi Am-la”. Phaät taïi thaønh Vöông xaù, vua Bình sa coù caây Am-la thöôøng ra traùi, vua tín kính Phaät phaùp neân hoûi caùc Tyø kheo coù duøng ñöôïc traùi Am-la hay khoâng, caùc Tyø kheo ñaùp laø duøng ñöôïc, vua noùi: “Caùc thaày haõy ñeán laáy traùi Am-la töø caây naøy veà aên”. Do ngöôøi giöõ vöôøn caây khoâng tín kính Phaät phaùp neân haùi traùi chín vaøng ngon ngoït daâng cho vua, coøn traùi non hoaëc bò daäp hoaëc bò chim saâu moå aên ruïng xuoáng thì ñem cho caùc Tyø kheo . Luùc ñoù Luïc quaàn Tyø kheo ñeán choïn laáy traùi chín vaøng ngon roài baûo ngöôøi giöõ vöôøn caây: “Haõy trao cho chuùng toâi”, ngöôøi giöõ vöôøn caây noùi: “Caùc thaày ñaõ laáy roài, caàn gì trao nöõa”. Coù Tyø kheo thieåu duïc tri tuùc haønh haïnh ñaàu ñaø nghe bieát vieäc naøy taâm khoâng vui lieàn ñem vieäc naøy baïch Phaät, Phaät do nhaân duyeân naøy nhoùm hoïp Tyø kheo taêng roài hoûi caùc Luïc quaàn Tyø kheo : “Caùc thaày thaät ñaõ laøm vieäc naøy phaûi khoâng ?”, ñaùp: “Thaät ñaõ laøm thöa Theá toân”, Phaät lieàn quôû traùch: “Taïi sao goïi laø Tyø kheo laïi töï xuùc chaïm tröôùc roài môùi baûo tònh nhôn trao cho. Töø nay neáu Tyø kheo töï tay chaïm traùi Am-la tröôùc roài môùi baûo tònh nhôn trao cho thì khoâng ñöôïc aên, neáu aên thì phaïm Ñoät-kieát-la. Taát caû loaïi traùi caây khaùc cuõng gioáng nhö traùi Am-la”. Phaät taïi nöôùc Xaù-veä, luùc ñoù vua Ba-tö-naëc ôû nöôùc Kieàu-taùt-la sai söù ñeán choã vua Bình sa, khen ngôûi vua Ba-tö-naëc nhö sau: “Vua chuùng toâi coù nhieàu phöôùc ñöùc, trong boán caùi bình töï nhieân ñaày söõa nay ñem daâng bieáu vua; trong caùi lu ñöïng taùm ñaáu moãi ngaøy töï nhieân ñaày aép gaïo ngon, nay ñem daâng bieáu vua”, vua Bình sa cuõng töï khen ngôïi nöôùc mình: “Nöôùc toâi coù caây Am-la thöôøng ra traùi ngon ngoït, traùi nôi caây cuûa cö só Thoï ñeà laïi sanh ra vaûi kyø dieäu”, noùi roài lieàn sai söù ñeán baûo ngöôøi

650 BOÄ LUAÄT 5

giöõ vöôøn caây haùi traùi Am-la mang ñeán. Ngöôøi giöõ vöôøn caây naøy suy nghó: “Do nhaân duyeân Sa-moân laáy traùi naøy ñeå Theá toân cheá ngaên caùc Tyø kheo aên traùi Am-la”, nghó roài lieàn noùi vôùi söù giaû: “Traùi Am-la ñaõ coù, caùc Sa-moân Thích töû ñaõ laáy aên tröôùc heát roài”, söù giaû trôû veà taâu laïi, vua nghe roài noùi raèng: “Ta cuõng bieát khoâng phaûi luùc coù traùi, neáu coøn ñöôïc bao nhieâu thì neân haùi ñöa cho söù giaû nöôùc kia bieát ñöôïc hình daïng traùi Am-la nhö theá naøo”, ngöôøi giöõ vöôøn caây lieàn haùi vaøi traùi ñem daâng vua. Coù Tyø kheo thieåu duïc tri tuùc haønh haïnh ñaàu ñaø nghe bieát vieäc naøy taâm khoâng vui lieàn ñem vieäc naøy baïch Phaät, Phaät do nhaân duyeân naøy nhoùm hoïp Tyø kheo taêng roài quôû traùch caùc Tyø kheo : “Taïi sao goïi laø Tyø kheo laïi thöôøng aên traùi Am-la khieán cho vua quaùn ñaûnh khi caàn sai söù ñeán laáy thì khoâng

coù", quôû traùch roài baûo raèng: "Töø nay khoâng ñöôïc thöôøng ñeán laáy traùi Am-la aên, neáu ñeán laáy aên thì phaïm Ñoät-kieát-la". Phaät taïi nöôùc Xaù-veä, luùc ñoù caùc Tyø kheo vaøo thaønh khaát thöïc ñöôïc cuùng canh traùi Am-la, nghi khoâng daùm thoï, Phaät baûo: "Neáu khoâng xin maø thí chuû töï cho thì ñöôïc thoï". Taïi nöôùc Kieàu-taùt-la coù moät truù xöù, Taêng ñöôïc cuùng nhieàu traùi caây, caùc Tyø kheo khoâng bieát laøm sao ñem vieäc naøy baïch Phaät, Phaät baûo caùc Tyø kheo: "Neân duøng naêm caùch taùc tònh roài môùi aên, naêm caùch taùc tònh laø: Hoûa tònh (taùc tònh baèng löûa), ñao tònh (taùc tònh baèng dao), traûo tònh (taùc tònh baèng moùng tay), Anh voõ tònh (taùc tònh töø chim moå aên), töû baát sanh tònh (taùc tònh töø haït khoâng naåy maàm). Phaät taïi nöôùc Soâ-ma, luùc ñoù ñeä töû coïng haønh cuûa Tröôûng laõo A-na- luaät bò bònh khoâ mieäng, thaày thuoác baûo ngaäm traùi A-ma-laëc thì mieäng môùi laønh, lieàn baïch Phaät, Phaät baûo: "Cho Tyø kheo bò bònh khoâ mieäng ñöôïc ngaäm traùi A-ma-laëc". Taïi nöôùc Kieàu-taùt-la coù moät truù xöù chö Taêng ñöôïc cuùng traùi caây, thoï töø tònh nhôn nhöng chöa taùc tònh, caùc Tyø kheo khoâng bieát laøm sao ñem vieäc naøy baïch Phaät, Phaät baûo caùc Tyø kheo: "Neân aên phaàn thòt cuûa traùi, ñöøng aên haït". Phaät taïi thaønh Vöông xaù, luùc ñoù cö só Thoï ñeà ñöôïc moät thöông nhaân töø bieån veà taëng cho khuùc goã chieân ñaøn. Cö só naøy raát giaøu coù, caùc vaät baùu nhö vaøng baïc... nhieàu voâ löôïng neân khi ñöôïc taëng khuùc goã chieân ñaøn, khoâng vöøa yù laém. OÂng sai ngöôøi laøm thaønh caùi baùt chieân ñaøn, boû trong caùi ñaõy coät treo treân coïc ngaø voi vaø noùi raèng: "Neáu coù Sa-moân, Baø-la-moân naøo khoâng duøng thang, khí tröôïng maø laáy ñöôïc thì baùt naøy thuoäc veà ngöôøi ñoù". Luùc ñoù toân giaû Phuù-laâu-na Ca dieáp nghe ñöôïc tin naøy lieàn ñeán hoûi cö só Thoï ñeà: "OÂng laøm caùi baùt chieân ñaøn cho ta phaûi

khoâng?", ñaùp: "Toâi laøm thaønh caùi baùt chieân ñaøn, boû trong caùi ñaõy coät treo treân coïc ngaø voi vaø noùi raèng: "Neáu coù Sa-moân, Baø-la-moân naøo khoâng duøng thang, khí tröôïng maø laáy ñöôïc thì baùt naøy thuoäc veà ngöôøi ñoù", toân giaû nghe roài lieàn suy nghó: "Cö só naøy muoán thaáy thaàn thoâng löïc", lieàn laéc ñaàu boû ñi. Luïc sö ngoaïi ñaïo laø Ma-giaø-leâ-caâu-xa-töû, San xa-da-tyø-la-ñoà töû, Ni-kieàn-ñaø-nhaõ-ñeà-töû, Ca-caàu-ñaø-Ca-chieân-dieân, A -kyø-ñaø-suùy-xaù Khaâm-baø-la ñeàu töôûng cö só Thoï ñeà laøm baùt chieân ñaøn cho mình neân laàn löôït ñeán hoûi vaø cö só Thoï ñeà cuõng ñaùp gioáng nhö treân. Taát caû nghe roài ñeàu suy nghó: "Cö só naøy muoán thaáy thaàn thoâng löïc", lieàn laéc ñaàu boû ñi. Luùc ñoù Tröôûng laõo Taân-ñaàu-loâ-phaû-la-ñoïa nghe tin naøy lieàn ñeán choã Muïc-lieân noùi: "Tröôûng laõo bieát khoâng, cö só Thoï ñeà laøm caùi baùt chieân ñaøn... thì baùt naøy thuoäc veà ngöôøi ñoù", Muïc-lieân noùi: "Thaày laø baäc nhaát trong caùc baäc Sö töû hoáng neân ñeán ñoù laáy baùt". Saùng hoâm sau, Tröôûng laõo Taân-ñaàu-loâ-phaû-la-ñoïa ñaép y mang baùt vôùi boán oai nghi trang nghieâm ñi ñeán nhaø cö só Thoï ñeà, cö só naøy vöøa nhìn thaáy Tröôûng laõo lieàn suy nghó: "Tyø kheo naøy oai nghi thanh tònh chaéc coù theå laáy ñöôïc baùt", nghó roài lieàn töø choã ngoài ñöùng daäy, tròch baøy vai höõu chaép tay baïch Tröôûng laõo: "Thieän

lai Tröôûng laõo, ñaõ laâu khoâng thaáy ñeán, xin môøi thaày ngoài", Tröôûng laõo ngoài xong lieàn hoûi: "OÂng thaät ñaõ laøm thaønh caùi baùt chieân ñaøn, boû trong caùi ñaõy coät treo treân coïc ngaø voi vaø noùi raèng: "Neáu coù Sa-moân, Baø-la-moân naøo khoâng duøng thang, khí tröôïng maø laáy ñöôïc thì baùt naøy thuoäc veà ngöôøi ñoù" phaûi khoâng?", ñaùp: "Thaät vaäy thöa Tröôûng laõo", Tröôûng laõo lieàn nhaäp ñònh, ngoài ngay taïi toøa duoãi caùnh tay ra laáy baùt xuoáng cho cö só xem, cö só baïch raèng: "Nhö con ñaõ noùi, baùt naøy thuoäc veà thaày. Xin haõy ñöa baùt cho con", cö só caàm laáy baùt vaøo trong nhaø ñöøng ñaày côm vaø thöùc aên thôm ngon ñem ra daâng cuùng Tröôûng laõo. Thoï thöïc xong, Tröôûng laõo mang baùt veà trong tinh xaù khoe vôùi caùc Tyø kheo, caùc Tyø kheo hoûi töø ñaâu maø coù, Tröôûng laõo lieàn ñem vieäc treân keå laïi. Coù Tyø kheo thieåu duïc tri tuùc haønh haïnh ñaàu ñaø nghe bieát vieäc naøy taâm khoâng vui lieàn ñem vieäc naøy baïch Phaät, Phaät do nhaân duyeân naøy nhoùm hoïp Tyø kheo taêng roài hoûi Tröôûng laõo Taân-ñaàu-loâ-phaû- la-ñoïa: "Thaày thaät ñaõ laøm vieäc naøy phaûi khoâng?", ñaùp: "Thaät ñaõ laøm thöa Theá toân", Phaät lieàn quôû traùch: "Taïi sao goïi laø Tyø kheo laïi duøng baùt goã cuûa ngoaïi ñaïo loûa theå vaø ôû tröôùc ngöôøi chöa thoï ñaïi giôùi hieån baøy Thaùnh phaùp hôn ngöôøi", quôû traùch roài baûo raèng: "Thaày troïn ñôøi khoâng ñöôïc ôû coõi Dieâm-phuø-ñeà naøy". Taân-ñaàu-loâ-phaû-la-ñoïa nghe Phaät daïy roài lieàn ñaûnh leã Phaät höõu nhieãu roài trôû veà phoøng mình, giao laïi ngoïa cuï cuûa Taêng roài nhaäp ñònh, aån maát ôû coõi Dieâm-phuø-ñeà vaø hieän thaân ôû coõi

652 BOÄ LUAÄT 5

Cuø-da-ni. Taïi nôi ñaây Tröôûng laõo thuyeát phaùp giaùo hoùa cho Öu-baø-taéc, Öu-baø-di, xaây döïng Taêng phöôøng ñoä raát nhieàu ñeä töû coïng haønh (xuaát gia) vaø ñeä töû caän haønh (taïi gia). Sau khi Tröôûng laõo ñi khoâng laâu, Phaät do nhaân duyeân naøy nhoùm Tyø kheo taêng baûo caùc Tyø kheo raèng: "Töø nay khoâng cho Tyø kheo caát giöõ taùm loaïi baùt, ñoù laø baùt vaøng, baùt baïc, baùt löu ly, baùt ma ni, baùt ñoàng, baùt baïch laïp, baùt goã vaø baùt ñaù. Neáu caát giöõ thì phaïm Ñoät-kieát-la. Caùc thaày chæ ñöôïc thoï trì hai loaïi baùt, ñoù laø baùt saét vaø baùt goám söù". Baùt goám söù deã beå neân Phaät baûo traùm laïi roài duøng. Luùc ñoù Tröôûng laõo Öu-ba-ly hoûi Phaät neân duøng vaät gì traùm baùt, Phaät noùi: "Neân duøng coû Soâ-ma, Kieáp-boái... ñeå traùm", do nöôùc naøy khí trôøi noùng böùc neân ôû choã traùm sanh truøng, Phaät baûo: "Neân thaùo ra ñem phôi roài traùm laïi", caùc Tyø kheo moãi ngaøy thaùo ra phôi roài traùm laïi raát cöïc nhoïc neân coù moät Tyø kheo voán laø thoï ñuùc ñoàng thaáy vaäy lieàn ñeán baïch Phaät: "Theá toân cho chuùng con ñöôïc duøng saét hoaëc ñoàng ñeå traùm baùt", Phaät lieàn cho duøng saét hoaëc ñoàng ñeå traùm baùt. Phaät taïi nöôùc Xaù-veä, luùc ñoù coù moät Tyø kheo do taâm duïc khôûi neân töï ñoaïn nam caên, ñau ñôùn suyùt cheát, caùc Tyø kheo ñem vieäc naøy baïch Phaät, Phaät baûo caùc Tyø kheo: "Caùc thaày haõy nhìn ngöôøi ngu si naøy, caùi neân ñoaïn laïi khoâng ñoaïn maø ñoaïn caùi khaùc. Caùi neân ñoaïn chính laø tham duïc, saân haän vaø ngu si", quôû traùch roài baûo raèng: "Töø nay khoâng ñöôïc ñoaïn nam caên, neáu ñoaïn thì phaïm

Thaâu-lan-giaù". Coù Tyø kheo do laøm nhaø taém neân chaêït caây laøm cuûi, raén ñoäc töø caây muïc boø ra caén vaøo ngoùn tay cuûa-Tyø kheo, Tyø kheo suy nghó: "Chaát ñoäc naøy seõ vaøo thaân", nghó roài lieàn töï chaët ngoùn tay. Cö só thaáy Tyø kheo naøy lieàn noùi: "Sa-moân Thích töû cuõng coù ngöôøi thieáu ngoùn tay", coù Tyø kheo thieåu duïc tri tuùc haønh haïnh ñaàu ñaø nghe bieát vieäc naøy taâm khoâng vui lieàn ñem vieäc naøy baïch Phaät, Phaät do nhaân duyeân naøy nhoùm hoïp Tyø kheo taêng roài quôû traùch Tyø kheo naøy: "Taïi sao goïi laø Tyø kheo laïi töï chaët ngoùn tay, neáu töï chaët thì phaïm Ñoät-kieát-la. Töø nay neáu gaëp nhaân duyeân nhö vaäy thì neân duøng daây buoäc vaøo choã bò raén caén, roài duøng dao chích cho maùu ñoäc chaûy ra ngoaøi". Luùc ñoù Luïc quaàn Tyø kheo ñi xem ca muùa haùt xöôùng, caùc cö só quôû traùch: "Sa-moân Thích töû töï xöng laø baäc hieàn thieän coù ñöùc maø laïi ñi xem ca muùa haùt xöôùng, nhö vua ñaïi thaàn". Coù Tyø kheo thieåu duïc tri tuùc haønh haïnh ñaàu ñaø nghe bieát vieäc naøy taâm khoâng vui lieàn ñem vieäc naøy baïch Phaät, Phaät do nhaân duyeân naøy nhoùm hoïp Tyø kheo taêng roài hoûi Luïc quaàn Tyø kheo: "Caùc thaày thaät ñaõ laøm vieäc naøy phaûi khoâng?", ñaùp: "Thaät ñaõ laøm thöa Theá toân", Phaät lieàn quôû traùch: "Taïi sao goïi laø Tyø kheo laïi ñi

xem ca muùa haùt xöôùng, neáu ñi xem thì phaïm Ñoät-kieát-la". Luïc quaàn Tyø kheo laïi töï ca muùa, caùc cö só quôû traùch: "Sa-moân Thích töû töï xöng laø baäc hieàn thieän coù ñöùc maø laïi töï ca muùa nhö baïch y", Phaät baûo: "Töø nay Tyø kheo khoâng ñöôïc töï ca muùa, neáu töï ca muùa thì phaïm Ñoät-kieát-la. Ca muùa coù naêm loãi: Moät laø töï taâm tham ñaém, hai laø khieán ngöôøi khaùc tham ñaém, ba, boán laø moät mình khôûi nhieàu giaùc quaùn, naêm laø thöôøng bò tham duïc che laáp taâm". Caùc Tyø kheo treû nghe roài hoïc theo, hoïc theo roài thöôøng khôûi taâm tham duïc lieàn phaûn giôùi hoaøn tuïc. Luùc ñoù coù Tyø kheo Baït ñeà laø baäc nhaát veà taùn tuïng vì tieáng toát neân ñeán baïch Phaät: "Cuùi xin Theá toân cho con taùn tuïng lôùn tieáng", Phaät noùi: "Cho thaày ñöôïc taùn tuïng lôùn tieáng vì taùn tuïng coù naêm lôïi ích: Moät laø thaân theå khoâng meät moõi, hai laø khoâng queân ñieàu ñaõ ghi nhôù, ba laø taâm khoâng nhaøm chaùn, boán laø aâm thanh khoâng hoaïi, naêm laø noùi lôøi deã hieåu. Laïi coù naêm lôïi ích: Moät laø thaân khoâng meät moõi, hai laø khoâng queân ñieàu ñaõ ghi nhôù, ba laø taâm khoâng bieáng nhaùc, boán laø aâm thanh khoâng hoaïi, naêm laø chö thieân nghe taùn tuïng taâm sanh hoan hæ". Phaät taïi nöôùc Xaù-veä, luùc ñoù caùc Tyø kheo aên côm trong baùt xong, ñeå baùt ôû choã ñaát aåm öôùt neân baùt bò hö hoaïi, Phaät baûo: "Töø nay cho Tyø kheo duøng vaûi cuõ loùt döôùi baùt", do nöôùc naøy khí trôøi noùng neân vaûi cuõ sanh truøng, Phaät baûo: "Neân laøm vaät ñeå loùt döôùi baùt". Tröôûng laõo Öu-ba- ly hoûi Phaät neân duøng vaät gì laøm, Phaät noùi: "Neân duøng baïch laïp, chì thieát ñeå laøm vaät loùt döôùi baùt", laøm xong vaãn sanh truøng, Phaät noùi: "Neân laøm caùi traïn ñeå caát baùt", laøm xong caát baùt goám söù treân caùi traïn, baùt rôi xuoáng beå, Phaät baûo caát baùt vaøo trong röông traùp, baùt traàn ñeå trong traùp xuùc chaïm ra tieáng, Phaät baûo duøng vaûi cuõ boïc laïi roài môùi boû vaøo trong

traùp. Luùc ñoù Tröôûng laõo Nghi-ly-vieät röûa baùt goám söù ñeå döôùi aùnh naéng, do naéng thieâu ñoát neân coù nöôùc dô chaûy ra. Tröôûng laõo lieàn noùi vôùi caùc Tyø kheo : “Baùt goám söù khoâng saïch, coù chaát dô Tyø kheo khoâng neân duøng ñeå aên”, caùc Tyø kheo khoâng bieát laøm sao ñem vieäc naøy baïch Phaät, Phaät hoûi roõ roài baûo caùc Tyø kheo : “Töø nay khi röûa baùt goám söù xong, khoâng ñöôïc ñeå döôùi aùnh naéng bò naéng noùng thieâu ñoát, neáu ñeå döôùi aùnh naéng thì phaïm Ñoät-kieát-la”. Luùc ñoù coù Tyø kheo ñem taám vaûi quyù giaù giaët sach xong roài, muoán caét roïc ñeå may thaønh y, do khoâng coù dao keùo neân duøng raêng caén roài cuøng vôùi moät Tyø kheo khaùc keùo vaûi ñeå xeù ra. Do nhaân duyeân naøy taám vaûi bò xeù raùch ngang raùch doïc khoâng theå may thaønh y, Phaät baûo: “Töø nay cho chöùa dao keùo ñeå caét roïc vaûi”. Luùc ñoù Tyø kheo duøng loâng gaø, loâng chim ñeå may y, may xong y bò raùch vaø co ruùt laïi, Phaät baûo: “Cho

duøng hai loaïi kim: Kim saét vaø kim ñoàng coù muõi nhoïn ñeå may”. Caùc Tyø kheo ñaêït vaûi treân ñaàu goái ñeå may neân y bò nhaên, Phaät baûo neân traûi döôùi ñaát, khi traûi döôùi ñaát, vaûi dính ñaày ñaát, Phaät baûo neân toâ treùt ñaát cho baèng phaúng roài traûi treân ñaát may, treùt ñaát roài traûi leân may cuõng khoâng thaúng, Phaät baûo duøng daây caêng vaûi ra, caêng vaûi ra roài may cuõng khoâng thaúng, Phaät baûo khaéc caây laøm duøi caém xuoáng ñeå caêng vaûi ra roài may. Khi may ñöa kim may tôùi raát khoù, ñaàu ngoùn tay bò thöông, Phaät baûo quaán boïc ñaàu ngoùn tay laïi; nhöõng vaät duïng duøng ñeå may, moãi ngöôøi ñeå moãi nôi raát khoù kieám, Phaät baûo duøng vaät ñöïng roài ñeå taïi moät choã. Khi may y, thaønh vieàn y deã bò raùch, Phaät baûo neân may hai lôùp vieàn. Caùc Tyø kheo ñem y caêng ôû beân ngoaøi bò maát, Phaät baûo neân cuoän xeáp laïi, khi cuoän xeáp y laïi bung ra, Phaät baûo neân duøng daây buoäc laïi. Luùc ñoù gaëp trôøi möa gioù laøm dô y, Phaät baûo neân ñem caát ôû choã coù ngaên che, caùc Tyø kheo ñem ñeå döôùi ñaát ôû choã coù ngaên che thì bò truøng caén laøm hö raùch y, Phaät baûo neân ñaäp giuõ. Phaät ôû thaønh Vöông xaù, luùc ñoù Luïc quaàn Tyø kheo duøng göông soi maët, Phaät baûo: “Khoâng ñöôïc duøng göông soi maët, neàu duøng thì phaïm Ñoät-kieát-la”. Luïc quaàn Tyø kheo laïi soi maët vaøo trong baùt hay trong nöôùc, Phaät baûo: “Soi maët vaøo trong baùt hay trong nöôùc ñeàu phaïm Ñoät-kieát-la, neáu maët coù muïn nhoït, soi thì khoâng phaïm”. Phaät taïi thaønh Vöông xaù, Luïc quaàn Tyø kheo duøng löôïc chaûi ñaàu, Phaät baûo: “Khoâng ñöôïc duøng löôïc chaûi ñaàu, neáu duøng thì phaïm Ñoät- kieát-la”, Luïc quaàn Tyø kheo laïi duøng baøn chaûi chaûi ñaàu, Phaät baûo: “Neáu duøng baøn chaûi chaûi ñaàu cuõng phaïm Ñoät-kieát-la”. Phaät taïi thaønh Vöông xaù, Luïc quaàn Tyø kheo chöøa chuùt toùc treân ñænh ñaàu, Phaät baûo: “Khoâng ñöôïc chöøa toùc, neáu chöøa toùc thì phaïm Ñoät- kieát-la”. Luïc quaàn Tyø kheo chöøa toùc roài quaán laïi, Phaät baûo: “Khoâng ñöôïc chöøa roài quaán laïi, neáu laøm nhö vaäy phaïm Ñoät-kieát-la”. Luïc quaàn Tyø kheo chöøa toùc ñeå cho daøi, Phaät baûo: “Khoâng ñöôïc chöøa toùc ñeå daøi, neáu laøm nhö theá phaïm Ñoät-kieát-la; neáu laø Tyø kheo A-lan-nhaõ thì ñöôïc ñeå daøi

chöøng hai taác, khoâng phaïm". Phaät taïi nöôùc Xaù-veä, luùc ñoù coù Tyø kheo bònh gheû laùc... yeâu caàu thaày thuoác Kyø-baø trò bònh, Kyø-baø noùi: "Vaøo nhaø taém taém röûa thì laønh bònh", caùc Tyø kheo ñem vieäc naøy baïch Phaät, Phaät baûo caùc Tyø kheo : "Cho vaøo nhaø taém taém, Taém coù naêm coâng ñöùc: Moät laø tröø dô, hai laø thaân saïch, Ba laø tröø bònh noùng laïnh nôi thaân, boán laø tröø gioù, naêm laø ñöôïc an oån". Luùc ñoù trong nhaø taém khoâng coù vaät loùt ngoài, Phaät baûo neân laøm vaät loùt ngoài. Tröôûng laõo Öu-ba-ly hoûi Phaät laáy vaät gì laøm, Phaät baûo neân duøng caây goã,

gaïch ñaù laøm. Luùc ñoù ñaát buøn trong nhaø taém chaûy ra, Phaät baøo neân laøm gheá ngoài, Tröôûng laõo Öu-ba-ly hoûi Phaät laáy vaät gì laøm, Phaät baûo neân duøng caây goã, gaïch ñaù laøm. Luùc ñoù trong nhaø taém khoâng coù beáp loø, Phaät baûo neân ñeå beáp loø; do ñuùt moät laàn cuûi vaøo trong beáp loø neân Tyø kheo ñeán taém sau thì löûa ñaõ taøn, Phaät baûo neân truø löôïng maø ñuùt cuûi vaøo. Luùc ñoù ñuùt cuûi daøi deã roùt ra ngoaøi, duøng tay caàm thì bò boûng tay, Phaät baûo neân duøng caùi gaép ñeå gaép cuûi rôùt; luùc gaép cuûi rôùt ra ngoaøi, Tyø kheo do khoâng coù toùc neân ñaàu bò noùng raùt, Phaät baûo neân duøng vaûi öôùt phuû leân ñaàu. Luùc ñoù caùc Tyø kheo caàn duøng ñaát ñeå chaø röûa, Phaät baûo neân duøng ñoà ñöïng ñaát; caàn duøng nöôùc, Phaät baûo neân duøng ñoà ñöïng nöôùc. Ñoà ñöïng quaù nhoû, Phaät baûo neân duøng lu, vaïi ñöïng ñaày nöôùc; caùc Tyø kheo ñeå lu nöôùc gaàn beân beáp loø, cuûi rôùt xuoáng laøm beå lu, Phaät baûo neân ñeå gaàn vaùch, laøm buïc goã loùt ôû döôùi. Lu nöôùc quaù cao coù Tyø kheo laáy nöôùc khoâng tôùi, Phaät baûo khoâng ñöôïc ñeå quaù cao, neân ñeå khoaûng ngang vai laø vöøa. Luùc ñoù laøm nhaø taém khoâng coù cöûa neân gioù vaøo, Phaät baûo neân laøm cöûa; khoâng coù cöûa soå, Phaät baûo neân laøm cöûa soå, khoâng coù loã thoâng khoùi neân beáp loø ñeå trong nhaø taém xoâng khoùi ñen, Phaät baûo neân laøm loã thoâng khoùi. Coù Tyø kheo duøng thaùo ñaäu, ñaát ñeå chaø röûa do noùng aåm neân trong nhaø taém truøng sanh, Phaät baûo neân queùt röûa cho saïch. Trong nhaø taém ñoïng nhieàu nöôùc Phaät baûo neân thoaùt nöôùc ra, caùc Tyø kheo khi laøm thoaùt nöôùc ra lieàn oùi möõa hoaëc bò bònh, Phaät baûo neân laøm loã thoaùt nöôùc. Laøm loã thoaùt nöôùc xong, coù raén rít boø caïp trong loã naøy boø ra caén Tyø kheo, Phaät baûo neân duøng vaät ñaäy mieäng loã thoaùt nöôùc. Caùc Tyø kheo taém xong boû ñi khoâng doïn deïp heát vaät duïng neân bò saûy löûa thieâu ruïi nhaø taém, Phaät baûo: "Tyø kheo taém sau cuøng neân thu doïn heát vaät duïng, daäp taét beáp loø, ñoùng cöûa laïi roài môùi ñi". Phaät taïi nöôùc Duy da ly, coù moät tröôûng giaû teân laø Ñaïi danh Leâ xöông raát giaøu coù, nhieàu ruoäng vöôøn nhaø cöûa vaø coù theá löïc. Tyø kheo Ca- löu-la-ñeà-xaù laø baïn thaâm giao cuûa tröôûng giaû thöôøng qua laïi vôùi nhau, luùc ñoù vaøo giôø ngoï, Ca-löu-la-ñeà-xaù ñaép y mang baùt, caàm toïa cuï ñeán nhaø tröôûng giaû, tröôûng giaû töø xa thaáy Tyø kheo lieàn noùi thieän lai roài môøi ngoài. Tyø kheo noùi vôùi tröôûng giaû: "Hoâm nay oâng neân ñeán choã Theá toân baïch raèng: "Tyø kheo laøm vieäc phi phaïm haïnh thì nhö theá naøo, Tyø kheo Ñaø-phieâu ñaõ laøm vieäc phi

phaïm haïnh vôùi vôï con", Ñaïi danh Leâ xöông noùi: "Noùi nhö theá töùc laø ñem toäi khoâng caên cöù vu baùng cho Tyø kheo thanh tònh", Ca-löu-la-ñeà-xaù noùi: "Neáu oâng khoâng ñeán baïch Phaät nhö vaäy thì toâi seõ khoâng qua laïi noùi chuyeän vôùi oâng, cuõng khoâng voøa nhaø

656 BOÄ LUAÄT 5

oâng nöõa". Ñaïi danh Leâ xöông vì thöông meán ngöôøi baïn thaâm giao naøy neân suy nghó: "Neáu ta khoâng laøm theo lôøi thì Tyø kheo seõ khoâng qua lai noùi chuyeän vôùi ta, cuõng khoâng vaøo nhaø ta nöõa", nghó roài lieàn nhaän lôøi vaø ñi ñeán choã Phaät baïch Phaät raèng: "Theá toân, Tyø kheo laøm vieäc phi phaïm haïnh thì nhö theá naøo, Tyø kheo Ñaø-phieâu ñaõ laøm vieäc phi phaïm haïnh vôùi vôï con", Phaät baûo caùc Tyø kheo : "Caùc thaày haõy taùc phaùp yeát ma phuù baùt cho Ñaïi danh Leâ xöông, taát caû Tyø kheo, Tyø kheo ni, Thöùc-xoa-ma-na, Sa di, Sa-di-ni ñeàu khoâng ñöôïc ñeán nhaø Ñaïi danh Leâ xöông thoï thöïc. Neáu coù ngöôøi naøo gioáng nhö theá taêng cuõng neân cho yeát ma phuù baùt". Taùc phaùp yeát ma phuù baùt nhö sau: Taêng nhaát taâm hoøa hôïp, moät Tyø kheo trong Taêng xöôùng raèng: Ñaïi-ñöùc taêng laéng nghe, Ñaïi danh Leâ xöông naøy ñem toäi Ba-la-di khoâng caên cöù vu baùng cho Tyø kheo Ñaø-phieâu phaïm haïnh thanh tònh. Neáu taêng ñuùng thôøi ñeán nghe, Taêng neân chaáp thuaän, Taêng nay taùc phaùp yeát ma phuù baùt cho Ñaïi danh Leâ xöông, taát caû Tyø kheo, Tyø kheo ni, Thöùc-xoa-ma-na, Sa di, Sa-di-ni ñeàu khoâng ñöôïc ñeán nhaø Ñaïi danh Leâ xöông thoï thöïc. Baïch nhö vaäy. Nhö theá Baïch-nhò-yeát-ma cho ñeán caâu Taêng ñaõ taùc yeát ma phuù baùt cho Ñaïi danh Leâ xöông xong roài, Taêng chaáp thuaän vì im laëng, vieäc naøy xin nhôù giöõ nhö vaäy. Luùc ñoù caùc Tyø kheo suy nghó: "Taêng ñaõ taùc phaùp yeát ma phuù baùt cho Ñaïi danh Leâ xöông, taát caû Tyø kheo, Tyø kheo ni, Thöùc-xoa-ma-na, Sa di, Sa-di-ni ñeàu khoâng ñöôïc ñeán nhaø Ñaïi danh Leâ xöông thoï thöïc. Ai coù theå ñeán noùi cho Ñaïi danh Leâ xöông bieát vieäc naøy. Tröôûng laõo A-nan laø thò giaû cuûa Phaät, ôû trong chuùng ñöôïc Phaät khen laø baäc phaïm haïnh thanh tònh, Tröôûng laõo coù theå ñeán noùi cho Ñaïi danh Leâ xöông bieát Taêng ñaõ taùc phaùp yeát ma phuù baùt cho Ñaïi danh Leâ xöông, taát caû Tyø kheo, Tyø kheo ni, Thöùc-xoa-ma-na, Sa di, Sa-di-ni ñeàu khoâng ñöôïc ñeán nhaø Ñaïi danh Leâ xöông thoï thöïc", nghó roài caùc Tyø kheo lieàn ñeán choã A-nan, ñaûnh leã roài baïch raèng: "Tröôûng laõo, Taêng ñaõ taùc yeát ma phuù baùt cho Ñaïi danh Leâ xöông xong roài, chuùng toâi nghó chæ coù Tröôûng laõo ôû trong chuùng ñöôïc Phaät khen ngôïi laø baäc phaïm haïnh thanh tònh môùi coù theå ñeán noùi cho Ñaïi danh Leâ xöông bieát Taêng ñaõ taùc phaùp yeát ma phuù baùt cho oâng ta roài", A-nan im laëng nhaän lôøi, caùc Tyø kheo bieát Tröôûng laõo ñaõ nhaän lôøi lieàn ñaûnh leã höõu nhieãu roài ñi. Saùng hoâm sau vaøo giôø ngoï, A-nan ñaép y mang baùt ñeán nhaø cuûa Ñaïi danh Leâ xöông, tröôûng giaû töø xa troâng thaáy A-nan lieàn töø choã ngoài ñöùng daäy, tròch baøy vai höõu chaép tay baïch raèng: "Thieän lai Tröôûng laõo A-nan, xin môøi ngoài", A-nan noùi:

SOÁ 1435 - LUAÄT THAÄP TUÏNG, Quyeån 37 657

“Toâi khoâng ñöôïc pheùp ngoài”, tröôûng giaû hoûi vì sao, A-nan noùi: “Taêng ñaõ taùc phaùp yeát ma phuù baùt cho Ñaïi danh Leâ xöông, taát caû Tyø kheo, Tyø kheo ni, Thöùc-xoa-ma-na, Sa di, Sa-di-ni ñeàu khoâng ñöôïc ñeán nhaø oâng thoï thöïc nöõa”, Ñaïi danh Leâ xöông noùi: “Con ñaõ töï laøm toån mình, coâng ñöùc khoâng sanh”, A-nan noùi: “OÂng ñaõ töï laøm toån mình, coâng ñöùc khoâng sanh”, Ñaïi danh Leâ xöông noùi: “Con nay coù theå ñeán choã Phaät xin taùc phaùp ngöôõng baùt ñöôïc khoâng”, A-nan noùi khoâng ñöôïc, Ñaïi danh Leâ xöông nghe roài lieàn ngaõ xuoáng ngaát xæu. Vôï cuûa oâng röôùi nöôùc cho tænh laïi roài noùi vôùi choàng: “Neáu thaät coù loãi môùi ñau khoå, oâng coù loãi gì maø ñau khoå nhö theá”, Ñaïi danh Leâ xöông suy nghó: “Ta khoâng coù loãi neáu ta ñeán gaëp Phaät töï noùi toäi cuûa ta laø ta ñaõ vu baùng Tyø kheo phaïm haïnh thanh tònh laøm vieäc phi phaïm haïnh”, nghó roài lieàn ñeán choã Phaät thuù toäi saùm hoái roài baïch Phaät: “Cuùi xin Theá toân cho con yeát ma ngöôõng baùt”, Phaät baûo caùc Tyø kheo : “Caùc thaày haõy taùc phaùp yeát ma ngöôõng baùt cho Ñaïi danh Leâ xöông”. Taùc phaùp yeát ma nhö sau: Taêng nhaát taâm hoøa hôïp, Ñaïi danh Leâ xöông töø choã ngoài ñöùng daäy, tròch baøy vai höõu chaép tay baïch Taêng: Ñaïi-ñöùc taêng nhôù nghó, con teân Ñaïi danh Leâ xöông ñaõ ñem toäi khoâng caên cöù vu baùng cho Tyø kheo Ñaø-phieâu phaïm haïnh thanh tònh ñaõ laøm vieäc phi phaïm haïnh. Taêng ñaõ taùc phaùp yeát ma phuù baùt cho con, taát caû Tyø kheo, Tyø kheo ni, Thöùc-xoa-ma-na, Sa di, Sa-di-ni ñeàu khoâng ñöôïc ñeán nhaø con thoï thöïc nöõa. Nay con theo Taêng xin yeát ma ngöôõng baùt, taát caû naêm chuùng ñeán nhaø con thoï thöïc nhö tröôùc kia. Xin Taêng thöông xoùt cho con yeát ma ngöôõng baùt. (3 laàn). Moät Tyø kheo trong Taêng taùc baïch yeát ma nhö sau: Ñaïi-ñöùc taêng laéng nghe, Ñaïi danh Leâ xöông naøy ñaõ ñem toâi Ba-la- di khoâng caên cöù vu baùng cho Tyø kheo Ñaø-phieâu phaïm haïnh thanh tònh ñaõ laøm vieäc phi phaïm haïnh. Taêng ñaõ taùc yeát ma phuù baùt cho Ñaïi danh Leâ xöông, taát caû naêm chuùng khoâng ñeán nhaø oâng thoï thöïc nöõa. Ñaïi danh Leâ xöông nay theo Taêng xin yeát ma ngöôõng baùt, taát caû naêm chuùng ñeán nhaø oâng thoï thöïc nhö tröôùc kia. Neáu taêng ñuùng thôøi ñeán nghe, Taêng neân chaáp thuaän, Taêng nay cho Ñaïi danh Leâ xöông yeát ma ngöôõng baùt, taát caû naêm chuùng ñeán nhaø oâng thoï thöïc nhö tröôùc kia. Baïch nhö vaäy. Nhö theá Baïch-töù-yeát-ma cho ñeán caâu Taêng ñaõ chaáp thuaän cho Ñaïi danh Leâ xöông phaùp yeát ma ngöôõng baùt xong roài. Taêng chaáp thuaän vì im laëng, vieäc naøy xin nhôù giöõ nhö vaäy.

658 BOÄ LUAÄT 5

LUAÄT THAÄP TUÏNG
QUYEÅN 38
TAÏP TUÏNG (Tieáp Theo)

II. PHAÙP TAÏP (Tieáp Theo): 1. Hai Möôi Phaùp Taïp Ñaàu (Tieáp Theo): Luùc ñoù Phaät du haønh ñeán nöôùc Baø-giaø, ôû trong giaø lam Tyø-sö-lam- maät thuoäc truù xöù Thaát-thuû-la. Trong truù xöù naøy coù nhaø cuûa vöông töû Boà- ñaø vöøa xaây xong ngoâi nhaø môùi ñaët teân laø Cöu-ma-la, chöa coù Sa-moân, Baø-la-moân naøo vaøo ngoài trong ñoù. Vöông töû nghe tin Phaät du haønh ñeán nöôùc Baø-giaø, ôû trong giaø lam Tyø-sö-lam-maät thuoäc truù xöù Thaát-thuû-la, lieàn suy nghó: "Ta coù ngoâi nhaø môùi teân Cöu-ma-la, xaây xong chöa laâu, trang hoaøng xong cuõng chöa laâu, chöa coù Sa-moân, Baø-la-moân naøo vaøo ngoài trong ñoù. Neáu Phaät vaø Taêng vaøo ngoài tröôùc, ta seõ ñöôïc lôïi ích lôùn, vì sao, vì Phaät vaøo nhaø ta tröôùc, ta vaøo sau", nghó roài lieàn keâu Taùt-nhaõ- cuø-ñoá-loä-ma lao ñeán baûo raèng: "Ta nghe tin Phaät du haønh ñeán nöôùc Baø- giaø, ôû trong giaø lam Tyø-sö-lam-maät thuoäc truù xöù Thaát-thuû-la. Ta vöøa xaây xong ngoâi nhaø môùi ñaët teân laø Cöu-ma-la, chöa coù Sa-moân, Baø-la-moân naøo vaøo ngoài trong ñoù. Neáu Phaät vaø Taêng vaøo nhaø ta tröôùc, ta seõ ñöôïc lôïi ích lôùn. Vaäy oâng haõy ñeán choã Phaät ñem lôøi cuûa ta baïch Phaät raèng: "Theá toân, vöông töû Boà-ñaø xin ñaûnh leã vaø vaán an Theá toân, roài baïch Phaät: Vöông töû Boà-ñaø vöøa xaây xong ngoâi nhaø môùi ñaët teân laø Cöu-ma-la, chöa coù Sa-moân, Baø-la-moân naøo vaøo ngoài trong ñoù. Nay vöông töû Boà-ñaø xin thænh Phaät vaø Taêng ñeán nhaø thoï thöïc". Taùt-nhaõ-cuø-ñoá-loä-ma lao vaâng theo lôøi cuûa vöông töû, ñeán choã Phaät, ñaûnh leã roài baïch Phaät: "Vöông töû Boà-ñaø xin ñaûnh leã vaø thaêm hoûi Phaät coù ñöôïc ít bònh, ít naõo vaø ñöôïc an laïc truï khoâng. Vöông töû Boà-ñaø vöøa xaây xong ngoâi nhaø môùi ñaët teân laø Cöu-ma-la, chöa coù Sa-moân, Baø-la-moân naøo vaøo ngoài trong ñoù. Xin thænh Phaät vaø Taêng ngaøy mai ñeán nhaø thoï thöïc", Phaät noùi: "Seõ khieán cho vöông töû thöôøng ñöôïc an laïc. Trôøi ngöôøi thöôøng caàu phöôùc laïc; caùc loaøi roàng, Daï xoa, Caøn-thaùt-baø, A-tu-la, Ca-laàu-la, Khaån-na-la, Ma-

haàu-la-giaø vaø caùc chuùng sanh khaùc cuõng ñeàu caàu phöôùc laïc", noùi xong Phaät im laëng. Thaáy Phaät im laëng, Taùt-nhaõ-cuø-ñoá-loä-ma lao ñaûnh leã Phaät höõu nhieãu roài ñi, trôû veà truù xöù baïch vöông töû: "Sa-moân Cuø ñaøm ñaõ thoï vöông töû thænh, theo yù cuûa vöông töû". Vöông töû Boà-ñaø ngay trong ñeâm ñoù cho söõa soaïn ñuû caùc moùn aên ngon, saùng sôùm traûi toøa ngoài, laáy vaûi traéng traûi treân ñaát, trang hoaøng beân trong vaø ngoaøi baäc theàm cuûa ngoâi nhaø roài baûo Taùt-nhaõ-cuø-ñoá-loä-ma lao ñeán baïch Phaät bieát thôøi. Luùc ñoù Phaät ñaép y mang baùt cuøng ñaïi chuùng ñi ñeán nhaø vöông töû, vöông töû baûo taát caû ngöôøi lôùn nhoû trong nhaø ñeàu ra ñöùng ngoaøi coång nghinh ñoùn Phaät vaø Taêng. Thaáy Phaät ñeán, vöông töû töø choã ngoài ñöùng daäy, tròch baøy vai

höõu chaép tay baïch raèng: “Thieän lai Theá toân”, xin thænh Theá toân böôùc leân theàm nhaø, ñi treân vaûi traéng ñaõ traûi cho chuùng con ñöôïc an oån laâu daøi”. Tuy nghe nhöng Phaät vaãn ñöùng tröôùc theàm nhaø chöù khoâng böôùc leân vaø baûo A-nan raèng: “Thaày haõy tuøy phaùp baûo cho vöông töû bieát”, A-nan baûo vöông töû: “Vöông töû haõy cuoän laïi taám vaûi traéng ñaõ traûi treân ñaát”, vöông töû khoâng chòu cuoän laïi, A-nan noùi: “Phaät vì thöông xoùt chuùng sanh ñôøi sau neân baûo vöông töû cuoän taám vaûi laïi”. Luùc ñoù vöông töû môùi baûo ngöôøi cuoän taám vaûi ñem caát roài baïch Phaät: “Con ñaõ cho cuoän laïi taám vaûi ñaõ traûi treân ñaát, xin thænh Phaät vaø Taêng vaøo nhaø cho chuùng con ñöôïc an oån laâu daøi”, Phaät lieàn böôùc leân theàm vaøo trong nhaø traûi toïa cuï ngoài tröôùc caùc Tyø kheo . Luùc ñoù vöông töû töï tay daâng thöùc aên cuùng döôøng cho Phaät vaø Taêng ñeàu ñöôïc no ñuû, sau ñoù ngoài moät beân nghe Phaät noùi phaùp, Theá toân tuøy thuaän noùi phaùp chæ daïy cho vöông töû ñöôïc lôïi hæ roài ra veà. Veà ñeán truù xöù, do nhaân duyeân naøy nhoùm Tyø kheo taêng roài baûo caùc Tyø kheo: “Töø nay neáu treân ñaát coù traûi vaûi toát thì khoâng ñöôïc ñi treân ñoù, neáu ñi treân ñoù thì phaïm Ñoät-kieát-la”. Phaät taïi nöôùc Xaù-veä, coù moät Baø-la-moân nhaø raát giaøu coù, nhieàu ruoäng vöôøn nhaø cöûa..., chæ thieáu moät thöù laø khoâng con. OÂng ñaõ ñi caàu xin taát caø thieân thaàn nhö thaàn caây, thaàn nöôùc... nhöng roát cuoäc vaãn khoâng coù con. Coù moät Tyø kheo ni thöôøng ra vaøo nhaø naøy, moät hoâm ñeán nhaø thaáy vôï cuûa Baø-la-moân xuaát baát tònh, Tyø kheo ni lieàn noùi raèng: “Toâi töøng nghe, neáu laáy vaät ôû choã coù daáu chaân ñi cuûa baäc A-la-haùn ñem giaët, roài laáy nöôùc ñoù taém seõ coù con. Chæ coù daáu chaân cuûa Phaät vaø ñeä töû Phaät, khoâng theå laø ai khaùc”. Vôï cuûa Baø-la-moân nghe roài suy nghó khoâng bieát neân laøm caùch naøo ñeå Phaät vaøo nhaø, baø noùi vôùi choàng: “Toâi töøng nghe, neáu laáy vaät ôû choã coù daáu chaân ñi cuûa baäc A-la-haùn ñem giaët, roài laáy nöôùc ñoù taém seõ coù con. Chæ coù daáu chaân cuûa Phaät vaø ñeä töû Phaät, khoâng theå laø ai khaùc; neáu Phaät vaøo nhaø, chuùng ta seõ coù con”, Baø-la-moân naøy

tuy khoâng tin nhöng vì muoán coù con neân noùi tuøy yù, ngöôøi vôï noùi: “Neáu vaäy, oâng neân ñeán thænh Phaät”. Baø-la-moân naøy lieàn ñeán choã Phaät, ñaûnh leã ngoài moät beân nghe Phaät noùi phaùp, Theá toân tuøy thuaän noùi phaùp chæ daïy cho Baø-la-moân ñöôïc lôïi hæ roài lieàn im laëng. Baø-la-moân baïch Phaät: “Xin kính thænh Phaät vaø Taêng ngaøy mai ñeán nhaø con thoï thöïc”, Phaät im laëng nhaän lôøi, Baø-la-moân ñaûnh leã Phaät höõu nhieãu roài ra veà. Ngay trong ñeâm ñoù oâng lo söõa soaïn ñuû caùc moùn aên ngon, saùng sôùm traûi toøa ngoài, duøng vaûi traûi treân ñaát ra ñeán taän ngoaøi coång roài ñeán baïch Phaät bieát thôøi. Phaät baûo thò giaû nhaän phaàn aên mang veà coøn caùc Tyø kheo ñeàu ñeán nhaø Baø-la-moân, nhöng khi vaøo nhaø ñeàu traùnh khoâng ñi treân taám vaûi traûi ñaát, Baø-la-moân suy nghó: “Khi vaøo khoâng böôùc leân taám vaûi traûi ñaát, nhöng khi ra aét seõ böôùc leân”. Caùc Tyø kheo ngoài xong, Baø-la-moân töï tay daâng cuùng caùc moùn aên ngon cho taát caû ñeàu ñöôïc no ñuû, caùc Tyø kheo thaâu baùt, röûa

tay roài chuù nguyeän cho thí chuû, chuù nguyeän xong ñöùng daäy theo thöù lôùp ra veà, vaãn khoâng böôùc leân taám vaûi traûi ñaát. Baø-la-moân trong loøng khoâng vui noùi raèng: “Caùc Sa-moân naøy laø ngöôøi ñoaïn gioáng, phaù haïnh Baø-la-moân cuûa ta, ta cuùng döôøng laø coù muïc ñích maø laïi khoâng coù keát quaû gì”. Caùc Tyø kheo veà ñeán choã Phaät ñaûnh leã roài ngoài moät beân. Thöôøng phaùp cuûa Phaät laø khi caùc Tyø kheo thoï thænh thöïc xong trôû veà, Phaät ñeàu hoûi thaêm aên coù no ñuû khoâng; luùc ñoù caùc Tyø kheo ñeàu ñaùp laø no ñuû roài ñem vieäc treân baïch Phaät, Phaät ñuû lôøi khen ngôïi giôùi vaø ngöôøi trì giôùi roài baûo caùc Tyø kheo: “Töø nay vì thöông xoùt chuùng sanh, cho caùc thaày ñöôïc ñi treân taám traûi ñaát”. Do coù nhaân duyeân vôùi vôï cuûa Baø-la-moân neân Tyø kheo ni ñeán noùi vôùi baø raèng: “Tröôùc ñaây Phaät keát giôùi khoâng cho Tyø kheo ñi treân taám vaûi traûi ñaát, nay do nhaân duyeân naøy Phaät ñaõ cho, vaäy baø haõy ñeán thænh Phaät laàn nöõa, laàn naøy Phaät vaø Taêng seõ ñi leân taám vaûi traûi ñaát”, ngöôøi vôï naøy lieàn noùi vôùi choàng: “Tröôùc ñaây Phaät keát giôùi khoâng cho Tyø kheo ñi treân taám vaûi traûi ñaát, nay do nhaân duyeân naøy Phaät ñaõ cho, vaäy oâng haõy ñeán thænh Phaät laàn nöõa, laàn naøy Phaät vaø Taêng seõ ñi leân taám vaûi traûi ñaát”, Baø-la-moân tuy khoâng vui nhöng vì muoán coù con neân noùi tuøy yù, ngöôøi vôï noùi: “Neáu vaäy oâng haõy ñeán thænh Phaät”. Baø-la- moân naøy lieàn ñeán choã Phaät, ñaûnh leã ngoài moät beân nghe Phaät noùi phaùp, Theá toân tuøy thuaän noùi phaùp chæ daïy cho Baø-la-moân ñöôïc lôïi hæ roài lieàn im laëng. Baø-la-moân baïch Phaät: “Xin kính thænh Phaät vaø Taêng ngaøy mai ñeán nhaø con thoï thöïc”, Phaät im laëng nhaän lôøi, Baø-la-moân ñaûnh leã Phaät höõu nhieãu roài ra veà. Ngay trong ñeâm ñoù oâng lo söõa soaïn ñuû caùc moùn aên ngon, saùng sôùm traûi toøa ngoài, duøng vaûi traûi treân ñaát ra ñeán taän ngoaøi coång roài ñeán baïch Phaät bieát thôøi. Luùc ñoù Phaät ñaép y mang baùt cuøng caùc

Tyø kheo ñi ñeán nhaø Baø-la-moân, ngoài xong, Baø-la-moân töï tay daâng cuùng thöùc aên cho taát caû ñeàu ñöôïc no ñuû roài nghe Phaät thuyeát phaùp, nghe xong lieàn hoûi Phaät: “Theá toân, nhaø con seõ sanh con phaûi khoâng?”, Phaät noùi: “Seõ sanh, ñöùa con naøy seõ xuaát gia, ñöùa thöù hai cuõng xuaát gia, ñöùa thöù ba cuõng xuaát gia, ñöùa sau cuøng laø taïi gia”. Sau khi Töï töù, Phaät laïi du haønh giaùo hoùa, gaëp moät Tyø kheo tay caàm baùt, coû thuoác vaø giaøy maø ñi lieàn hoûi nguyeân do, Tyø kheo ñaùp: “Con khoâng bieát ñöïng ôû ñaâu”, Phaät baûo: “Töø nay cho caát chöùa ba loaïi ñaõy: Ñaõy ñöïng baùt, ñaõy ñöïng coû thuoác vaø ñaõy ñöïng giaøy”. Phaät ôû thaønh Vöông xaù, Luïc quaàn Tyø kheo ñoái vôùi toïa cuï ñaõ thoï trì ñeå ôû nôi naøy laïi ñeán nguû choã khaùc, Phaät baûo: “Töø nay, toïa cuï ñaõ thoï trì khoâng ñöôïc lìa maø nguû, neáu lìa thì phaïm Ñoät-kieát-la”. Phaät taïi nöôùc Xaù-veä, ôû nöôùc Kieàu-taùt-la coù moät truù xöù hai Tyø kheo, moät ngöôøi phaïm giôùi, moät ngöôøi thanh tònh trì giôùi. Caû hai ñeàu chöa gaëp Phaät neân cuøng nhau ñi gaëp Phaät, giöõa ñöôøng ñeán choã nöôùc coù truøng, Tyø kheo phaïm giôùi noùi vôùi Tyø kheo trì giôùi: “Chuùng ta cuøng uoáng nöôùc”, Tyø kheo trì giôùi noùi: “Trong nöôùc coù truøng, khoâng uoáng ñöôïc”, Tyø kheo phaïm giôùi noùi: “Neáu khoâng uoáng seõ

khaùt maø cheát, laøm sao ñöôïc gaëp Phaät nghe phaùp", Tyø kheo trì giôùi noùi: "Duø bò khaùt maø cheát, toâi cuõng khoâng uoáng", Tyø kheo phaïm giôùi lieàn uoáng, Tyø kheo trì giôùi khoâng uoáng neân bò khaùt maø cheát. Tyø kheo trì giôùi thaùc sanh leân coõi trôøi Ñao lôïi, ñöôïc thaân trôøi hoaøn haûo lieàn ñeán gaëp Phaät, ñaûnh leã Phaät roài ñöùng moät beân nghe Phaät thuyeát phaùp vaø ñöôïc phaùp nhaõn thanh tònh, lieàn ñaûnh leã baïch Phaät raèng: "Con xin quy y Phaät, quy y Phaùp, quy y Taêng laøm Öu-baø-taéc". Phaät laïi thuyeát phaùp cho nghe roài im laëng, Thieân töû ñaûnh leã roài bieán maát. Tyø kheo phaïm giôùi luùc ñoù môùi ñeán choã Phaät, Phaät ñang thuyeát phaùp cho ñaïi chuùng, töø xa thaáy Tyø kheo naøy ñeán lieàn veùn y Uaát-ña-la-taêng hieän baøy thaân kim saéc noùi vôùi Tyø kheo naøy raèng: "Naøy ngöôøi ngu si, thaày muoán thaáy nhuïc thaân cuûa ta phaûi khoâng, thaày tuy thaáy ñöôïc nhuïc thaân nhöng khoâng baèng Tyø kheo trì giôùi ñaõ ñeán tröôùc vaø ñaõ thaáy ñöôïc phaùp thaân cuûa ta", Phaät lieàn noùi keä: "Taâm baát thieän quaùn saùt, Duø thaáy cuõng khoâng kyõ, Ngu nhö con thieâu thaân, Tham muoán thaáy thaân ta, Nhöng saéc thaân baát tinh, Muoán thaáy ñeå laøm gì ? Beân trong môõ maùu thòt,

662 BOÄ LUAÄT 5

Da moûng boïc beân ngoaøi, Ngöôøi kia bò khaùt böùc, Vaãn haønh cung kinh giôùi, Hoä giôùi cho ñeán cheát, Thaáy ta, khoâng phaûi ngöôi". Noùi roài baûo caùc Tyø kheo : "Töø nay neáu Tyø kheo khoâng mang theo ñaõy löôït nöôùc thì khoâng ñöôïc ñi, neáu khoâng mang theo maø ñi thì phaïm Ñoät-kieát-la. Khoâng phaïm laø töø nôi naøy ñeán nôi kia trong khoaûng hai möôi daëm, coù nöôùc saïch, hoaëc coù soâng, suoái". Luùc ñoù caùc Tyø kheo coù duyeân söï phaûi vaøo tuï laïc, vì khoâng coù ñaõy löôït nöôùc neân khoâng ñi, neáu khoâng ñi thì vieäc khoâng thaønh, lieàn ñem vieäc naøy baïch Phaät, Phaät baûo: "Neáu moät Tyø kheo coù ñaõy löôït nöôùc thì ñöôïc ñi cuøng". Luïc quaàn Tyø kheo nghe roài lieàn ñeán noùi vôùi Tyø kheo quen bieát: "Toâi coù duyeân söï vaøo tuï laïc, coù theå ñi cuøng vôùi toâi khoâng ?", Tyø kheo naøy noùi laø khoâng coù ñaõy löôït nöôùc, Luïc quaàn noùi laø chuùng toâi coù, Tyø kheo naøy baèng loøng ñi chung, ñeán giöõa ñöôøng cuøng nhau tranh caûi neân khi ñeán choã gaëp nöôùc coù truøng, Luïc quaàn Tyø kheo löôït nöôùc uoáng maø khoâng ñöa cho Tyø kheo kia löôït nöôùc uoáng, Tyø kheo naøy bò khaùt böùc baùch neân cheát. Do nhaân duyeân naøy, Phaät baûo caùc Tyø kheo : "Neáu Tyø kheo tröôùc khoâng coù tranh caûi vôùi nhau, khoâng coù taâm ganh gheùt nhau thì ñöôïc ñi chung, neáu coù taâm ganh gheùt nhau thì khoâng neân ñi chung". Phaät taïi thaønh Vöông xaù, luùc ñoù Luïc quaàn Tyø kheo ngoài treân caây aên, Phaät baûo: "Töø nay khoâng ñöôïc ngoài treân caây aên, neáu ngoài aên thì phaïm Ñoät-kieát-la"; Luïc quaàn Tyø kheo laïi caát chöùa gheá caây, giöôøng caây, baøn caây ñeå ngoài aên, Phaät baûo: "Khoâng ñöôïc caát chöùa gheá caây, giöôøng caây, baøn caây ñeå ngoài aên, neáu ngoài aên thì phaïm Ñoät-kieát-la". Phaät taïi thaønh Vöông xaù, Luïc quaàn Tyø kheo hai ngöôøi aên chung moät baùt, Phaät baûo: "Tyø kheo khoâng ñöôïc aên chung moät baùt, neáu aên chung thì phaïm Ñoät-kieát-la. Khoâng phaïm laø neáu aên no roài ñöa cho aên". Luùc ñoù Luïc quaàn Tyø kheo khoâng maëc ca sa maø ngoài

aên, Phaät baûo: “Khoâng ñöôïc khoâng maëc ca sa maø ngoài aên, neáu khoâng maëc maø ngoài aên thì phaïm Ñoät-kieát-la”. Luùc ñoù Luïc quaàn Tyø kheo ôû traàn lau chuøi, Phaät baûo: “Khoâng ñöôïc ôû traàn lau chuøi, neáu ôû traàn thì phaïm Ñoät-kieát-la”. Luïc quaàn Tyø kheo khi lau chuøi ñeå loä baøy thaân, Phaät baûo: “Khoâng ñöôïc khi lau chuøi ñeå loä baøy thaân, neáu ñeå loä thaân thì phaïm Ñoät-kieát-la”. Luùc ñoù coù hai Tyø kheo ôû traàn lau chuøi cho nhau, Phaät baûo: “Neáu ôû traàn lai chuøi cho nhau thì caû hai ñeàu phaïm Ñoät-kieát-la”.

SOÁ 1435 - LUAÄT THAÄP TUÏNG, Quyeån 38 663

Phaät taïi nöôùc Xaù-veä, coù Tyø kheo teân Nghi ly vieät thaáy trong canh ñaäu nhoû coù moät haït ñaäu coøn soáng lieàn ñem gieo xuoáng ñaát, haït ñaäu naøy sau ñoù naåy maàm ra laù hoa. Tyø kheo naøy noùi vôùi caùc Tyø kheo : “Canh ñaäu nhoû baát tònh, khoâng neân aên”, caùc Tyø kheo ñem vieäc naøy baïch Phaät, Phaät hoûi Nghi ly vieät: “Thaày thaät coù vieäc nhö theá phaûi khoâng ?”, ñaùp: “Thaät coù nhö theá thöa Theá toân”, Phaät ñuû lôøi khen ngôïi giôùi vaø ngöôøi trì giôùi roài baûo caùc Tyø kheo: “Neáu canh chöa chín neân naáu laïi, neáu ñaäu tröôùc coøn soáng, neân taùc tònh roài naáu”. Phaät taïi nöôùc Xaù-veä, luùc ñoù caùc Tyø kheo taùc yeát ma keát tònh ñòa, Phaät baûo: “Töø nay khoâng cho taùc yeát ma keát tònh ñòa, neáu laøm thì phaïm Ñoät-kieát-la”. Phaät taïi nöôùc Xaù-veä, luùc ñoù coù Tyø kheo teân Ngöu-ty, aên roài nhai laïi, caùc Tyø kheo cho laø aên phi thôøi neân noùi Tyø kheo naøy aên quaù ngoï, Tyø kheo naøy nghe roài trong loøng öu saàu khoâng vui, baïch Phaät, Phaät baûo caùc Tyø kheo : “Naøy caùc Tyø kheo, caùc thaày ñöøng cho laø Tyø kheo naøy aên quaù ngoï, vì sao, vì Tyø kheo naøy ñaõ naêm traêm ñôøi sanh trong loaøi traâu, do taäp khí nhai laïi neân nay tuy ñöôïc sanh laøm ngöôøi vaãn coøn nhai laïi”, Phaät laïi baûo Tyø kheo Ngöu-ty: “Nhöõng luùc nhai laïi nhö vaäy, thaày neân ôû choã khuaát, khoâng neân ôû tröôùc moïi ngöôøi”. Phaät taïi nöôùc Ba-giaøø, vöông töû Boà-ñaø thænh Phaät vaø Taêng vaøo ngaøy mai thoï thöïc, Phaät im laëng nhaän lôøi, cö só bieát Phaät ñaõ nhaän lôøi lieàn ñaûnh leã Phaät höõu nhieãu roài ra veà. Veà ñeán nhaø ngay trong ñeâm ñoù lo söûa soaïn ñuû caùc moùn aên ngon, saùng sôùm traûi toøa roài sai söù ñeán baïch Phaät: “Ñaõ ñeán giôø thoï thöïc, xin Phaät töï bieát thôøi”. Luùc ñoù Phaät vaø Taêng cuøng ñeán nhaø vöông töû theo thöù lôùp ngoài xong roài, do moïi ngöôøi trong nhaø vöông töû, lôùn nhoû phaàn nhieàu ñeàu khoâng tin Phaät, hoaëc laø Baø-la-moân, hoaëc laø ngöôøi choán bieân ñòa neân khi daâng cuùng thöùc aên ñeàu khoâng nhö phaùp khieán cho moät nöûa vaøo trong baùt, moät nöûa rôùt xuoáng ñaát. Caùc Tyø kheo khoâng bieát laøm sao, baïch Phaät, Phaät noùi: “Thöùc aên rôùt treân laù coû ñaõ thoï thì ñöôïc aên; neáu rôùt treân ñaát thì thoåi ñaát maø aên, neáu dính nhieàu ñaát thì laáy nöôùc röûa saïch roài aên”. Phaät taïi thaønh Vöông xaù, Luïc quaàn Tyø kheo aên trong baùt ñoàng, caùc cö só quôû traùch: “Sa-moân Thích töû töï xöng laø baäc hieàn thieän coù ñöùc maø laïi aên trong baùt ñoàng, nhö Baø-la-moân”, Phaät baûo: “Töø nay khoâng ñöôïc aên trong baùt ñoàng, neáu aên thì phaïm Ñoät-kieát-la”. Luùc ñoù Luïc quaàn Tyø kheo ôû choã röûa chaân röûa chaân, laïi noùi chuyeän cuøng ngöôøi khaùc. Tyø kheo khaùc thaáy lieàn oùi möõa, Phaät baûo: “Töø nay khoâng ñöôïc khi ñang röûa chaân, noùi

chuyeän cuøng ngöôøi khaùc, neáu noùi thì phaïm Ñoät-kieát-la". Sau

khi Töï töù, Phaät du haønh giaùo hoùa, gaëp moät Tyø kheo tay caàm giaøy da maø ñi, Phaät hoûi nguyeân do, Tyø kheo ñaùp: "Giaøy bò moøn, choã giaøy moøn ñi raát ngöùa chaân, laïi khoâng coù vaät lau chaân", Phaät baûo: "Töø nay cho caát chöùa vaät lau chaân ñeå heát ngöùa chaân". Phaät taïi thaønh Vöông xaù, coù thí chuû cuùng quaït cho Taêng, caùc Tyø kheo khoâng thoï noùi raèng: "Phaät chöa cho chuùng toâi thoï quaït", lieàn baïch Phaät, Phaät baûo: "Töø nay cho caát chöùa quaït, Taêng ñöôïc caát chöùa, moät ngöôøi cuõng ñöôïc caát chöùa". Coù ngöôøi cuùng phaát traàn cho Taêng, caùc Tyø kheo khoâng thoï noùi raèng: "Phaät chöa cho chuùng toâi thoï phaát traàn", lieàn baïch Phaät, Phaät baûo: "Töø nay cho caát chöùa phaát traàn, Taêng ñöôïc caát chöùa, moät ngöôøi cuõng ñöôïc caát chöùa". Laïi coù ngöôøi cuùng phaát traàn baèng loâng ñuoâi cuûa con traâu Ly mao, caùc Tyø kheo khoâng thoï vì khoâng bieát duøng ñeå laøm gì, lieàn baïch Phaät, Phaät baûo: "Cho thoï, duøng ñeå phuûi queùt thaùp Phaät, thaùp A-la-haùn". Laïi coù thí chuû cuùng laù caây Ña-la cho Taêng, caùc Tyø kheo khoâng thoï noùi raèng: "Phaät chöa cho chuùng toâi thoï laù caây Ña la", lieàn baïch Phaät, Phaät baûo: "Töø nay cho caát chöùa laù caây Ña la, Taêng ñöôïc caát chöùa, moät ngöôøi cuõng ñöôïc caát chöùa". Phaät taïi thaønh Vöông xaù, luùc ñoù Luïc quaàn Tyø kheo töï caàm duø ñi vaøo nhaø ngöôøi, caùc cö só quôû traùch: "Sa-moân Thích töû töï xöng laø baäc hieàn thieän coù ñöùc maø laïi töï caàm duø ñi vaøo nhaø ngöôøi, nhö vua ñaïi thaàn", Phaät baûo: "Töø nay khoâng ñöôïc caàm duø ñi vaøo nhaø ngöôøi, neáu caàm phaïm Ñoät-kieát-la. Khoâng phaïm laø môû duø ra hoaëc ñeå ôû ngoaøi coång". Phaät taïi nöôùc Xaù-veä, luùc ñoù coù hai Baø-la-moân teân laø Cuø-baøø vaø Daï- baø, do tín kính Phaät neân xuaát gia. Hai vò naøy voán ñoïc tuïng thoâng suoát boán boä Veä ñaø cuûa ngoaïi ñaïo, sau khi xuaát gia vaãn duøng aâm thanh aáy ñeå ñoïc tuïng kinh Phaät. Thôøi gian sau, moät ngöôøi qua ñôøi, ngöôøi coøn laïi khi ñoïc tuïng kinh Phaät khoâng thuoäc raønh, laïi khoâng coù baïn khaùc neân trong loøng öu saàu khoâng vui, ñem vieäc naøy baïch Phaät, Phaät baûo: "Töø nay neáu duøng aâm thanh ñoïc tuïng ngoaïi thô ñeå ñoïc tuïng kinh Phaät thì phaïm Ñoät- kieát-la". Phaät taïi nöôùc Xaù-veä, coù Tyø kheo boû kinh luaät luaän ñeå hoïc ngoaïi thô, vaên chöông vaø binh phaùp, xa lìa kinh Phaät, Phaät baûo: "Töø nay neáu Tyø kheo boû kinh luaät luaän ñeå hoïc ngoaïi thô, vaên chöông vaø binh phaùp thì phaïm Ñoät-kieát-la". Khi Phaät chöa cheá giôùi naøy, hai Tröôûng laõo Xaù-lôïi- phaát vaø Ñaïi Muïc-kieàn-lieân ngoài treân toøa cao thuyeát phaùp cho caùc taân Tyø kheo vaø caùc Sa di, ñoàng thôøi daïy hoï ñoïc tuïng ngoaïi thô ñeå phaù luaän thuyeát cuûa ngoaïi ñaïo; sau khi Phaät cheá giôùi naøy, hai Tröôûng laõo khoâng daïy nöõa. Luùc ñoù caùc Baø-la-moân nghe Sa-moân Cuø ñaøm cheá giôùi khoâng

cho caùc ñeä töû hoïc ngoaïi thô, lieàn ñeán noùi vôùi caùc Öu-baø-taéc: "Haõy cuøng ñi vôùi chuùng toâi ñeán choã Tyø kheo", ñeán nôi, caùc ngoaïi ñaïo naøy cuøng caùc

taân Tyø kheo vaø caùc Sa di baøn luaän vaø khieán cho caùc vò naøy khoâng traû lôøi ñöôïc. Sôû dó caùc vò naøy khoâng traû lôøi ñöôïc vì hai leõ: Moät laø môùi vaøo ñaïo khoâng laâu, hai laø Phaät cheá giôùi khoâng cho hoïc ngoaïi thô. Caùc ngoaïi ñaïo toû veû khinh thöôøng, noùi vôùi caùc cö só: "Ñaïi sö cuûa caùc vò maø caùc vò ñaõ cuùng döôøng, ñaõ toân troïng, ngoài treân, aên tröôùc laø nhö vaäy hay sao", caùc Öu-baø-taéc nghe roài trong loøng öu saàu khoâng vui ñem vieäc naøy baïch Phaät, Phaät baûo caùc Tyø kheo : "Töø nay cho hoïc ngoaïi thô ñeå phaù luaän thuyeát cuûa ngoaïi ñaïo". Phaät taïi nöôùc Xaù-veä, luùc ñoù Tröôûng laõo Ca-löu-ñaø-di noåi löûa ñoát caây coû, gieát haïi nhieàu sinh vaät, Phaät baûo: "Töø nay khoâng ñöôïc noåi löûa ñoát, neáu noåi löûa ñoát, tuøy gieát bao nhieâu sinh vaät thì phaïm toäi baáy nhieâu". Phaät taïi nöôùc Xaù-veä, luùc ñoù coù Tyø kheo khaùn bònh chöa ñuû naêm tuoåi haï, vì ngöôøi bònh phaûi lìa y chæ sö vaøo tuï laïc kieám mua thuoác nhöng khoâng ñöôïc. Vò naøy suy nghó: "Phaät cheá giôùi chöa ñuû naêm haï thì khoâng ñöôïc lìa y chæ sö cho ñeán moät ñeâm", nghó roài lieàn ñeán choã khaùc caàu y chæ sö, vò thaày y chæ naøy cuõng bò bònh, Tyø kheo naøy suy nghó: "Thaày y chæ kia bònh, thaày y chæ naøy cuõng bònh, ta phaûi laøm sao", lieàn ñem vieäc naøy baïch Phaät, Phaät baûo: "Töø nay cho lìa y chæ sö naêm, saùu ñeâm khoâng phaïm". Luïc quaàn Tyø kheo nghe ñieàu naøy lieàn lìa y chæ sö trong naêm ñeâm, noùi raèng: "Lìa y chæ sö ñeå khoûi phaûi haàu haï", caùc Tyø kheo ñem vieäc naøy baïch Phaät, Phaät baûo caùc Tyø kheo : "Töø nay neáu coù thaày y chæ toát, duø lìa y chæ sö moät ñeâm cuõng phaïm Ñoät-kieát-la. Neáu Tyø kheo khoâng y chæ thì ngay caû nöôùc röûa chaân cuûa Taêng cuõng khoâng ñöôïc laáy duøng". Phaät taïi nöôùc Xaù-veä, luùc ñoù Tröôûng laõo Ca-löu-ñaø-di ñaép ngöôïc y Caâu chaáp, caùc Tyø kheo thaáy lieàn sôï haõi, baïch Phaät, Phaät baûo: "Töø nay khoâng ñöôïc ñaép ngöôïc y Caâu chaáp, neáu ñaép ngöôïc thì phaïm Ñoät-kieát- la; neáu ôû trong nhaø che thaân thì khoâng phaïm". Phaät taïi nöôùc Xaù-veä, luùc ñoù coù ngöôøi ñem y Caâu chaáp beân trong loùt nhung, cuùng cho Tröôûng laõo Tu-boà-ñeà. Tröôûng laõo khoâng thoï noùi raèng: "Phaät chöa cho chuùng toâi thoï y Caâu chaáp beân trong loùt nhung", lieàn baïch Phaät, Phaät baûo: "Töø nay cho caát chöùa y Caâu chaáp beân trong loùt nhung, Taêng ñöôïc caát chöùa, moät ngöôøi cuõng ñöôïc caát chöùa". Laïi coù ngöôøi ñem y Caâu chaáp moät nöûa ñaõ nhuoäm thaønh saéc, moät nöûa chöa nhuoäm thaønh saéc, cuùng cho Tröôûng laõo Tu-boà-ñeà, Tröôûng laõo khoâng thoï noùi raèng: "Phaät chöa cho chuùng toâi thoï y Caâu chaáp moät nöûa ñaõ nhuoäm

thaønh saéc, moät nöûa chöa nhuoäm thaønh saéc", lieàn baïch Phaät, Phaät baûo: "Töø nay cho caát chöùa y Caâu chaáp moät nöûa ñaõ nhuoäm thaønh saéc, moät nöûa chöa nhuoäm thaønh saéc, Taêng ñöôïc caát chöùa, moät ngöôøi cuõng ñöôïc caát chöùa". Phaät taïi nöôùc Xaù-veä, luùc ñoù coù naêm Tyø kheo ñöôïc cuùng y, chieàu daøi naêm khuyûu tay, chieàu roäng ba khuyûu tay. Khi ñaép y naøy vaøo tuï laïc, y daøi keùo leâ treân ñaát neân bò dô, chaân ñaïp leân laøm moät ñaàu y rôùt xuoáng ñaát, ñaép khoâng coøn ngay ngaén nöõa, lieàn baïch Phaät, Phaät baûo: "Cho laøm daây coät vaøo nuùt, tra nuùt ôû gaàn thaønh vieàn cuûa y". Y vaãn keùo leâ traân

ñaát bò dô..., Phaät baûo: “Cho laät ngöôïc y leân”. Luùc ñoù Phaät ñích thaân laøm daây vaø tra nuùt ôû caùch thaønh vieàn cuûa y khoaûng boán ngoùn tay, laøm daây coät daøi khoaûng taùm ngoùn tay. Phaät baûo caùc Tyø kheo neân laøm gioáng nhö vaäy. Phaät taïi nöôùc Xaù-veä, luùc ñoù coù Tyø kheo maëc Neâ-hoaøn taêng khoâng coät daây löng maø vaøo tuï laïc, Neâ-hoaøn taêng rôùt xuoáng ñaát, Tyø kheo hoå theïn, baïch Phaät, Phaät baûo: “Töø nay maëc Neâ-hoaøn taêng khoâng coät daây löng maø vaøo tuõ laïc thì phaïm Ñoät-kieát-la”. Laïi coù Tyø kheo maëc Neâ-hoaøn taêng coät daây löng moät voøng, khi vaøo tuï laïc nhaûy muõi laøm ñöùt daây, lieàn baïch Phaät, Phaät baûo: “Töø nay khoâng ñöôïc maëc Neâ-hoaøn taêng coät daây löng moät voøng maø vaøo tuï laïc, neáu nhö theá thì phaïm Ñoät-kieát-la”. Luùc ñoù coù ngöôøi ñem daây thaét löng baèng luïa cuùng cho Tröôûng laõo Tu-boà-ñeà, Tröôûng laõo khoâng thoï, Phaät baûo: “Töø nay cho thoï ba loaïi daây thaét löng: Moät laø baèng luïa, hai laø baèng daây tô, ba laø baèng daây ñan”. Luùc ñoù khi coät daây löng, Neâ-hoaøn taêng deã bò raùch, Phaät baûo neân laøm khoen. Luùc ñoù Luïc quaàn Tyø kheo maëc Neâ-hoaøn taêng hoaëc nhö moät tai, hoaëc xeáp nhoû, hoaëc nhö ñaàu caùi buùa, hoaëc maëc so le, hoaëc baèng vaûi thöa moûng... Phaät ñeàu baûo khoâng ñöôïc maëc nhö theá, neáu maëc thì phaïm Ñoät-kieát-la. Phaät taïi thaønh Vöông xaù, Luïc quaàn Tyø kheo duøng tay vuoát toùc gioáng nhö löôõi traâu lieám, Phaät baûo: “Khoâng ñöôïc duøng tay vuoát raâu toùc, neáu vuoát thì phaïm Ñoät-kieát-la”. Luùc ñoù Luïc quaàn Tyø kheo hai ngöôøi naèm chung moät giöôøng, Phaät baûo: “Töø nay khoâng cho hai ngöôøi naèm chung moät giöôøng, neáu naèm chung thì phaïm Ñoät-kieát-la; neáu moät ngöôøi naèm, moät ngöôøi ngoài thì khoâng phaïm”. Luùc ñoù Luïc quaàn Tyø kheo hai ngöôøi naèm chung moät phu cuï, Phaät baûo: “Töø nay khoâng cho hai ngöôøi naèm chung moät phu cuï, neáu naèm chung thì phaïm Ñoät-kieát-la; moãi ngöôøi naèm rieâng phu cuï thì khoâng phaïm”. Luïc quaàn Tyø kheo hai ngöôøi laïi naèm ñaép chung moät y, Phaät baûo: “Töø nay khoâng cho hai ngöôøi naèm ñaép

chung moät y, neáu ñaép chung thì phaïm Ñoät-kieát-la; moãi ngöôøi ñaép rieâng moät y thì khoâng phaïm”. Phaät taïi thaønh Vöông xaù, luùc ñoù Luïc quaàn Tyø kheo maëc y cuûa theá tuïc, caùc cö só quôû traùch: “Sa-moân Thích töû töï xöng laø baäc hieàn thieän coù ñöùc maø laïi maëc y cuûa theá tuïc, khoâng khaùc gì baïch y”, Phaät baûo: “Töø nay khoâng ñöôïc maëc y cuûa theá tuïc, neáu maëc thì phaïm Ñoät-kieát-la”. Luïc quaàn Tyø kheo maëc Neâ-hoaøn taêng keùo xaén leân nhö ngöôøi muoán ñaùnh nhau hoaëc nhö ngöôøi ñang laøm vieäc, Phaät baûo: “Töø nay khoâng ñöôïc maëc Neâ-hoaøn taêng keùo xaên leân, neáu maëc nhö theá thì phaïm Ñoät-kieát-la; khoâng phaïm laø khi leo leân thang hoaëc lôïp nhaø”. Luùc ñoù Luïc quaàn Tyø kheo gaùnh hoaëc vaùc maø ñi gioáng nhö boø, löøa chôû naëng. Phaät baûo: “Töø nay khoâng ñöôïc gaùnh hoaëc vaùc maø ñi, neáu nhö theá thì phaïm Ñoät-kieát- la”. Phaät taïi nöôùc Xaù-veä, ôû nöôùc Kieàu-taùt-la coù moät tuï laïc nôi bieân ñòa, daân chuùng ôû nôi ñaây vì sôï giaëc cöôùp neân hay boû ñi troán. Luùc ñoù coù moät Tyø kheo töø nöôùc Kieàu-taùt-la ñi ñeán nöôùc Xaù-veä ngang qua tuï

laïc naøy, töø xa thaáy Tyø kheo tay caàm tröôïng vaø ñaõy ñöïng baùt lieàn cho laø giaëc cöôùp ñeán neân boû chaïy. Khi Tyø kheo ñeán gaàn môùi bieát laø khoâng phaûi, lieàn hoûi laø Sa-moân naøo, ñaùp laø Sa-moân Thích töû, hoï lieàn noùi: "Thaày laøm maát phaùp Sa-moân, hoaïi phaùp Sa-moân vì khieán chuùng toâi sôï haõi". Tyø kheo khoâng bieát laøm sao, ñem vieäc naøy baïch Phaät, Phaät baûo: "Töø nay Tyø kheo khi ñi, khoâng ñöôïc caàm tröôïng vaø ñaõy, neáu caàm thì phaïm Ñoät-kieát-la". Sau khi Töï töù, Phaät du haønh giaùo hoùa gaëp moät Tyø kheo giaø yeáu tay caàm baùt maø ñi, Phaät lieàn hoûi nguyeân do, ñaùp laø vì khoâng coù vaät ñeå ñöïng, Phaät baûo: "Töø nay ñoái vôùi Tyø kheo giaø bònh, Taêng neân taùc yeát ma cho hoï ñöôïc caàm tröôïng vaø ñaõy ñöïng baùt khi ñi". Taùc phaùp yeát ma nhö sau: Taêng nhaát taâm hoøa hôïp, Tyø kheo giaø bònh töø choã ngoài ñöùng daäy, tròch baøy vai höõu chaép tay baïch Taêng: Ñaïi-ñöùc taêng nhôù nghó, con laø Tyø kheo giaø bònh teân ..... Tyø kheo Taêng xin caàm tröôïng vaø ñaõy ñöïng baùt khi ñi. Xin Taêng thöông xoùt cho con laø Tyø kheo giaø bònh ñöôïc caàm tröôïng vaø ñaõy ñöïng baùt khi ñi (3 laàn). Taêng neân xeùt neáu Tyø kheo naøy noùi laø giaø bònh maø thaät khoâng phaûi giaø bònh thì khoâng neân cho; neáu thaät laø giaø bònh thì neân cho. moät Tyø kheo trong Taêng neân taùc baïch yeát ma cho nhö sau: Ñaïi-ñöùc taêng laéng nghe, Tyø kheo naøy teân ..... giaø bònh nay theo Taêng xin caàm tröôïng vaø ñaõy ñöïng baùt khi ñi. Neáu taêng ñuùng thôøi ñeán nghe, Taêng neân chaáp

668 BOÄ LUAÄT 5

thuaän, Taêng nay cho Tyø kheo giaø bònh naøy ñöôïc caàm tröôïng vaø ñaõy ñöïng baùt khi ñi. Baïch nhö vaäy. Nhö theá Baïch-nhò-yeát-ma cho ñeán caâu Taêng ñaõ chaáp thuaän cho Tyø kheo giaø bònh naøy caàm tröôïng vaø ñaõy ñöïng baùt khi ñi xong roài. Taêng chaáp thuaän vì im laëng, vieäc naøy xin nhôù giöõ nhö vaäy. Phaät taïi nöôùc Xaù-veä, luùc ñoù ñang thuyeát phaùp cho ñaïi chuùng, coù vua Ba-tö-naëc nöôùc Kieàu-taùt-la cuõng ngoài trong hoäi. Luùc ñoù coù moät Tyø kheo vì aên toûi neân ñöùng caùch xa ñaïi chuùng vì nghó raèng: "Neáu vaøo trong hoäi Phaät vaø vua seõ nghe muøi hoâi". Phaät thuyeát phaùp chæ daïy cho vua ñöôïc lôïi hæ roài im laëng, vua ñaûnh leã höõu nhieàu roài ñi, vua ñi khoâng laâu sau, Phaät hoûi A-nan vì sao Tyø kheo ñoù ñöùng caùch xa ñaïi chuùng, A- nan baïch Phaät nguyeân do, Phaät hoûi: "Caùc Tyø kheo cuõng aên nhö theá hay sao?", ñaùp laø cuõng coù aên, Phaät noùi: "Neáu aên toûi thì seõ maát phaùp lôïi, Tyø kheo ñoù neáu vaøo trong hoäi nghe phaùp thì seõ ñöôïc chaùnh kieán", Phaät baûo caùc Tyø kheo: "Töø nay khoâng ñöôïc aên toûi, neáu aên thì phaïm Ñoät-kieát- la". Phaät taïi nöôùc Xaù-veä, luùc ñoù Tröôûng laõo Xaù-lôïi-phaát maéc bònh phong, thaày thuoác baûo neân naáu toûi trong söõa uoáng, bònh seõ laønh, lieàn ñem vieäc naøy baïch Phaät, Phaät noùi: "Cho naáu toûi trong söõa ñeå uoáng, nhöng phaûi thuaän theo haønh phaùp aên toûi. Haønh phaùp aên toûi laø ngöôøi aên toûi khoâng neân gaàn Phaät, cho ñeán Hoøa thöôïng, A-xaø-leâ, taát caû Thöôïng toøa, thaùp Phaät, thaùp Thanh vaên, giaûng ñöôøng nhaø aên cuûa Taêng, khoâng ñöôïc vaøo trong Taêng phöôøng phaûi ñöùng ngoaøi cöûa... cho ñeán khoâng ñöôïc ngoài trong choã moïi ngöôøi ngoài. Khi laønh

bònh neân queùt doïn saïch seõ nôi ôû, lau chuøi giöôøng gheá, ñaäp giuõ ngoïa cuï meàn chieáu, neáu thaáy coøn muøi hoâi thì neân giaët röûa. Ra khoûi phoøng ñoùng cöûa roài môùi ñi". Phaät taïi thaønh Vöông xaù, luùc ñoù Luïc quaàn Tyø kheo töï laáy traùi Ha- leâ-laëc ñöa cho tònh nhaân roài thoï laïi ñeå aên, Phaät baûo: "Töø nay khoâng ñöôïc töï laáy traùi Ha-leâ-laëc, ñöa cho tònh nhaân roài thoï laïi ñeå aên; neáu laøm theá thì phaïm Ñoät-kieát-la. Taát caû loaïi traùi khaùc cuõng nhö vaäy". Phaät taïi nöôùc Xaù-veä, coù Tyø kheo teân Nan-ñeà laøm Döõ hoïc Sa di (Hoïc hoái Sa di) nhö tröôùc ñaõ noùi. Phaät taïi nöôùc Xaù-veä, Tröôûng laõo Taát-laân-giaø-baø ta bònh ñau maét, thaày thuoác baûo hoøa thuoác laøm thaønh vieân, ñeå treân löûa ñoát roài laáy khoùi thoa. Tröôûng laõo Öu-ba-ly hoûi Phaät neân duøng vaät gì laøm thuoác, Phaät baûo: "Tröø thanh moäc höông döôïc hoøa hôïp, taát caû loaïi höông döôïc khaùc ñöôïc duøng, ñoát laáy khoùi thoa". Luùc ñoù duøng tay laáy khoùi khoâng ñöôïc, Phaät baûo laøm oáng tre, oáng tre quaù daøi khoâng laáy ñöôïc khoùi, Phaät baûo

ñöøng laøm quaù daøi, laøm ngaén thì bò chaùy tay, Phaät baûo ñöøng laøm quaù ngaén. Vieân thuoác ñeå ôû choã naøy, oáng tre ñeå choã khaùc khoù tìm, Phaät baûo laøm tuùi ñeå ñöïng, khi ñöïng trong tuùi oáng tre laøm vieân thuoác bò beå, Phaät baûo neân ñeå thuoác trong caùi ñænh, oáng tre khoâng coät ñaàu neân rôùt xuoáng ñaát, Phaät baûo neân coät. Phaät taïi nöôùc Xaù-veä, luùc ñoù coù Tyø kheo bònh duøng toâ daàu thoa thaân, khoâng taém röûa neân ngöùa ngaùy khoù chòu, Phaät baûo neân duøng thaùo ñaäu chaø röûa. Tröôûng laõo Öu-ba-ly hoûi Phaät neân duøng vaät gì laøm, Phaät baûo: "Duøng ñaäu lôùn, ñaäu nhoû, ñaâu Ma-sa, ñaäu oaûn, coû Ca-ñeà, Ba laø, haït Le-taàn-ñaø ñeå laøm". Phaät taïi nöôùc Xaù-veä, luùc ñoù Tröôûng laõo Xaù-lôïi-phaát bò bònh maùu noùng, thaày thuoác baûo neân duøng nöôùc Ba-ma-ni ñeå taém. Tröôûng laõo Öu- ba-ly hoûi Phaät neân duøng vaät gì ñeå laøm, Phaät baûo: "Tröø caây ñoäc, taát caû loaïi caây, hoa laù khaùc ñeàu ñöôïc duøng laøm". Phaät taïi nöôùc Xaù-veä, luùc ñoù Tröôûng laõo Taát-laân-giaø-baø ta bònh ñau muõi, thaày thuoác baûo duøng thuoác cao nhoû vaøo muõi, Tröôûng laõo duøng ngoùn tay hoaëc duøng coïng loâng chaám thuoác ñeå nhoû, khoâng vaøo trong ñöôïc neân bònh naëng theâm, baïch Phaät, Phaät baûo neân duøng oáng tre, oáng tre lôùn neân laøm nhoû laïi, khi nhoû thuoác ñeàu ñoå ra ngoaøi, khoâng vaøo trong muõi ñöôïc, Phaät baûo: "Khoâng neân lôùn quaù, cuõng khoâng neân nhoû quaù, neân laøm khoaûng chöøng moät Ba laø hoaëc nöûa Ba laø". Khi nhoû thuoác muoán oùi lieàn duøng tay höùng laáy, khi duøng tay höùng laáy lieàn muoán oùi, Phaät baûo neân duøng vaûi cuõ höùng laáy. Phaät taïi nöôùc Xaù-veä, Tröôûng laõo Taát-laân-giaø-baø ta ñau maét, baø con ñöa xe ñeán chôû Tröôûng laõo ñi, ñaùp laø Phaät chöa cho ñi xe, lieàn baïch Phaät, Phaät noùi: "Neáu bònh thì cho ñi". Luùc ñoù Phaät chöa cho ñi kieäu, baïch Phaät, Phaät cho ñi, khi ñi kieäu, caùc Tyø kheo thoøng chaân xuoáng, Phaät baûo neân gaùt chaân leân taám vaùn, gaùt chaân leân thì thaân khoâng an. Phaät baûo neân caàm moäc caùch (caùn kieäu), caàm ñau tay, Phaät baûo neân duøng vaûi quaùn quanh caùn kieäu. Khi ngoài kieäu, aùnh maët trôøi chieáu

vaøo maët, Phaät baûo neân laøm maùi che, taát caø vaät caàn duøng trang hoaøng treân xe kieäu ñeàu cho laøm. Phaät taïi nöôùc Xaù-veä, luùc ñoù ôû tinh xaù Kyø hoaøn, caùc Tyø kheo ñaïi tieän khaép nôi, thaàn chaáp kim cang Maät tích cuøng caùc phi nhôn ñeàu noåi saân quôû traùch: “Nôi ñaây ñöôïc duøng laøm choã baát tònh hay sao?”, Phaät baûo caùc Tyø kheo: “Khoâng ñöôïc ñaïi tieän khaép nôi, neân ñi ôû moät choã”. Ñi ôû choã tuï thaønh moät ñoáng phaân lôùn, Phaät baûo ñem ñoå boû, khi ñem ñoå boû lieàn oùi möõa, Phaät baûo neân ñaøo haàm ñeå ñi, ñaøo haàm xong, khi ñi ñaïi

tieän dô chaân, Phaät baûo neân laøm choã ñeå chaân. Tröôûng laõo Öu-ba-ly hoûi Phaät neân duøng vaät gì laøm, Phaät baûo neân duøng goã, ñaù, gaïch laøm. Khi ñaïi tieän do troáng traõi khoâng coù vaùch ngaên neân moïi ngöôøi nhìn thaáy, Phaät baûo neân laøm vaùch ngaên, laøm vaùch ngaên xong, ra vaøo laïi nhìn thaáy nhau, Phaät baûo neân laøm cöûa. Coù Tyø kheo giaø bònh khi leân nhaø xí bò ngaõ, muoán ñöùng daäy laïi teù saáp xuoáng, Phaät baûo neân laøm moäc caùch (lan can) ñeå vòn. Luùc ñoù caàn nöôùc ñeå röûa choã ñaïi tieän, Phaät baûo neân duøng lu ñöïng nöôùc; khoâng coù tro ñaát röûa, Phaät baûo neân duøng caùi chum ñöïng tro ñaát. Luùc ñoù ñeå chum tro ñaát naøy treân ñaát baèng, boø ngöïa khæ nai… ñeán ñaïp beå, Phaät baûo neân ñaøo ñaát ñaët xuoáng; do khoâng coù naép ñaäy neân raén rít boø trong ñoù caên aùc Tyø kheo, Phaät baûo neân laøm naép ñaäy. Khi röûa duøng nhieàu tro ñaát thaønh buøn laøm dô chaân, Phaät baûo neân laøm choã ñeå chaân. Tröôûng laõo Öu-ba-ly hoûi Phaät neân duøng vaät gì laøm, Phaät baûo neân duøng goã, ñaù, gaïch laøm. Caùc Tyø kheo khi röûa loä thaân, Phaät baûo neân laøm vaùch ngaên; hai, ba ngöôøi cuøng röûa nhìn thaáy nhau, neân laøm vaùch ngaên rieâng; ra vaøo laïi nhìn thaáy nhau, Phaät baûo neân laøm cöûa. Phaät taïi nöôùc Xaù-veä, luùc ñoù ôû tinh xaù Kyø-hoaøn, caùc Tyø kheo tieåu tieän khaép nôi, Thaàn chaáp kim cang Maät tích cuøng caùc phi nhôn ñeàu noåi saân quôû traùch: “Nôi ñaây ñöôïc duøng laøm choã baát tònh hay sao?”, Phaät baûo caùc Tyø kheo : “Khoâng ñöôïc tieåu tieän khaép nôi, neân ñi ôû moät choã”. Ñi moät choã nöôùc ñoïng thaønh doøng keânh, Phaät baûo neân ñi trong chaäu, chaäu ñaày, Phaät baûo ñem ñoå, khi ñem ñoå caùc Tyø kheo oùi möõa, Phaät baûo neân laøm loã döôùi ñaùy chaäu. Chaäu ñeå laâu boác muøi hoâi, Phaät baûo neân ñaäy naép, khi giôû naép tieåu tieän, muøi hoâi caøng noàng naëc, Phaät baûo neân laøm loã nhoû treân naép. Xung quanh chaäu nöôùc tieåu chaûy laøm dô chaân, Phaät baûo neân laøm choã ñeå chaân. Tröôûng laõo Öu-ba-ly hoûi Phaät neân duøng vaät gì laøm, Phaät baûo neân duøng goã, ñaù, gaïch laøm. Caùc Tyø kheo khi tieåu tieän loä thaân, Phaät baûo neân laøm vaùch ngaên; hai, ba ngöôøi cuøng tieåu tieän nhìn thaáy nhau, neân laøm vaùch ngaên rieâng; ra vaøo laïi nhìn thaáy nhau, Phaät baûo neân laøm cöûa. Luùc ñoù ngöôøi cuùng bình saønh, aùc Tyø kheo khoâng thoï vì khoâng bieát duøng laøm gì, Phaät baûo neân thoï, duøng ñeå ñöïng nöôùc hoaëc duøng ñeå laáy nöôùc duøng trong nhaø taém. Phaät taïi nöôùc Soâ-ma, luùc ñoù Phaät ñang thuyeát cho caùc Tyø kheo veà naêm aám, ñoù laø saéc thoï töôûng haønh thöùc. Phaät boãng nhaûy muõi, naêm traêm Tyø kheo ñoàng thanh

noùi laõo thoï, Phaät baûo: “Caùc thaày noùi laõo thoï thì ñöôïc laõo thoï hay sao, töø nay khoâng ñöôïc noùi laõo thoï, neáu noùi laõo thoï thì phaïm Ñoät-kieát-la”. Phaät taïi nöôùc Xaù-veä, luùc ñoù caùc Tyø kheo vaøo thaønh khaát thöïc ñöôïc

thí chuû cuùng nhieàu moùn aên ngon nhö söõa, toâ, sanh toâ, thuïc toâ, daàu, maät, caù, thò, nem. Caùc Tyø kheo khoâng thoï vì sôï phaïm toäi xin thöùc aên ngon, baïch Phaät, Phaät baûo: “Khoâng xin maø ñöôïc thì neân nhaän”.

2. Hai Möôi Phaùp Taïp Keá: Phaät taïi thaønh Vöông xaù, luùc ñoù tröôûng giaû Baït ñeà laøm Taêng phöôøng lôùn, trang hoaøng ñeïp ñeõ nhöng khoâng lôïp maùi neân phoøng xaù bò doät, baïch Phaät, Phaät baûo neân lôïp maùi. Lôïp xong treân noùc laïi bò doät, Phaät baûo neân lôïp treân noùc cho daøy, lôïp daøy laïi bò gioù thoåi bay, Phaät baûo neân ñoùng ñinh, ñoùng ñinh xong laïi bò doät töø loã ñinh, Phaät baûo neân uùp noài treân choã ñoùng ñinh, uùp xong gioù thoåi khua ra tieáng, Phaät baûo duøng laù, coû coät ñaàu laïi roài môùi uùp noài xuoáng. Phaät taïi nöôùc Xaù-veä, caùc Tyø kheo caát chöùa y quyù giaù, ñoát löûa giaët y, khi ñaäp giuõ, y bò co ruùt laïi, Phaät baûo neân duøng caây ñaäp giuõ heát buïi ñaát dính; khi ñaäp buïi ñaát baùm vaøo trong ñieàu daøi, Phaät baûo neân duøng caây nhoû ñaäp, buïi ñaát laïi baùm vaøo trong ñieàu ngaén, Phaät baûo neân ñaäp laïi laàn nöõa. Luùc ñoù caùc Tyø kheo nhuoäm y xong lieàn duøng choãi queùt caên thuoác nhuoäm dính treân y, y lieàn ñoåi maøu, treân y coù nhieàu ñöôøng do choåi queùt, Phaät baûo neân duøng vaûi môùi ñeå lau. Phaät taïi thaønh Vöông xaù, tröôûng giaû Baït ñeà laøm Taêng phöôøng lôùn ñeïp ñeõ neân coù nhieàu ngöôøi ñeán tham quan, khoâng coù taám traûi ñaát neân trong Taêng phöôøng coù nhieàu buïi ñaát. Caùc Tyø kheo suy nghó: “Neáu Phaät cho duøng taám traûi ñaát thì toát”, baïch Phaät, Phaät baûo cho duøng taám traûi ñaát. Phaät taïi nöôùc Xaù-veä, luùc ñoù caùc Tyø kheo khoâng coù vaät duïng giaõ thuoác, baïch Phaät, Phaät baûo neân duøng ñaù ñeå giaõ. Phaät taïi thaønh Vöông xaù, luùc ñoù vua Bình sa xaây naêm traêm taêng phoøng trong Truùc vieân, coù caùi xong coù caùi chöa xong thì baêng haø. Thôøi gian sau, vua A-xaø-theá ñeán trong Truùc vieân thaáy phoøng xaù naøy lieàn hoûi laø ai laøm, ñaùp laø phuï vöông cuûa vua laøm, vua hoûi vì sao khoâng laøm cho xong, ñaùp laø khoâng coù tieàn, vua noùi: “Toâi seõ cuùng”. Sau khi laøm xong phoøng xaù, laïi khoâng coù caàu thang neân khoâng leân treân ñöôïc, vua ñeán hoûi: “Phoøng treân ñoù coù ai ôû khoâng?”, ñaùp laø khoâng coù, vua hoûi vì sao, ñaùp laø vì khoâng coù caàu thang, vua noùi: “Ta seõ laøm “, lieàn baïch Phaät, Phaät baûo cho laøm, Tröôûng laõo Öu-ba-ly hoûi Phaät neân duøng vaät gì laøm, Phaät baûo neân duøng caây goã, gaïch ñaù. Phaät taïi thaønh Vöông xaù, do Taêng phöôøng roäng lôùn neân coù nhieàu khaùch Tyø kheo ñeán hoaëc vaøo ñaàu ñeâm, hoaëc vaøo giöõa ñeâm, cuoái ñeâm,

hoaëc mang giöôøng lôùn, hoaëc mang giöôøng nhoû, hoaëc caàm meàn, hoaëc toïa cuï… nguû qua ñeâm roài, saùng hoâm sau boû ñoù maø ñi. Tröôûng laõo Ñaø-phieâu

laø ngöôøi troâng coi vieäc phaân chia phoøng xaù ngoïa cuï cho Taêng, saùng hoâm sau phaûi ñi khaép nôi thu caát giöôøng chieáu raát khoå cöïc. Luùc ñoù Tröôûng laõo suy nghó: “Neáu Phaät cho duøng kim khaâu laïi giöôøng chieáu thì toát”, baïch Phaät, Phaät baûo cho duøng kim khaâu, Tröôûng laõo Öu-ba-ly hoûi Phaät neân duøng vaät gì laøm, Phaät baûo duøng saét ñoàng laøm. Phaät taïi nöôùc Xaù-veä, luùc ñoù Tröôûng laõo Xaù-lôïi-phaát bò bònh maùu noùng, thaày thuoác baûo ñoát ñaù boû trong söõa ñeå uoáng, baïch Phaät, Phaät baûo cho ñoát ñaù boû trong söõa ñeå uoáng. Khi ñoát ñaù, caùc Tyø kheo duøng coû, laù caây ñoát, khi boû vaøo trong söõa, tro ñaát laøm dô söõa, baïch Phaät, Phaät baûo: “Cho duøng ñoàng saét laøm vó, ñeå ñaù treân vó ñoát, ñoát xong, giuõ heát tro ñaát roài môùi ñeå vaøo trong söõa”. Phaät taïi nöôùc Xaù-veä, coù ngöôøi ñem loø löûa cuùng cho Tröôûng laõo Tu-boà-ñeà, baïch Phaät, Phaät baûo neân thoï. Luùc ñoù ñeå cuûi vaøo ñoát, cuûi chaùy rôùt xuoáng, caùc Tyø kheo duøng tay caàm leân thì bó boûng tay, Phaät baûo neân duøng caùi gaép löûa. Phaät taïi nöôùc Xaù-veä, luùc ñoù Tröôûng laõo Xaù-lôïi-phaát bò bònh phong haøn, thaày thuoác baûo neân taém nöôùc noùng, baïch Phaät, Phaät baûo cho taém nöôùc noùng. Khi taém duøng baùt, kieàn tö ñöïng nöôùc, nöôùc ít khoâng ñuû duøng, Phaät baûo neân duøng noài ñöïng. Caùc Tyø kheo ñoå nöôùc ñaày noài, ñem ra ngoaøi ñaát troáng, chaát cuûi boán beân noài ñoát naáu, noåi bò beå, baïch Phaät, Phaät baûo neân ñeå noài treân ba cuïc ñaù, ôû döôùi ba cuïc ñaù ñoát cuûi khoù chaùy, Phaät baûo neân cheû cuûi roài ñoát. Phaät taïi nöôùc A-la-tyø, luùc ñoù xaù ngang cuûa cöûa chuøa bò hö, Phaät hoûi A-nan vì sao khoâng keâu thôï söûa, A-nan noùi laø thôï moäc baän neân khoâng laøm ñöôïc, Phaät baûo A-nan ñi möôïn duïng cuï cuûa thôï moäc ñeán, A- nan möôïn xong mang ñeán cho Phaät, Phaät töï tay söûa laïi caùi xaø ngang cuûa cöûa chuøa. Söûa xong Phaät baûo caùc Tyø kheo : “Töø nay cho caát chöùa duïng cuï cuûa thôï moäc, tuøy söûa ñöôïc caùi gì thì söûa”. Phaät taïi nöôùc A-la-tyø, luùc ñoù ñang lôïp Taêng phöôøng, Tyø kheo ñöùng döôùi ñaát ñöa coû laù leân khoâng tôùi, Phaät baûo neân laøm thang, laøm thang cuõng ñöa khoâng tôùi, Phaät baûo neân laøm caàu thang, laøm caàu thang roài cuõng khoâng lôïp khaép heát, Phaät baûo neân laøm traàn nhaø roài lôïp, laøm traàn nhaø roài khoâng bieát neân lôïp nhö theá naøo, Phaät baûo neân ñoùng coïc roài duøng daây coät, tuøy yù di chuyeån coïc naøy ñeå lôïp leân. Phaät taïi nöôùc Xaù-veä, coù Tyø kheo bò söng nam caên, maùu muû chaûy ra laøm dô y, baïch Phaät, Phaät baûo neân duøng vaûi quaán boïc laïi.

SOÁ 1435 - LUAÄT THAÄP TUÏNG, Quyeån 38 673

Phaät taïi nöôùc Xaù-veä, coù Tyø kheo bònh, ngöôøi nuoâi bònh coøn nhoû tuoåi, ñöùng oâm Tyø kheo bònh quaù laâu neân ngaõ xæu xuoáng suyùt cheát, baïch Phaät, Phaät baûo: “Ngöôøi nhoû tuoåi nuoâi bònh Tyø kheo thì ñöôïc ngoài chung vôùi ngöôøi bònh, ngöôøi bònh phaûi thöông meán vaø quan taâm tôùi”. Phaät taïi nöôùc Xaù-veä, caùc Tyø kheo maëc y môùi nhuoäm vaøo thaønh khaát thöïc boãng gaëp möa lôùn, caùc Tyø kheo lieàn côûi y ñeå moät choã. Do aåm öôùt neân y ñoåi maøu, baïch Phaät, Phaät baûo neân phôi, khi phôi do traûi treân ñaát neân dính ñaát, Phaät baûo neân toâ treùt ñaát roài haõy phôi; laøm roài phôi vaãn khoâng khoâ, Phaät baûo

neân treo leân daây phôi; y vaãn khoâng ñöôïc khoâ, Phaät baûo neân duøng coïc cong ñeå phôi; y vaãn khoâng ñöôïc khoâ, Phaät baûo neân phôi treân giöôøng; y vaãn khoâng ñöôïc khoâ, Phaät baøo neân phôi treân giaù, laøm giaù phôi y laïi chöôùng ngaïi choã ñi laïi, Phaät baûo neân ñeå moät choã; ñeå moät choã thì laïi gaàn vaùch laøm dô y, Phaät baûo neân ñeå caùch xa vaùch; y vaãn khoâng ñöôïc khoâ, Phaät baûo neân phôi treân cao. Phaät taïi nöôùc A-la-tyø, luùc ñoù caùc Tyø kheo lo lieäu vaät duïng ñeå taém, coù Tyø kheo khi ñi taém côûi y ñeå choã ñaát troáng, raén rít, boø caïp boø vaøo trong y, khi Tyø kheo laáy y maëc lieàn bò caén, Phaät baûo neân laøm giaù y, treo y leân giaù roài môùi ñi taém. Phaät taïi nöôùc Xaù-veä, luùc ñoù phu nhaân Maït-lôïi vaøo Kyø hoaøn nghe phaùp, caùc Tyø kheo thuyeát phaùp trong boùng toái, phu nhaân hoûi vì sao khoâng ñoát ñeøn, ñaùp laø khoâng coù ñeøn, phu nhaân noùi: “Con seõ cuùng ñeøn”, ñem vieäc naøy baïch Phaät, Phaät baûo: “Töø nay cho ñoát ñeøn”. Sau ñoù phu nhaân laïi cuùng toøa cao cho chuùng Taêng, ñem vieâc naøy baïch Phaät, Phaät baûo neân thoï, phu nhaân suy nghó: “Neáu Phaät cho ta veõ leân toøa cao naøy thì toát”, Phaät baûo: “Tröø veõ hình nam nöõ giao hôïp, taát caû hình töôïng khaùc ñeàu ñöôïc veõ”. Phaät taïi nöôùc Xaù-veä, luùc ñoù Luïc quaàn Tyø kheo nhaên nhaønh döông daøi, caùc cö só quôû traùch: “Sa-moân Thích töû töï xöng laø baäc hieàn thieän coù ñöùc maø laïi nhaên nhaønh döông daøi”. Coù Tyø kheo thieåu duïc tri tuùc haønh haïnh ñaàu ñaø nghe bieát vieäc naøy taâm khoâng vui lieàn ñem vieäc naøy baïch Phaät, Phaät do nhaân duyeân naøy nhoùm hoïp Tyø kheo taêng roài hoûi Luïc quaàn Tyø kheo: “Caùc thaày thaät ñaõ laøm vieäc naøy phaûi khoâng?”, ñaùp: “Thaät ñaõ laøm thöa Theá toân”, Phaät lieàn quôû traùch: “Taïi sao goïi laø Tyø kheo laïi nhaên nhaønh döông daøi. Töø nay khoâng ñöôïc nhaên nhaønh döông daøi, neáu laøm nhö theá thì phaïm Ñoät-kieát-la”. Caùc Tyø kheo lieàn nhaên nhaønh döông ngaén, thaáy Phaät kinh haønh ñeán, caùc Tyø kheo vì cung kính Phaät neân nuoát nhaønh döông, maëc keït nôi coå hoïng suyùt cheát. Phaät do nhaân duyeân naøy nhoùm Tyø kheo taêng baûo caùc Tyø kheo : “Töø nay cho duøng ba loaïi nhaønh

döông laø thöông trung vaø haï, thöôïng laø daøi khoaûng möôøi hai ngoùn tay, haï laø daøi khoaûng saùu ngoùn tay, trung laø daøi ôû khoaûng giöõa cuûa hai loaïi treân”. Phaät taïi nöôùc Xaù-veä, luùc ñoù coù Tyø kheo ñoä con laøm ñeä töû coïng haønh, ñeä töû khoâng nhö phaùp; caùc Tyø kheo noùi: “Ñeä töû naøy khoâng nhö phaùp, sao khoâng ñuoåi ñi?”, ñaùp: “Ñeä töû ñoù laïi laø con cuûa toâi, laøm sao ñuoåi ñi ñöôïc”. Caùc Tyø kheo khoâng bieát laøm sao, lieàn ñem vieäc naøy baïch Phaät, Phaät baûo caùc Tyø kheo : “Duø laø con hay ñeä töû neáu khoâng nhö phaùp thì neân ñuoåi ñi”. Phaät taïi nöôùc Xaù-veä, luùc ñoù Sa di La-haàu-la ñuøa nghòch vôùi thaày laø Ca-löu-ñaø-di, bò thaày ñuoåi ra ngoaøi cöûa tinh xaù lieàn ñöùng ñoù khoùc. Phaät töø ngoaøi ñi vaøo tinh xaù, thaáy La-haàu-la ñöùng khoùc lieàn hoûi nguyeân do roài baûo caùc Tyø kheo : “Töø nay khoâng ñöôïc ñuoåi Sa di ra khoûi giaø lam, chæ ñuoåi ra khoûi phoøng thoâi”. Phaät taïi nöôùc Xaù-veä, luùc ñoù caùc Tyø kheo khaïc nhoå treân ñaát saïch laøm cho ñaát dô, Phaät baûo: “Töø nay khoâng ñöôïc khaïc nhoå

treân ñaát saïch, neáu laøm theá thì phaïm Ñoät-kieát-la". Caùc Tyø kheo khoâng bieát khaïc nhoå ôû ñaâu, Phaät baûo neân duøng tay höùng; khi duøng tay höùng, caùc Tyø kheo lieàn oùi möõa, Phaät baûo neân duøng caùi boâ ñeå khaïc nhoå, khaïc nhoå ñaày boâ, Phaät baûo neân ñem ñoå; caùc Tyø kheo khi ñem ñoå laïi oùi möõa, phaät baûo neân boû tro ñaát, caùt vaøo trong boâ ñeå tieâu chaát ñaøm daõi. Phaät taïi thaønh Vöông xaù, luùc ñoù Tröôûng laõo Ñaïi Ca-dieáp khi leân xuoáng nuùi Kyø-xaø-quaät bò naéng thieâu ñoát, moà hoâi chaûy vaøo maét neân maét bò ñau, baïch Phaät, Phaät baûo neân duøng khaên tay saïch ñeå lau. Phaät taïi nöôùc Xaù-veä, Tröôûng laõo Baït-ñeà tu haïnh ñaàu ñaø, khi vaøo nhaø taém, taém khoâng cho ai vaøo kyø coï, Tröôûng laõo suy nghó: "Neáu Phaät cho ta duøng daây ñan ñeå töï kyø coï thì toát", baïch Phaät, Phaät baûo cho duøng daây ñan. Tröôûng laõo Öu-ba-ly hoûi Phaät neân duøng vaät gì laøm, Phaät baûo: "Duøng loâng chieân, coû Soâ-ma, Kieáp-boái, coû Vaên xaø, coû Baø sa ñeå laøm". Luùc ñoù Tröôûng laõo Xaù-lôïi-phaát bò ñau xuông soáng, suy nghó: "Neáu Phaät cho ta mang daây thieàn ñeå ngoài thì toát", baïch Phaät, Phaät baûo: "Cho mang daây thieàn ñeå ngoài". Tröôûng laõo Öu-ba-ly hoûi Phaät neân duøng vaät gì laøm, Phaät baûo: "Duøng loâng chieân, coû Soâ-ma, Kieáp-boái, coû Vaên xaø, coû Baø sa vaø da ñeå laøm". Phaät taïi nöôùc Xaù-veä, luùc ñoù Phaät bònh phong neân ñau xöông soáng, thaày thuoác baûo duøng toâ, daàu thoa thaân roài ngaâm mình trong nöôùc noùng. Phaät baûo A-nan mang boàn nöôùc noùng ñeán, Phaät duøng toâ daàu thoa thaân roài ngaâm mình trong boàn nöôùc noùng neân bònh ñöôïc laønh. Phaät do vieäc naøy nhoùm Tyø kheo taêng baûo caùc Tyø kheo: "Töø nay neáu ai maéc bònh

phong, cho duøng toâ daàu thoa thaân roài ngaâm mình trong nöôùc noùng ñeå trò bònh". Phaät taïi nöôùc A-la-tyø, luùc ñoù trôøi saép toái, coù nhieàu Tyø kheo khaùch ñeán, phu cuï cuûa Taêng ít, caùc Tyø kheo khoâng bieát phaûi chia nhö theá naøo neân baïch Phaät, Phaät baûo: "Töø nay neân theo thöù lôùp töø baäc Thöôïng toøa maø phaân chia, neáu ai chöa coù phu cuï thì neân ñöa coû laù ñeå moãi ngöôøi töï traûi laøm ngoïa cuï naèm". Phaät taïi nöôùc Xaù-veä, luùc ñoù coù Tyø kheo ôû nôi A-lan-nhaõ thuoäc nöôùc Kieàu-taùt-la, Tyø kheo naøy duøng ngoïc pha leâ ñeå laáy löûa. Coù teân giaëc cöôùp thaáy Tyø kheo naøy coù ngoïc phaùt löûa lieàn cho ñoù laø ngoïc löu ly neân ñeán baûo Tyø kheo ñöa ngoïc, Tyø kheo ñaùp: "Toâi khoâng coù ngoïc löu ly", teân cöôùp cho laø Tyø kheo khoâng chòu ñöa ngoïc neân gieát Tyø kheo, gieát roài tìm laáy ngoïc môùi bieát ñoù chæ laø ngoïc pha leâ, lieàn suy nghó: "Vì ngoïc pha leâ naøy maø ta ñaõ gieát Tyø kheo". Teân cöôùp lieàn ñeå xaùc Tyø kheo naèm ngöûa, boû ngoïc pha leâ vaøo buïng Tyø kheo roài ñi. Sau giôø aên, caùc Tyø kheo kinh haønh thaáy Tyø kheo naøy bò gieát cheát lieàn noùi vôùi nhau: "Vì ngoïc pha leâ naøy maø bò ngöôøi khaùc haïi", caùc Tyø kheo ñem vieäc naøy baïch Phaät, Phaät baûo caùc Tyø kheo : "Töø nay khoâng ñöôïc caát chöùa nguyeät chaâu, nhaät chaâu; neáu caát chöùa thì phaïm Ñoät-kieát-la". Phaät taïi thaønh Vöông xaù, luùc ñoù caùc Tyø kheo caát chöùa y quyù giaù, ñoát löûa ñeå giaët y roài ñeå treân ñaù ñaäp, giaët xong thì y bò raùch. Phaät baûo neân ñeå y treân taám vaùn baèng roài

duøng tay voø giaët. Phaät taïi nöôùc Xaù-veä, luùc ñoù phu nhaân Maït-lôïi laøm moät giaûng ñöôøng trang hoaøng ñeïp ñeõ roài cuùng cho Taêng, caùc Tyø kheo ñem vieäc naøy baïch Phaät, Phaät baûo caùc Tyø kheo : “Giaûng ñöôøng nay thanh tònh, neân thoï ñeå ôû”. Luùc ñoù coù caùc chim nhö uyeân öông, chim seõ, quaï… bay ñeán keâu vang laøm trôû ngaïi caùc Tyø kheo tuïng kinh ngoài thieàn, baïch Phaät, Phaät baûo neân laøm chaán song, chim vaãn bay ñeán, Phaät baûo neân laøm löôùi. Tröôûng laõo Öu-ba-ly hoûi Phaät neân duøng vaät gì laøm löôùi, Phaät baûo: “Duøng loâng chieân, coû Soâ-ma, Kieáp-boái, coû Vaên-xaø, coû Baø-sa ñeå laøm; maét löôùi nhoû nhö maét chim seõ”. Chim vaãn bay ñeán, Phaät baûo neân treo reøm, treo reøm trong phoøng toái taêm, Phaät baûo neân laøm daây ñeå keùo reøm leân. Phaät taïi nöôùc A-la-tyø, Taêng giaø lam môùi xaây khoâng coù choåi ñeå queùt, baïch Phaät, Phaät baûo neân laøm choåi ñeå queùt. Phaät taïi nöôùc Xaù-veä, luùc ñoù Tröôûng laõo Taát-laân-giaø-baø ta bò ñau maét, suy nghó: “Neáu Phaät cho ta ngoài toøa cao thì toát”, baïch Phaät, Phaät baûo cho ngoài toøa cao. Khi ngoài toøa cao, Tröôûng laõo laïi sôï rôi xuoáng ñaát, Phaät baûo neân laøm lan can. Phaät taïi nöôùc Xaù-veä, luùc ñoù taêng phöôøng khoâng coù cöûa neân traâu

boø, ngöïa, khæ… vaøo trong Taêng phöôøng, Phaät baûo neân laøm cöûa. Luùc ñoù caùc Tyø kheo khoâng bieát neân ñeå kim may ôû ñaâu, baïch Phaät, Phaät baûo neân laøm oáng kim. Caùc Tyø kheo laïi khoâng bieát ñeå thuoác ôû ñaâu, baïch Phaät, Phaät baûo: “Neân caát chöùa vaät ñöïng thuoác”; laïi khoâng coù vaät duïng ñeå phôi thuoác, Phaät baûo neân laøm vaät duïng ñeå phôi thuoác. Phaät taïi nöôùc Xaù-veä, luùc ñoù cö só Caáp-coâ-ñoäc cuùng neäm cho Taêng, caùc Tyø kheo khoâng thoï noùi raèng: “Phaät chöa cho chuùng toâi thoï neäm”, lieàn baïch Phaät, Phaät baûo: “Töø nay cho caát chöùa neäm, Taêng ñöôïc caát chöùa, moät ngöôøi cuõng ñöôïc caát chöùa”. Luùc ñoù caùc Tyø kheo khoâng caát chöùa neäm rieâng ñeå traûi leân ngoïa cuï cuûa taêng, khi ngoài laøm hö, khi ñöùng leân loâng doàn neäm dính leân ngöôøi; caùc Tyø kheo ñem vieäc naøy baïch Phaät, Phaät baûo caùc Tyø kheo: “Neân töï caát chöùa neäm duøng ñeå traûi leân ngoïa cuï cuûa taêng, neáu khoâng laøm nhö theá thì phaïm Ñoät-kieát-la”. Phaät taïi nöôùc A-la-tyø, caùc Tyø kheo ôû nôi ñaát troáng co moät chaân ñeå röûa chaân, bò teù ngaõ suyùt cheát, baïch Phaät, Phaät baûo neân laøm choã ñeå röûa chaân. Tröôûng laõo Öu-ba-ly hoûi Phaät neân duøng vaät gì laøm, Phaät baûo neân duøng goã, ñaù, gaïch laøm. Phaät taïi nöôùc A-la-tyø, coù Taêng giaø lam môùi laøm, do trôøi haïn haùn laâu ngaøy neân ñaát ñai khoâ caèn, sau ñoù trôøi möa lôùn laøm cho maët ñaát laày loäi, caùc Tyø kheo ra vaøo ñeàu phaûi ñi treân maét ñaát laày loäi naøy, Phaät baûo neân laøm choã ñeå chaân daãm leân. Tröôûng laõo Öu-ba-ly hoûi Phaät neân duøng vaät gì laøm, Phaät baûo neân duøng goã, ñaù, gaïch laøm. Taêng giaø lam naøy coù nhieàu phoøng, caùc Tyø kheo ôû tröôùc moãi phoøng ñeàu ñeå vaät daãm chaân, Phaät baûo: “Neân ôû chung quanh, töøng haøng laøm choã ñeå chaân daãm leân thì toát”. Phaät taïi nöôùc Xaù-veä, luùc ñoù coù caùc Tyø kheo töø nöôùc Kieàu-taùt-la ñeán nöôùc Xaù-veä, giöõa ñöôøng gaëp moät ngoøi nöôùc chaûy lieàn ôû beân bôø côûi giaøy da, caàm hai chieác giaøy ñaäp vaøo nhau

ñeå giuõ buïi ñaát bay ra. Caùc thieân thaàn noåi giaän cheâ traùch: “ÔÛ ñaây caùc Tyø kheo khoâng neân laøm nhö vaäy”, caùc Tyø kheo khoâng bieát laøm sao, ñem vieäc naøy baïch Phaät, Phaät baûo caùc Tyø kheo : “Töø nay ôû giöõa ñöôøng khoâng neân ñaäp giaøy da, neáu ñaäp thì phaïm Ñoät-kieát-la, neáu trong giaøy da coù buïi ñaát, neân duøng da deâ meàm ñeå lau”. Phaät taïi nöôùc Xaù-veä, luùc ñoù coù roàng con (long töû) tín kính Phaät phaùp neân vaøo trong Kyø hoaøn ñeå nghe phaùp, coù Tyø kheo duøng daây coät vaøo coå roàng roài ñem boû ôû choã khoâng ngöôøi. Roàng con naøy chaïy veà beân roàng meï keâu khoùc, roàng meï hoûi roõ nguyeân do roài noåi giaän lieàn ñi ñeán choã Phaät. Luùc ñoù Phaät ñang thuyeát phaùp cho ñaïi chuùng, töø xa thaáy roàng

meï ñeán, Phaät lieàn duøng söùc töø taâm tam muoäi ñeå dieät töø taâm aùc cuûa roàng, roàng meï ñem vieäc treân baïch Phaät, Phaät thuyeát phaùp chæ daïy cho roàng meï ñöôïc lôïi hæ roài im laëng, roàng meï ñaûnh leã Phaät, höõu nhieãu roài ñi. Roàng meï ñi khoâng laâu sau, Phaät do nhaân duyeân naøy nhoùm Tyø kheo Taêng roài baûo caùc Tyø kheo: “Töø nay khoâng ñöôïc duøng daây coät raén roài ñem boû ôû choã khoâng ngöôøi, neáu laøm theá thì phaïm Ñoät-kieát-la. Neân duøng ñoà ñöïng noù hoaëc truøm ñaàu noù laïi ñöa ñeán choã xa khoâng coù ngöôøi, khoâng ñöôïc caát chöùa daây coät raén, neáu caát chöùa thì phaïm Ñoät-kieát-la”. Phaät taïi nöôùc Xaù-veä, luùc ñoù coù ngöôøi chaên ngöïa ñeán nöôùc Xaù-veä, ñem raát nhieàu loaïi baùnh cuùng cho Taêng, caùc Tyø kheo noùi: “Phaät chöa cho chuùng toâi thoï baùnh”, baïch Phaät, Phaät noùi: “Thöùc aên naøy thanh tònh neân thoï”. Phaät taïi nöôùc Xaù-veä, luùc ñoù caùc Tyø kheo khoâng coù vaät duïng ñeå ngaâm y, baïch Phaät, Phaät baûo: “Neân caát chöùa boàn chaäu ñeå ngaâm y”. Laïi khoâng coù vaät duïng ñeå giaët y, Phaät baûo neân caát chöùa boàn chaäu ñeå giaët y. Phaät taïi nöôùc Xaù-veä, luùc ñoù tröôûng giaû Baït-ñeà xaây Taêng phöôøng lôùn, trang hoaøng ñeïp ñeõ cuùng cho Taêng vaø nghó: “Neáu Phaät cho ta duøng caùc maøu xanh, ñoû, traéng ñen ñeå trang nghieâm phoøng xaù thì toát”, baïch Phaät, Phaät baûo cho duøng. Phaät taïi nöôùc Xaù-veä, luùc ñoù tröôûng giaû Öu-giaø ñem moät vaät duïng laøm baèng goã Ngöu ñaàu chieân ñaøn trò giaù möôøi löôïng vaøng vaø phu cuï Dieâm phuø ñeán choã Phaät baïch raèng: “Theá toân, vaät duïng naøy laøm baèng goã Ngöu ñaàu chieân ñaøn trò giaù möôøi löôïng vaøng vaø phu cuï Dieâm phuø naøy xin daâng cuùng Theá toân, khi naøo Theá toân bò bònh phong thì duøng vaät duïng naøy ñöïng daàu thoa leân ngöôøi”, Phaät im laëng thoï nhaän, tröôûng giaû daâng cuùng Phaät roài ñaûnh leã höõu nhieãu xong ra veà. Tröôûng giaû ra veà khoâng laâu, Phaät do nhaân duyeân naøy nhoùm Tyø kheo taêng roài baûo caùc Tyø kheo : “Hoâm nay tröôûng giaû Öu-giaø ñem moät vaät duïng laøm baèng goã Ngöu ñaàu chieân ñaøn trò giaù möôøi löôïng vaøng vaø phu cuï Dieâm phuø cuùng cho ta. Töø nay Tyø kheo naøo coù bònh nhö vaäy, khoâng xin maø hoï töï cuùng thì neân thoï ñeå duøng”. Phaät taïi nöôùc Xaù-veä, luùc ñoù coù ngöôøi cuùng cho Taêng caùc loaïi höông thôm ñaõ hoøa cheá, caùc Tyø kheo khoâng thoï vì khoâng bieát duøng ñeå laøm gì, baïch Phaät, Phaät baûo neân thoï, duøng ñeå thoa phoøng xaù. Caùc Tyø kheo

ñem thoa beân ngoaøi phoøng xaù, nhöõng ngöôøi ñeán tham quan nghe muøi höông naøy cho laø thaùp Phaät, thaùp Thanh vaên; daân chuùng keùo ñeán xem ñoâng neân coù ñuû caùc aâm thanh nhö voi ngöïa xe, tieáng cöôøi noùi cuûa nam nöõ...

678 BOÄ LUAÄT 5

laøm trôû ngaïi caùc Tyø kheo tuïng kinh ngoài thieàn, caùc Tyø kheo ñem vieäc naøy baïch Phaät, Phaät baûo caùc Tyø kheo: "Töø nay neáu thoï caùc loaïi höông ñaõ hoøa cheá neân thoa beân trong phoøng xaù hoaëc thoa treân thaønh giöôøng, chaân giöôøng, taám traûi giöôøng, giaù y cho trong phoøng ñöôïc thôm, ngöôøi cuùng cuõng ñöôïc phöôùc".

SOÁ 1435 - LUAÄT THAÄP TUÏNG, Quyeån 39 679

LUAÄT THAÄP TUÏNG
QUYEÅN 39
TAÏP TUÏNG (Tieáp Theo)

2. Hai Möôi Phaùp Taïp Keá (Tieáp Theo): Phaät taïi nöôùc Soâ-ma, luùc ñoù Phaät ñang thuyeát cho naêm traêm Tyø kheo veà naêm aám, ñoù laø saéc thoï töôûng haønh thöùc. Trong luùc nghe phaùp, caùc Tyø kheo ñeå baùt ôû ngoaøi ñaát troáng, Thieân ma lieàn bieán thaønh con boø lôùn ñi ñeán choã ñeå baùt, coù Tyø kheo troâng thaáy lieàn noùi vôùi caùc Tyø kheo : "Haõy nhìn xem, coù moät con boø lôùn ñang ñi ñeán choã ñeå baùt, aét seõ laøm beå baùt cuûa chuùng ta", Phaät baûo caùc Tyø kheo : "Ñoù khoâng phaûi laø boø maø laø thieân ma bieán hoùa ra muoán phaù hoaïi taâm cuûa caùc thaày. Töø nay neân laøm choã ñeå baùt ôû trong phoøng". Phaät taïi nöôùc Xaù-veä, luùc ñoù coù moät soá Tyø kheo thaùp tuøng theo caùc thöông nhôn du haønh töø nöôùc Kieàu-taùt-la ñeán nöôùc Xaù-veä, khi ñi ngang qua ñöôøng hieåm, trong soá caùc xe chôû daàu cuøa caùc thöông nhôn naøy coù moät xe bò hö, chaân boø bò thöông, chuû nhaân cuûa xe chôû daàu naøy noùi vôùi caùc thöông nhôn baïn raèng: "Tuøy theo khaû naêng haõy chôû giuùp toâi ít nhieàu soá daàu naøy, ñöøng boû laïi nôi ñaây", caùc thöông nhôn baïn noùi: "Xe cuûa chuùng toâi ñeàu ñaõ chôû ñaày roài, khoâng theå chôû giuùp theâm", noùi roài lieàn cuøng nhau boû ñi tröôùc, ngöôøi naøy ôû laïi vôùi soá daàu treân xe neân trong loøng öu saàu. Luùc ñoù caùc Tyø kheo naøy ñi tôùi, hoï ñi sau ñoaøn vì hai lyù do: Moät laø sôï buïi dô, hai laø sôï nghe tieáng xe; thöông nhôn naøy thaáy Tyø kheo vui möøng nghó raèng: "Ta neân ñem soá daàu naøy cuùng cho caùc Tyø kheo", nghó roài lieàn noùi:

“Caùc vò haõy taäp hoïp laïi, toâi muoán cuùng soá daàu naøy”, caùc Tyø kheo nhaän daàu cuøng chia nhau ñöïng ñaày trong baùt lôùn, baùt vöøa, kieàn tö… gaùnh mang ñi. Khi ñeán chôï gaëp laïi caùc thöông nhôn ñaõ ñi tröôùc, hoï thaáy caùc Tyø kheo gaùnh daàu ñi ñeán lieàn noùi raèng: “Caùc thaày mua daàu töø ñaâu mang ñeán ñaây, ñònh baùn ôû ñaâu…”, caùc Tyø kheo nghe roài trong loøng khoâng vui, ñem vieäc naøy baïch Phaät, Phaät baûo: “Töø nay khoâng ñöôïc gaùnh daàu ñi treân ñöôøng, neáu gaùnh ñi thì phaïm Ñoät-kieát-la”.

680 BOÄ LUAÄT 5

Sau khi Töï töù, Phaät du haønh giaùo hoùa gaëp moät Tyø kheo tay caàm giaøy da maø ñi, lieàn hoûi nguyeân do, ñaùp: “Theá toân, giöõa caùc ngoùn chaân cuûa con bò lôû, khoâng coù vaät ñöïng thuoác boâi”, Phaät baûo: “Töø nay cho caát chöùa tuùi ñöïng toâ daàu, tuùi naøy ñöïng chöøng moät thaêng hoaëc nöûa thaêng; cho chöùa theâm vaät phuû tuùi”. Phaät cuøng caùc Tyø kheo du haønh töø nöôùc Ca-tyø-la-veä ñeán nöôùc Xaù-veä, luùc ñoù coù caùc Thieân thaàn ñi theo sau caùc Tyø kheo nghó raèng: “Neáu caùc Tyø kheo coù thuyeát phaùp, chuùng ta ñöôïc nghe seõ ñöôïc lôïi ích lôùn”. Khoâng ngôø caùc Tyø kheo treân ñöôøng ñi chæ toaøn noùi cöôøi ñuøa giöõn, caùc Thieân thaàn noåi giaän quôû traùch: “Taïi sao caùc Tyø kheo treân ñöôøng ñi khoâng thuyeát phaùp chuù nguyeän ñeå cho caùc thieân thaàn ñöôïc lôïi hæ”, caùc Tyø kheo ñem vieäc naøy baïch Phaät, Phaät baûo caùc Tyø kheo: “Töø nay caùc Tyø kheo treân ñöôøng ñi neân thuyeát phaùp chuù nguyeän cho caùc Thieân thaàn ñöôïc lôïi hæ”. Luùc ñoù caùc Tyø kheo hoaëc ñöùng ôû trong vöôøn, hoaëc ñöùng döôùi goác caây, hoaëc beân bôø nöôùc hoaëc beân bôø suoái, hoaëc ôû choã ñoâng ngöôøi, coù caùc Thieân thaàn suy nghó: “Neáu caùc Tyø kheo coù thuyeát phaùp, chuùng ta ñöôïc nghe seõ ñöôïc lôïi ích lôùn”, nghó roài lieàn baûo caùc Tyø kheo neân thuyeát phaùp chuù nguyeän cho caùc Thieân thaàn ñöôïc lôïi hæ, caùc Tyø kheo ñem vieäc naøy baïch Phaät, Phaät baûo caùc Tyø kheo: “Töø nay caùc Tyø kheo khi ñöùng trong vöôøn, hoaëc döôùi goác caây hoaëc beân bôø nöôùc… neân thuyeát phaùp chuù nguyeän cho caùc Thieân thaàn ñöôïc lôïi hæ”. Phaät taïi nöôùc Xaù-veä, luùc ñoù trôøi suïp toái, caùc Tyø kheo ñi ñeán choã coù giaëc cöôùp, thaáy giaëc cöôùp roài sôï haõi neân laøm maát y, caùc Tyø kheo ñem vieäc naøy baïch Phaät, Phaät baûo caùc Tyø kheo :”töø nay caùc Tyø kheo khoâng neân ñi ñeán choã coù giaëc cöôùp vaøo trôøi saép toái. Neáu coù vieäc phaûi ñi neân laáy y chia ra ñeå treân hai vai, duøng daây buoäc chaët vaøo thaét löng roài ñi nhanh qua ñoaïn ñöôøng hieåm coù giaëc”. Phaät taïi nöôùc A-la-tyø, luùc ñoù ôû nöôùc naøy bò haïn haùn khoâng coù nöôùc, Phaät baûo neân ñaøo gieáng. Luùc ñoù ôû trong nöôùc naøy coù Taêng phöôøng vöøa môùi xaây xong, caùc Tyø kheo queùt ñaát khoâng bieát boû ôû ñaâu, baïch Phaät, Phaät baûo: “Neân duøng soït ñöïng raùc”. Phaät taïi nöôùc Xaù-veä, luùc ñoù coù Tyø kheo bò ñau buïng, do thöôøng ñöùng daäy ñi ñaïi tieän neân raát moõi meät, Phaät baûo neân khoeùt moät loã treân giöôøng, phía döôùi ñaët caùi boâ cho ngöôøi bònh ñi taïi choã. Phaät taïi nöôùc Xaù-veä, Tröôûng laõo Öu-ba-ly hoûi Phaät: “Theá toân, nhö vua Phaát-ca-la sa doøng Baø-la-moân ñeán Phaät xin ñöôïc ba caùch kính leã: Moät laø neáu Sa-moân Cuø ñaøm thaáy vua luùc ngoài treân voi, tay caàm daây

cöông, hoaëc mang giaøy da, hoaëc co chaân laïi, hoaëc boû khaên bòt ñaàu, ñoù

SOÁ 1435 - LUAÄT THAÄP TUÏNG, Quyeån 39 681

laø caùch vua kính leã Sa-moân Cuø ñaøm. hai laø khi thaáy vua ñi treân ñöôøng hoaëc ñöùng thaúng chaân, hoaëc boû muõ Thieân quan, hoaëc boû duø loïng, ñoù laø caùch vua kính leã Sa-moân Cuø ñaøm . Ba laø khi thaáy vua ôû trong ñaïi chuùng hoaëc noùi lôùn tieáng hoaëc cöôøi vui veû, hoaëc veùn goùc y, ñoù laø caùch vua kính leã Sa-moân Cuø ñaøm. Tyø kheo coù neân kính leã theo ba caùch naøy khoâng?", Phaät noùi: "Khoâng ñöôïc, mieäng noùi Hoøa nam, thaân cuùi mình xuoáng laø taâm tònh. Naøy Öu-ba-ly, Tyø kheo kính leã laø phaûi töø choã ngoài ñöùng daäy, tròch baøy vai höõu, quyø saùt ñaát, hai tay chaïm chaân cuûa baäc Thöôïng toøa". Phaät taïi nöôùc Xaù-veä, luùc ñoù caùc Tyø kheo ôû trong Kyø hoaøn ngoài caïo toùc khaép nôi, Thaàn chaáp Kim cang noåi giaän quôû traùch, caùc Tyø kheo ñem vieäc naøy baïch Phaät, Phaät baûo caùc Tyø kheo: "Töø nay khoâng ñöôïc ngoài caïo toùc khaép nôi, neân ôû taïi moät choã". Luùc ñoù ôû moät nôi caïo toùc, toùc tuï laïi thaønh ñoáng lôùn, Phaät baûo neân ñem ñoå boû, khi ñem ñoå boû caùc Tyø kheo oùi möõa, Phaät baûo neân ñaøo haàm ñoå boû. Phaät taïi nöôùc Xaù-veä, coù ngöôøi cuùng cho Taêng traøng hoa, caùc Tyø kheo khoâng thoï vì khoâng bieát duøng ñeå laøm gì, baïch Phaät, Phaät baûo neân thoï roài treo treân vaùch, phoøng ñöôïc thôm, ngöôøi cuùng cuõng ñöôïc phöôùc. Phaät taïi nöôùc Xaù-veä, luùc ñoù toùc cuûa caùc Tyø kheo moïc ra daøi, thôï caïo toùc baän vieäc, trong soá Tyø kheo coù moät vò tröôùc kia laø thôï caïo toùc nghó raèng: "Neáu Phaät cho caát chöùa dao caïo toùc, ta seõ caïo toùc cho chuùng taêng", baïch Phaät, Phaät baûo: "Cho caát chöùa dao caïo toùc ñeå caïo toùc cho chuùng Taêng". Luùc ñoù moùng tay cuûa caùc Tyø kheo ra daøi, thôï caét moùng tay baän vieäc, trong soá Tyø kheo coù moät vò tröôùc kia laø thôï caét moùng tay nghó raèng: "Neáu Phaät cho caát chöùa dao caét moùng tay, ta seõ caét moùng tay cho chuùng taêng", baïch Phaät, Phaät baûo: "Cho caát chöùa dao caét moùng tay ñeå caét moùng tay cho chuùng Taêng". Luùc ñoù loâng muõi cuûa caùc Tyø kheo ra daøi, thôï caïo toùc nhoå loâng muõi baän vieäc, trong soá Tyø kheo coù moät vò tröôùc kia laø thôï caïo toùc nghó raèng: "Neáu Phaät cho caát chöùa nhíp nhoå loâng muõi, ta seõ nhoå loâng muõi cho chuùng taêng", baïch Phaät, Phaät baûo: "Cho caát chöùa nhíp nhoå loâng muõi ñeå nhoå loâng muõi cho chuùng Taêng". Phaät taïi nöôùc Xaù-veä, luùc ñoù coù Tyø kheo ñeå giöôøng daây treân choã ñaát troáng, ngoài kieát giaø treân ñoù, trôøi noùng neân nguû gaät. Coù moät con raén ñoäc boø ngang tröôùc giöôøng thaáy ñaàu Tyø kheo guïc gaät cho laø muoán haïi noù neân phoùng tôùi moå vaøo traùn Tyø kheo, Tyø kheo vaãn nguû khoâng tænh, con raén moå vaøo traùn laàn thöù hai, Tyø kheo vaãn nguû khoâng tænh, moå laàn thöù ba thì Tyø kheo cheát. Caùc Tyø kheo thoï thöïc xong kinh haønh ñeán choã naøy thaáy Tyø kheo ñaõ cheát, caùc Tyø kheo ñem vieäc naøy baïch Phaät, Phaät do nhaân duyeân naøy nhoùm hoïp Tyø kheo taêng roài baûo caùc Tyø kheo : "Töø nay

682 BOÄ LUAÄT 5

döôùi chaân cuûa giöôøng daây neân cao baèng taùm ngoùn tay cuûa Phaät". Phaät taïi nöôùc Xaù-veä, luùc ñoù Tröôûng laõo Taát-laân-giaø-baø ta ñau maét, khi vaøo nhaø taém taém, moà hoâi chaûy vaøo maét caøng naëng theâm, Phaät baûo neân laáy buøn ñaép leân traùn, hôi buøn bay vaøo maét laïi caøng naëng theâm, Phaät baûo neân duøng höông thôm hoøa vôùi buøn ñaép leân traùn. Phaät taïi nöôùc Xaù-veä, luùc ñoù Tröôûng laõo Öu-ba-ly hoûi Phaät: "Nhö Phaät ñaõ baûo Muïc-lieân raèng: "Töø nay Taêng töï thuyeát giôùi, ta khoâng vaøo trong Taêng nöõa, khoâng bieát vò naøo neân thuyeát giôùi?", Phaät baûo: "Thöôïng toøa neân thuyeát giôùi, neáu Thöôïng toøa khoâng thoâng lôïi thì Thöôïng toøa thöù hai neân thuyeát giôùi, theo thöù lôùp töø baäc Thöôïng toøa nhö vaäy, vò naøo coù theå thuyeát giôùi ñöôïc thì neân thuyeát giôùi". Luùc ñoù coù ngöôøi thuyeát giôùi queân, khi queân thì im laëng, Phaät baûo neân nhaéc, caùc Tyø kheo laïi nhaéc theo thöù töï, Phaät baûo: "Khoâng ñöôïc nhaéc theo thöù töï, chæ nhaéc choã naøo queân maø thoâi". Phaät taïi nöôùc Xaù-veä, luùc ñoù Tröôûng laõo Öu-ba-ly hoûi Phaät: "Theá toân, Baø-la-moân A-kyø-ñaït boá thí taùm loaïi nöôùc uoáng cho Taêng, ñoù laø nöôùc Chaâu la, nöôùc Maâu la, nöôùc Caâu-la, nöôùc Laàu-giaø, nöôùc Thuyeát baøn-ñeà, nöôùc Pha-leâ-sa, nöôùc Leâ, nöôùc Nho, ngaøy nay thoï ngaøy mai uoáng duøng coù theå ñöôïc khoâng?", Phaät baûo: "Neáu nöôùc khoâng ñuïc thì ngöôøi bònh ñöôïc uoáng duøng, neáu nöôùc ñuïc thì khoâng ñöôïc uoáng duøng". Phaät taïi thaønh Vöông xaù, luùc ñoù trong Taêng phöôøng lôùn coù khaùch Tyø kheo vaøo ñaàu ñeâm, giöõa ñeâm, cuoái ñeâm moãi moãi thôøi ñeán, thaáy Tyø kheo Haï toøa ñaõ côûi y naèm nghæ roài lieàn keâu daäy, Haï toøa noùi: "Thöôïng toøa khoâng bieát giôø giaác", caùc Tyø kheo khoâng bieát laøm sao, ñem vieäc naøy baïch Phaät, Phaät baûo caùc Tyø kheo : "Töø nay khi baùo giôø, ñaùnh kieàn chuøy ñeán laáy ngoïa cuï roài traûi ngoïa cuï, ñoát ñeøn; khi sao xuaát hieän ñaët thieàn traán treân ñaàu thì töø luùc naøy trôû ñi khoâng ñöôïc keâu Haï toøa daäy, neáu keâu daäy thì phaïm Ñoät-kieát-la". Phaät taïi nöôùc A-la-tyø, caùc Thöôïng toøa trong nöôùc naøy ñaàu ñeâm ngoài thieàn, giöõa ñeâm trôû veà phoøng, treân ñöôøng ñi sôï gaëp sö töû, coïp soùi neân baïch Phaät, Phaät baûo neân laøm vaùch ngaên hoaëc haøng raøo chung quanh. Luùc ñoù coù phoøng xaù môùi xaây, trôøi naéng haïn khoâng möa laâu ngaøy, ñoät nhieân coù möa lôùn, nöôùc möa thaám vaøo töôøng vaùch laøm cho hö hoaïi, caùc Tyø kheo ñem vieäc naøy baïch Phaät, Phaät baûo caùc Tyø kheo neân laøm haøo chung quanh. Phaät taïi nöôùc Xaù-veä, luùc ñoù Tyø kheo ni taêng toùc ra daøi maø thôï caïo toùc baän vieäc, trong soá Tyø kheo ni coù moät vò teân laø Ñeà-xaù tröôùc kia laø thôï caïo toùc nghó raèng: "Neáu Phaät cho caát chöùa dao caïo toùc, ta seõ caïo toùc cho

chuùng taêng", baïch Phaät, Phaät baûo: "Cho caát chöùa dao caïo toùc ñeå caïo toùc cho chuùng Taêng". Luùc ñoù Tyø kheo ni taêng moùng tay ra daøi, thôï caét moùng tay baän vieäc, trong soá Tyø kheo ni coù ni Ñeà-xaù tröôùckia laø thôï caïo toùc nghó raèng: "Neáu Phaät cho caát chöùa dao caét moùng tay, ta seõ caét moùng tay cho chuùng taêng", baïch Phaät, Phaät baûo: "Cho caát chöùa dao caét moùng tay ñeå caét moùng tay cho chuùng Taêng". Luùc ñoù Tyø kheo ni taêng loâng muõi ra daøi, thôï

caïo toùc baän vieäc, trong soá Tyø kheo ni coù ni Ñeà-xaù tröôùc kia laø thôï caïo toùc nghó raèng: “Neáu Phaät cho caát chöùa nhíp nhoå loâng muõi, ta seõ nhoå loâng muõi cho chuùng taêng”, baïch Phaät, Phaät baûo: “Cho caát chöùa nhíp nhoå loâng muõi ñeå nhoå loâng muõi cho chuùng Taêng”. Phaät taïi thaønh Vöông xaù, luùc ñoù Luïc quaàn Tyø kheo laáy Boái chaâu ñính treân y ñaép maëc, caùc cö só quôû traùch: “Sa-moân Thích töû töï xöng laø baäc hieàn thieän coù ñöùc maø laïi laáy Boái chaâu ñính treân y ñaép maëc, nhö vua ñaïi thaàn”. Coù Tyø kheo thieåu duïc tri tuùc haønh haïnh ñaàu ñaø nghe bieát vieäc naøy taâm khoâng vui lieàn ñem vieäc naøy baïch Phaät, Phaät do nhaân duyeân naøy nhoùm hoïp Tyø kheo taêng roài hoûi Luïc quaàn Tyø kheo : “Caùc thaày thaät ñaõ laøm vieäc naøy phaûi khoâng?”, ñaùp: “Thaät ñaõ laøm thöa Theá toân”, Phaät lieàn quôû traùch: “Taïi sao goïi laø Tyø kheo laïi laáy Boái chaâuñính treân y ñaép maëc. Töù nay khoâng ñöôïc laáy Boái chaâu ñính treân y ñaép maëc, neáu laøm nhö theá phaïm Ñoät-kieát-la “. Phaät taïi nöôùc Xaù-veä, luùc ñoù Baø-la-moân A-kyø-ñaït ñem y cuùng cho Phaät, Phaät baûo neân chia cho Taêng. Khi chia cho Taêng, caùc Tyø kheo khoâng thoï, noùi raèng: “Chuùng toâi ñaõ coù ñuû ba y”, Baø-la-moân baïch Phaät, Phaät ñöa dao cho A-kyø-ñaït baûo duøng dao caét roïc moät tröông ñieäp ñöa cho moãi ngöôøi ñeå laøm vieàn y. Luùc ñoù Tröôûng laõo Baït-ñeà maëc naïp y quaù cuõ raùch, Phaät hoûi: “Naïp y cuûa thaày sao quaù cuõ raùch nhö theá?”, ñaùp: “Theá toân, ñaây laø y phaán taûo neân deã bò cuõ raùch”, Phaät baûo: “Duø laø y phaán taûo hay y do cö só cuùng, neáu kheùo caét roïc may thaønh roài muoán cho ngay ngaén, chung quanh neân may thaønh vieàn y”. Sau khi Töï töù, Phaät du haønh giaùo hoùa gaëp moät Tyø kheo tay caàm giaøy da maø ñi, lieàn hoûi nguyeân do, ñaùp: “Theá toân, giaøy cuûa con bò ñöùt, thôï söûa giaøy baän vieäc khoâng söûa ñöôïc”, Phaät baûo: “Töø nay cho caát chöùa duøi, dao, da; neáu ngöôøi naøo coù theå khaâu söûa ñöôïc thì tuøy yù khaâu söûa laïi”. Phaät taïi nöôùc Xaù-veä, luùc ñoù Tyø kheo ni taêng tuïng giôùi khoâng thoâng lôïi, Tyø kheo ni Cuø-ñaøm-di ñeán choã Phaät ñaûnh leã roài baïch Phaät raèng: “Theá toân, Tyø kheo ni taêng tuïng giôùi khoâng thoâng lôïi, xin Theá toân chæ daïy khieán cho ñöôïc thoâng lôïi”, Phaät noùi: “Khoâng ñöôïc, nhöng neáu coù

Tyø kheo ni naøo vöøa nghe ta noùi coù theå thoï trì thì haõy daãn ñeán ñaây”. Cuø-ñaøm-di trôû veà truù xöù noùi laïi cho caùc Tyø kheo ni bieát, luùc ñoù coù Tyø kheo ni teân laø Tu-muïc-khö, voán laø doøng Baø-la-moân xuaát gia, coù ñaïi nieäm löïc lieàn noùi vôùi Cuø-ñaøm-di: “Toâi coù theå thoï trì”. Cuø-ñaøm-di lieàn daãn Tu-muïc-khö ñeán choã Phaät, khoâng may luùc ñoù Phaät saép ñi giaùo hoùa trong voøng hai thaùng neân coù trôøi, roàng, Daï xoa, Caøn-thaùt-baø, A-tu-la, Ca-laàu-la, Khaån-na-la, Ma-haàu-la-giaø, nhôn vaø phi nhôn ñeàu ñeán choã Phaät, hai Tyø kheo ni naøy ñaønh phaûi trôû veà laïi truù xöù, noùi cho caùc Tyø kheo ni bieát phaûi ñôïi ñeán hai thaùng sau. Khi Phaät trôû veà laïi nöôùc Xaù-veä, Cuø-ñaøm-di lieàn daãn Tu-muïc-khö ñeán choã Phaät, ñaûnh leã roài baïch Phaät laø Tyø kheo ni teân Tu-muïc-khö naøy coù theå thoï trì. Phaät lieàn giaûng noùi, Tu-muïc-khö vöøa nghe lieàn thoï trì, Phaät laïi thuyeát phaùp chæ daïy cho hai Tyø kheo ni naøy ñöôïc lôïi hæ

roài im laëng, hai Tyø kheo ni ñaûnh leã Phaät höõu nhieãu roài trôû veà truù xöù. hai Tyø kheo ni ra veà khoâng laâu sau, Phaät do vieäc naøy nhoùm Tyø kheo taêng baûo caùc Tyø kheo raèng: “Töø nay Tyø kheo neân tuïng giôùi Tyø kheo ni, khoâng neân ñeå queân, vì sao, vì ngöôøi nöõ trí Tueä taùn loaïn hay queân, sau khi ta Baùt Nieát-baøn, Tyø kheo ni neân theo Ñaïi taêng hoûi giôùi phaùp”. Phaät taïi nöôùc Xaù-veä, luùc ñoù Tröôûng laõo A-nan ñang thuyeát phaùp cho ñaïi chuùng, coù moät Thöôïng toøa ñeán sau baûo Tyø kheo Haï toøa ñöùng daäy nhöôøng choã, vò Haï toøa naøy ñöùng daäy lui xuoáng thì vò Haï toøa thöù ba phaûi ñöùng daäy lui xuoáng, cöù nhö theá thöù lôùp ñöùng daây lui xuoáng nhöôøng choã khieán trong chuùng taùn loaïn, trôû ngaïi vieäc nghe phaùp. Caùc tröôûng giaû trong hoäi noùi: “Trong ñaây ñaâu phaûi laø thoï thöïc, caàn gì phaûi ngoài theo thöù lôùp laøm cho trôû ngaïi vieäc nghe phaùp”. Phaät nghe thaáy roài, vì vieäc naøy neân nhoùm Tyø kheo taêng roài baûo caùc Tyø kheo: “Töø nay khi nghe phaùp Thöôïng toøa ñeán sau khoâng ñöôïc baûo Haï toøa ñöùng daäy nhöôøng choã, neáu baûo ñöùng daäy thì phaïm Ñoät-kieát-la. Neáu laø Hoøa thöôïng, A-xaø-leâ ñeán vì cung kính neân baûn thaân töï ñöùng daäy nhöôøng choã thì khoâng ñöôïc baûo ngöôøi khaùc ñöùng daäy, neáu baûo ngöôøi khaùc ñöùng daäy thì phaïm Ñoät-kieát- la. Töù nay ba-Tyø kheo caùch nhau ba tuoåi haï thì ñöôïc cuøng ngoài moät giöôøng lôùn; hai ngöôøi ñöôïc cuøng ngoài moät giöôøng daây; giöôøng ñoäc toïa thì chæ ñöôïc moät ngöôøi ngoài, khoâng ñöôïc hai ngöôøi”. Phaät taïi nöôùc Xaù-veä, luùc ñoù coù tröôûng giaû thænh Phaät vaø Taêng vaøo ngaøy mai thoï thöïc, Phaät im laëng nhaän lôøi, tröôûng giaû bieát Phaät ñaõ nhaän lôøi lieàn ñaûnh leã Phaät höõu nhieãu roài ra veà. Veà ñeán nhaø ngay trong ñeâm ñoù lo söûa soaïn ñuû caùc moùn aên ngon, saùng sôùm traûi toøa roài sai söù ñeán baïch Phaät: “Ñaõ ñeán giôø thoï thöïc, xin Phaät töï bieát thôøi”. Luùc ñoù Luïc

SOÁ 1435 - LUAÄT THAÄP TUÏNG, Quyeån 39 685

quaàn Tyø kheo tröôùc ñaõ cuøng Thaäp thaát quaàn Tyø kheo tranh caûi nhau neân khi Thaäp thaát quaàn tôùi phieân giöõ Taêng phöôøng, Luïc quaàn Tyø kheo tôùi phieân ñöa thöùc aên tôùi thì Luïc quaàn Tyø kheo laïi khoâng ñöa thöùc aên tôùi ñuùng giôø khieán cho Thaäp thaát quaàn bò ñoaïn thöïc ngaøy ñoù, nhö ñaõ noùi roõ trong nhaân duyeân leo leân caây. Phaät taïi nöôùc Xaù-veä, luùc ñoù coù hai Tyø kheo teân Chieân-ñaø vaø Toâ- ñaø laøm baïn vôùi nhau, cuøng maëc thöû y cuûa ngöôøi khaùc… nhö ñaõ noùi roõ trong Thieän tuïng. Phaät taïi nöôùc Xaù-veä, luùc ñoù coù ngöôøi chaên heo laøm maát heo, coù ngöôøi xaáu baét heo naøy ñem ñeán beân bôø haøo cuûa tinh xaù Kyø hoaøn gieát roài mang phaàn thòt ñi, ñeå laïi phaàn ruoät heo ôû ñoù. Luùc ñoù caùc Tyø kheo vaøo tröôùc ngoï ñaép y mang baùt vaøo thaønh khaát thöïc, thaáy ruoät heo naøy ôû treân ñaát lieàn noùi vôùi nhau: “Thaày mang ruoät heo naøy veà naáu coøn toâi vaøo thaønh khaát thöïc”. Khi ngöôøi maát heo vaøo thaønh kieám heo, ñeán gaàn Kyø hoaøn thaáy coù khoùi bay leân neân ñeán hoûi Tyø kheo laøm gì, ñaùp laø naáu ruoät heo, ngöôøi naøy noùi: “Toâi bò maát heo, thaày naáu ruoät heo nhö vaäy laø ñaõ gieát heo cuûa toâi”, Tyø kheo noùi laø khoâng coù gieát heo, ngöôøi naøy noùi: “Khoâng gieát thì laøm sao coù ruoät heo naáu”, ñaùp

laø löôïm ôû beân bôø haøo, hai beân cuøng nhau tranh caûi vaø ñöa ñeán choã quan xöû ñoaùn, quan hoûi Tyø kheo : “Thaày thaät coù gieát heo khoâng?”, Tyø kheo ñaùp: “Toâi thaät khoâng coù gieát, maø laø löôïm ôû beân bôø haøo cuûa tinh xaù Kyø hoaøn”. Quan xöû ñoaùn naøy tín kính Phaät phaùp neân tin lôøi Tyø kheo, thaû cho ra veà vaø noùi vôùi Tyø kheo raèng: “Töø nay khoâng neân löôïm laáy ruoät heo ôû choã ñaát troáng nöõa”. Tyø kheo naøy trôû veà keå laïi cho caùc Tyø kheo khaùc nghe, caùc Tyø kheo ñem vieäc naøy baïch Phaät, Phaät baûo: “Töø nay khoâng ñöôïc löôïm laáy ruoät heo nôi ñaát troáng, neáu laøm theá thì phaïm Ñoät-kieát-la”. Tröôøng hôïp löôïm laáy traùi Cam-giaù-ña-la trong vöôøn cuõng nhö theá. Luùc ñoù coù ngöôøi coù baø con cheát, duøng taám baïch ñieäp lieäm cho ngöôøi cheát roài ñem boû trong röøng thaây cheát, Tröôûng laõo A-nan treân ñöôøng ñi thaáy taám baïch ñieäp naøy roài muoán ñeán laáy, ngöôøi cheát boãng ñoäng ñaäy noùi raèng: “Xin ñöøng laáy taám baïch ñieäp cuûa toâi”, A-nan lieàn ñeå laïi roài boû ñi, veà ñeán tinh xaù keå laïi vieäc treân cho caùc Tyø kheo nghe. Coù moät Tyø kheo teân laø Haéc A-nan nghe roài lieàn hoûi ngöôøi cheát hieän giôø ôû ñaâu, ñaùp laø ôû taïi ....., Tyø kheo naøy lieàn ñeán ñoù laáy taám baïch ñieäp cuûa ngöôøi cheát, ngöôøi cheát ñoäng ñaäy noùi: “Xin ñöøng laáy taám baïch ñieäp cuûa toâi”, Haéc A-nan lieàn noùi: “Ngaï quyû töø ñaâu ñeán maø tham muoán y naøy, ñôøi tröôùc ngöôi keo kieät neân môùi ñoïa laøm ngaï quyû”, noùi roài lieàn laáy taám baïch ñieäp ñi, ngaï quyû theo sau ñoøi, Haéc A-nan veà ñeán tinh xaù, thieän

thaàn giöõ cöûa khoâng cho ngaï quyû vaøo, xoâ xuoáng haøo tröôùc tinh xaù. Haéc A-nan caàm baïch ñieäp khoe vaø keå laïi vieäc treân cho caùc Tyø kheo nghe, caùc Tyø kheo ñem vieäc naøy baïch Phaät, Phaät baûo caùc Tyø kheo : “Töø nay thi theå cuûa ngöôøi cheát chöa hoaïi thì khoâng ñöôïc laáy vaät cuûa hoï, neáu laáy thì phaïm Thaâu-lan-giaù”. Phaät baûo Haéc A-Nan ñem thi theå cuûa ngöôøi cheát trôû veà choã cuõ vaø traû laïi taám baïch ñieäp cho ngöôøi cheát. Haéc A-nan phaûi ñi sau, khoâng ñöôïc ñi phía tröôùc; neân ñöùng beân traùi, khoâng ñöôïc ñöùng beân phaûi; neân ñöùng gaàn ñaàu, khoâng ñöôïc ñöùng gaàn chaân vaø chôù ñeå cho ngaï quyû naøy ñaùnh. Luùc ñoù Luïc quaàn Tyø kheo nghe Phaät cheá ñieàu naøy lieàn duøng kim chaâm chích vaøo ngöôøi cheát khieán cho hö hoaïi ñeå laáy y vaät. Coù Tyø kheo thieåu duïc tri tuùc nghe bieát vieäc naøy, taâm khoâng vui lieàn ñem vieäc naøy baïch Phaät, Phaät baûo: “Töø nay khoâng ñöôïc laáy kim chaâm chích khieán cho thi theå ngöôøi cheát hö hoaïi, neáu laøm nhö theá thì phaïm Ñoät-kieát-la”. Phaät taïi nöôùc Xaù-veä, luùc ñoù coù ngöôøi thí cho Tyø kheo ni taêng moät thuøng goã, caùc Tyø kheo ni khoâng thoï vì khoâng bieát duøng ñeå laøm gì, baïch Phaät, Phaät baûo neân thoï, duøng ñeå ñöïng thaùo ñaäu (nöôùc tro, xaø boâng). Luùc ñoù coù moät ni teân laø Chaâu-na-nan-ñeà dieän maïo ñoan chaùnh, coâ duøng daây thoâ buoäc thaét löng ñeå cho eo nhoû vaø maëc Neâ-hoaøn taêng xeáp ôû hai beân ñeå cho moâng to. Coù moät thöông nhôn nhìn thaáy lieàn noùi vôùi caùc baïn: “Haõy nhìn xem, coâ ni naøy moâng to”, ni naøy nghe roài taâm khoâng vui, baïch Phaät, Phaät noùi: “Töø nay Tyø kheo ni khoâng ñöôïc maëc Neâ-hoaøn taêng xeáp ôû hai beân nöõa, neáu laøm theá

thì phaïm Ñoät-kieát-la”. Phaät taïi nöôùc Xaù-veä, luùc ñoù coù moät Tyø kheo khoâng maëc aùo trong, khi ñöùng döïa vaøo böùc vaùch môùi veõ, khieán cho hình veõ troùc ra, baïch Phaät, Phaät baûo: “Töø nay Tyø kheo khoâng ñöôïc khoâng maëc aùo trong maø ñöùng döïa böùc vaùch môùi veõ, neáu laøm theá thì phaïm Ñoät-kieát-la”. Phaät taïi nöôùc Xaù-veä, luùc ñoù caùc Tyø kheo ñoát löûa khaép nôi trong Kyø hoaøn gioáng nhö loø reøn, thaàn chaáp Kim cang noåi giaän quôû traùch: “Taïi sao Tyø kheo laïi laøm dô ñaát nôi naøy”, caùc Tyø kheo ñem vieäc naøy baïch Phaät, Phaät baûo caùc Tyø kheo : “Töø nay khoâng ñöôïc ñoát löûa khaép nôi, neáu laøm theá thì phaïm Ñoät-kieát-la, chæ neân ñoát moät choã maø thoâi”. Phaät taïi nöôùc Xaù-veä, luùc ñoù caùc Tyø kheo ôû trong Kyø hoaøn taém röûa ôû khaép nôi, duøng thaùo ñaäu, tro ñaát nhieàu khieán ñaát aåm öôùt sanh truøng, thaàn chaáp Kim cang noåi giaän quôû traùch: “Taïi sao Tyø kheo laïi laøm dô ñaát nôi naøy”, caùc Tyø kheo ñem vieäc naøy baïch Phaät, Phaät baûo caùc Tyø kheo : “Töø nay khoâng ñöôïc taém röûa khaép nôi, neáu laøm theá thì phaïm Ñoät-kieát- la, chæ neân taém röûa moät choã maø thoâi”.

SOÁ 1435 - LUAÄT THAÄP TUÏNG, Quyeån 39 687

Phaät taïi nöôùc Thích ca, luùc ñoù Thích Ma-ha-nam thænh Phaät vaø Taêng vaøo ngaøy mai thoï thöïc, Phaät im laëng nhaän lôøi, bieát Phaät ñaõ nhaän lôøi, oâng lieàn ñaûnh leã Phaät höõu nhieãu roài ra veà. Veà ñeán nhaø ngay trong ñeâm ñoù lo söûa soaïn ñuû caùc moùn aên ngon, saùng sôùm traûi toøa roài sai söù ñeán baïch Phaät: “Ñaõ ñeán giôø thoï thöïc, xin Phaät töï bieát thôøi”. Phaät vaø Taêng ñeán nhaø Thích Ma-ha-nam, thaáy Phaät vaø Taêng theo thöù lôùp ngoài xong, oâng lieàn töï tay daâng thöùc aên vaø thòt leân cuùng döôøng. Luùc ñoù Luïc quaàn Tyø kheo aên xong lieàn nhaët laáy xöông ñeå ñaày trong baùt muoán laùt nöõa mang veà cho choù aên. Thích Ma-ha-nam ñi quanh xem chuùng Taêng aên thieáu ñuû nhö theá naøo, lieàn nhìn thaáy trong baùt cuûa Luïc quaàn Tyø kheo ñöïng ñaày xöông, thaáy roài lieàn quôû traùch: “Caùc Ñaïi-ñöùc, baùt naøy laø tieâu xí cuûa haèng sa chö Phaät, taïi sao caùc thaày laïi khinh tieän baùt naøy, caùc vò khinh tieän baùt naøy toâi cuõng khoâng buoàn, chæ sôï laø laàn sau caùc thaày laïi mang baùt baát tònh naøy ñeán nhaø toâi thoï thænh thöïc”. Phaät nghe thaáy vieäc naøy roài lieàn quôû traùch Luïc quaàn Tyø kheo : “Taïi sao laïi ñöïng ñaày vaät baát tònh trong baùt, töø nay neáu ñöïng vaät baát tònh trong baùt thì phaïm Ñoät- kieát-la”. Phaät taïi thaønh Vöông xaù, luùc ñoù Luïc quaàn Tyø kheo duøng chaân naâng baùt thoï thöùc aên, Phaät baûo: “Khoâng ñöôïc duøng chaân naâng baùt thoï thöùc aên, neáu laøm theá thì phaïm Ñoät-kieát-la”. Luïc quaàn Tyø kheo laïi duøng ñaàu muõi giaøy naâng baùt thoï thöùc aên, Phaät baûo: “Khoâng ñöôïc duøng ñaàu muõi giaøy naâng baùt thoï thöùc aên, neáu laøm theá thì phaïm Ñoät-kieát-la”. Phaät taïi thaønh Vöông xaù, luùc ñoù Luïc quaàn Tyø kheo cho ngöôøi khoâng baùt thoï giôùi cuï tuùc, tröôùc ñoù Luïc quaàn Tyø kheo cuøng Thaäp thaát quaàn Tyø kheo ñaõ tranh caûi nhau, Luïc quaàn Tyø kheo tôùi phieân giöõ Taêng phöôøng, coøn Thaäp thaát quaàn Tyø kheo tôùi phieân ñöa thöùc aên tôùi neân ñeán choã hoï ñoøi laáy baùt, Tyø kheo khoâng baùt naøy lieàn hoûi: “Laáy baùt ñeå laøm gì ?”, ñaùp laø ñeå laáy thöùc aên cuûa thí chuû cuùng ñöa ñeán, Tyø kheo naøy

ñaùp laø khoâng coù baùt, lieàn hoûi: “Thaày khoâng coù baùt maø ñöôïc xuaát gia sao ?”, ñaùp laø ñuùng vaäy, Thaäp thaát quaàn Tyø kheo noùi: “Thaày quaû laø ngöôøi ñaïi trí ñöùc, khoâng coù baùt maø ñöôïc xuaát gia”, Tyø kheo naøy nghe roài trong loøng khoâng vui, caùc Tyø kheo ñem vieäc naøy baïch Phaät, Phaät baûo caùc Tyø kheo : “Töø nay ngöôøi khoâng coù baùt khoâng ñöôïc cho xuaát gia thoï giôùi cuï tuùc, neáu cho thì phaïm Ñoät-kieát-la”. Phaät taïi thaønh Vöông xaù, luùc ñoù Thích töû Baït-nan-ñaø ñoä moät chuùa giaëc xuaát gia laøm Tyø kheo, khi vò naøy vaøo thaønh khaát thöïc, ñi ñeán nhaø naøo, chuû nhaø troâng thaáy ñeàu caát giaáu y vaät vaø noùi raèng: “Ngöôøi naøy giaû boä khaát thöïc, nhìn thaáy y vaät cuûa ta nhaát ñònh seõ laáy caép”, Tyø kheo naøy

nghe roài trong loøng khoâng vui, caùc Tyø kheo ñem vieäc naøy baïch Phaät, Phaät do nhaân duyeân naøy nhoùm Tyø kheo taêng roài hoûi Baït-nan-ñaø: “Thaày thaät ñaõ laøm vieäc naøy phaûi khoâng ?”, ñaùp: “Thaät ñaõ laøm thöa Theá toân”, Phaät lieàn quôû traùch: “Taïi sao goïi laø Tyø kheo laïi ñoä cho chuùa giaëc xuaát gia”, quôû traùch roài baûo caùc Tyø kheo : “Töø nay khoâng ñöôïc ñoä cho chuùa giaëc xuaát gia, neáu ñoä thì phaïm Ñoät-kieát-la. Neáu coù nhaân duyeân muoán ñoä thì khi ñoä roài, baûo hoï ñi khoûi boån xöù ñeán choã caùch xa naêm, saùu do tuaàn. Thôøi gian sau neáu thaáy hieàn thieän coù ñöùc thì cho daãn veà laïi”. Phaät taïi nöôùc Xaù-veä, luùc ñoù thôøi theá maát muøa ñoùi keùm thieáu thöùc aên, coù moät Tyø kheo chöa ñuû naêm tuoåi haï caàn phaûi thoï y chæ neân ñeán nhaø ngöôøi thaân ôû boán, naêm ngaøy lieàn töø giaõ, ngöôøi thaân hoûi vì sao muoán ñi, ñaùp laø vì phaûi thoï y chæ, ngöôøi thaân noùi: “Luùc naøy thôøi theá maát muøa ñoùi keùm, neáu ñi coù theå seõ cheát ñoùi, thoï y chæ coù ích lôïi gì”. Tyø kheo naøy khoâng bieát laøm sao, ñem vieäc naøy baïch Phaät, Phaät baûo: “Töø nay gaëp luùc thôøi theá maát muøa ñoùi keùm, neáu coù theå ôû choã ngaøy ngaøy ñeán gaëp Hoøa thöôïng ñöôïc thì neân ñeán haèng ngaøy; neáu haèng ngaøy khoâng theå ñeán ñöôïc thì neân naêm ngaøy ñeán moät laàn; neáu naêm ngaøy khoâng theå ñeán ñöôïc thì khi boá taùt neân ñeán; neáu boá taùt khoâng ñeán ñöôïc thì khi Töï töù neân ñeán gaëp Hoøa thöôïng”. Phaät taïi nöôùc Xaù-veä, luùc ñoù coù moät tuï laïc ôû bieân cöông nöôùc Kieàu- taùt-la, do vua Ba-tö-naëc thaâu thueá neân daân trong tuï laïc naøy ñeàu boû ñi heát; nôi ñoù coù moät truù xöù Tyø kheo, do khoâng ñöôïc y thöïc neân cuõng boû ñi. Thôøi gian sau, vua mieãn thu thueá neân daân chuùng laàn löôït trôû veà choán cuõ, coøn caùc Tyø kheo vaãn chöa trôû veà. Luùc ñoù coù caùc ngoaïi ñaïo töø nöôùc Kieàu-taùt-la ñi ñeán nöôùc Xaù-veä, ngang qua truù xöù naøy, thaáy Taêng phöôøng trang nghieâm thanh tònh, laïi coù ñuû caùc vaät caàn duøng nhö noài chaûo, ngoïa cuï, meàn neäm… lieàn noùi vôùi caùc cö só: “Taêng phöôøng naøy troáng khoâng, neáu cho chuùng toâi ôû thì raát toát”, lieàn ñaùp laø cöù tuøy yù ôû neân caùc ngoaïi ñaïo lieàn ôû laïi. Thôøi gian sau coù caùc Tyø kheo töø nöôùc Kieàu-taùt-la ñi ñeán nöôùc Xaù-veä, cuõng ngang qua truù xöù naøy thaáy Taêng phöôøng trang nghieâm thanh tònh laïi coù ñuû caùc vaät caàn duøng cuûa Tyø kheo, lieàn noùi vôùi nhau: “Nôi ñaây chaéc chaén laø truù xöù cuûa-Tyø kheo ñaõ ôû tröôùc kia”, noùi roài lieàn vaøo trong Taêng

phöôøng ñuoåi caùc ngoaïi ñaïo ñi ra, ngoaïi ñaïo noùi: “Vì sao phaûi ñi?”, ñaùp: “Choã naøy tröôùc kia laø truù xöù cuûa-Tyø kheo”, ngoaïi ñaïo noùi: “Ñaïi-ñöùc, chuùng toâi ôû ñaây khoâng phaûi thoï töø caùc vò, caùc vò cuõng khoâng coù ñaët ñeå chuùng toâi ñeán ôû ñaây, chuùng toâi ñaõ xin töø caùc cö só ñeå ñöôïc ôû, neáu caùc cö só ñuoåi thì chuùng toâi seõ ñi”. Caùc Tyø kheo lieàn ñeán noùi vôùi caùc cö só: “Choã naøy voán laø truù xöù cuûa Tyø kheo chuùng toâi, neân traû laïi

cho chuùng toâi”, caùc cö só hoûi caùc Tyø kheo : “Caùc thaày boû Taêng phöôøng naøy ñi ñaõ bao nhieâu naêm roài?”, ñaùp laø möôøi naêm, laïi hoûi caùc ngoaïi ñaïo: “Caùc vò ñeán ñaây ôû ñaõ bao nhieâu naêm roài?”, ñaùp laø möôøi naêm, caùc cö só noùi: “Nhö vaäy thì khoâng theå ñuoåi ñi ñöôïc, vì sao, vì caùc Tyø kheo ñaõ boû ñi möôøi naêm, coøn caùc ngoaïi ñaïo ñeán ôû ñaõ möôøi naêm thì khoâng theå ñuoåi hoï ñi ñöôïc”. Caùc Tyø kheo im laëng, sau ñoù ñem vieäc naøy baïch vua, vua lieàn noùi: “Ai noùi ñaõ boû möôøi naêm thì phaûi ñi, coøn ñeán ôû möôøi naêm thì khoâng ñöôïc ñuoåi”, noùi roài vua lieàn sai ngöôøi ñeán ñaùnh ñuoåi caùc ngoaïi ñaïo ñi, caùc Tyø kheo khoâng bieát laøm sao, ñem vieäc naøy baïch Phaät, Phaät baûo caùc Tyø kheo: “Töø nay hai chuøa ôû gaàn nhau thì neân cuøng laøm yeát ma moät choã thoï thí nhöng boá taùt hai nôi”. Taùc phaùp yeát ma nhö sau: Taêng nhaát taâm hoøa hôïp, moät Tyø kheo trong Taêng xöôùng raèng: Ñaïi-ñöùc taêng laéng nghe, truù xöù naøy ..... vaø truù xöù kia ..... nay cuøng yeát ma moät choã thoï thí nhöng boá taùt hai nôi. Neáu taêng ñuùng thôøi ñeán nghe, Taêng neân chaáp thuaän, truù xöù naøy ..... vaø truù xöù kia ..... nay cuøng yeát ma moät choã thoï thí nhöng boá taùt hai nôi. Baïch nhö vaäy. Nhö theá Baïch-nhò-yeát-ma cho ñeán caâu Taêng ñaõ chaáp thuaän truù xöù naøy ..... vaø truù xöù kia ..... cuøng yeát ma moät choã thoï thí nhöng boá taùt hai nôi xong roài. Taêng chaáp thuaän vì im laëng, vieäc naøy xin nhôù giöõ nhö vaäy. Phaät baûo: “Trong hai truù xöù naøy neáu coù moät truù xöù boû khoâng thì nhöõng vaät duïng ñaõ coù nhö y vaät, ngoïa cuï... Taêng neân gom veà moät choã, thôøi gian sau neáu coù Tyø kheo ñeán ôû thì neân ñöa traû laïi”. Phaät taïi thaønh Vöông xaù, luùc ñoù Luïc quaàn Tyø kheo ñoäi vaät treân ñaàu hay vaùc treân löng, caùc Tyø kheo ñem vieäc naøy baïch Phaät, Phaät baûo caùc Tyø kheo: “Töø nay khoâng ñöôïc ñoäi vaät treân ñaàu hoaëc vaùc treân löng, neáu laøm theá thì phaïm Ñoät-kieát-la”. Phaät taïi thaønh Vöông xaù, luùc ñoù Thích töû Baït-nan-ñaø ñoä töôùng quaân cuûa vua xuaát gia, khi ôû bieân cöông coù phaûn loaïn, vua cho vôøi töôùng quaân ñeán, coù ngöôøi ñaùp laø ñaõ xuaát gia, vua hoûi laø xuaát gia trong giaùo phaùi naøo, ñaùp laø Sa-moân Thích töû, vua töùc giaän noùi: “Chaéc caùc Tyø kheo naøy seõ ñoä heát töôùng quaân cuûa ta”. Coù Tyø kheo thieåu duïc tri tuùc haønh haïnh ñaàu ñaø nghe bieát vieäc naøy taâm khoâng vui lieàn ñem vieäc naøy baïch Phaät, Phaät do nhaân duyeân naøy nhoùm hoïp Tyø kheo taêng roài hoûi Tyø kheo Baït-nan-ñaø: “Thaày thaät ñaõ laøm vieäc naøy phaûi khoâng?”, ñaùp: “Thaät ñaõ laøm thöa Theá toân”, Phaät lieàn quôû traùch: “Taïi sao goïi laø Tyø kheo laïi ñoä töôùng quaân cuûa vua”, quôû traùch roài baûo: “Töø nay khoâng ñöôïc ñoä töôùng

quaân cuûa vua, neáu ñoä thì phaïm Ñoät-kieát-la". Phaät taïi nöôùc Xaù-veä, luùc ñoù Thích töû Baït-nan-ñaø tranh caûi vôùi moät thöông nhôn, ngöôøi naøy töùc giaän duøng tay ñaùnh Baït-nan-ñaø, Baït-nan-ñaø lieàn ñeán quan xöû ñoaùn kieän thöông nhôn ñaõ ñaùnh mình, quan xöû ñoaùn goïi thöông nhôn ñeán hoûi laø coù ñaùnh Tyø kheo khoâng, ñaùp laø coù ñaùnh, quan xöû ñoaùn lieàn hoûi quan phaùp cheá: "Ngöôøi ñaùnh Tyø kheo phaïm toäi gì?", ñaùp: "Phaùp quy ñònh neáu duøng chi phaàn naøo ñaùnh thì chaët boû chi phaàn ñoù", quan xöû ñoaùn hoûi thöông nhôn laø duøng chi phaàn naøo ñaùnh, ñaùp laø duøng tay phaûi, quan xöû ñoaùn lieàn chaët boû tay phaûi cuûa thöông nhôn. Luùc ñoù daân chuùng trong thaønh ñeàu nghe bieát vieäc Sa-moân Thích töû thöa kieän khieán thöông nhôn bò chaët tay, tieáng xaáu lan ra khaép thaønh Xaù-veä. Coù Tyø kheo thieåu duïc tri tuùc haønh haïnh ñaàu ñaø nghe bieát vieäc naøy taâm khoâng vui lieàn ñem vieäc naøy baïch Phaät, Phaät do nhaân duyeân naøy nhoùm hoïp Tyø kheo taêng roài hoûi Tyø kheo Baït-nan-ñaø: "Thaày thaät ñaõ laøm vieäc naøy phaûi khoâng?", ñaùp: "Thaät ñaõ laøm thöa Theá toân", Phaät lieàn quôû traùch: "Taïi sao goïi laø Tyø kheo laïi ñi kieän thöa khieán ngöôøi khaùc bò chaët tay", quôû traùch roài baûo: "Töø nay khoâng ñöôïc kieän caùo khieán ngöôøi khaùc bò chaët tay, neáu laøm theá thì phaïm Thaâu-lan-giaù". Phaät taïi nöôùc Xaù-veä, luùc ñoù coù moät ngoaïi ñaïo do loøng tin öa neân muoán xuaát gia trong Phaät phaùp, lieàn ñeán hoûi caùc Tyø kheo: "Toâi muoán xuaát gia, xin hoûi trong phaùp xuaát gia coù vieäc khoù gì khoâng?", Tyø kheo noùi: "Coù phaùp Töù y: Moät laø nöông theo phaùp maëc y phaán taûo maø ñöôïc xuaát gia thoï giôùi cuï tuùc", ngoaïi ñaïo lieàn noùi: "Toâi khoâng theå maëc y phaán taûo, y dô cuûa ngöôøi cheát", Tyø kheo laïi noùi: "Hai laø nöông theo phaùp khaát thöïc maø ñöôïc xuaát gia thoï giôùi cuï tuùc", ngoaïi ñaïo noùi: "Toâi coù theå nöông theo phaùp khaát thöïc naøy", Tyø kheo laïi noùi: "Ba laø nöông theo phaùp ngoài döôùi goác caây maø ñöôïc xuaát gia thoï giôùi cuï tuùc", ngoaïi ñaïo noùi: "Toâi coù theå nöông theo phaùp ngoài duôùi goác caây naøy", Tyø kheo laïi noùi: "Boán laø nöông theo phaùp thoï thuoác cuõ boû maø ñöôïc xuaát gia thoï giôùi cuï tuùc", ngoaïi ñaïo noùi: "Toâi khoâng theå duøng loaïi thuoác cuõ boû naøy". Sau khi nghe noùi xong phaùp Töù y, ngoaïi ñaïo naøy khoâng chòu xuaát gia, caùc Tyø kheo khoâng bieát laøm sao, ñem vieäc naøy baïch Phaät, Phaät baûo caùc Tyø kheo: "Töø nay khoâng neân noùi phaùp Töù y tröôùc, neân cho thoï giôùi cuï tuùc tröôùc, noùi phaùp Töù y sau". Phaät taïi nöôùc Xaù-veä, luùc ñoù coù Tyø kheo maát y baùt, moät Tyø kheo quen bieát thaáy y baùt naøy ôû moät choã khaùc lieàn naém laáy ngöôøi caàm y hoûi raèng: "Y baùt naøy laø cuûa-Tyø kheo teân ....., vì sao laïi ôû trong tay thaày?", ñaùp: "Toâi mua ñöôïc", lieàn hoûi: "Thaày mua vaøo luùc naøo, coù

ai thaáy hay khoâng?", Tyø kheo naøy khoâng bieát laøm sao, lieàn ñem vieäc naøy baïch Phaät, Phaät baûo: "Neáu laø mua ñöôïc thì ngöôøi naøy khoâng phaûi laø giaëc, neáu troäm laáy ñöôïc môùi goïi laø giaëc. Y naøy ñaõ mua vôùi giaù bao nhieâu, neáu

thaät laø ñaõ mua thì neân theo giaù ñaõ mua traû tieàn laïi cho ngöôøi ñaõ mua". Phaät taïi nöôùc Xaù-veä, luùc ñoù caùc Tyø kheo du haønh trong voøng hai thaùng, moät Tyø kheo quen bieát vôùi Luïc quaàn Tyø kheo lieàn ñem y gôûi cho Luïc quaàn Tyø kheo ñeå ñi du haønh... nhö tröôùc ñaõ noùi roõ. Phaät taïi thaønh Vöông xaù, luùc ñoù coù naêm Tyø kheo ñeán hoûi Phaät laø neân duøng vaät gì ñeå nhuoäm y, Phaät baûo: "Neân duøng reã cuû, thaân caønh, laù, hoa, quaû vaø phaân boø ñöïc môùi sanh ñeå nhuoäm y". Phaät taïi nöôùc A-la-tyø, coù Taêng giaø lam môùi laøm, caùc Tyø kheo khoâng coù choã kinh haønh beøn baïch Phaät, Phaät baûo neân laøm choã kinh haønh; choã ñoù khí trôøi noùng böùc neân khi ñi kinh haønh moà hoâi chaûy, Phaät baûo neân troàng caây ôû choã kinh haønh.

3. Hai Möôi Phaùp Taïp Cuoái: Khi Phaät môùi vöøa thaønh ñaïo quaû A-naäu-ña-la-tam-mieäu-tam-boà- ñeà, coù moät thöông nhôn cuùng cho Phaät toâ söõa vaø luùa maïch. Phaät duøng xong lieàn bò bònh phong. Thích ñeà hoaøn nhôn thaáy roài lieàn ñeán röøng caây Ha-leâ-laëc caùch caây Dieâm phuø khoâng xa ñeå haùi traùi Ha-leâ-laëc chín vaøng ñem veà roài baïch Phaät: "Theá toân, con ñeán röøng caây Ha-leâ-laëc caùch caây Dieâm phuø khoâng xa ñeå haùi traùi Ha-leâ-laëc naøy ñem veà cho Phaät thoï duøng seõ heát bònh phong, coù theå ñi laïi tôùi lui nhö thöôøng", Phaät im laëng thoï nhaän, Thích ñeà hoaøn nhôn bieát Phaät ñaõ thoï nhaän lieàn ñaûnh leã höõu nhieãu roài ñi. Thích ñeà hoaøn nhôn ñi khoâng laâu sau, Phaät aên xong traùi Ha-leâ-laëc thì bònh ñöôïc laønh, Phaät raõi haït treân ñaát, thôøi gian sau moïc leân thaønh caây Ha-leâ-laëc vaø cho ra traùi, traùi chín vaøng rôi xuoáng khaép treân ñaát, Phaät hoûi A-nan: "Caùc Tyø kheo vì sao khoâng aên traùi Ha-leâ-laëc naøy?", ñaùp: "Theá toân, Phaät ñaõ cheá khoâng ñöôïc aên thöùc aên thoï caùch ñeâm", Phaät baûo A-nan: "Tröôùc kia khi thoï traùi Ha-leâ-laëc, ta ñaõ dieät ñieàu naøy, nay caùc Tyø kheo aên khoâng toäi". Phaät taïi nöôùc Xaù-veä, luùc ñoù caùc Tyø kheo khoâng coù vaät duïng ñöïng y, Phaät baûo neân laøm caùi röông ñöïng. Nôi naøy khí trôøi noùng aåm neân trong röông sanh truøng, Phaät baûo: "Neân duøng Thanh moäc höông vaø reã coû Na-tyø-la boû vaøo trong röông ñöïng y, do muøi höông naøy truøng seõ khoâng sanh". Phaät taïi nöôùc Xaù-veä, cö só Caáp-coâ-ñoäc cuùng meàn cho Taêng, caùc

Tyø kheo khoâng thoï, noùi raèng: "Phaät chöa cho choï meàn", baïch Phaät, Phaät baûo neân thoï, Taêng ñöôïc thoï, moät ngöôøi cuõng ñöôïc thoï. Phaät taïi thaønh Vöông xaù, luùc ñoù Luïc quaàn Tyø kheo maëc y Löu luõ ñaàu, y keát luõ ñaàu, y giao keát luõ ñaàu, y loaùt luõ ñaàu, khoâng coù taùc tònh y, caùc Tyø kheo baïch Phaät, Phaät baûo: "Khoâng ñöôïc maëc y Löu luõ ñaàu, y keát luõ ñaàu, y giao keát luõ ñaàu, y loaùt luõ ñaàu, neáu maëc thì phaïm Ñoät-kieát-la; neáu khoâng taùc tònh y thì phaïm Ba-daät-ñeà". Luùc ñoù caùc Tyø kheo khoâng maëc y Löu luõ ñaàu, y keát luõ ñaàu, y giao keát luõ ñaàu, y loaùt luõ ñaàu cuûa Taêng vaø cuûa cö só, khoâng taùc tònh y, Phaät baûo: "Neáu Taêng vaø cö só coù y Löu luõ ñaàu, y keát luõ ñaàu, y giao keát luõ ñaàu, y loaùt luõ ñaàu, khoâng taùc tònh y vaãn ñöôïc maëc". Phaät taïi nöôùc

Xaù-veä, luùc ñoù coù moät A-la-haùn nhaäp nieát baøn, caùc Tyø kheo suy nghó: “Nhö Phaät daõ daïy trong thaân coù taùm vaïn vi truøng, neáu thieâu thaân vò naøy thì seõ gieát cheát caùc vi truøng kia”, caùc Tyø kheo khoâng bieát laøm sao neân baïch Phaät, Phaät baûo: “Khi ngöôøi cheát thì vi truøng trong thaân cuõng cheát theo”. Luùc ñoù caùc Tyø kheo suy nghó: “Neáu Phaät cho chuùng ta thieâu vò A-la-haùn naøy thì toát”, baïch Phaät, Phaät cho thieâu; laïi nghó: “Neáu Phaät cho chuùng ta xaây thaùp cho vò A-la-haùn naøy thì toát”, baïch Phaät, Phaät cho xaây; laïi nghó: “Neáu Phaät cho chuùng ta cuùng döôøng thaùp A-la-haùn thì toát”, baïch Phaät, Phaät cho cuùng döôøng. Phaät taïi nöôùc Xaù-veä, luùc ñoù Tröôûng laõo Ca-chieân-dieân coù moät ñeä töû laø thöông nhôn, vò naøy töø bieån veà ñem boái ngoïc ñeo trong ngöôøi cuùng cho Tröôûng laõo, Tröôûng laõo khoâng thoï noùi raèng: “Phaät chöa cho thoï boái ngoïc ñeo trong ngöôøi”, baïch Phaät, Phaät cho thoï. Phaät taïi nöôùc Xaù-veä, luùc ñoù coù Tyø kheo bònh noùi vôùi Tyø kheo khaùn bònh raèng: “Neáu thaày thöông yeâu chaêm soùc toâi, khi toâi qua ñôøi, taát caû y vaät ñaõ coù ñeàu cho thaày heát”. Khi Tyø kheo bònh naøy qua ñôøi, vò Tri söï ñaùnh kieàn chuøy taäp hoïp Taêng roài baûo Tyø kheo khaùn bònh: “Haõy ñem y vaät cuûa-Tyø kheo ñaõ cheát ra ñaây, hieän tieàn Taêng neân chia”, Tyø kheo khaùn bònh noùi: “Ñoù khoâng phaûi laø vaät cuûa Taêng, vì sao, vì Tyø kheo bònh ñaõ noùi vôùi toâi raèng: “Neáu thaày thöông yeâu chaêm soùc toâi, khi toâi qua ñôøi taát caû y vaät ñaõ coù ñeàu cho thaày heát”, “cho neân taát caû y vaät ñoù ñeàu khoâng phaûi cuûa Taêng”. Caùc Tyø kheo khoâng bieát laøm sao lieàn ñem vieäc naøy baïch Phaät, Phaät baûo caùc Tyø kheo : “Khoâng ñöôïc nhö lôøi ngöôøi bònh ñaõ noùi maø ñem y vaät cuûa ngöôøi ñaõ cheát cho thaày, phaûi nhö phaùp chia cho hieän tieàn taêng”. Phaät taïi nöôùc Xaù-veä, luùc ñoù coù moät Tyø kheo tònh thí cho moät Tyø kheo khaùc xong thì qua ñôøi. Vò tri söï ñaùnh kieàn chuøy taäp Taêng ñeå chia y

vaät cuûa-Tyø kheo ñaõ cheát, Tyø kheo thoï tònh thí noùi: “Ñaây khoâng phaûi laø vaät cuûa Taêng, vì sao, vì tröôùc khi qua ñôøi, Tyø kheo naøy ñaõ tònh thí cho toâi”, caùc Tyø kheo khoâng bieát laøm sao, ñem vieäc naøy baïch Phaät, Phaät baûo caùc Tyø kheo : “Ñaây laø vì tònh neân thí, y vaät cuûa-Tyø kheo qua ñôøi, Hieän tieàn taêng neân chia”. Phaät taïi nöôùc Xaù-veä, luùc ñoù coù Tyø kheo tònh thí vaät cho moät Tyø kheo khaùc, Tyø kheo thoï tònh thí qua ñôøi, Tyø kheo tònh thí mang y vaät ñeán trong Taêng noùi raèng: “Toâi tröôùc ñaõ tònh thí y vaät naøy, nay Tyø kheo thoï tònh thí ñaõ cheát, y vaät naøy laø cuûa Taêng”, caùc Tyø kheo khoâng bieát laøm sao, ñem vieäc naøy baïch Phaät, Phaät baûo caùc Tyø kheo : “Neáu ngöôøi thoï tònh thí cheát thì neân tònh thí laïi cho ngöôøi khaùc”. Phaät taïi nöôùc Xaù-veä, luùc ñoù coù moät Tyø kheo tònh thí cho moät Tyø kheo khaùc, Tyø kheo thoï tònh thí naøy sau ñoù phaûn giôùi hoaøn tuïc, caùc Tyø kheo khoâng bieát laøm sao, ñem vieäc naøy baïch Phaät, Phaät baûo caùc Tyø kheo : “Neáu ngöôøi thoï tònh thí phaûn giôùi hoaøn tuïc thì neân tònh thí laïi cho ngöôøi khaùc”. Phaät taïi nöôùc Xaù-veä, luùc ñoù coù Tyø kheo tònh thí cho ñeä töû coïng haønh, ngöôøi ñeä töû naøy laøm vieäc khoâng nhö phaùp bò thaày quôû traùch, khoâng cho ôû chung lieàn ñeán ôû chung vôùi Luïc

quaàn Tyø kheo. Tuy ñeä töû naøy tröôùc coù yù muoán saùm hoái thaày, nhöng vì ôû chung vôùi Luïc quaàn Tyø kheo neân sau ñoù khoâng coù yù muoán saùm hoái thaày nöõa. Vò thaày hoûi ñeä töû vì sao khoâng ñeán saùm hoái, ñaùp laø khoâng muoán, thaày noùi: "Tröôùc kia ta coù tònh thí y cho ngöôi", ñeä töû noùi: "Toâi seõ thí cho Phaät", caùc Tyø kheo khoâng bieát laøm sao, ñem vieäc naøy baïch Phaät, Phaät baûo caùc Tyø kheo: "Neáu tònh thí cho ñeä töû, ñeä töû bò quôû traùch khoâng cho ôû chung nöõa thì neân tònh thí laïi cho ngöôøi khaùc". Phaät taïi nöôùc A-la-tyø, nôi ñaây khí trôøi noùng aåm neân caùc Tyø kheo laáy y laøm maøn che ôû, khoâng bieát coù phaïm caát chöùa y dö quaù möôøi ngaøy hay khoâng, lieàn baïch Phaät, Phaät baûo: "Laáy y laøm maøn che ôû thì khoâng phaïm". Phaät taïi nöôùc A-la-tyø, luùc ñoù nöôùc trong gieáng sanh truøng, baïch Phaät, Phaät baûo: "Neân löôït, löôït nöôùc xong thì thaû truøng laïi trong gieáng", truøng trong gieáng caøng ngaøy caøng nhieàu theâm, Phaät baûo neân laáy nöôùc ñeåo ñaày moät chaäu, löôït laáy nöôùc roài mang truøng thaû vaøo doøng nöôùc khaùc. Luùc ñoù Tröôûng laõo Öu-ba-ly hoûi Phaät: "Theá toân, coù Tyø kheo ôû trong Taêng, khi Taêng thoï y coâng ñöùc maø khoâng goïi laø ñöôïc thoï hay khoâng?", Phaät noùi: "Coù, neáu Tyø kheo an cö choã khaùc maø ôû trong truù xöù

naøy thoï y coâng ñöùc thì khoâng goïi laø ñöôïc thoï". Laïi hoûi: "Coù Tyø kheo khoâng thoï y coâng ñöùc maø goïi laø ñöôïc thoï hay khoâng?", Phaät noùi: "Coù, neáu Tyø kheo an cö ôû truù xöù naøy, töï töù xong xuaát giôùi ñi, sau ñoù trôû veà nghe Taêng ñaõ thoï y coâng ñöùc, nghe roài tuøy hæ thì goïi laø ñöôïc thoï". Laïi hoûi: "Coù Tyø kheo khi Taêng xaû y coâng ñöùc maø khoâng goïi laø ñöôïc xaû hay khoâng?", Phaät noùi: "Coù, neáu Tyø kheo thoï y coâng ñöùc ôû choã khaùc, ñeán trong Taêng naøy ñang xaû y coâng ñöùc, tuy ôû trong Taêng nhöng khoâng goïi laø ñöôïc xaû". Laïi hoûi: "Coù Tyø kheo khoâng ôû trong Taêng, khi Taêng xaû y coâng ñöùc maø goïi laø ñöôïc xaû hay khoâng?", Phaät noùi: "Coù, neáu Tyø kheo naøy thoï y coâng ñöùc roài xuaát giôùi ñi, khi nghe tin Taêng ñaõ xaû y coâng ñöùc, nghe roài tuøy hæ thì goïi laø ñöôïc xaû". Phaät taïi nöôùc Xaù-veä, taïi moät truù xöù ôû nöôùc Kieàu-taùt-la coù ngöôøi thí vaät cho Taêng, vò tri sö ñaùnh kieàn chuøy taäp Taêng ñeå chia vaät, hoøa hôïp xhi xong roài ñöùng daäy thì coù Luïc quaàn Tyø kheo töø ngoaøi giôùi ñeán ñoøi cuøng ñöôïc chia, caùc Tyø kheo khoâng bieát laøm sao, ñem vieäc naøy baïch Phaät, Phaät baûo caùc Tyø kheo : "Neáu ñaõ ñaùnh kieàn chuøy taäp Taêng, hoøa hôïp chia vaät xong roài ñöùng daäy thì coù Tyø kheo ngoaøi giôùi ñeán, caùc Tyø kheo muoán cho thì cho khoâng ñöôïc cöôõng ñoøi chia". Phaät taïi nöôùc Xaù-veä, taïi moät truù xöù ôû nöôùc Kieàu-taùt-la coù ngöôøi thí y cho Taêng, luùc ñoù Luïc quaàn Tyø kheo ñeán trong Taêng phöôøng noùi vôùi nhau: "Caùc Tyø kheo trong ñaây saép chia y, chuùng ta ñöùng ôû choã khuaát ñôïi khi hoï chia xong, chuùng ta seõ ra ñoøi cuøng chia", baøn xong lieàn ñöùng nuùp vaøo choã khuaát. Luùc ñoù caùc Tyø kheo ñaùnh kieàn chuøy taäp Taêng roài baûo goïi Luïc quaàn Tyø kheo ñeán, nhöng tìm khaép nôi khoâng thaáy, cho laø ñaõ ra ngoaøi giôùi neân cuøng nhau hoøa hôïp chia y roài ñöùng daäy. Luïc quaàn Tyø kheo böôùc ra ñoøi cuøng chia, caùc Tyø kheo khoâng

bieát laøm sao, ñem vieäc naøy baïch Phaät, Phaät baûo caùc Tyø kheo: “Khi ñaùnh kieàn chuøy taäp Taêng, hoøa hôïp chia y xong roài ñöùng daäy, neáu coù Tyø kheo ôû trong noäi giôùi ñeán, caùc Tyø kheo muoán cho thì cho, khoâng ñöôïc cöôøng ñoøi chia”. Phaät taïi nöôùc Xaù-veä, luùc ñoù coù Tyø kheo coù y quyù giaù ñoát löûa giaët y vaø y Thaâm-ma-caên ñem traûi treân giöôøng ngoài khieán noù muoán hö hoaïi, baïch Phaät, Phaät baûo: “Muoán traûi ngoài thì traûi, muoán maëc thì maëc, tuøy nghi maø duøng”. Phaät taïi nöôùc Xaù-veä, luùc ñoù caùc Tyø kheo vì boá taùt neân ñaùnh kieàn chuøy, ngöôøi thuyeát giôùi noùi: “Coù ai khoâng ñeán ñöôïc gôûi duïc thì neân noùi”, coù moät Tyø kheo böôùc ra noùi: “Tyø kheo teân ..... gôûi duïc thanh tònh”, ngöôøi thuyeát giôùi hoûi: “Vò ñoù hieän giôø ôû ñaâu”, ñaùp laø ñaõ ra ngoaøi giôùi, caùc Tyø kheo khoâng bieát laøm sao, ñem vieäc naøy baïch Phaät, Phaät baûo

caùc Tyø kheo : “Töø nay ngöôøi gôûi duïc khoâng ñöôïc ra ngoaøi giôùi, neáu ra ngoaøi giôùi thì phaïm Ñoät-kieát-la”. Phaät taïi nöôùc Xaù-veä, luùc ñoù caùc Tyø kheo vì boá taùt neân ñaùnh kieàn chuøy, ngöôøi thuyeát giôùi noùi: “Coù ai khoâng ñeán ñöôïc gôûi duïc thì neân noùi”, coù moät Tyø kheo böôùc ra noùi: “Tyø kheo teân ..... gôûi duïc thanh tònh”, ngöôøi thuyeát giôùi hoûi: “Vò ñoù hieän giôø ôû ñaâu”, ñaùp laø ñaõ ra ngoaøi giôùi, caùc Tyø kheo khoâng bieát laøm sao, ñem vieäc naøy baïch Phaät, Phaät baûo caùc Tyø kheo : “Töø nay khoâng ñöôïc thoï duïc cuûa ngöôøi ra ngoaøi giôùi, neáu thoï duïc cuûa ngöôøi ra ngoaøi giôùi thì phaïm Ñoät-kieát-la”. Phaät taïi nöôùc Xaù-veä, caùc Tyø kheo vì boá taùt neân ñaùnh kieàn chuøy, vò thuyeát giôùi hoûi: “Vò naøo thoï giaùo giôùi Tyø kheo ni?”, ñaùp laø Tyø kheo Ca-löu-ñaø-di, laïi hoûi hieän ñang ôû ñaâu, ñaùp laø ñaõ ra ngoaøi giôùi, caùc Tyø kheo khoâng bieát laøm sao, ñem vieäc naøy baïch Phaät, Phaät baûo caùc Tyø kheo: “Töø nay ngöôøi thoï giaùo giôùi Tyø kheo ni khoâng ñöôïc ra ngoaøi giôùi, neáu ra ngoaøi giôùi thì phaïm Ñoät-kieát-la”. Phaät taïi thaønh Vöông xaù, luùc ñoù Luïc quaàn Tyø kheo laàn löôït gôûi thanh tònh, gôøi duïc, gôøi Töï töù vaø gôûi tröø toäi; caùc Tyø kheo khoâng bieát laøm sao, ñem vieäc naøy baïch Phaät, Phaät baûo caùc Tyø kheo : “Töø nay khoâng ñöôïc laàn löôït gôûi thanh tònh, gôûi duïc, gôûi Töï töù, gôûi tröø toäi; neáu gôøi nhö theá thì phaïm Ñoät-kieát-la”. Phaät taïi nöôùc Xaù-veä, ôû nöôùc Kieàu-taùt-la caùch Taêng phöôøng khoâng xa coù moät A-lan-nhaõ, vaøo ngaøy boá taùt trôøi möa lôùn, caùc Tyø kheo trong Taêng phöôøng nghó laø caùc Tyø kheo A-lan-nhaõ seõ ñeán cuøng boá taùt; caùc Tyø kheo A-lan-nhaõ cuõng nghó laø caùc Tyø kheo trong Taêng phöôøng seõ ñeán cuøng boá taùt; roát cuoäc vì trôøi möa lôùn caû hai beân ñeàu khoâng ai ñeán ai neân khoâng laøm boá taùt ñöôïc, caùc Tyø kheo khoâng bieát laøm sao, ñem vieäc naøy baïch Phaät, Phaät baûo caùc Tyø kheo : “Neân laøm yeát ma boá taùt moät nôi”. Taùc phaùp yeát ma nhö sau: Taêng nhaát taâm hoøa hôïp, moät Tyø kheo trong Taêng xöôùng raèng: Ñaïi-ñöùc taêng laéng nghe, giaûng ñöôøng taïi truù xöù naøy laáy laøm nôi boá taùt. Neáu taêng ñuùng thôøi ñeán nghe, Taêng neân chaáp thuaän, Taêng nay laáy giaûng ñöôøng taïi truù xöù naøy laøm nôi boá taùt. Baïch nhö vaäy. Nhö theá Baïch-nhò-yeát-ma cho ñeán caâu Taêng nay ñaõ chaáp thuaän laáy giaûng ñöôøng taïi truù xöù naøy laøm nôi boá taùt xong roài.

Taêng chaáp thuaän vì im laëng, vieäc naøy xin nhôù giöõ nhö vaäy. Phaät taïi nöôùc Xaù-veä, luùc ñoù phu nhaân Maït-lôïi ñeán trong Kyø hoaøn muoán nghe phaùp vaø hoûi caùc Tyø kheo : “Trong ñaây coù bao nhieâu Tyø kheo?”, ñaùp laø khoâng bieát, lieàn baïch Phaät, Phaät baûo neân ñeám soá, caùc

Tyø kheo goïi teân ñeám, laïi laãn loän khoâng theå ñeám bieát ñöôïc, baïch Phaät, Phaät baûo neân haønh truø (phaùt theû ñeám). Laïi hoûi coù bao nhieâu Sa di, caùc Tyø kheo cuõng khoâng bieát, baïch Phaät, Phaät baûo: “Sa di cuõng neân haønh truø”. Phaät taïi nöôùc Xaù-veä, luùc ñoù vaøo ngaøy Taêng boá taùt, phu nhaân Maït-lôïicuùng tieàn cho Taêng, caùc Tyø kheo khoâng thoï, noùi laø Phaät chöa cho thoï, ñem vieäc naøy baïch Phaät, Phaät baûo neân thoï. Luùc ñoù coøn hai, ba ngaøy nöõa môùi ñeán ngaøy boá taùt, caùc Tyø kheo laïi boá taùt tröôùc neân ñeán ngaøy boá taùt caùc Tyø kheo nôi khaùc ñeán khoâng ñöôïc cuøng boá taùt, caùc Tyø kheo ñem vieäc naøy baïch Phaät, Phaät baûo caùc Tyø kheo : “Töø nay khoâng ñöôïc thuyeát giôùi tröôùc hai, ba ngaøy, neáu thuyeát giôùi tröôùc thì phaïm Ñoät-kieát-la; neân ñuùng ngaøy boá taùt ñeå cho caùc Tyø kheo khaùc ñeán cuøng boá taùt, ñöôïc cuøng thoï thí”. Luùc chia vaät thí, caùc Sa di cuõng muoán ñöôïc chia, caùc Tyø kheo noùi: “Caùc chuù khoâng coù boá taùt, khoâng laøm yeát ma, khoâng coù thuyeát giôùi, khoâng vaøo boá taùt thì khoâng ñöôïc chia”, caùc Tyø kheo ñem vieäc naøy baïch Phaät, Phaät baûo caùc Tyø kheo : “Sa di coù thoï theû cuõng neân chia”, caùc Tyø kheo khoâng bieát neân chia bao nhieâu, baïch Phaät, Phaät baûo: “Neáu khi Sa di theo thöù lôùp ñi, ñaøn vieät töï tay thí thì neân cho ñoàng ñeàu; neáu chæ thí cho Taêng thì Ñaïi Tyø kheo ñöôïc ba phaàn, Sa di ñöôïc moät phaàn”. Phaät taïi thaønh Vöông xaù, luùc ñoù Luïc quaàn Tyø kheo cuøng Baïch y ngoài chung moät giöôøng, caùc Tyø kheo ñem vieäc naøy baïch Phaät, Phaät baûo caùc Tyø kheo: “Töø nay khoâng ñöôïc ngoài chung giöôøng vôùi Baïch y, neáu ngoài chung giöôøng thì phaïm Ñoät-kieát-la”. Luïc quaàn Tyø kheo laïi ngoài chung giöôøng vôùi Sa di, Phaät baûo: “Töø nay khoâng ñöôïc ngoài chung giöôøng vôùi Sa di, neáu ngoài chung giöôøng thì phaïm Ñoät-kieát-la”. Phaät taïi nöôùc Xaù-veä, luùc ñoù Tyø kheo nguû chung phoøng vôùi Sa di hai ñeâm, ñeâm thöù ba ñuoåi ra, Sa di do tröôùc ñaõ thoa daàu döôùi chaân neân khi ñi ra daãm chaân treân taám traûi ñaát laøm dô, caùc Tyø kheo ñem vieäc naøy baïch Phaät, Phaät baûo caùc Tyø kheo : “Töø nay khi thoa daàu döôùi chaân thì khoâng ñöôïc böôùc leân taám traûi ñaát, neáu böôùc leân thì phaïm Ñoät-kieát-la”. Phaät taïi thaønh Vöông xaù, luùc ñoù Luïc quaàn Tyø kheo duï doã ñeä töû cuûa ngöôøi khaùc, caùc Thöôïng toøa traùch: “Caùc Tyø kheo laøm sao ñoä ñöôïc ñeä töû aø daïy hoï nhö phaùp, vì Luïc quaàn Tyø kheo ñaõ duï doã ñeä töû cuûa toâi”, caùc Tyø kheo ñem vieäc naøy baïch Phaät, Phaät baûo caùc Tyø kheo : “Töø nay khoâng ñöôïc duï doã ñeä töû cuûa ngöôøi khaùc, neáu duï doã thì phaïm Ñoät-kieát- la”. Luùc ñoù Luïc quaàn Tyø kheo lieàn chuù theä: “Neáu toâi coù duï doã ñeä töû cuûa thaày thì Phaät chuù, Phaùp chuù, Taêng chuù toâi ñi”, caùc Tyø kheo ñem vieäc naøy baïch Phaät, Phaät baûo caùc Tyø kheo : “Töø nay khoâng ñöôïc töï chuù theä,

cuõng khoâng ñöôïc chuù theä ngöôøi khaùc; neáu laøm theá thì phaïm Ñoät-kieát- la". Luùc ñoù Luïc quaàn Tyø kheo laïi laáy vaät ra chuù theä: "Neáu toâi coù duï doã ñeä töû cuûa thaày thì seõ maát vaät naøy", caùc Tyø kheo ñem vieäc naøy baïch Phaät, Phaät baûo caùc Tyø kheo: "Töø nay khoâng ñöôïc laáy vaät ra töï chuù theä hoaëc chuù theä ngöôøi khaùc; neáu laøm theá thì phaïm Ñoät-kieát-la". Phaät taïi thaønh Vöông xaù, luùc ñoù Luïc quaàn Tyø kheo maát y baùt lieàn noùi vôùi caùc Tyø kheo : "Toâi maát y baùt, seõ truø eûo hoï cuõng maát gioáng nhö theá", caùc Tyø kheo ñem vieäc naøy baïch Phaät, Phaät baûo caùc Tyø kheo: "Töø nay khoâng ñöôïc töï truø eûo,cung khoâng ñöôïc truø eûo ngöôøi khaùc; töï laøm hay baûo ngöôøi khaùc laøm ñeàu phaïm Ñoät-kieát-la, vì sao, vì truø eûo cuõng gioáng nhö chuù theä" Phaät taïi thaønh Vöông xaù, luùc ñoù Luïc quaàn Tyø kheo cho ngöôøi khaùc vay taøi vaät vaø noùi raèng: "Neáu khoâng traû ñuùng thôøi haïn thì phaûi traû gaáp ñoâi", ngöôøi vay nghe roài lieàn sôï haõi, caùc Tyø kheo ñem vieäc naøy baïch Phaät, Phaät baûo caùc Tyø kheo : "Töø nay khoâng ñöôïc ñoøi ngöôøi khaùc traû gaáp ñoâi, neáu ñoøi nhö theá thì phaïm Ñoät-kieát-la". Phaät taïi nöôùc Xaù-veä, luùc ñoù coïp soùi gieát nai roài choïn laáy thòt ngon aên tröôùc, caùc Tyø kheo qua giôø ngoï ñi ngang qua choã naøy thaáy thòt nai cuûa coïp aên dö naøy lieàn noùi vôùi nhau: "Chuùng ta mang veà ñeå ngaøy mai aên", lieàn mang veà trong Kyø hoaøn. Luùc ñoù coïp ñoùi tìm thòt nai dö ñeå aên nöõa neân ñi quanh quaån beân Kyø hoaøn caát tieáng roáng leân, Phaät nghe tieáng coïp roáng lieàn hoûi A-nan nguyeân do, A-nan ñaùp: "Vì caùc Tyø kheo mang thòt nai dö cuûa coïp mang veà", Phaät baûo caùc Tyø kheo: "Töø nay khoâng ñöôïc laáy thòt dö cuûa coïp mang veà, neáu laáy thì phaïm Ñoät-kieát-la, vì sao, vì coïp khoâng coù döùt mong caàu. Neáu laáy thòt dö cuûa Sö töû thì khoâng phaïm, vì sao, vì Sö töû döùt mong caàu". Phaät taïi nöôùc Xaù-veä, coù Tyø kheo khoâng theo Tyø kheo caàu thính xuaát toäi, lieàn xuaát toäi ngöôøi ñoù; Tyø kheo ñoù nghe roài taâm khoâng vui, ñem vieäc naøy baïch Phaät, Phaät baûo: "Töø nay neáu ngöôøi ñoù khoâng ñoàng yù thì khoâng ñöôïc xuaát toäi ngöôøi ñoù, cuûng khoâng ñöôïc baûo ngöôøi ñoù nhôù toäi, khoâng ñöôïc ngaên ngöôøi ñoù thuyeát giôùi, töï töù; cuõng khoâng ñöôïc ngaên ngöôøi ñoù giaùo giôùi Tyø kheo ni; neáu ngaên thì phaïm Ñoät-kieát-la". Phaät taïi nöôùc Xaù-veä, luùc ñoù coù Tyø kheo Haï toøa goïi Thöôïng toøa khoâng cung kính, Thöôïng toøa nghe roài taâm khoâng vui, baïch Phaät, Phaät baûo: "Töø nay khoâng ñöôïc goïi Thöôïng toøa khoâng cung kính, neáu goïi Thöôïng toøa khoâng cung kính thì phaïm Ñoät-kieát-la". Luùc ñoù caùc Tyø kheo khoâng bieát goïi nhö theá naøo, baïch Phaät, Phaät baûo: "Töø nay Haï toøa neân goïi Thöôïng toøa laø Tröôûng laõo", neáu chæ goïi laø Tröôûng laõo thì baát tieän

698 BOÄ LUAÄT 5

neân Phaät baûo: "Töø nay neân Tröôûng laõo teân ....., nhö goïi Tyø kheo Xaù-lôïi-phaát, Tröôûng laõo Ñaïi Muïc-kieàn-lieân, Tröôûng laõo A-nan...". Phaät taïi nöôùc Xaù-veä, luùc ñoù coù Tyø kheo Na-la vaø Tyø kheo ni Thi -la cuøng noùi chuyeän giôõn cöôøi laøm naõo loaïn Tyø kheo khaùc vaø tham aên uoáng nhö troäm caép;

caùc Tyø kheo ñem vieäc naøy baïch Phaät, Phaät do nhaân duyeân naøy nhoùm hoïp Tyø kheo taêng roài baûo caùc Tyø kheo : “Caùc thaày neân taùc yeát ma khoâng thanh tònh cho hai ngöôøi naøy”. Taùc phaùp yeát ma nhö sau: Taêng nhaát taâm hoøa hôïp, moät Tyø kheo trong Taêng xöôùng raèng: Ñaïi-ñöùc taêng laéng nghe, Tyø kheo Na-la vaø Tyø kheo ni Thi-la cuøng noùi chuyeän giôõn cöôøi laøm naõo loaïn Tyø kheo khaùc vaø tham aên uoáng nhö troäm caép. Neáu taêng ñuùng thôøi ñeán nghe, Taêng neân chaáp thuaän, Taêng nay yeát ma khoâng thanh tònh cho Tyø kheo Na-la vaø Tyø kheo ni Thi-la naøy. Baïch nhö vaäy. Nhö theá Baïch-nhò-yeát-ma cho ñeán caâu Taêng ñaõ chaáp thuaän yeát ma khoâng thanh tònh cho Tyø kheo Na-la vaø Tyø kheo ni Thi-la xong roài. Taêng chaáp thuaän vì im laëng, vieäc naøy xin nhôù giöõ nhö vaäy. Hai ngöôøi naøy bò Taêng taùc phaùp cho yeát ma khoâng thanh tònh roài, sanh taâm hoái haän, töï thaáy coù toäi neân ñeán trong Taêng saùm hoái vaø caàu giaûi yeát ma: “Tröôùc ñaây con naõo loaïn chuùng taêng nay sanh taâm hoái haän xin saùm hoái vaø caàu giaûi yeát ma khoâng thanh tònh”. Caùc Tyø kheo khoâng bieát laøm sao, ñem vieäc naøy baïch Phaät, Phaät baûo caùc Tyø kheo: Neáu ñaõ sanh taâm hoái haän caàu saùm hoái thì Taêng neân cho giaûi yeát ma khoâng thanh tònh”. Taùc phaùp giaûi yeát ma nhö sau: Taêng nhaát taâm hoøa hôïp, Tyø kheo Na-la vaø Tyø kheo ni Thi-la neân töø choã ngoài ñöùng daäy, tròch baøy vai höõu chaép tay baïch Taêng: Ñaïi-ñöùc taêng nhôù nghó, chuùng con laø Tyø kheo Na-la vaø Tyø kheo ni Thi-la cuøng noùi chuyeän giôõn cöôøi laøm naõo loaïn Tyø kheo khaùc vaø tham aên uoáng nhö troäm caép. Taêng ñaõ taùc yeát ma khoâng thanh tònh cho chuùng con, nay chuùng con sanh taâm hoái haän caàu saùm hoái vaø theo Taêng xin giaûi yeát ma khoâng thanh tònh. Cuùi xin Taêng thöông xoùt giaûi yeát ma khoâng thanh tònh cho chuùng con (3 laàn). Moät Tyø kheo trong Taêng taùc baïch yeát ma nhö sau: Ñaïi-ñöùc taêng laéng nghe, Tyø kheo Na-la vaø Tyø kheo ni Thi-la cuøng noùi chuyeän giôõn cöôøi laøm naõo loaïn Tyø kheo khaùc vaø tham aên uoáng nhö troäm caép. Taêng ñaõ taùc yeát ma khoâng thanh tònh cho Tyø kheo Na-la vaø Tyø kheo ni Thi-la, nay hai ngöôøi naøy sanh taâm hoái haän caàu saùm hoái vaø theo Taêng xin giaûi yeát ma khoâng thanh tònh. Neáu taêng ñuùng thôøi ñeán nghe, Taêng neân chaáp thuaän, Taêng nay giaûi yeát ma khoâng thanh tònh cho Tyø

kheo Na-la vaø Tyø kheo ni Thi-la. Baïch nhö vaäy. Nhö theá Baïch-töù-yeát-ma cho ñeán caâu Taêng ñaõ chaáp thuaän giaûi yeát ma khoâng thanh tònh cho Tyø kheo Na-la vaø Tyø kheo ni Thi-la xong roài. Taêng chaáp thuaän vì im laëng, vieäc naøy xin nhôù giöõ nhö vaäy. Luùc ñoù coù moät Tyø kheo hoûi Phaät: “Theá toân, neân duøng loaïi da naøo laøm giaøy da?”, Phaät baûo: “Tröø naêm loaïi da laø da Sö töû, da Hoå, da Choù, da Raùi caù vaø da Choàn; laïi tröø naêm loaïi da laø da Voi, da Ngöïa, da Baùo, da Daõ can, vaø da Nai ñen; taát caû caùc loaïi da khaùc ñeàu ñöôïc duøng laøm giaøy da”. Phaät taïi nöôùc Xaù-veä, luùc ñoù coù ngöôøi thí cho Taêng da caù Thieïân ñeå laøm giaøy da, caùc Tyø kheo khoâng thoï, noùi raèng: “Phaät chöa cho chuùng toâi thoï loaïi da naøy laøm giaøy da”, caùc Tyø kheo ñem vieäc naøy baïch Phaät, Phaät baûo caùc Tyø kheo : “Cho thoï da caù Thieän ñeå laøm giaøy da, vì noù thoâ

neân duøng da boø bòt leân treân". Laïi coù ngöôøi thí cho Taêng da caù Thaùc ñeå laøm giaøy da, caùc Tyø kheo khoâng thoï, noùi raèng: "Phaät chöa cho chuùng toâi thoï loaïi da naøy laøm giaøy da", caùc Tyø kheo ñem vieäc naøy baïch Phaät, Phaät baûo caùc Tyø kheo : "Cho thoï da caù Thaùc ñeå laøm giaøy da, vì noù thoâ neân duøng da boø bòt leân treân". Phaät taïi nöôùc Xaù-veä, luùc ñoù coù ngöôøi thí cho Tyø kheo sôïi gaân, Tyø kheo khoâng thoï vì khoâng bieát duøng laøm gì, Phaät baûo neân thoï, duøng laøm quai ñeå ñoùng cöûa vaø laøm daây ñeå môû cöûa. Laïi coù ngöôøi thí cho Taêng da gaáu, caùc Tyø kheo khoâng thoï vì khoâng bieát duøng laøm gì, Phaät baûo neân thoï ñeå tröôùc cöûa phoøng trong Taêng phöôøng, duøng lau chaân khi vaøo phoøng. Sau khi Töï töù Phaät du haønh giaùo hoùa gaëp moät Tyø kheo tay caàm giaøy da maø ñi, lieàn hoûi nguyeân do, Tyø kheo ñaùp: "Theá toân, giaøy da naøy laøm chaân con bò thöông", Phaät baûo: "Neân duøng da meàm loùt ôû trong". Phaät taïi nöôùc A-la-tyø, coù Tyø kheo lo lieäu vieäc xaây caát caàn vaät lieäu nhö goã tre neân ñi vaøo nuùi, khi ñi vaøo nuùi, giöõa ñöôøng sôï gaëp Sö töû, coïp, soùi..., sôï khi ñi bò gai ñaâm chaân neân duøng coû raâu roàng laøm giaøy ñeå mang, khoâng ngôø treân ñöôøng ñi coù nhieàu nöôùc buøn ñoïng trong giaøy neân laøm hoaïi chaân, Phaät baûo neân laøm giaøy coù loã thoâng ñeå nöôùc buøn chaûy ra. Phaät taïi nöôùc Xaù-veä ôû trong Kyø vieân, coù baø con cuûa Phaät nghe tin trong doøng toäc cuûa mình coù ngöôøi xuaát gia chöùng quaû Phaät, lieàn xin pheùp cha meï ñeå ñeán gaëp Phaät. Cha meï sôï ngöôøi con naøy sau khi gaëp Phaät seõ xuaát gia neân noùi vôùi con raèng: "Treân ñöôøng ñi sôï seõ gaëp Sö töû, coïp soùi...", nhöng ngöôøi con nay vaãn nhaát quyeát muoán ñi, cha meï bieát yù con ñaõ quyeát neân noùi vôùi con raèng: "Chuùng ta nay töø bieät con, nhöng con höùa laø neáu con xuaát gia thì phaûi trôû veà ñaây thaêm chuùng ta", ngöôøi

con nhaän lôøi cha meï roài ñi ñeán gaëp Phaät, Phaät lieàn cho xuaát gia thoï giôùi cuï tuùc. Thôøi gian sau, ngöôøi con naøy xin pheùp Phaät trôû veà thaêm cha meï vaø baø con, Phaät baûo: "Cho ñi nhöng khoâng ñöôïc ôû laâu". Ngöôøi con naøy trôû veà nhaø, trong thaân toäc moãi ngöôøi löu giöõ moät ngaøy neân ngöôøi con ôû laïi nhaø traûi qua thôøi gian laâu, cho ñeán khi tieát trôøi coù möa tuyeát rôi môùi töø bieät cha meï vaø baø con ñeå trôû veà choã Phaät. Cha meï noùi: "Trôøi ñang möa tuyeát laøm sao ñi ñöôïc, con coù theå mang giaøy uûng cuûa baïch y ñöôïc khoâng?", ñaùp: "Phaät chöa cho mang giaøy uûng cuûa baïch y". Do khoâng thoï giaøy uûng ñeå mang neân treân ñöôøng ñi tay chaân laïnh coùng nöùt neû, veà ñeán choã Phaät, ñaûnh leã roài ñöùng moät beân. Phaùp thöôøng cuûa Phaät laø khi coù khaùch Tyø kheo ñeán ñeàu hoûi thaêm coù nhaãn ñuû khoâng, khaát thöïc coù deã khoâng, ñi ñöôøng coù nhoïc meät khoâng. Tyø kheo naøy ñaùp laø nhaãn ñuû, khaát thöïc khoâng khoù, ñi ñöôøng khoâng nhoïc meät, roài ñem vieäc treân baïch Phaät. Phaät hoûi: "Ñaát ñai nôi ñoù nhö theá naøo?", ñaùp laø coù raát nhieàu tuyeát, Phaät baûo: "Töø nay ôû quoác ñoä naøo coù nhieàu tuyeát, cho ñöôïc mang giaøy uûng cuûa baïch y ñeå traùnh tuyeát". Phaät taïi nöôùc Xaù-veä, luùc ñoù tröôûng giaû Caáp-coâ-ñoäc duøng maøu xích chu (ñoû) sôn leân naêm traêm chaân giöôøng daây roài ñem cuùng cho

Taêng ôû Kyø hoaøn, caùc Tyø kheo khoâng thoï noùi raèng: “Phaät chöa cho chuùng toâi thoï giöôøng daây coù chaân giöôøng sôn ñoû”, baïch Phaät, Phaät baûo: “Giöôøng naøy thanh tònh neân thoï”. Phaät taïi thaønh Vöông xaù, luùc ñoù tröôûng giaû Baït ñeà ñem Taêng phöôøng ñöôïc trang nghieâm ñuû thöù cuùng cho Taêng, caùc Tyø kheo khoâng thoï noùi raèng: “Phaät chöa cho chuùng toâi thoï Taêng phöôøng ñöôïc trang nghieâm ñuû thöù”, baïch Phaät, Phaät baûo: “Taêng phöôøng naøy thanh tònh neân thoï”. Phaät taïi nöôùc Xaù-veä, luùc ñoù tröôûng giaû UÙc-giaø-toâ-baït-na ñeán choã Phaät ñaûnh leã ngoài moät beân nghe Phaät noùi phaùp, Theá toân tuøy thuaän noùi phaùp chæ daïy cho tröôûng giaû ñöôïc lôïi hæ roài lieàn im laëng. Tröôûng giaû baïch Phaät: “Theá toân, con xin thænh Phaät vaø Taêng ngaøy mai ñeán nhaø con thoï thöïc, Phaät im laëng nhaän lôøi, bieát Phaät ñaõ nhaän lôøi, tröôûng giaû lieàn ñaûnh leã Phaät höõu nhieãu roài ra veà. Veà ñeán nhaø ngay trong ñeâm ñoù lo söûa soaïn ñuû caùc moùn aên ngon, laïi coøn cho trang nghieâm naêm traêm chieác giöôøng baèng vaøng, baïc, löu ly, pha leâ nghó raèng: “Neáu Phaät khoâng thoï loaïi giöôøng naøy thì thoï loaïi giöôøng kia”; laïi chuaån bò saün naêm traêm caùi maâm baèng vaøng, baïc, löu ly, pha leâ nghó raèng: “Neáu Phaät khoâng thoï caùi naøy thì thoï caùi kia”; laïi chuaån bò saün naêm traêm caùi baùt baèng vaøng, baïc, löu ly, pha leâ nghó raèng: “Phaät khoâng thoï caùi baùt naøy thì seõ thoï caùi

baùt kia”. Chuaån bò moïi thöù xong xuoâi, saùng sôùm traûi toøa roài sai söù ñeán baïch Phaät: “Ñaõ ñeán giôø thoï thöïc, xin Phaät töï bieát thôøi”. Phaät cuøng caùc Tyø kheo ñi ñeán nhaø tröôûng giaû, luùc ñoù tröôûng giaû laàn löôït mang ra caùc loaïi giöôøng baèng vaøng, baïc, löu ly, pha leâ daâng cuùng nhöng Phaät ñeàu khoâng thoï. Cuoái cuøng tröôûng giaû cho mang ra loaïi giöôøng thöôøng coù traûi neäm daøy leân treân thì Phaät lieàn thoï vaø ngoài leân. Tröôûng giaû laïi laàn löôït mang ra caùc loaïi maâm vaøng, maâm baïc...; baùt vaøng, baùt baïc... daâng cuùng, Phaät ñeàu khoâng thoï vaø baûo raèng: “Tröôùc ñaây ta ñaõ cho ñöôïc duøng hai loaïi baùt laø baùt saét vaø baùt baèng goám söù, coøn taùm loaïi baùt khaùc ñeàu khoâng ñöôïc duøng”. Luùc ñoù tröôûng giaû töï tay daâng thöùc aên leân cuùng döôøng cho Phaät vaø Taêng khieán cho taát caû ñeàu ñöôïc no ñuû roài, sau ñoù ngoài tröôùc Phaät nghe phaùp, Phaät thuyeát phaùp chæ daïy cho tröôûng giaû ñöôïc lôûi hæ roài ñöùng daäy ra veà.

LUAÄT THAÄP TUÏNG
QUYEÅN 40
TAÏP TUÏNG (Tieáp Theot)

3. Hai Möôi Phaùp Taïp Cuoái (Tieáp Theo): Phaät taïi nöôùc Xaù-veä, luùc ñoù coù moät Baø-la-moân coù moät con gaùi dung maïo ñoan chaùnh ñaët teân laø Dieäu quang, khi vöøa ñöôïc sanh ra coù thaày xem töôùng noùi raèng: "Ñöùa con gaùi naøy veà sau seõ tö thoâng vôùi naêm traêm ngöôøi nam". Do thaày töôùng noùi nhö theá neân ñöùa con gaùi naøy ñeán tuoåi tröôûng thaønh vaãn khoâng coù ai ñeán hoûi cöôùi. Luùc ñoù gaàn nhaø Baø-la- moân coù moät thöông nhôn thöôøng vaøo bieån tìm chaâu baùu, moät hoâm ñöùng treân laàu töø xa nhìn thaáy ngöôøi con gaùi naøy lieàn sanh taâm ham muoán, beøn hoûi thaêm ñoù laø con gaùi cuûa ai, ñaõ coù choàng hay chöa, vì sao ñeán nay vaãn chöa coù ai ñeán hoûi cöôùi, môùi bieát laø do thaày töôùng xem töôùng khi môùi sanh ñaõ noùi nhö theá neân ñeán nay vaãn chöa coù ai ñeán hoûi cöôùi, lieàn suy nghó: "Tröø Sa-moân Thích töû ra, khoâng ai coù theå mieãn cöôõng vaøo nhaø ta, nhöng Sa-moân Thích töû khoâng coù laøm vieäc sai traùi naøy. Ta seõ cöôùi ngöôøi con gaùi naøy", nghó roài lieàn ñeán caàu hoân vaø cöôùi veà nhaø. Veà nhaø soáng chung chöa bao laâu thì coù caùc thöông nhôn muoán keát baïn vaøo bieån tìm chaâu baùu, theo phaùp nöôùc thì muoán vaøo bieån phaûi yeâu caâu ngöôøi ñaõ töøng vaøo bieån cuøng ñi, neáu khoâng chòu cuøng ñi cuõng phaûi cöôõng eùp cuøng ñi. Luùc ñoù thöông nhaân naøy phaûi cuøng caùc thöông nhôn vaøo bieån neân baûo ngöôøi giöõ cöûa raèng: "Ta phaûi vaøo bieån, ngöôi ôû nhaø khoâng ñöôïc cho ngöôøi nam naøo mieãn cöôõng vaøo trong nhaø, tröø Sa-moân Thích töû vì Sa- moân Thích töû khoâng laøm vieäc sai traùi naøy", ngöôøi giöõ cöûa vaâng lôøi, daën doø xong thöông nhaân ra ñi. Thôøi gian sau, Sa-moân Thích töû ñeán nhaø naøy khaát thöïc, ngöôøi nöõ naøy troâng thaáy lieàn noùi: "Haõy cuøng toâi haønh duïc", caùc Tyø kheo ñem vieäc naøy baïch Phaät, Phaät baûo: "Töø nay nhöõng nhaø nhö theá, neáu chöa töøng ñeán thì khoâng neân ñeán, neáu ñaõ ñeán thì khoâng neân ngoài, vì sao, vì vaøo nhaø naøy aét seõ phaïm toäi phi phaïm haïnh". Ngöôøi nöõ nay sau bò cheát vì bònh, trong ñeâm ñoù ngöôøi nhaø ñem taát caû ñoà trang

nghieâm cuøng ngöôøi cheát boû vaøo röøng thaây cheát. Luùc ñoù coù naêm traêm giaëc cöôùp ñi ngang qua choã aáy, thaáy ngöôøi nöõ naøy tuy ñaõ cheát nhöng laïi khôûi duïc taâm lieàn cuøng ngöôøi cheát haønh daâm, naêm traêm teân giaëc naøy haønh daâm xong môùi boû ñi. Ngöôøi nöõ naøy do tröôùc kia yeâu caàu caùc Tyø kheo cuøng mình haønh daâm neân bò ñoïa vaøo aùc ñaïo, sanh laøm con roàng daâm teân laø Tyø-ñaït-ña ôû phía Baéc cuûa nöôùc naøy. Phaät taïi thaønh Vöông xaù, luùc ñoù coù Tyø kheo bò ung nhoït ñeán choã thaày thuoác Kyø-baø xin chöõa tró, Kyø-baø baûo neân uû noùng laøm cho nhoït chín muøi, baïch Phaät, Phaät baûo neân uû noùng; Kyø-baø laïi baûo neân phaù ung nhoït, baïch Phaät, Phaät baûo neân phaù; Kyø-baø laïi baûo neân naën cho muû chaûy ra heát, baïch Phaät, Phaät baûo neân naën; Kyø-baø laïi baûo neân ñaép thuoác ñeå huùt muû, baïch Phaät, Phaät baûo:

“Cho duøng ñuû caùch ñeå trò ung nhoït”. Phaät taïi thaønh Vöông xaù, luùc ñoù trong thaønh coù môû hoäi cuùng teá roàng Kyø-leâ suoát trong moät thaùng neân coù raát nhieàu loaïi haïng ngöôøi ñeán tuï hoïp vui chôi aên uoáng, coù ngöôøi ngöïc loài, coù ngöôøi ngöïc loõm, coù ngöôøi chaân gioáng chaân voi, coù ngöôøi chaân gioáng chaân ngöïa… Laïi coù caùc thöông nhôn töø boán phöông ñeán vì trong thaùng hoäi cuùng teá naøy vua khoâng thu thueá, khoâng ngaên caám qua laïi; do chæ coøn vaøi ngaøy nöõa laø heát leã hoäi, caùc thöông nhôn naøy suy nghó: “Vua khoâng thu thueá chæ trong moät thaùng hoäi cuùng teá naøy, chuùng ta neân ñi tröôùc, luùc leã hoäi chöa maõn”, nghó roài lieàn trôû veà. Caùc haïng ngöôøi nhö ngöôøi ngöïc loài, ngöïc loõm, chaân gioáng chaân voi… thì vaãn coøn ôû laïi ñi du haønh khaép nôi. Luùc ñoù Luïc quaàn Tyø kheo do haïnh xaáu neân ñeä töû coïng truï coù haïnh toát, thaáy thaày laøm haïnh xaáu cuõng töï boû ñi. Luïc quaàn Tyø kheo khi thaáy nhöõng ngöôøi coù töôùng xaáu naøy lieàn suy nghó: “Ta neáu chöùa nuoâi ñeä töû toát thì chuùng cuõng töï boû ñi, nay ta neân chöùa nuoâi nhöõng ngöôøi xaáu töôùng naøy thì khoâng ai khuyeân chuùng boû ñi nöõa; neáu coù khuyeân boû ñi thì ngöôøi xaáu töôùng nhö theá ai maø öa thích”, nghó roài lieàn noùi vôùi chuùng: “Caùc ngöôi vì sao khoâng xuaát gia”, ñaùp: “Chuùng con xaáu xí, ai seõ ñoä cho chuùng con xuaát gia”, Luïc quaàn noùi: “Neáu caùc ngöôi coù theå thay ta thöù lôùp giöõ phoøng hoaëc ñöa thöùc aên cho ngöôøi giöõ phoøng giuøm ta, hoaëc coù theå thay ta gaùnh y baùt thì ta seõ cho caùc ngöôi xuaát gia”, lieàn ñaùp laø xin vaâng theo, Luïc quaàn Tyø kheo lieàn ñoä cho xuaát gia. Luùc ñoù coù ngöôøi thænh Phaät vaø Taêng, Luïc quaàn Tyø kheo do hai nguyeân nhaân neân sai ñeä töû gaùnh y baùt ñi tröôùc: Moät laø vì ñi chaäm, hai laø neáu ñi cuøng thì hoå theïn. Caùc cö só naøy tin Phaät neân taâm thanh tònh, nhöng caùc ñeä töû cuûa dò ñaïo thì cöôøi cheâ raèng: “Ñaây laø phöôùc ñieàn maø caùc vò cuùng döôøng hay sao, ngöôøi ñi tröôùc thì ñeán aên tröôùc”, caùc cö só nghe roài lieàn hoå theïn, ñem vieäc naøy baïch Phaät, Phaät do nhaân duyeân naøy

nhoùm hoïp Tyø kheo taêng roài hoûi Luïc quaàn Tyø kheo: “Caùc thaày thaät ñaõ laøm nhö theá phaûi khoâng ?”, ñaùp: “Thaät ñaõ laøm thöa Theá toân”, Phaät lieàn quôû traùch: “Taïi sao goïi laø Tyø kheo laïi ñoä ngöôøi ngöïc loài, ngöïc loõm, chaân gioáng nhö chaân voi…”, quôû traùch roài baûo caùc Tyø kheo: “Töø nay khoâng ñöôïc ñoä nhöõng ngöôøi coù töôùng xaáu nhö ngöïc loài, ngöïc loõm, chaân gioáng nhö chaân voi…; neáu ñoä thì phaïm Ñoät-kieát-la”. Phaät taïi nöôùc Xaù-veä, Tröôûng laõo Öu-ba-ly coù hai Sa di teân laø Ñaø- taùt vaø Ba laø, luùc ñoù Ñaø-taùt noùi vôùi Ba laø: “Neáu thaày thoï giôùi tröôùc thì toâi seõ cung caáp nhöõng gì thaày caàn”; Ba laø cuõng noùi vôùi Ñaø-taùt: “Neáu thaày thoï giôùi tröôùc, toâi cuõng seõ cung caáp nhöõng gì thaày caàn”. Luùc ñoù Tröôûng laõo Öu-ba-ly baïch Phaät: “Theá toân, hai Sa di cuøng moät luùc cho yeát ma thoï giôùi ñöôïc khoâng ?”, Phaät noùi ñöôïc. Taùc phaùp yeát ma thoï giôùi nhö sau: Taêng nhaát taâm hoøa hôïp, moät Tyø kheo trong Taêng xöôùng raèng: Ñaïi-ñöùc taêng laéng nghe, hai Sa di Ñaø-taùt vaø Ba laø naøy ñaõ ñöôïc Tröôûng laõo Öu-ba-ly cho thoï giôùi cuï tuùc, nay theo Taêng xin thoï giôùi cuï tuùc, Tröôûng laõo Öu-ba-ly laøm Hoøa thöôïng. Neáu taêng ñuùng thôøi ñeán

nghe, Taêng neân chaáp thuaän, Taêng nay cho moät Sa di Ñaø-taùt vaø Ba laø naøy thoï giôùi cuï tuùc, Tröôûng laõo Öu-ba-ly laøm Hoøa thöôïng. Baïch nhö vaäy. Nhö theá Baïch-töù-yeát-ma cho ñeán caâu Taêng ñaõ chaáp thuaân cho hai Sa di Ñaø-taùt vaø Ba laø thoï giôùi cuï tuùc, Tröôûng laõo Öu-ba-ly laøm Hoøa thöôïng xong roài. Taêng chaáp thuaän vì im laëng, vieäc naøy xin nhôù giöõ nhö vaäy. Phaät taïi nöôùc Xaù-veä, luùc ñoù Tröôûng laõo Öu-ba-ly hoûi Phaät: "Theá toân, con khoâng bieát Phaät noùi Tu-ña-la, Tyø-ni vaø A-tyø-ñaøm ôû ñaâu, con phaûi laøm sao", Phaät baûo: "Noùi ôû saùu thaønh lôùn taïi nöôùc Chieâm-ba, nöôùc Xaù-veä, nöôùc Tyø-xaù-ly, thaønh Vöông xaù, nöôùc Ba laø naïi, nöôùc Ca-tyø-la- veää; vì sao, vì ta ôû taïi saùu thaønh nhieàu neân thuyeát phaùp giaùo hoùa cuõng ñeàu ôû ñoù". Phaät taïi nöôùc Xaù-veä, luùc ñoù Tröôûng laõo Da xaù cuøng naêm traêm Tyø kheo töø nöôùc Kieàu-taùt-la ñeán nöôùc Xaù-veä muoán an cö, cöïu Tyø kheo nôi ñaây thaêm hoûi khaùch Tyø kheo vaø gaùnh giuùp y baùt. Khi gaëp nhau hai beân vui veû noùi cöôøi lôùn tieáng, Phaät nghe ñöôïc nhöõng tieáng noùi cöôøi lôùn tieáng naøy lieàn hoûi A-nan nguyeân do, A-Nan ñem vieäc treân baïch Phaät, Phaät baûo A-nan: "Haõy ñeán baûo Tröôûng laõo Da xaù vaø naêm traêm Tyø kheo raèng: do caùc thaày noùi cöôøi lôùn tieáng neân Phaät ñuoåi ñi khoâng cho an cö ôû ñaây", A-nan vaâng lôøi Phaät daïy ñeán noùi y nhö vaäy, Tröôûng laõo Da xaù cuøng naêm traêm Tyø kheo lieàn ñi ñeán trong tuï laïc beân bôø soâng Baø-caàu-ma ñeå an cö. Caùc Tyø kheo naøy suy nghó: "Phaät quôû traùch chuùng ta noùi cöôøi lôùn tieáng,

SOÁ 1435 - LUAÄT THAÄP TUÏNG, Quyeån 40 705

chuùng ta nay neân im laëng laø toát", nghó roài lieàn baïch Phaät, Phaät noùi neân im laëng laø toát. Luùc ñoù caùc Tyø kheo noùi vôùi nhau: "Neáu Phaät cho chuùng ta ôû phoøng rieâng thì toát", baïch Phaät, Phaät noùi cho ôû phoøng rieâng. Laïi noùi vôùi nhau: "Neáu Phaät cho chuùng ta ôû trong chuùng thì toát", baïch Phaät, Phaät noùi cho ôû trong chuùng. Laïi noùi vôùi nhau: "Neáu Phaät cho chuùng ta duøng nöôùc goäi ñaàu thì toát", baïch Phaät, Phaät noùi cho goäi ñaàu. Luùc ñoù caùc Tyø kheo duøng tay laáy nöôùc goäi raát baát tieän lieàn baïch Phaät, Phaät baûo neân laøm gaøu; laøm gaøu lôùn neân khi muùc nöôùc laøm öôùt y; laøm gaøu nhoû thì muùc laáy nöôùc khoâng ñöôïc, baïch Phaät, Phaät baûo: "Khoâng neân laøm quaù lôùn, cuõng khoâng neân laøm quaù nhoû, neân laøm vöøa chöøng khoaûng moät baùt la hay nöûa Baùt la". Luùc ñoù laøm gaøu khoâng coù caùn, khi xoái nöôùc, gaøu rôi treân ñaàu ngöôøi khaùc ñau nhöùc suyùt cheát, baïch Phaät, Phaät baûo neân laøm caùn. Luùc ñoù coù Tyø kheo ngoài nguû gaät, Tyø kheo khaùc laáy nöôùc taït, lieàn noùi: "Toâi khoâng nguû sao laáy nöôùc taït toâi", baïch Phaät, Phaät baûo: "Khoâng neân tin ngöôøi nguû, neân tin ngöôøi taït nöôùc. Coù coù naêm phaùp neân laáy nöôùc taït ngöôøi: Moät laø vì thöông xoùt, hai laø khoâng vì xuùc naõo ngöôøi khaùc, ba laø ngöôøi kia nguû, boán laø ngöôøi kia ñaàu döïa vaøo vaùch, naêm laø ngöôøi kia duoãi chaân ra". Coù Tyø kheo vaãn nguû gaät, caùc Tyø kheo noùi vôùi nhau: "Neáu Phaät cho duøng tay goõ thì toát", baïch Phaät, Phaät baûo cho duøng tay goõ; luùc ñoù coù Tyø kheo nguû gaät, Tyø kheo khaùc lieàn duøng tay goõ, Tyø kheo nguû noùi: "Toâi khoâng nguû sao duøng tay goõ toâi", baïch Phaät, Phaät baûo: "Khoâng neân tin

ngöôøi nguû, neân tin ngöôøi goõ. Coù coù naêm phaùp neân duøng tay goõ ngöôøi: Moät laø vì thöông xoùt, hai laø khoâng vì xuùc naõo ngöôøi khaùc, ba laø ngöôøi kia nguû, boán laø ngöôøi kia ñaàu döïa vaøo vaùch, naêm laø ngöôøi kia duoãi chaân ra". Coù Tyø kheo vaãn nguû gaät, caùc Tyø kheo noùi vôùi nhau: "Neáu Phaät cho chuùng ta duøng caàu loâng neùm thì toát", baïch Phaät, Phaät baûo: "Cho duøng caàu loâng neùm, neùm roài hoâm sau ñem traû laïi", caùc Tyø kheo khoâng bieát ñem traû cho ai, Phaät baûo: "Neân traû laïi cho ngöôøi ñaõ neùm, neáu ngöôøi neùm khoâng coù ôû ñoù thì neân ñöa choù ngöôøi laøm nhieân ñaêng, neáu ngöôøi laøm nhieân ñaêng khoâng coù ôû ñoù thì neân ñöa cho ngöôøi chaáp taùc, neáu ngöôøi chaáp taùc khoâng coù ôû ñoù thì neân ñeå treân ñaát ôû giöõa giaûng ñöôøng roài trôû veà choã ngoài". Tyø kheo khi ngoài xuoáng roài laïi thaáy coù Tyø kheo khaùc nguû gaät lieàn laáy caàu loâng naøy neùm vaøo ngöôøi nguû ñoù, ngöôøi nguû lieàn noùi: "Toâi khoâng coù nguû sao laáy caàu loâng neùm toâi", baïch Phaät, Phaät baûo: "Khoâng neân tin ngöôøi nguû, neân tin ngöôøi neùm caàu loâng. Coù coù naêm phaùp neân laáy caàu loâng neùm ngöôøi: Moät laø vì thöông xoùt, hai laø khoâng vì xuùc naõo ngöôøi khaùc, ba laø ngöôøi kia nguû, boán laø ngöôøi kia

ñaàu döïa vaøo vaùch, naêm laø ngöôøi kia duoãi chaân ra". Coù Tyø kheo vaãn nguû gaät, caùc Tyø kheo noùi vôùi nhau: "Neáu Phaät cho chuùng ta caàm thieàn tröôïng thì toát", baïch Phaät, Phaät baûo cho caàm. Luùc ñoù ñaàu thieàn tröôïng nhoïn laøm raùch y An-ñaø-hoäi, Phaät baûo neân duøng vaät boïc ñaàu tröôïng laïi. Luùc ñoù choáng thieàn tröôïng xuoáng ñaát phaùt ra tieáng, Phaät baûo neân boïc luoân caû ñaàu tröôïng phía döôùi. Luùc ñoù caùc Tyø kheo khoâng bieát caàm thieàn tröôïng nhö theá naøo, baïch Phaät, Phaät baûo: "Khi caàm thieàn tröôïng neân khôûi taâm cung kính", caùc Tyø kheo khoâng bieát khôûi taâm cung kính nhö theá naøo, Phaät baûo neân duøng hai tay caàm thieàn tröôïng ñeå treân ñaàu. Luùc ñoù coù Tyø kheo ngoài nguû gaät, Tyø kheo lieàn caàm thieàn tröôïng goõ vaøo ngöôøi nguû, ngöôøi naøy giaät mình ñöùng daäy, caùc Tyø kheo khaùc im laëng khoâng noùi, ngay luùc ñoù Tyø kheo nguû naøy ngaát xæu ngaõ xuoáng ñaát, caùc Tyø kheo ñem vieäc naøy baïch Phaät, Phaät baûo caùc Tyø kheo: "Neáu Tyø kheo ñang ngoài maø buoàn nguû thì neân ñöùng daäy, neáu thaáy ngöôøi khaùc nguû gaät thì caàm thieàn tröôïng goõ vaøo ngöôøi ñoù roài trôû laïi choã ngoài; neáu khoâng thaáy coù ai nguû gaät thì mình neân ñi ra ngoaøi loanh quanh moät laùt roài trôû vaøo, neáu thaáy coù ngöôøi nguû gaät thì caàm thieàn tröôïng goõ vaøo ngöôøi ñoù roài trôû laïi choã ngoài, neáu khoâng thaáy coù ai nguû gaät thì caàm thieàn tröôïng ñeå laïi choã cuõ roài trôû laïi choã ngoài". Luùc ñoù coù Tyø kheo nguû gaät, Tyø kheo khaùc caàm thieàn tröôïng goõ vaøo ngöôøi nguû, ngöôøi nguû lieàn noùi: "Toâi khoâng coù nguû sao caàm thieàn tröôïng goõ toâi", baïch Phaät, Phaät baûo: "Khoâng neân tin ngöôøi nguû, neân tin ngöôøi goõ. Coù coù naêm phaùp neân caàm thieàn tröôïng goõ ngöôøi: Moät laø vì thöông xoùt, hai laø khoâng vì xuùc naõo ngöôøi khaùc, ba laø ngöôøi kia nguû, boán laø ngöôøi kia ñaàu döïa vaøo vaùch, naêm laø ngöôøi kia duoãi chaân ra". Coù Tyø kheo vaãn nguû gaät, caùc Tyø kheo noùi vôùi nhau: "Neáu Phaät cho ñeå thieàn traán

thì toát", baïch Phaät, Phaät baûo cho ñeå thieàn traán. Luùc ñoù thieàn traán khoâng coù loã neân khi ñeå lieàn rôi xuoáng ñaát, Phaät baûo: "Neân laøm loã, laøm loã xong, duøng daây xoû qua loã, treân ñaàu daây laøm daây quai treo vaøo loã tai caùch tröôùc traùn boán ngoùn tay". Luùc ñoù caùc Tyø kheo duøng daây quaán quanh ñaàu roài môùi ñeå thieàn traán, Phaät baûo: "Khoâng ñöôïc laøm nhö theá, neáu laøm theá thì phaïm Ñoät-kieát-la". Luùc ñoù ñeå thieàn traán roài laøm rôi maø Tyø kheo vaãn nguû gaät, Phaät baûo: "Thieàn traán rôi moät laàn thì cho duoãi chaân ra moät laàn, neáu rôi hai laàn thì cho duoãi chaân ra hai laàn, neáu rôi laàn thöù ba thì neân ñöùng daäy ñi". Luùc ñoù caùc Tyø kheo ñöùng daäy ñi qua ñi laïi laøm naõo loaïn nhau, Phaät baûo neân ñi theo thöù lôùp nhö caùch ñi cuûa ngoãng. Luùc ñoù Haï toøa khi ñi ñuïng vaøo vai Thöôïng toøa, Phaät baûo: "Haï toøa khoâng ñöôïc ñuïng vaøo vai Thöôïng toøa, neân ñi sau Thöôïng toøa vaø khoâng ñöôïc gaàn Thöôïng toøa". Luùc ñoù coù Tyø kheo vaãn nguû gaät, caùc Tyø kheo noùi vôùi

nhau: "Neáu Phaät cho chuùng ta quy ñònh thôøi tieát thì toát", baïch Phaät, Phaät noùi cho ñònh thôøi tieát. Laïi noùi vôùi nhau: "Neáu Phaät cho chuùng ta quy ñònh hai thôøi thì toát", Phaät noùi cho quy ñònh hai thôøi. Laïi noùi vôùi nhau: "Neáu Phaät cho chuùng ta quy ñònh vaøo ban ñeâm thì toát", Phaät laïi cho quy ñònh vaøo ban ñeâm. Laïi noùi vôùi nhau: "Neáu Phaät cho chuùng ta quy ñònh vaøo ban ngaøy thì toát", Phaät laïi cho quy ñònh vaøo ban ngaøy. Laïi noùi vôùi nhau: "Neáu Phaâït cho chuùng ta quy ñònh trong voøng baûy ngaøy thì toát", Phaät laïi cho quy ñònh trong voøng baûy ngaøy. Laïi noùi vôùi nhau: "Neáu Phaät cho chuùng ta thöôøng ngoài thieàn thì toát", Phaät laïi cho thöôøng ngoài thieàn. Luùc ñoù do Phaät cho quy ñònh thôøi tieát hoaëc hai thôøi, hoaëc ban ñeâm, hoaëc ban ngaøy, hoaëc trong voøng baûy ngaøy, hoaëc thöôøng ngoài thieàn; caùc Tyø kheo khoâng thöôøng xæa raêng suùc mieäng neân mieäng hoâi thoái, ñem vieäc naøy baïch Phaät, Phaät baûo: "Cho xæa raêng suùc mieäng vì coù naêm lôïi ích: Moät laø mieäng khoâng ñaéng, hai laø mieäng khoâng hoâi, ba laø tröø gioù, boán laø tröø bònh nhieät, naêm laø tröø ñaøm aám. Laïi coù naêm lôïi ích: Moät laø tröø gioù, hai laø tröø nhieät, ba laø mieäng coù vò thaám nhuaàn, boán laø aên uoáng ñöôïc, naêm laø maét saùng". Do Phaät cho quy ñònh thôøi tieát hoaëc hai thôøi, hoaëc ban ñeâm, hoaëc ban ngaøy, hoaëc trong voøng baûy ngaøy, hoaëc thöôøng ngoài thieàn; caùc Tyø kheo khoâng thöôøng taém röûa neân thaân dô hoâi, ñem vieäc naøy baïch Phaät, Phaät baûo neân taém. Luùc ñoù nöôùc trong soâng chaûy xieát, caùc Tyø kheo xuoáng taém coù ngöôøi bò nöôùc cuoán troâi, Phaät baûo: "Neân ñoùng coïc trong nöôùc roài vin vaøo coïc ñeå taém". Do Phaät cho quy ñònh thôøi tieát hoaëc hai thôøi, hoaëc ban ñeâm, hoaëc ban ngaøy, hoaëc trong voøng baûy ngaøy, hoaëc thöôøng ngoài thieàn neân caùc Tyø kheo ñöôïc voâ löôïng trí, chöùng quaû Tu-ñaø-hoaøn, Tö-ñaø- haøm, A-na-haøm vaø A-la-haùn. Phaät bieát caùc Tyø kheo ñaõ chöùng ñaéc neân do nhaân duyeân naøy nhoùm Tyø kheo taêng baûo caùc Tyø kheo raèng: "Nôi ñoù coù aùnh saùng cuûa chö Phaät ôû trong phaùp theá gian". Phaùp thöôøng cuûa chö Phaät laø moät naêm coù hai kyø ñaïi hoäi vaøo thaùng sau cuûa cuoái muøa xuaân vaø vaøo thaùng sau cuûa cuoái muøa

haï. Vaøo thaùng cuoái cuûa muøa xuaân, Tyø kheo caùc nôi suy nghó: “Phaät ñaõ daïy chuùng ta neân an cö, trong ba thaùng an cö tu taäp seõ ñöôïc an laïc truï”, ñaây laø ñaïi hoäi thöù moät. Vaøo thaùng cuoái cuûa muøa haï, caùc Tyø kheo an cö ba thaùng ñaõ xong nghó raèng: “Ñaõ laâu chuùng ta khoâng gaëp Phaät”, nghó roài lieàn ñaép y mang baùt ñi ñeán choã Theá toân, ñaây laø ñaïi hoäi thöù hai. Luùc ñoù caùc Tyø kheo ôû beân bôø soâng Ba caàu ma an cö ba thaùng ñaõ xong, ñaép y mang baùt ñeán choã Phaät, Phaät töø xa thaáy caùc Tyø kheo naøy ñeán, khi hoï vöøa ñeán Phaät lieàn nhaäp Sô thieàn, caùc Tyø kheo naøy cuõng nhaäp sô thieàn; Phaät xuaát sô

thieàn roài nhaäp Nhò thieàn, Tam thieàn, Töù thieàn vaø Khoâng, voâ töôûng, voâ taùc; caùc Tyø kheo naøy cuõng xuaát Sô thieàn roài nhaäp Nhò thieàn, Tam thieàn, Töù thieàn vaø Khoâng, voâ töôûng, voâ taùc. Luùc ñoù Tröôûng laõo A-nan thaáy caùc Tyø kheo naøy ñeán lieàn baïch Phaät: “Theá toân, xin Phaät thuyeát phaùp cho caùc Tyø kheo ñeå hoï ñöôïc an laïc laâu daøi”, Phaät baûo A-nan: “Thaày chôù noùi lôøi naøy, naøy A-nan, nhö ñieàu ta ñaõ bieát, thaày coù theå bieát ñöôïc khoâng. Khi ta töø xa thaáy caùc Tyø kheo naøy ñeán, ta nhaäp Sô thieàn thì caùc Tyø kheo naøy cuõng nhaäp Sô thieàn; ta xuaát Sô thieàn roài nhaäp Nhò thieàn, Tam thieàn, Töù thieàn vaø Khoâng, voâ töôûng, voâ taùc; caùc Tyø kheo naøy cuõng xuaát Sô thieàn roài nhaäp Nhò thieàn, Tam thieàn, Töù thieàn vaø Khoâng, voâ töôûng, voâ taùc”. Phaät taïi nöôùc Xaù-veä, luùc ñoù ôû vuøng ñaát Haéc sôn coù hai Tyø kheo teân Maõn-tuùc vaø Maõ-tuùc ôû nôi naøy laøm haïnh xaáu, laøm nhô nhaø ngöôøi, ai cuõng thaáy cuõng nghe cuõng bieát. Tyø kheo naøy cuøng ngöôøi nöõ ngoài chung moät giöôøng, aên chung moät maâm, uoáng chung moät baùt, quaù ngoï aên, chöùa thöùc aên cuøng nguû (noäi tuùc), aên thöùc aên caùch ñeâm, khoâng thoï maø aên, khoâng laøm phaùp dö thöïc maø aên, ñaùnh ñaøn ñaùnh troáng, huyùt gioù thaønh nhaïc, thoåi laù caây Ña la thaønh tieáng nhaïc..., ca muùa, ñeo chuoãi anh laïc, laáy höông thôm thoa thaân, maëc aùo öôùp muøi thôm... töï daét vôï vaø con gaùi cuûa ngöôøi hoaëc baûo ngöôøi daét, khieán voi ngöïa ñaáu nhau, traâu boø ñaáu nhau, nam nöõ ñaáu nhau, baûn thaân cuõng ñaáu, tay ñaùnh chaân ñaïp, ñuoåi chaïy nhau boán phía... tung ñoà vaät leân hö khoâng roài ôû döôùi ñoùn laáy, ñi cuøng ngöôøi nöõ treân thuyeàn laøm caùc kyû nhaïc, hoaëc côûi voi, côûi ngöïa, ñi kieäu vôùi nhieàu ngöôøi thoåi oác ñi tröôùc daãn ñöôøng vaøo trong vöôøn röøng... laøm ñuû nhöõng vieäc xaáu xa nhö theá. Luùc ñoù A-nan töø nöôùc Ca-thi ñi ñeán nöôùc Xaù-veä, nguû qua ñeâm ôû Haéc sôn, saùng sôùm ñaép y mang baùt vaøo thaønh khaát thöïc, nhöng laïi mang baùt khoâng trôû veà. Ra khoûi thaønh khoâng xa thaáy coù nhieàu ngöôøi nhoùm hoïp lieàn ñi ñeán hoûi: “Vuøng ñaát naøy sung tuùc coù nhieàu ngöôøi cö truù, nhöng nay toâi mang baùt vaøo thaønh khaát thöïc laïi phaûi mang baùt khoâng trôû veà. Khoâng bieát coù Sa-moân Thích töû naøo ôû ñaây ñaõ laøm ít nhieàu vieäc xaáu ?”, trong soá ñoù coù moät hieàn giaû teân laø Öu laâu giaø chaép tay baïch A-nan: “Ñaïi-ñöùc bieát khoâng, ôû ñaây coù Tyø kheo teân Maõn-tuùc vaø Maõ-tuùc laøm haïnh xaáu, laøm nhô nhaø ngöôøi, ai cuõng thaáy nghe hay bieát... gioáng nhö ñoaïn vaên treân”, keå roõ roài thænh A-nan veà nhaø mình, traûi toøa môøi ngoài

roài töï tay daâng nöôùc vaø thöùc aên ngon cuùng döôøng, sau ñoù nghe A-nan noùi phaùp, A-nan noùi phaùp chæ daïy cho ñöôïc lôïi hæ roài ñi. Trôû veà choã taïm nghæ trao traû ngoïa cuï cho cöïu Tyø kheo roài tieáp tuïc du haønh ñeán nöôùc Xaù-veä, ñeán choã Phaät ñaûnh leã roài ñöùng moät beân. Phaùp thöôøng cuûa chö Phaät laø khi coù khaùch Tyø kheo ñeán lieàn hoûi thaêm coù nhaãn ñöôïc

khoâng, coù an laïc truï khoâng, ñi ñöôøng coù nhoïc meät khoâng, khaát thöïc coù khoù khoâng. Luùc ñoù Phaät hoûi thaêm A-nan nhö treân, A-nan ñaùp: “Theá toân, con nhaãn ñöôïc, ñöôïc an laïc truï, ñi ñöôøng khoâng meät, khaát thöïc khoâng khoù”, keá ñem söï vieäc treân baïch Phaät, Phaät do nhaân duyeân naøy nhoùm Tyø kheo taêng ñuû lôøi quôû traùch hai Tyø kheo Maõ-tuùc vaø Maõn-tuùc: “Taïi sao goïi laø Tyø kheo laïi cuøng ngöôøi nöõ ngoài chung moät giöôøng… laøm ñuû nhöõng vieäc xaáu xa nhö theá”, quôû traùch roài baûo caùc Tyø kheo : “Töø nay khoâng ñöôïc cuøng ngöôøi nöõ ngoài chung moät giöôøng, neáu ngoài chung thì phaïm Ñoät-kieát-la. Khoâng ñöôïc cuøng aên chung moät maâm vôùi ngöôøi nöõ, neáu aên chung thì phaïm Ñoät-kieát-la. Khoâng ñöôïc cuøng uoáng chung moät baùt vôùi ngöôøi nöõ, neáu cuøng uoáng chung thì phaïm Ñoät-kieát-la. Khoâng ñöôïc aên phi thôøi, neáu aên thì phaïm Ba-daät-ñeà. Khoâng ñöôïc aên thöùc aên dö caùch ñeâm, neáu aên thì phaïm Ba-daät-ñeà. Khoâng ñöôïc tay dô caàm thöùc aên maø aên, neáu aên thì phaïm Ñoät-kieát-la. Khoâng thoï thöùc aên maø aên thì phaïm Ba- daät-ñeà. Khoâng thoï phaùp taøn thöïc maø aên nöõa thì phaïm Ba-daät-ñeà. Khoâng ñöôïc ñaùnh ñaøn, ñaùnh troáng; khoâng ñöôïc ñaùnh nhòp; khoâng ñöôïc duøng vaät thoåi hay ñaùnh ñeå taïo ra nhòp ñieäu…, neáu laøm thì phaïm Ñoät-kieát-la. Khoâng ñöôïc ñeo traøng hoa, chuoãi anh laïc; khoâng ñöôïc thoa höông thôm treân ngöôøi, treân y phuïc; neáu laøm theá thì phaïm Ñoät-kieát-la. Khoâng ñöôïc töï haùi hoa vaø baûo ngöôøi khaùc haùi; neáu töï laøm hay baûo ngöôøi laøm ñeàu phaïm Ba-daät-ñeà. Khoâng ñöôïc caøi hoa treân toùc hoaëc baûo ngöôøi caøi; töï laøm hay baûo ngöôøi laøm ñeàu phaïm Ñoät-kieát-la. Khoâng ñöôïc keát caùc loaïi hoa hay baûo ngöôøi keát; töï laøm hay baûo ngöôøi laøm ñeàu phaïm Ñoät-kieát-la. Khoâng ñöôïc töï laøm söù giaû ñi ñeán nhaø ñoàng nam ñoàng nöõ, cuõng khoâng ñöôïc baûo ngöôøi khaùc ñeán; töï ñeán hay baûo ngöôøi ñeán tuøy tröôøng hôïp maø phaïm toäi. Khoâng ñöôïc xuùi giuïc voi ñaáu nhau, ngöïa ñaáu nhau… neáu laøm ñeàu phaïm Ñoät-kieát-la. Khoâng ñöôïc tung ñoà vaät leân hö khoâng roài ôû döôùi ñoùn laáy, neáu laøm thì phaïm Ñoät-kieát-la. Khoâng ñöôïc cuøng ngöôøi nöõ ngoài treân thuyeàn ca haùt taïo nhaïc, neáu laøm thì phaïm Ñoät-kieát-la… neáu laøm nhöõng haïnh xaáu nhö theá ñeàu phaïm Ñoät-kieát-la”. Phaät taïi nöôùc Xaù-veä, luùc ñoù Tyø kheo Ca-la-leâ töï ñeán xem voi ñaáu nhau, ngöïa ñaáu nhau, gaø choïi nhau, boø ñaáu nhau…, caùc Tyø kheo ñem vieäc naøy baïch Phaät, Phaät baûo: “Töø nay khoâng ñöôïc ñeán xem voi, ngöïa, boø… ñaáu nhau, neáu ñeán xem thì phaïm Ñoät-kieát-la”.

4. Phaùp Taïp Lieân Quan Tôùi Tyø Kheo Ni: a. Hai möôi phaùp taïp ñaàu: Phaät taïi nöôùc Xaù-veä, luùc ñoù Tröôûng laõo Öu-ba-ly hoûi Phaät: “Theá

toân, Cuø-ñaøm-di Ma-ha-ba-xaø-ba-ñeà thoï taùm troïng phaùp lieàn xuaát gia thoï giôùi cuï tuùc, thaønh phaùp Tyø kheo ni; coøn caùc Tyø kheo ni khaùc seõ nhö theá naøo?", Phaät noùi: "Neân hieän tieàn Baïch-töù-yeát-ma". Phaät taïi thaønh Vöông xaù, luùc ñoù caùc Tyø kheo cuøng vôùi Tyø kheo ni taùc phaùp yeát ma, caùc Tyø kheo ni trong loøng khoâng vui, ñem vieäc naøy baïch Phaät, Phaät baûo: "Töø nay caùc Tyø kheo khoâng ñöôïc cuøng Tyø kheo ni taùc phaùp yeát ma. Tyø kheo ni neân trôû veà cuøng caùc Tyø kheo ni taùc phaùp yeát ma, töø yeát ma thoï giôùi cuï tuùc, yeát ma Ma-na-ñoûa vaø yeát ma Xuaát toäi". Phaät taïi nöôùc Xaù-veä, luùc ñoù caùc Tyø kheo ni cuøng vôùi Tyø kheo taùc phaùp yeát ma, caùc Tyø kheo ni trong loøng khoâng vui, ñem vieäc naøy baïch Phaät, Phaät baûo: "Caùc Tyø kheo ni khoâng neân cuøng vôùi Tyø kheo taùc phaùp yeát ma. Caùc Tyø kheo neân trôû veà cuøng caùc Tyø kheo taùc phaùp yeát ma, töø yeát ma khoâng leã baùi, khoâng cuøng noùi chuyeän vaø khoâng cuùng döôøng". Phaät taïi thaønh Vöông xaù, luùc ñoù coù nhöõng ngöôøi vôï bò cha meï choàng laøm cho khoå naõo neân xuaát gia laøm Tyø kheo ni, caùc Tyø kheo ni naøy sau laïi bò Hoøa thöôïng ni, A-xaø-leâ ni vaø caùc Tyø kheo ni coïng truï (ôû chung) laøm cho khoå naõo neân hoaøn tuïc laøm baïch y. Caùc cö só lieàn quôû traùch: "Boïn ngöôøi nöõ xaáu xa khoâng toát naøy, tröôùc ñaây chuùng ta laøm chuû hoï, giöõa chöøng xuaát gia laøm Tyø kheo ni thoï söï toân troïng cuûa chuùng ta; nay hoaøn tuïc, chuùng ta trôû laïi thoï söï toân troïng cuûa hoï, khoâng coù gì laø nhaát ñònh caû". Caùc Tyø kheo ni ñem vieäc naøy baïch Phaät, Phaät baûo: "Töø nay Tyø kheo ni khi ñaõ phaûn giôùi hoaøn tuïc thì khoâng cho xuaát gia thoï giôùi cuï tuùc trôû laïi". Phaät taïi thaønh Vöông xaù, luùc ñoù Tröôûng laõo Ñaïi Ca dieáp tröôùc giôø ngoï ñaép y mang baùt ra khoûi nuùi Kyø-xaø-quaät vaøo thaønh Vöông xaù khaát thöïc, thaáy Tyø kheo ni Thaâu la-Nan-ñaø ñang raûo böôùc ñi phía tröôùc neân Tröôûng laõo noùi vôùi ni raèng: "Coâ haõy ñi nhanh moät chuùt, neáu khoâng thì traùnh ñöôøng cho toâi ñi", Thaâu la-Nan-ñaø noùi: "Thaày voán laø ngoaïi ñaïo xuaát gia, coù vieäc gaáp hay sao maø khoâng ñi töø töø moät chuùt", Ñaïi Ca dieáp noùi: "Naøy coâ, toâi khoâng traùch coâ maø chæ traùch A-nan", sau ñoù ñem vieäc naøy baïch Phaät, Phaät baûo: "Töø nay khoâng cho Tyø kheo ni ñi tröôùc Tyø kheo, neáu ñi tröôùc thì phaïm Ñoät-kieát-la". Phaät taïi nöôùc Xaù-veä, luùc ñoù Tyø kheo ni Thaâu-la-Nan-ñaø tröôùc giôø ngoï ñaép y mang baùt khaát thöïc, thoï thöïc roài ñeå Ni-sö-ñaøn treân vai traùi ñi ñeán trong röøng An ñaø ngoài treân toøa lôùn döôùi moät goác caây thì coù moät con raén chui vaøo trong nöõ caên, sau ñoù coâ ñem vieäc naøy baïch Phaät, Phaät baûo: "Töø nay khoâng cho Tyø kheo ni ngoài treân toøa lôùn, neáu ngoài thì phaïm Ñoät-kieát-la, neáu ngoài treùo moät chaân thì khoâng phaïm".

SOÁ 1435 - LUAÄT THAÄP TUÏNG, Quyeån 40 711

Phaät taïi nöôùc Xaù-veä, luùc ñoù Tröôûng laõo Öu-ba-ly hoûi Phaät: "Theá toân, Phaät khoâng cho Tyø kheo ni xuaát toäi thaáy nghe nghi cuûa-Tyø kheo, neáu coù nhaân duyeân Tyø kheo ni xuaát toäi thaáy nghe nghi cuûa-Tyø kheo thì khoâng

phaïm phaûi khoâng?", Phaät noùi: "Khoâng phaïm, tröø noùi chôù gaàn guõi aùc tri thöùc vaø baïn ñaûng aùc". Phaät taïi nöôùc Xaù-veä, Phaät baûo caùc Tyø kheo: "Neáu moät Tyø kheo xuùi giuïc moät Tyø kheo phaûn giôùi thì tuøy phaïm toäi; neáu xuùi giuïc Tyø kheo ni, Thöùc-xoa-ma-na, Sa di vaø Sa-di-ni phaûn giôùi thì phaïm Ñoät-kieát-la. Neáu Tyø kheo ni xuùi giuïc Tyø kheo ni phaûn giôùi thì phaïm Ñoät-kieát-la; neáu xuùi giuïc Thöùc-xoa-ma-na, Sa di, Sa-di-ni phaûn giôùi cuõng ñeàu phaïm Ñoät-kieát-la. Neáu Thöùc-xoa-ma-na xuùi giuïc Thöùc-xoa-ma-na phaûn giôùi thì phaïm Ñoät-kieát-la; neáu xuùi giuïc Sa di, Sa-di-ni, Tyø kheo, Tyø kheo ni phaûn giôùi cuõng ñeàu phaïm Ñoät-kieát-la. Neáu Sa di xuùi giuïc Sa di phaûn giôùi thì phaïm Ñoät-kieát-la; neáu xuùi giuïc Sa-di-ni, Tyø kheo, Tyø kheo ni, Thöùc-xoa-ma-na phaûn giôùi cuõng phaïm Ñoät-kieát-la. Neáu Sa-di-ni xuùi giuïc Sa-di-ni phaûn giôùi thì phaïm Ñoät-kieát-la; neáu xuùi giuïc Sa di, Tyø kheo, Tyø kheo ni, Thöùc-xoa-ma-na phaûn giôùi cuõng phaïm Ñoät-kieát- la". Neáu Tyø kheo duøng ñuû moïi vaät ñeå duï doã Tyø kheo khaùc thì phaïm toäi; neáu duï doã Tyø kheo ni, Thöùc-xoa-ma-na, Sa di, Sa-di-ni ñeàu phaïm Ñoät-kieát-la. Neáu Tyø kheo ni duøng ñuû moïi vaät duï doã Tyø kheo ni thì phaïm toäi; neáu duï doã Thöùc-xoa-ma-na, Sa di, Sa-di-ni, Tyø kheo ñeàu phaïm Ñoät- kieát-la. Neáu Thöùc-xoa-ma-na duøng moïi vaät duï doã Tyø kheo ni thì phaïm toäi; neáu duï doã Thöùc-xoa-ma-na, Sa di, Sa-di-ni, Tyø kheo ñeàu phaïm Ñoät-kieát-la. Neáu Sa di duøng moïi vaät duï doã Sa di thì phaïm Ñoät-kieát-la; neáu duï doã Sa-di-ni, Tyø kheo, Tyø kheo ni, Thöùc-xoa-ma-na ñeàu phaïm Ñoät- kieát-la. Neáu Sa-di-ni duøng moïi vaät duï doã Sa-di-ni thì phaïm Ñoät-kieát- la; neáu duï doã Tyø kheo, Tyø kheo ni, Thöùc-xoa-ma-na, Sa di ñeàu phaïm Ñoät-kieát-la. Neáu Tyø kheo noùi aám ôù vôùi Tyø kheo khaùc thì phaïm Ñoät-kieát-la; noùi aám ôù vôùi Tyø kheo ni, Thöùc-xoa-ma-na, Sa di, Sa-di-ni cuõng phaïm Ñoät- kieát-la. Neáu Tyø kheo ni noùi aám ôù vôùi Tyø kheo ni thì phaïm Ñoät-kieát-la; noùi aám ôù vôùi Tyø kheo thì phaïm Ba-daät-ñeà; noùi aám ôù vôùi Thöùc-xoa-ma- na, Sa di, Sa-di-ni thì phaïm Ñoät-kieát-la. Neáu Thöùc-xoa-ma-na noùi aám ôù vôùi Thöùc-xoa-ma-na thì phaïm Ñoät-kieát-la; noùi aám ôù vôùi Tyø kheo, Tyø kheo ni, Sa di, Sa-di-ni cuõng phaïm Ñoät-kieát-la. Neáu Sa di noùi aám ôù vôùi Sa di thì phaïm Ñoät-kieát-la; noùi aám ôù vôùi Tyø kheo, Tyø kheo ni, Thöùc- xoa-ma-na, Sa-di-ni cuõng phaïm Ñoät-kieát-la. Neáu Sa-di-ni noùi aám ôù vôùi

712 BOÄ LUAÄT 5

Sa-di-ni thì phaïm Ñoät-kieát-la; noùi aám ôù vôùi Tyø kheo, Tyø kheo ni, Thöùc-xoa-ma-na, Sa di cuõng phaïm Ñoät-kieát-la. Neáu Tyø kheo khinh Tyø kheo thì phaïm Ñoät-kieát-la; khinh Tyø kheo ni, Thöùc-xoa-ma-na, Sa di, Sa-di-ni cuõng phaïm Ñoät-kieát-la. Neáu Tyø kheo ni khinh Tyø kheo ni thì phaïm Ñoät-kieát-la; khinh Tyø kheo, Thöùc- xoa-ma-na, Sa di, Sa-di-ni cuõng Ñoät-kieát-la. Neáu Thöùc-xoa-ma-na khinh Thöùc-xoa-ma-na thì phaïm Ñoät-kieát-la; neáu khinh Tyø kheo, Tyø kheo ni, Sa di, Sa-di-ni cuõng phaïm Ñoät-kieát-la. Neáu Sa di khinh Sa di thì phaïm Ñoät-kieát-la; neáu khinh Sa-di-ni, Tyø kheo, Tyø kheo ni, Thöùc- xoa-ma-na cuõng phaïm Ñoät-kieát-la. Neáu Sa-di-ni khinh Sa-di-ni thì phaïm Ñoät-kieát-la; neáu khinh Tyø kheo, Tyø kheo ni, Thöùc-xoa-ma-na, Sa di cuõng phaïm Ñoät-kieát-la . Neáu Tyø kheo

noùi lôøi aùc ñoäc vôùi Tyø kheo khaùc thì phaïm toäi; noùi lôøi aùc ñoäc vôùi Tyø kheo ni, Thöùc-xoa-ma-na, Sa di, Sa-di-ni thì phaïm Ñoät-kieát-la. Neáu Tyø kheo ni noùi lôùi aùc ñoäc vôùi Tyø kheo ni thì phaïm toäi; noùi lôøi aùc ñoäc vôùi Tyø kheo, Thöùc-xoa-ma-na, Sa di, Sa-di-ni thì phaïm Ñoät-kieát-la. Neáu Thöùc-xoa-ma-na noùi lôøi aùc ñoäc vôùi Thöùc-xoa-ma-na thì phaïm Ñoät-kieát-la; noùi lôøi aùc ñoäc vôùi Tyø kheo, Tyø kheo ni, Sa di, Sa-di-ni cuõng phaïm Ñoät-kieát-la. Sa di noùi lôøi aùc ñoäc vôùi Sa di thì phaïm Ñoät-kieát-la; noùi lôøi aùc ñoäc vôùi Tyø kheo, Tyø kheo ni, Thöùc-xoa-ma-na, Sa di, Sa-di-ni cuõng phaïm Ñoät-kieát-la.Neáu Sa-di-ni noùi lôøi aùc ñoäc vôùi Sa-di-ni thì phaïm Ñoät-kieát-la; noùi lôøi aùc ñoäc vôùi Tyø kheo, Tyø kheo ni, Thöùc-xoa-ma-na, Sa di cuõng phaïm Ñoät-kieát-la . Phaät taïi nöôùc Xaù-veä, luùc ñoù caùc Tyø kheo ni ñeán trong Kyø hoaøn nghe phaùp, caùc Tyø kheo traûi toïa cuï xong vaãn coøn dö, caùc Tyø kheo ni vì tìm toïa cuï neân khoå naõo noùi vôùi caùc Tyø kheo: “Caùc thaày ñaõ traûi toïa cuï xong vaãn coøn dö, haõy cho chuùng toâi möôïn ngoài”, caùc Tyø kheo noùi: “Phaät chöa cho chuùng toâi traûi toïa cuï coøn dö ñem cho Tyø kheo ni möôïn”, baïch Phaät, Phaät baûo: “Töø nay neáu traûi toïa cuï coøn dö thì neân cho Tyø kheo ni möôïn ngoài”. Phaät taïi thaønh Vöông xaù, luùc ñoù Tröôûng laõo Ñaïi Ca dieáp tröôùc ngoï ñaép y mang baùt ra khoûi nuùi Kyø-xaø-quaät vaøo thaønh khaát thöïc, Tyø kheo ni Thaâu-la-Nan-ñaø ñi ôû phía sau duøng khuyûu tay thuùc vaøo löng cuûa Tröôûng laõo, Ñaïi Ca dieáp noùi: “Naøy coâ, toâi khoâng traùch coâ maø chæ traùch A-nan”, sau ñoù ñem vieäc naøy baïch Phaät, Phaät baûo: “Töø nay khoâng cho Tyø kheo ni thuùc vaøo löng Tyø kheo, neáu thuùc vaøo löng thì phaïm Ñoät- kieát-la”. Phaät taïi nöôùc Xaù-veä, luùc ñoù Tyø kheo ni trôï giuùp Ñeà-baø-ñaït-ña maëc ñoà tô luïa taïp saéc, caùc cö só quôû traùch: “Sa-moân Thích nöõ töï xöng laø baäc

SOÁ 1435 - LUAÄT THAÄP TUÏNG, Quyeån 40

hieàn thieän coù ñöùc maø laïi maëc ñoà tô luïa taïp saéc, ñaâu khaùc gì phu nhaân cuûa vua, vôï cuûa ñaïi thaàn”, baïch Phaät, Phaät noùi: “Töø nay Tyø kheo ni khoâng ñöôïc maëc ñoà tô luïa taïp saéc, neáu maëc thì phaïm Ñoät-kieát-la”. Phaät taïi thaønh Vöông xaù, luùc ñoù caùc Tyø kheo ni duøng daây luïa taïp saéc coät thaét löng, Phaät baûo: “Töø nay Tyø kheo ni khoâng ñöôïc duøng daây luïa taïp saéc coät thaét löng, neáu duøng thì phaïm Ñoät-kieát-la”. Luùc ñoù coù Tyø kheo ni trôï giuùp Ñeà-baø-ñaït-ña maëc caùc loaïi y xeáp lai nhoû, y vaûi thöa moûng..., Phaät baûo khoâng ñöôïc maëc, neáu maëc thì phaïm Ñoät-kieát-la . Phaät taïi nöôùc Xaù-veä, luùc ñoù Thaâu-la-Nan-ñaø thöôøng hay öôõn ngöôøi, caùc Tyø kheo ni hoûi muoán laøm gì, coâ ñaùp laø muoán thoï xuùc laïc. Caùc Tyø kheo ni ñem vieäc naøy baïch Phaät, Phaät baûo: “Töø nay Tyø kheo ni khoâng ñöôïc öôõn ngöôøi, neáu laøm theá thì phaïm Ñoät-kieát-la”. Phaät taïi nöôùc Xaù-veä, luùc ñoù coù moät Tyø kheo khaát thöïc ñöôïc thöùc aên ñeàu chia laøm hai phaàn: Phaàn khaát thöïc tröôùc thì töï aên, coøn phaàn khaát thöïc sau thì ñem veà phoøng cho Tyø kheo ni. Luùc ñoù trôøi möa to neân Tyø kheo ni khoâng ñeán, khoâng ai aên thöùc aên naøy neân Tyø kheo ñem boû trong Taêng phöôøng, chim quaï tuï ñeán ræa aên vaø keâu la lôùn tieáng. Sau khi thoï thöïc xong, Phaät cuøng A-nan ñi ñeán ñoù xem vaø hoûi A-nan nguyeân do,

A-Nan ñem vieäc treân baïch Phaät, Phaät hoûi A-nan: “Caùc Tyø kheo ñeàu cho Tyø kheo ni khoâng phaûi laø baø con thöùc aên phaûi khoâng ?”, A-nan ñaùp vaâng, Phaät do vieäc naøy nhoùm Tyø kheo taêng roài quôû traùch caùc Tyø kheo: “Taïi sao goïi laø Tyø kheo laïi cho Tyø kheo ni khoâng phaûi laø baø con thöùc aên. Töø nay Tyø kheo khoâng ñöôïc cho Tyø kheo ni khoâng phaûi laø baø con thöùc aên, neáu cho thì phaïm Ñoät-kieát-la ”. Phaät taïi nöôùc Xaù-veä, luùc ñoù thôøi theá maát muøa ñoùi keùm khaát thöïc khoù ñöôïc, vaøo ngaøy tieát hoäi thì caùc Tyø kheo laïi ñöôïc cuùng raát nhieàu thöùc aên neân aên xong vaãn coøn dö. Luùc ñoù caùc Tyø kheo ni vì khaát thöïc khoù ñöôïc neân khoå naõo, thaáy caùc Tyø kheo coøn dö nhieàu thöùc aên neân noùi raèng: “Haõy cho chuùng toâi thöùc aên dö naøy”, caùc Tyø kheo noùi: “Phaät chöa cho chuùng toâi cho Tyø kheo ni thöùc aên dö”, baïch Phaät, Phaät noùi: “Gaëp luùc maát muøa ñoùi keùm thì neân cho Tyø kheo ni thöùc aên dö”. Thôøi gian sau thôøi theá ñöôïc muøa neân sung tuùc trôû laïi, khaát thöïc deã ñöôïc nhöng caùc Tyø kheo vaãn ñem cho Tyø kheo ni thöùc aên dö, Tyø kheo ni khoâng thoï vaø noùi raèng: “Thöùc aên caùch ñeâm ñoái vôùi caùc thaày laø baát tònh, ñoái vôùi chuùng toâi cuõng laø baát tònh”, caùc Tyø kheo ñem vieäc naøy baïch Phaät, Phaät baûo: “Töø nay thöùc aên caùch ñeâm cuûa-Tyø kheo ñoái vôùi Tyø kheo ni laø tònh, ngöôïc laïi thöùc aên caùch ñeâm cuûa-Tyø kheo ni ñoái vôùi Tyø kheo laø tònh”. Phaät taïi nöôùc Xaù-veä, luùc ñoù coù Tyø kheo hoûi Tyø kheo ni veà phaùp

chöôùng ngaên ñaïo, caùc Tyø kheo ni xaáu hoå khoâng vui, ñem vieäc naøy baïch Phaät, Phaät baûo: “Töø nay Tyø kheo khoâng ñöôïc hoûi Tyø kheo ni veà phaùp chöôùng ngaên ñaïo, Tyø kheo neân hoûi Tyø kheo veà phaùp chöôùng ngaên ñaïo”. Phaät taïi nöôùc Xaù-veä, luùc ñoù coù Tyø kheo ni hoûi Tyø kheo veà phaùp chöôùng ngaên ñaïo, caùc Tyø kheo xaáu hoå khoâng vui, ñem vieäc naøy baïch Phaät, Phaät baûo: “Töø nay Tyø kheo ni khoâng ñöôïc hoûi Tyø kheo veà phaùp chöôùng ngaên ñaïo, Tyø kheo ni neân hoûi Tyø kheo ni veà phaùp chöôùng ngaên ñaïo”. Phaät taïi nöôùc Xaù-veä, luùc ñoù caùc Tyø kheo ni cho Thöùc-xoa-ma-na khoâng theå chaùnh ngöõ (phaùt aâm khoâng ñuùng) thoï giôùi cuï tuùc; khi Thöùc- xoa-ma-na naøy ñeán trong Taêng xin ñoä con thì laïi phaùt aâm thaønh thoa cho con, caùc Tyø kheo ni treâ ñeàu cöôøi to leân khieán Thöùc-xoa-ma-na naøy xaáu hoå boû ñi, khoâng thoï giôùi cuï tuùc nöõa. Caùc Tyø kheo ni ñem vieäc naøy baïch Phaät, Phaät baûo: “Töø nay neáu coù Thöùc-xoa-ma-na khoâng theå chaùnh ngöõ thì cho Tyø kheo ni khaùc baïch thay”. Phaùp baïch thay nhö sau: Ni taêng nhaát taâm hoøa hôïp, Tyø kheo ni baïch thay neân töø choã ngoài ñöùng daäy, tròch baøy vai höõu chaép tay baïch Taêng: Ñaïi-ñöùc taêng nhôù nghó, Thöùc-xoa-ma-na teân ..... khoâng theå chaùnh ngöõ nay theo Taêng xin thoï giôùi cuï tuùc, Hoøa thöôïng ni laø ..... Xin Taêng thöông xoùt teá ñoä cho Thöùc-xoa-ma-na teân ..... ñöôïc thoï giôùi cuï tuùc. Xin thöông xoùt (3 laàn). Phaät taïi thaønh Vöông xaù, luùc ñoù Tröôûng laõo Ñaïi Ca dieáp tröôùc ngoï ñaép y mang baùt vaøo thaønh khaát thöïc gaëp trôøi möa, Tyø kheo ni Thaâu la-Nan-ñaø ñi ôû phía sau ñeán ngöûi vaøo ngöôøi cuûa Ñaïi Ca dieáp, Ñaïi Ca dieáp noùi: “Coâ haõy ñi tröôùc, ñöøng coù theo ngöûi toâi”, ni noùi: “Ñaïi-ñöùc ñi tröôùc”, noùi

roài cöù ngöûi khoâng thoâi, Ñaïi Ca dieáp noùi: “Naøy coâ, toâi khoâng traùch coâ maø chæ traùch A-nan”, sau ñoù ñem vieäc naøy baïch Phaät, Phaät baûo: “Töø nay Tyø kheo ni khoâng ñöôïc theo ngöûi Tyø kheo, neáu theo ngöûi thì phaïm Ñoät-kieát-la”. Phaät taïi nöôùc Xaù-veä, luùc ñoù trong thaønh coù vôï cuûa moät thöông nhaân, ngöôøi choàng ñi xa buoân baùn, ngöôøi vôï ôû nhaø tö thoâng vôùi ngöôøi nam khaùc coù thai, buïng caøng ngaøy caøng lôùn, ngöôøi vôï sôï choàng bieát neân töï truïc thai roài suy nghó: “Khoâng coù ai ñoàng tình mang thai nhi naøy vöùt boû giuøm ta”. Luùc ngöôøi vôï naøy ñang lo buoàn veà thai nhi cheát naøy thì coù moät Tyø kheo ni ñeán nhaø, ni naøy voán thöôøng qua laïi nhaø naøy vaø quen bieát ngöôøi vôï naøy neân khi thaáy baø ta buoàn raàu lieàn hoûi nguyeân do, ñaùp: “Choàng toâi ñi xa, toâi ôû nhaø tö thoâng vôùi… neân töï truïc thai ra, nhöng

SOÁ 1435 - LUAÄT THAÄP TUÏNG, Quyeån 40

khoâng tìm ñöôïc ai ñoàng tình ñem vöùt boû thai nhi cheát naøy giuøm toâi. Coâ coù theå ñem vöùt noù giuøm toâi khoâng?”, ni ñaùp: “Ñöôïc, neáu toâi ñem vöùt thì ñaâu ai bieát”, noùi roài boû thai nhi cheát vaøo trong caùi chaäu, ñaäy leân roài ñem ñeán choã khuaát boû. Luùc ñoù coù moät ñaùm treû ñang chôi ñuøa ôû gaàn ñoù, thaáy Tyø kheo ni boû caùi chaäu, muoán bieát laø vaät gì trong ñoù neân ñeán giôû xem, lieàn thaáy moät thai nhi ñaõ cheát, cuøng noùi khaùo leân raèng: “Sa-moân Thích töû daâm duïc, laøm cho Tyø kheo ni sanh con roài gieát boû”, moät ngöôøi noùi cho hai ngöôøi daàn daàn tieáng ñoàn vang khaép trong thaønh Xaù-veä. Coù Tyø kheo thieåu duïc tri tuùc haønh haïnh ñaàu ñaø nghe bieát vieäc naøy lieàn baïch Phaät, Phaät baûo: “Töø nay Tyø kheo ni khoâng ñöôïc ñem vöùt boû thai nhi cheát giuøm cho ngöôøi khaùc, neáu laøm theá thì phaïm Ñoät-kieát-la”. Phaät taïi nöôùc Xaù-veä, luùc ñoù ni Quaät-ña sanh con trai roài suy nghó: “Phaät keát giôùi khoâng cho xuùc chaïm ngöôøi nam, ta sanh con trai khoâng bieát phaûi laøm sao”, baïch Phaät, Phaät baûo: “Ngöôøi meï ñöôïc xuùc chaïm ngöôøi con cho ñeán khi chöa theå lìa meï, caùc ni khaùc thì khoâng ñöôïc xuùc chaïm, neáu xuùc chaïm thì phaïm toäi. Khi treû ñeán tuoåi lìa ñöôïc meï, neáu ngöôøi meï coøn xuùc chaïm thì phaïm Ñoät-kieát-la”. Sau ñoù Quaät-ña suy nghó: “Phaät keát giôùi khoâng cho nguû chung moät phoøng vôùi ngöôøi nam, ta nay sanh con trai, khoâng bieát phaûi laøm sao”, baïch Phaät, Phaät noùi: “Ngöôøi meï ñöôïc nguû chung vôùi con cho ñeán luùc chöa lìa söõa, khi ñeán luùc lìa söõa maø ngöôøi meï coøn nguû chung thì phaïm Ñoät-kieát-la, Tyø kheo ni khaùc nguû chung thì phaïm Ba-daät-ñeà”. Sau ñoù Quaät-ña laïi suy nghó: “Phaät keát giôùi khoâng cho moät mình nguû chung moät phoøng vaø xuùc chaïm cho ñeán moät ñeâm, ta caàn coù moät Tyø kheo ni khaùc cuøng nguû chung”, baïch Phaät, Phaät do vieäc naøy nhoùm Tyø kheo ni taêng roài baûo raèng: “Caùc coâ haõy laøm yeát ma ñoäc phoøng (moät mình rieâng moät phoøng) cho Tyø kheo ni Quaät-ña, neáu coù ai khaùc gioáng nhö vaäy cuõng neân taùc yeát ma cho”. Taùc phaùp yeát ma ñoäc phoøng nhö sau: Ni taêng nhaát taâm hoøa hôïp, Tyø kheo ni Quaät-ña töø choã ngoài ñöùng daäy, tròch baøy vai höõu chaép tay baïch Taêng: Ñaïi-ñöùc taêng nhôù nghó, con laø Quaät-ña vì sanh moät beù trai neân theo Taêng xin yeát ma ñoäc phoøng. Xin Taêng thöông xoùt cho con yeát ma ñoäc phoøng (3 laàn) Moät Tyø kheo ni ôû trong

Taêng taùc baïch yeát ma nhö sau: Ñaïi-ñöùc Taêng laéng nghe, Quaät-ña naøy vì sanh moät beù trai neân theo Taêng xin yeát ma ñoäc phoøng. Neáu taêng ñuùng thôøi ñeán nghe, Taêng neân chaáp thuaän, Taêng nay cho Quaät-ña yeát ma ñoäc phoøng. Baïch nhö vaäy. Nhö theá Baïch-nhò-yeát-ma cho ñeán caâu Taêng ñaõ chaáp thuaän cho

716 BOÄ LUAÄT 5

Quaät-ña yeát ma ñoäc phoøng xong roài. Taêng chaáp thuaän vì im laïêng, vieäc naøy xin nhôù giöõ nhö vaäy. Phaät taïi nöôùc Xaù-veä, luùc ñoù caùc Tyø kheo thöôøng ra vaøo nhaø ngöôøi cuøng quen bieát nhau, caùc cö só noùi: "Thaày haõy ñoä con gaùi toâi laøm Öu- baø-di", Tyø kheo ñaùp: "Phaät khoâng cho chuùng toâi xuùc chaïm ngöôøi nöõ thì laøm sao ñoä ñöôïc", baïch Phaät, Phaät baûo: "Vì taâm töø neân ñoä hoï laøm Öu-baø-di". Phaät taïi nöôùc Xaù-veä, luùc ñoù caùc Tyø kheo ni thöôøng ra vaøo nhaø ngöôøi cuøng quen bieát nhau, caùc cö só noùi: "Coâ haõy ñoä con trai toâi laøm Öu-baø-taéc", Tyø kheo ñaùp: "Phaät khoâng cho chuùng toâi xuùc chaïm ngöôøi nam thì laøm sao ñoä ñöôïc", baïch Phaät, Phaät baûo: "Vì taâm töø neân ñoä hoï laøm Öu-baø-taéc". Phaät taïi nöôùc Xaù-veä, luùc ñoù caùc Tyø kheo thöôøng ra vaøo nhaø ngöôøi cuøng quen bieát nhau, vôï caùc cö só noùi: "Caùc coâ haõy cho chuùng toâi moät mieáng y cuõ raùch ñeå thuû hoä ñöùa treû", caùc Tyø kheo ni khoâng bieát laøm sao, ñem vieäc naøy baïch Phaät, Phaät baûo: "Vì taâm töø bi neân cho hoï". Phaät taïi nöôùc Xaù-veä, luùc ñoù coù nhieàu coâ gaùi doøng hoï Thích cao quyù xuaát gia laøm Tyø kheo ni, khi khaát thöïc ñaép y ñeå loä ngöïc neân bò caùc cö só quôû traùch: "Sa-moân Thích nöõ töï xöng laø baäc hieàn thieän coù ñöùc maø laïi ñaép y ñeå loä ngöïc khi khaát thöïc, gioáng nhö phu nhaân cuûa vua, vôï cuûa ñaïi thaàn", caùc Tyø kheo ni ñem vieäc naøy baïch Phaät, Phaät baûo: "Töø nay cho duøng y phuù hieáp ñeå che phuû ngöïc khi khaát thöïc". Phaät taïi nöôùc Xaù-veä, luùc ñoù coù Tyø kheo ni moät mình ñi vaøo trong vöôøn Laïc thieän gaëp giaëc cöôùp loät heát quaàn aùo, baïch Phaät, Phaät baûo: "Töø nay khoâng cho Tyø kheo ni ñi vaøo trong vöôøn Lac thieän, taát caû caùc vöôøn khaùc cuõng khoâng cho vaøo, neáu vaøo thì phaïm Ñoät-kieát-la". Phaät taïi thaønh Vöông xaù, luùc ñoù coù Tyø kheo ni trôï giuùp Ñeà-baø-ñaït- ña ôû tröôùc ngöôøi nam vaøo ao taém, caùc cö só quôû traùch: "Sa-moân Thích nöõ töï xöng laø baäc hieàn thieän coù ñöùc maø laïi ôû tröôùc ngöôøi nam vaøo ao taém, ñaâu khaùc gì daâm nöõ". Coù Tyø kheo ni thieåu duïc tri tuùc haønh haïnh ñaàu ñaø nghe bieát vieäc naøy khoâng vui, ñem vieäc naøy baïch Phaät, Phaät do vieäc naøy nhoùm Ni taêng roài quôû traùch: "Taïi sao goïi laø Tyø kheo ni laïi ôû tröôùc ngöôøi nam vaøo ao taém. Töø nay Tyø kheo ni khoâng ñöôïc ôû tröôùc ngöôøi nam vaøo ao taém, neáu laøm theá thì phaïm Ba-daät-ñeà". Phaät taïi nöôùc Xaù-veä, luùc ñoù Cuø-ñaøm-di Ma-ha-ba-xaø-ba-ñeà heát loøng hoä Phaät phaùp, duøng lôøi noùi ñieàu phuïc laøm caùc phaùp yeát ma Khoå- thieát, yeát ma Y chæ, yeát ma taãn, yeát ma Haï-yù cho caùc Tyø kheo ni. Caùc Tyø kheo ni treû khinh maïn noùi raèng: "Hoøa thöôïng ni cuûa toâi laø .....,

SOÁ 1435 - LUAÄT THAÄP TUÏNG, Quyeån 40

A-xaø-leâ ni cuûa toâi laø ....., toâi töø trong Taêng ..... thoï giôùi cuï tuùc; coøn Tyø kheo ni giaø xaáu naøy khoâng bieát ai laø Hoøa thöôïng ni, ai laø A-xaø-leâ ni vaø töø trong Taêng naøo thoï giôùi cuï tuùc", Cuø-ñaøm-di nghe roài trong loøng khoâng vui, ñem vieäc naøy baïch Phaät, Phaät do vieäc naøy nhoùm Ni taêng roài baûo caùc Tyø kheo ni raèng: "Caùc coâ chôù xuùc naõo Cuø-ñaøm-di Ma-ha-ba- xaø-ba-ñeà, vì Cuø-ñaøm-di khi thoï taùm troïng phaùp lieàn ñöôïc xuaát gia thoï giôùi cuï tuùc vaø thaønh Tyø kheo ni". Phaät taïi nöôùc Xaù-veä, luùc ñoù Tyø kheo ni Lieân-hoa-saéc tröôùc ngoï ñaép y mang baùt vaøo thaønh khaát thöïc, thoï thöïc xong ñeå Ni-sö-ñaøn treân vai phaûi ñi vaøo röøng An-ñaø, traûi Ni-sö-ñaøn beân goác caây roài ngoài baùn giaø. Luùc ñoù coù con trai cuûa moät Baø-la-moân thaáy ni naøy lieàn sanh taâm ham muoán lieàn ñeán choã noùi raèng: "Haõy cuøng toâi laøm haïnh baát tònh", Lieân-hoa-saéc suy nghó: "Neáu ta choáng ñoái thì haén seõ cöôõng böùc ta", nghó roài lieàn noùi ñôïi moät chuùt, hoûi vì sao, ñaùp laø haõy ñôïi, noùi roài duøng thaàn löïc bieán noäi thaân thaønh ngoaïi thaân, con trai Baø-la-moân töùc giaän noùi: "Laøm cho ta chaùn gheùt", noùi roài lieàn duøng naém tay ñaùnh vaøo ñaàu cuûa ni khieán cho hai troøng maét vaêng ra ngoaøi. Sau ñoù moät Tyø kheo ni khaùc löôïm laáy hai troøng maét boû vaøo trong chaäu nöôùc ñi ñeán choã Phaät, ñem vieäc naøy baïch Phaät, Phaät baûo: "Caùc Tyø kheo ni haõy noùi lôøi chaân thaät raèng: Tyø kheo ni Lieân-hoa-saéc ôû trong Phaät phaùp, taâm tin öa saâu xa, ñoái vôùi Phaät phaùp taêng khoâng coù tònh vaät naøo laø khoâng tònh thí. Neáu laø lôøi chaân thaät thì xin cho hai maét cuûa coâ ñöôïc bình phuïc nhö cuõ", caùc Tyø kheo ni vaâng lôøi Phaät daïy noùi lôøi chaân thaät nhö treân roài, hai maét cuûa Lieân-hoa-saéc lieàn ñöôïc bình phuïc nhö cuõ. Luùc ñoù Phaät baûo caùc Tyø kheo ni: "Töø nay Tyø kheo ni khoâng ñöôïc ô nôi A-lan-nhaõ, neáu ôû thì phaïm Ñoät-kieát-la". Phaät taïi nöôùc Xaù-veä, luùc ñoù caùc Tyø kheo ni nöông ôû gaàn choã ngöôøi chaên boø, bò tieáng voi, ngöïa, tieáng nam nöõ noùi cöôøi... laøm trôû ngaïi vieäc tuïng kinh toïa thieàn. Saùng hoâm sau ñaép y mang baùt ñeán nhaø baø con vaø ñaøn vieät quen bieát, hoï hoûi thaêm ôû coù ñöôïc an khoâng, lieàn ñaùp laø khoâng an, hoûi vì sao, lieàn noùi roõ nguyeân do, caùc cö só noùi: "Chuùng toâi laøm phoøng xaù cho caùc coâ ôû", caùc Tyø kheo ni noùi: "Phaät chöa cho chuùng toâi ôû trong phoøng xaù", baïch Phaät, Phaät noùi: "Töø nay cho caùc Tyø kheo ni laøm Taêng phöôøng". Phaät taïi thaønh Vöông xaù, luùc ñoù Tyø kheo ni trôï giuùp Ñeà-baø-ñaït-ña ôû chung vôùi caùc Tyø kheo ni thieän, thöôøng hay xuùc naõo caùc vò naøy. Caùc Tyø kheo ni thieän naøy tröôùc ngoï ñaép y mang baùt ñeán nhaø baø con vaø ñaøn vieät quen bieát, hoï hoûi thaêm ôû coù ñöôïc an khoâng, lieàn ñaùp laø khoâng an, hoûi vì sao, lieàn noùi roõ nguyeân do, caùc cö só noùi: "Chuùng toâi seõ laøm phoøng

xaù rieâng cho caùc coâ", caùc Tyø kheo ni thieän noùi: "Phaät chöa cho chuùng toâi ôû phoøng xaù rieâng", baïch Phaät, Phaät baûo: "Töø nay cho Tyø kheo ni ôû phoøng xaù rieâng". Phaät taïi thaønh Vöông xaù, luùc ñoù Tyø kheo ni trôï giuùp Ñeà-baø-ñaït-ña thích ñöùng ôû choã cao ngoaøi cöûa ñeå nhìn, caùc cö só quôû traùch: "Sa-moân Thích nöõ töï xöng laø baäc hieàn thieän coù ñöùc maø laïi ñöùng ôû

choã cao ngoaøi cöûa ñeå nhìn gioáng nhö daâm nöõ", Phaät baûo: "Töø nay khoâng cho Tyø kheo ni ñöùng ôû choã cao ngoaøi cöûa ñeå nhìn, neáu laøm theá thì phaïm Ba-daät-ñeà". Sau ñoù Tyø kheo ni naøy laïi ñöùng nhìn qua song cöûa, caùc cö só quôû traùch: "Sa-moân Thích nöõ töï xöng laø baäc hieàn thieän coù ñöùc maø laïi ñöùng nhìn qua song cöûa, nhö phu nhaân cuûa vua, vôï cuûa ñaïi thaàn", Phaät baûo: "Töø nay khoâng cho Tyø kheo ni ñöùng nhìn qua song cöûa, neáu nhìn thì phaïm Ñoät-kieát-la". Phaät taïi nöôùc Xaù-veä, luùc ñoù caùc Tyø kheo ni cho Thöùc-xoa-ma-na thoï giôùi cuï tuùc, hoûi: "Coâ laø ngöôøi nöõ phaûi khoâng?", ñaùp: "Toâi coù hai caên", caùc Tyø kheo ni khoâng bieát laøm sao, baïch Phaät, Phaät baûo: "Ngöôøi coù hai caên khoâng phaûi laø ngöôøi nöõ, neáu khoâng phaûi laø ngöôøi nöõ thì khoâng neân cho xuaát gia thoï giôùi cuï tuùc. Neáu ñaõ cho xuaát gia thoï giôùi cuï tuùc thì neân laøm yeát ma taãn, vì sao, vì ngöôøi coù hai caên ôû trong phaùp cuûa ta seõ khoâng sanh thieän phaùp Tyø-ni". Phaät taïi nöôùc Xaù-veä, luùc ñoù caùc Tyø kheo ni cho Thöùc-xoa-ma-na thoï giôùi cuï tuùc, hoûi: "Coâ laø ngöôøi nöõ phaûi khoâng?", ñaùp: "Khi toâi tieåu tieän thì ñaïi tieän cuõng ra theo, khi toâi ñaïi tieän thì tieåu tieän cuõng ra theo", caùc Tyø kheo ni khoâng bieát laøm sao, baïch Phaät, Phaät baûo: "Ngöôøi coù hai ñöôøng hôïp moât thì khoâng phaûi laø ngöôøi nöõ, neáu khoâng phaûi laø ngöôøi nöõ thì khoâng neân cho xuaát gia thoï giôùi cuï tuùc. Neáu ñaõ cho xuaát gia thoï giôùi cuï tuùc thì neân laøm yeát ma taãn, vì sao, vì ngöôøi coù hai ñöôøng hôïp moât ôû trong phaùp cuûa ta seõ khoâng sanh thieän phaùp Tyø-ni". Phaät taïi nöôùc Xaù-veä, luùc ñoù caùc Tyø kheo ni cho Thöùc-xoa-ma-na thoï giôùi cuï tuùc, hoûi: "Coâ coù nguyeät kî khoâng?", ñaùp: "Toâi thöôøng coù ", caùc Tyø kheo ni khoâng bieát laøm sao, baïch Phaät, Phaät baûo: "Ngöôøi thöôøng coù nguyeät kî thì khoâng phaûi laø ngöôøi nöõ, neáu khoâng phaûi laø ngöôøi nöõ thì khoâng neân cho xuaát gia thoï giôùi cuï tuùc. Neáu ñaõ cho xuaát gia thoï giôùi cuï tuùc thì neân laøm yeát ma taãn, vì sao, vì ngöôøi thöôøng coù nguyeät kî ôû trong phaùp cuûa ta seõ khoâng sanh thieän phaùp Tyø-ni". Phaät taïi nöôùc Xaù-veä, luùc ñoù caùc Tyø kheo ni cho Thöùc-xoa-ma-na thoï giôùi cuï tuùc, hoûi: "Coâ coù nguyeät kî ñaõ döùt chöa ?", ñaùp: "Toâi thöôøng khoâng coù nguyeät kî", caùc Tyø kheo ni khoâng bieát laøm sao, baïch Phaät,

SOÁ 1435 - LUAÄT THAÄP TUÏNG, Quyeån 40

Phaät baûo: "Ngöôøi thöôøng khoâng coù nguyeät kî thì khoâng phaûi laø ngöôøi nöõ, neáu khoâng phaûi laø ngöôøi nöõ thì khoâng neân cho xuaát gia thoï giôùi cuï tuùc. Neáu ñaõ cho xuaát gia thoï giôùi cuï tuùc thì neân laøm yeát ma taãn, vì sao, vì ngöôøi thöôøng khoâng coù nguyeät kî ôû trong phaùp cuûa ta seõ khoâng sanh thieän phaùp Tyø-ni". Phaät taïi nöôùc Xaù-veä, luùc ñoù caùc Tyø kheo ni cho Thöùc-xoa-ma-na thoï giôùi cuï tuùc, hoûi: "Coâ laø ngöôøi nöõ phaûi khoâng?", ñaùp: "Toâi thieáu töôùng nöõ", caùc Tyø kheo ni khoâng bieát laøm sao, baïch Phaät, Phaät baûo: "Ngöôøi thieáu töôùng nöõ thì khoâng phaûi laø ngöôøi nöõ, neáu khoâng phaûi laø ngöôøi nöõ thì khoâng neân cho xuaát gia thoï giôùi cuï tuùc. Neáu ñaõ cho xuaát gia thoï giôùi cuï tuùc thì neân laøm yeát ma taãn, vì sao, vì ngöôøi thieáu töôùng nöõ ôû trong phaùp cuûa ta seõ khoâng sanh thieän phaùp Tyø-ni". Phaät taïi nöôùc Xaù-veä, luùc ñoù ni

Thaâu la-Nan-ñaø coù nguyeät kî chöa heát maø ñi vaøo tuï laïc, maùu chaûy dính dô neân bò caùc cö só traùch: “Taïi sao coù nguyeät kî laïi ñi vaøo tuï laïc”, caùc Tyø kheo ni baïch Phaät, Phaät baûo: “Töø nay Tyø kheo ni coù nguyeät kî chöa heát maø ñi ra ngoaøi thì phaïm Ñoät-kieát- la”. Luùc ñoù coù Tyø kheo ni ngheøo khoå tuy nguyeät kî chöa heát nhöng vaãn phaûi khaát thöïc raát khoå cöïc, Phaät baûo: “Neân duøng y loùt ôû trong roài haõy ra ngoaøi khaát thöïc”. Phaät taïi thaønh Vöông xaù, luùc ñoù Tröôûng laõo Ñaïi Ca dieáp tröôùc ngoï ñaép y mang baùt vaøo thaønh khaát thöïc, ni Thaâu-la-Nan-ñaø saùng sôùm ñaõ ñöùng beân trong cöûa thaønh nhìn ngaém nam töû ra vaøo, ai ñeïp, ai xaáu thì gaëp Ñaïi Ca dieáp vaøo thaønh, coâ lieàn nhoå nöôùc mieáng noùi raèng: “Môùi saùng sôùm ñaõ gaëp phaûi ngöôøi voán laø ngoaïi ñaïo xuaát gia naøy roài”, Ñaïi Ca dieáp noùi: “Naøy coâ, toâi khoâng traùch coâ maø chæ traùch A-nan”, sau ñoù ñem vieäc naøy baïch Phaät, Phaät baûo: “Töø nay Tyø kheo ni khoâng ñöôïc nhoå nöôùc mieáng tröôùc Tyø kheo, neáu laøm theá thì phaïm Ñoät-kieát-la”. Phaät taïi nöôùc Xaù-veä, luùc ñoù caùc Tyø kheo ni ôû tröôùc Tyø kheo saùm hoái toäi Thoâ, Tyø kheo xaáu hoå khoâng bieát laøm sao, ñem vieäc naøy baïch Phaät, Phaät baûo: “Töø nay Tyø kheo ni phaïm toäi Thoâ khoâng neân saùm hoái tröôùc Tyø kheo, neân saùm hoái tröôùc Tyø kheo ni”. Luùc ñoù caùc Tyø kheo ni phaùt loà toäi ñaõ laøm laïi khoâng bieát laø toäi gì, nhieáp thuoäc thieân giôùi naøo neân baïch Phaät, Phaät baûo: “Neân hoûi Tyø kheo ñeå bieát toäi ñaõ laøm laø toäi gì, nhieáp thuoäc thieân giôùi naøo; Tyø kheo neân ñaùp toäi ñaõ laøm laø toäi gì, nhieáp thuoäc trong thieân giôùi naøo”. Phaät taïi nöôùc Xaù-veä, luùc ñoù Tyø kheo ni nguyeät kî chöa heát, vaøo trong Kyø hoaøn nghe phaùp ngoài treân toïa cuï cuûa Taêng, maùu dính dô toïa cuï. Tröôûng laõo Ñaø-phieâu hoâm sau phaûi ñem toïa cuï ñi giaët neân quôû traùch:

BOÄ LUAÄT 5

“Tyø kheo ni coù bònh nhö vaäy sao laïi ngoài treân toïa cuï cuûa Taêng”, baïch Phaät, Phaät baûo: “Töø nay Tyø kheo ni neáu nguyeät kî chöa heát thì khoâng ñöôïc ngoài treân toïa cuï cuûa Taêng, neáu ngoài thì phaïm Ñoät-kieát-la”. Phaät taïi thaønh Vöông xaù, luùc ñoù Tyø kheo ni trôï giuùp Ñeà-baø-ñaït-ña môû quaùn röôïu, khi ñoøi tieàn raát khoå cöïc, caùc cö só traùch: “Ñaõ laø ngöôøi xuaát gia sao laïi môû quaùn röôïu”, caùc Tyø kheo ni ñem vieäc naøy baïch Phaät, Phaät baûo: “Töø nay Tyø kheo ni khoâng ñöôïc môû quaùn röôïu, neáu môû thì phaïm Ñoät-kieát-la”. Phaät taïi nöôùc Xaù-veä, luùc ñoù ni Thaâu la-Nan-ñaø nuoâi ñaày tôù laøm quyeán thuoäc, caùc cö só quôû traùch: “Sa-moân Thích nöõ töï xöng laø baäc hieàn thieän coù ñöùc maø laïi nuoâi ñaày tôù laøm quyeán thuoäc gioáng nhö phu nhaân cuûa vua, vôï cuûa ñaïi thaàn”, caùc Tyø kheo ni ñem vieäc naøy baïch Phaät, Phaät baûo: “Töø nay khoâng cho Tyø kheo ni nuoâi ñaày tôù laøm quyeán thuoäc, neáu nuoâi thì phaïm Ñoät-kieát-la”. Phaät taïi nöôùc Xaù-veä, luùc ñoù ni Thaâu la-Nan-ñaø ñoä daâm nöõ laøm ñeä töû, ni daâm nöõ naøy saùng sôùm ñaép y mang baùt vaøo thaønh khaát thöïc gaëp caùc cö só ñaõ cuøng coâ laøm haïnh baát tònh tröôùc kia, caùc cö só naøy lieàn noùi: “Tröôùc ñaây toâi ñaõ cuøng Tyø kheo ni naøy laøm haïnh baát tònh”, ni daâm nöõ naøy nghe roài khoâng vui, baïch Phaät, Phaät baûo: “Töø nay khoâng cho

Tyø kheo ni ñoä daâm nöõ, neáu ñoä thì phaïm Ñoät-kieát-la". Phaät taïi nöôùc Xaù-veä, luùc ñoù Tröôûng laõo Ca-löu-ñaø-di tröôùc ngoï ñaép y mang baùt vaøo thaønh khaát thöïc, ni Thaâu la-Nan-ñaø ñi phía sau duøng tay xuùc chaïm Ca-löu-ñaø-di, Ca-löu-ñaø-di lieàn duøng tay chaân ñaùnh ñaù khieán ni ngaõ laên ra ñaát roài noùi: "Coâ töôûng ta gioáng nhö Tröôûng laõo Ñaïi Ca dieáp hay sao", caùc Tyø kheo ni ñem vieäc naøy baïch Phaät, Phaät baûo: "Töø nay Tyø kheo ni khoâng ñöôïc xuùc chaïm thaân Tyø kheo, neáu xuùc chaïm thì phaïm Ñoät-kieát-la". Phaät taïi nöôùc Caâu-xaù-di, luùc ñoù Tyø kheo Ca-löu-la-ñeà-xaù qua ñôøi. Baûy chò em cuûa thaày ñeàu laø Tyø kheo ni teân Thaâu-la-Nan-ñaø, Chaâu-na- Nan-ñaø, Ñeà-xaù, Öu-ba-ñeà-xaù, Thaønh-ña-ñeà-xaù. Hoøa-leâ-ñeà-xaù vaø Laëc- xoa-ña. Baûy Tyø kheo ni ñeàu coù theá löïc lôùn quen bieát nhieàu neân laøm tang leã cuùng teá raát lôùn roài môùi thieâu töû thi. Caùc cö só traùch: "Caùc vò ñaõ xuaát gia nhaäp ñaïo sao laïi coøn cho ngöôøi cheát aên uoáng", caùc Tyø kheo ni ñem vieäc naøy baïch Phaät, Phaät baûo: "Töø nay Tyø kheo ni khoâng ñöôïc cuùng teá ngöôøi cheát, neáu cuùng teá thì phaïm Ñoät-kieát-la". Phaät taïi nöôùc Xaù-veä, luùc ñoù coù Tyø kheo maát nam caên laïi coù nöõ caên, caùc Tyø kheo khoâng bieát laøm sao, ñem vieäc naøy baïch Phaät, Phaät baûo: "Neân laáy tuoåi haï xuaát gia thoï giôùi cuï tuùc tröôùc ñoù maø vaøo trong

chuùng Tyø kheo ni". Laïi coù tröôøng hôïp Tyø kheo ni maát nöõ caên laïi coù nam caên, caùc Tyø kheo ni baïch Phaät, Phaät baûo: "Neân laáy tuoåi haï xuaát gia thoï giôùi cuï tuùc tröôùc ñoù maø vaøo trong chuùng Tyø kheo ".

Nguồn: Giảng Sư (giangsu.io.vn) — văn bản trích từ kho sách cổ và kinh điển.